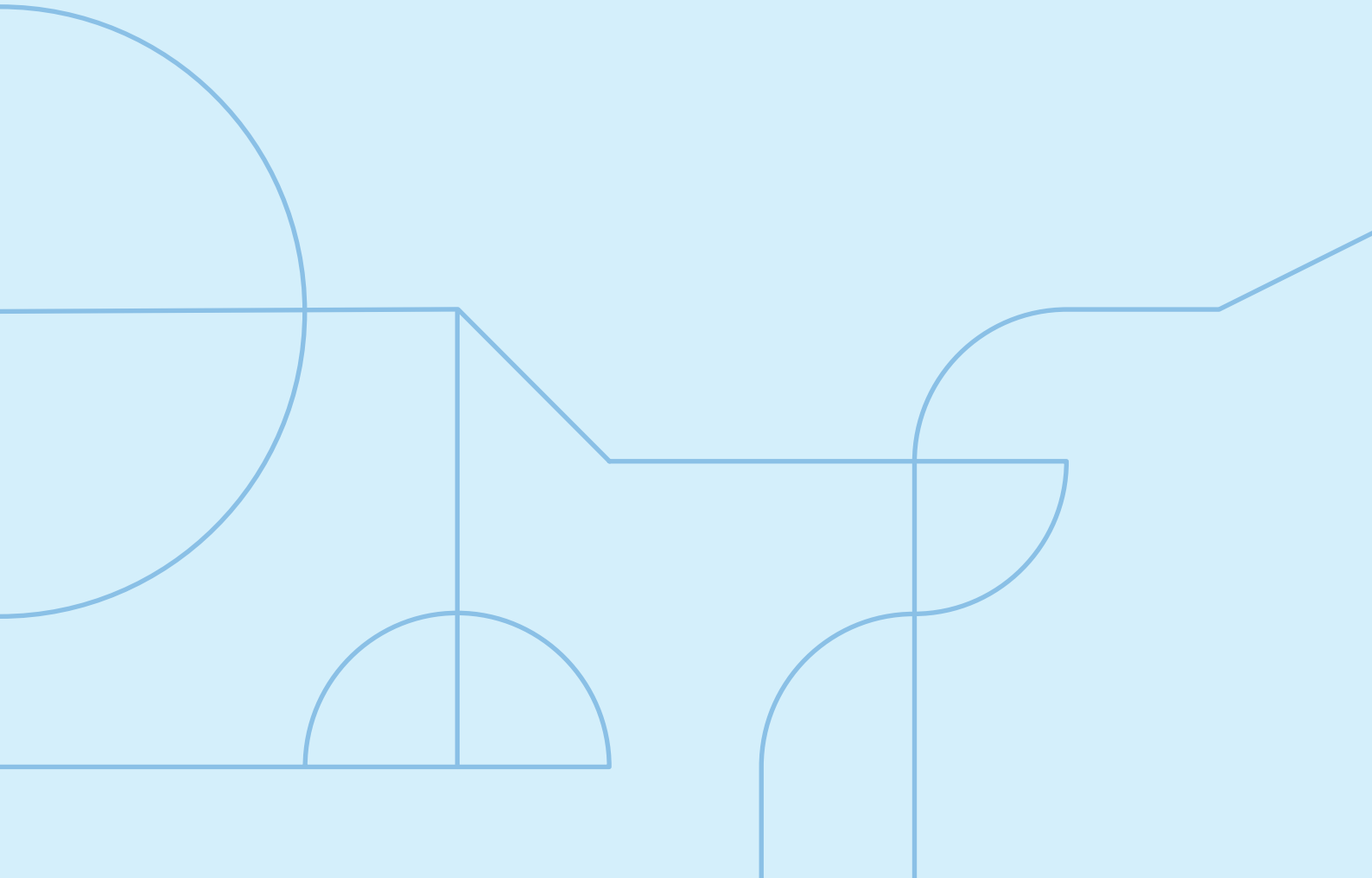

Årsredovisning 2023

Innehåll

Om årsredovisningen	5	Forskning	34
Detta är KTH	6	Extern forskningsfinansiering	34
KTH i siffror 2023	7	Nationell forskningsfinansiering.....	34
Organisation	8	Internationell finansiering.....	35
Rektors förord	9	Strategiska forskningsområden	37
Studenterna har ordet	10	IT och mobil kommunikation.....	37
Utbildning	11	E-vetenskap.....	37
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	11	Transportforskning.....	37
Utbildningsutbudet.....	11	Produktionsforskning.....	38
Rekrytering av studenter till utbildning som startar på grundnivå.....	15	SciLifeLab	38
Rekrytering av studenter till utbildning på avancerad nivå.....	15	Strategiska initiativ och särskilda satsningar	39
Studieavgiftsfinansierad verksamhet.....	16	Forskningscentrum.....	39
Samarbete med Migrationsverket.....	17	KTH:s engagemang i Knut och Alice Wallenbergs strategiska satsningar.....	39
Efterfrågan på KTH:s utbildningar.....	17	Forskningsinfrastrukturer.....	40
Alternativt urval.....	17	Europeiska institutet för innovation och teknik.....	40
Separat antagning av avgiftsskyldiga studenter.....	18	KTH:s forskningsplattformar.....	40
Bedömning av reell kompetens.....	18	Satsning på hållbar produktion i Södertälje.....	40
Nybörjare.....	18	Särskilda stödområden	41
Studieförberedande kurser mellan gymnasieskola och högskola.....	20	Etik i forskningen.....	41
Internationell mobilitet.....	20	Exportkontroll.....	41
Integrationsåtgärder.....	21	Publicering och bibliometri	41
Prestationer.....	22	Öppet tillgängliga publikationer.....	42
Examina.....	25	Scholars at Risk	42
Karriärstöd.....	27	Samverkan	43
Alumnrelationer.....	27	Strategiska partnerskap	43
Utbildning på forskarnivå	27	Personrörlighet	43
Rekrytering.....	27	Arbete för ökat samhällsgenomslag av KTH:s forskning och utbildning	43
Antagning.....	27	Övrig samverkan	44
Aktivitetsgrad och studiefinansiering.....	27	Fundraising	44
KTH:s doktorsprogram.....	27	Innovationskontoret	44
Studentmobilitet inom utbildning på forskarnivå.....	28	Innovationsstödjande verksamhet på KTH.....	46
Examina.....	28	KTH Holding AB	46
Utbildningsutveckling	31	Samverkan med KTH och andra lärosäten.....	47
Förändringsprogrammet Framtidens utbildning.....	31	Digitalisering	48
Samarbeten	31	Digitaliseringsstrategi.....	48
Stockholm trio.....	31	Portföljstyrning	48
Utbildningssamarbeten med svenska lärosäten.....	32	Digitalisering av forskningsdata	48
Strategiska partneruniversitet och nätverk.....	32	Digitalisering inom utbildning	48
Europeiska institutet för innovation och teknik.....	33	Digital tillgänglighet till offentlig service	49
Erasmus+.....	33	Externa initiativ inom digitalisering	49
Programmet för ett digitalt Europa.....	33	Expert Learning Lab.....	49
Unite!.....	33	Kompetensutveckling för avancerad digitalisering av industrin.....	49
KTH Global Development Hub och samarbeten i Afrika.....	33		
China Scholarship Council.....	33		

AI Competence for Sweden.....	49	Rekrytering.....	60
Health Data Sweden.....	49	Den europeiska stadgan för forskare och riktlinjer för rekrytering av forskare.....	60
Informationssäkerhet.....	49	Kompetensförsörjning och kompetensutveckling inom Unite!.....	61
Jämställdhet, mångfald och lika villkor.....	50	Introduktion för nyanställda.....	61
Samlad organisering.....	50	Kompetens- och karriärutveckling.....	61
JMLA-gruppen.....	50	Karriärstöd.....	61
Integrering av JML i hållbarhetsmålen.....	50	Chef- och ledarskap.....	62
Kunskap och medvetenhet.....	50	Arbetsmiljö.....	62
Integrering av JML i utbildning.....	51	Medarbetarskap – pilotprojekt bemötande.....	62
Lika villkor.....	51	Personalstruktur.....	63
Partners in Learning, PIL.....	51	Åldersstruktur.....	63
Kontinuerlig uppföljning och kvalitetssystemet.....	51	Lärare och forskare.....	64
Utökad lönekartläggning.....	51	Professorer, gästprofessorer och adjungerade professorer.....	64
Inkluderande kulturer.....	51	Lektorer och adjunkter.....	65
Förebyggande arbete mot sexuella trakasserier och genusbaserad utsatthet.....	51	Meriteringsanställningar: biträdande lektor och postdoktor.....	65
Mottagning av nya studenter.....	51	Forskare och forskningsingenjörer.....	65
Miljö och hållbar utveckling.....	52	Doktorander med anställning.....	65
Organisation och arbetssätt.....	52	Teknisk och administrativ personal.....	65
Miljöledningssystem och ranking.....	52	Docenter.....	65
Utbildning.....	53	Sjukfrånvaro.....	65
Forskning.....	53	Lokaler.....	66
Samverkan.....	53	Student- och gästforskarbostäder.....	66
Resurshushållning.....	54	Lokalkostnader.....	67
Resor och transporter.....	54	Ekonomisk redovisning.....	68
Upphandling och avfall.....	54	Ekonomi – resultat, resurs-användning och finansiering.....	68
Hållbara byggnader.....	54	Ekonomiskt resultat och kapitalförändring.....	68
Mat och servering.....	55	Intäkter.....	69
Biologisk mångfald och ekosystemtjänster.....	55	Kostnader.....	70
Systematiskt kvalitetsarbete.....	56	Transfereringar.....	70
KTH:s kvalitetssystem.....	56	Omlokalisering av verksamhet.....	70
Kontinuerlig uppföljning av forskning.....	56	Oförbrukade bidrag (förskott) och upplupna bidragsintäkter (fordringar).....	72
Kontinuerlig uppföljning av fakultetsförnyelse och fakultetsutveckling.....	56	Avgiftsfinansierad verksamhet.....	72
Reviderat kvalitetssystem för utbildning.....	56	KTH Holding AB.....	72
Internationella samarbeten.....	57	Redovisning av styckkostnad.....	73
Kvalitetsarbete inom Unite!.....	57	Mått för kostnad per prestation i Väsentliga uppgifter.....	73
Kvalitetsarbete inom Nordic Five Tech.....	57	Stiftelseförvaltning.....	73
Universitetskanslersämbetets granskningar och utvärderingar.....	57	Ändamålsförvaltning.....	73
Samordnad granskning.....	57	Kapitalförvaltning.....	73
Utbildningsutvärdering på forskarnivå.....	57	Finansiell redovisning.....	74
Tematisk utvärdering.....	57	Redovisnings- och värderingsprinciper.....	74
Ranking.....	57	Resultaträkning.....	76
Intern styrning och kontroll.....	58	Resultaträkning per verksamhetsgren.....	76
Strategisk planering, uppföljning och verksamhetsutveckling.....	58	Balansräkning.....	77
Intern miljö och efterlevnad.....	58	Anslagsredovisning.....	78
Risikanalyser.....	59	Noter.....	79
Internrevisionens granskningar.....	59	Noter till resultaträkningen.....	79
Personal.....	60	Noter till balansräkningen.....	81
Kompetensförsörjning.....	60	Väsentliga uppgifter.....	85
		KTH:s styrelse 2023.....	87
		Ersättningar och övriga uppdrag.....	87

Om årsredovisningen

KTH:s årsredovisning regleras av förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, FÅB. Årsredovisningen ska ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat.

Innehållet i årsredovisningen består, förutom av uppgifter som KTH enligt lag och regeringsuppdrag ska återrapportera, även av annat som KTH valt att föra fram om sin verksamhet i allmänhet och i synnerhet sådant som skett under 2023.

Årsredovisningen innehåller redovisning och uppföljning av ett stort antal parametrar som bland annat följer av de redovisningskrav som finns i högskolelagen, regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende KTH och universitet och högskolor samt FÅB. Enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 3 kap. 1 § FÅB ska myndigheten även ta fram resultatindikatorer och redovisa enligt dessa. KTH:s resultatindikatorer är få till antalet och utgör en liten del av den totala redovisningen av verksamheten.

Återrapporteringskrav till följd av regleringsbrev eller andra beslut presenteras på ljusblå bakgrund. De resultatindikatorer som KTH har valt att lyfta fram i årsredovisning 2023 presenteras på grå bakgrund.

Kvantitativa uppgifter om volym och utveckling hämtas främst ur KTH:s verksamhetssystem. Kvantitativa uppgifter i texten anges ofta som x (y) där x är uppgiften för 2023 och y är motsvarande uppgift för 2022.

Kvalitativa uppgifter om verksamhet och utveckling hämtas främst från beslut, protokoll och information på KTH:s webbsidor.

Årsredovisningen har sammanställts inom KTH:s verksamhetsstöd.

I KTH:s årsredovisning förekommer förkortningar. De vanligast förekommande anges nedan.

Vanligt förekommande förkortningar

KTH internt

ABE	Skolan för arkitektur och samhällsbyggnad
CBH	Skolan för kemi, bioteknologi och hälsa
EECS	Skolan för elektroteknik och datavetenskap
ITM	Skolan för industriell teknik och management
SCI	Skolan för teknikvetenskap
JML	Jämställdhet, mångfald och lika villkor
SciLifeLab	Science for Life Laboratory

Myndigheter, organisationer och övrigt

EIT	European Institute of Innovation and Technology
hp	Högskolepoäng
HPR	Helårsprestation
HST	Helårsstudent
KAW	Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse
KIC	Knowledge and Innovation Communities (inom EIT)
RISE	RISE Research Institutes of Sweden AB
SSF	Stiftelsen för strategisk forskning
SUHF	Sveriges universitets- och högskoleförbund
THS	Tekniska Högskolans Studentkår
UHR	Universitets- och högskolerådet
UKÄ	Universitetskanslersämbetet
Unite!	Universitetsallians som är en del av EU:s satsning på Europauniversitet
Vinnova	Verket för innovationssystem

Detta är KTH

Kungl. Tekniska högskolan, KTH, har sedan 1827 vuxit till ett internationellt tekniskt universitet. Som det största lärosätet i Sverige för teknisk utbildning och forskning samlar KTH studenter, forskare och lärare från hela världen. KTH:s verksamhet är grundad på en stark tradition av att driva vetenskap och innovation med fokus på att bidra till en hållbar samhällsutveckling.

Med ett växande nätverk av industripartner, samhällsaktörer och andra lärosäten driver KTH utvecklingen av hur flera av vår tids största utmaningar, exempelvis klimatförändringar, mat- och vattensäkerhet, framtidens energiförsörjning och förbättrad livskvalitet, ska hanteras på ett hållbart sätt.

KTH:s forskning och utbildning omfattar såväl naturvetenskap som alla grenar inom teknik samt arkitektur, industriell ekonomi, samhällsplanering, historia och filosofi. KTH:s innovativa klimat driver fram nya perspektiv och lösningar och främjar framstående utbildning och forskning.

Med stark akademisk expertis och pedagogisk förnyelse utbildar KTH en bredd av ingenjörer, arkitekter, lärare och forskare som ska kunna leda omställningen till en hållbar och jämställd värld. Universitetet har cirka 14 000 helårsstudenter och 1 500 doktorander som rekryteras både från Sverige och globalt. KTH:s utbildningar främjar kritiskt tänkande och samarbetsförmåga för att lära studenterna att hantera komplexa utmaningar i en föränderlig värld. Genom samarbeten med näringsliv och samhälle ges studenter möjlighet att ta sig an verkliga problem. KTH:s interaktiva och experimentella lärmiljöer utvecklar ett praktiskt yrkeskunnande och nytänkande.

KTH bedriver både grundforskning och tillämpad forskning. KTH:s forskningsstrukturer möjliggör tvärvetenskapliga och externa samarbeten som bidrar till ny kunskap och nya teknologier, produkter och tjänster. KTH värnar om den akademiska friheten och att forskningen ska vara öppen och transparent.

KTH i siffror 2023

Utbildning

- Arkitektutbildning och 17 civilingenjörsutbildningar
 - Civilingenjörs- och lärarutbildning
 - Nio högskoleingenjörsutbildningar
 - Ämneslärarutbildning
 - Kompletterande pedagogisk utbildning
 - Masterutbildningar och magisterutbildningar
 - Kandidatutbildningar och tvåårig högskoleutbildning
 - Vidareutbildning, behörighetsgivande utbildning
 - Forskarutbildning
-
- 13 955 helårsstudenter, 34 procent kvinnor och 66 procent män (inklusive betalande studenter)
 - 11 496 helårsprestationer (inklusive betalande studenter)
 - 1 532 aktiva forskarstuderande (minst 50 procent aktivitet), 35 procent kvinnor och 65 procent män
-
- 2 790 nybörjare på civilingenjörs-, arkitekt- och högskoleingenjörsutbildningarna, 30 procent kvinnor och 70 procent män
 - 763 nybörjare på behörighetsgivande utbildning, 31 procent kvinnor och 69 procent män
 - 2 425 nybörjare på master- och magisterutbildningar, 36 procent kvinnor och 64 procent män varav
 - 1 051 som avslutar sina civilingenjörstudier inom ett masterprogram
 - 1 374 som enbart läser ett master- eller magisterprogram på KTH
 - 287 nyantagna till utbildning på forskarnivå, 34 procent kvinnor och 66 procent män
-
- 70 arkitektexamina, 60 procent kvinnor och 40 procent män
 - 1 134 civilingenjörsexamina, 39 procent kvinnor och 61 procent män
 - 309 högskoleingenjörsexamina, 24 procent kvinnor och 76 procent män
 - 1 525 teknologie master/magisterexamina, 37 procent kvinnor och 63 procent män
 - 242 doktorsexamina, 33 procent kvinnor och 67 procent män
 - 52 licentiatexamina, 38 procent kvinnor och 62 procent män

Lokalarea

281 800 m²

Forskning

Huvudansvar för fem nationella strategiska forskningsområden (SFO):

- E-vetenskap
- IT och mobil kommunikation
- Transportforskning
- Produktionsteknik
- Molekylär biovetenskap (Science for Life Laboratory)
- Partner i ytterligare fem områden

Partner i fem programområden inom European Institute of Innovation and Technology (EIT):

- EIT InnoEnergy
- EIT Digital
- EIT Health
- EIT Raw Materials
- EIT Urban Mobility

Extern forskningsfinansiering, intäkter av bidrag, 1 901 mnkr (exklusive transfereringar):

- Vetenskapsrådet 381 mnkr
- EU 271 mnkr
- Wallenbergstiftelserna 252 mnkr
- Vinnova 184 mnkr
- Statens energimyndighet 142 mnkr
- Övriga statliga myndigheter 266 mnkr
- Övrig extern finansiering inklusive privata medel 405 mnkr

Ekonomi

6 367 mnkr i total omsättning (varav 883 mnkr transfereringar)

Anslag (exklusive transfereringar)

- 1 280 mnkr utbildning på grundnivå och avancerad nivå
- 1 461 mnkr forskning och utbildning på forskarnivå

Personal

4 006 årsarbetskrafter (5 286 anställda) 1 696 kvinnor och 2 310 män, varav

- 339 professorer, 75 kvinnor och 264 män (inklusive gästprofessorer och adjungerade professorer)
- 276 lektorer, 78 kvinnor och 198 män

Organisation

KTH:s utbildning och forskning är organiserad i fem skolor. Under skolorna finns institutioner, avdelningar och centrum inom forskning. Skolorna är direkt underställda rektor. Varje skola leds av en skolchef.

Universitetsstyrelsen har inseeende över KTH:s alla angelägenheter och svarar för att dess uppgifter fullgörs. Styrelsen består av totalt 15 ledamöter: rektor, 8 externa ledamöter, 3 lärarledamöter och 3 studentledamöter.

Rektor är myndighetschef och har under universitetsstyrelsen det övergripande ansvaret för KTH:s verksamhet. Prorektor är rektors ställföreträdare. Universitetsdirektören är universitetets högsta administrativa chef. Under 2023 fanns vicerektorer för forskning, utbildning, digitalisering, internationella relationer och hållbar utveckling.

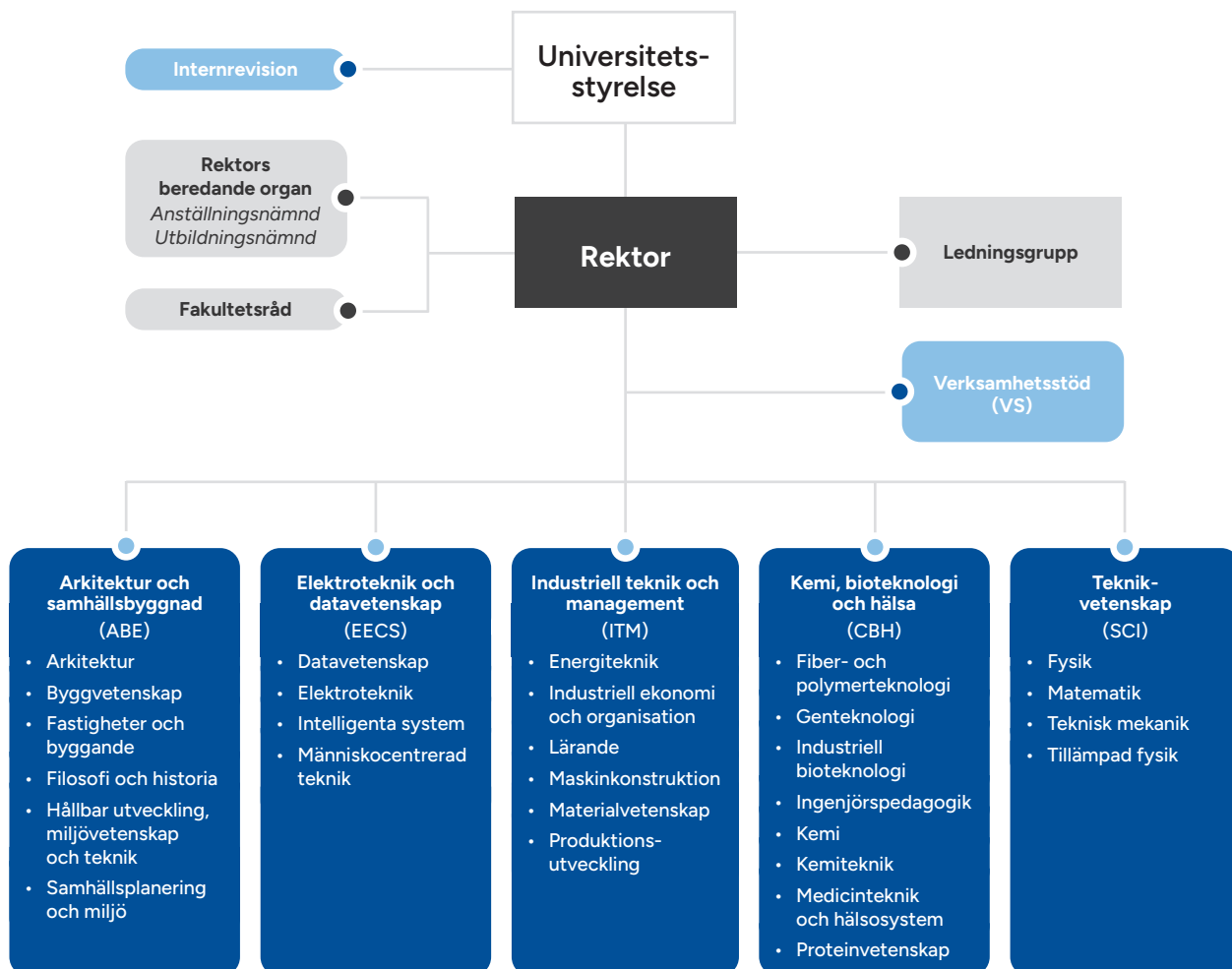
Rektor har en ledningsgrupp som hanterar frågor som rör strategisk ledning och styrning av universitetet. Ledningsgruppen är också rådgivande till rektor i frågor som

rör planering, uppföljning och utveckling av universitetets verksamhet. Ledningsgruppen består av rektor, prorektor, skolchefer, universitetsdirektör, biträdande universitetsdirektör och ordförande för Tekniska Högskolans Studentkår. I rektors utökade ledningsgrupp ingår utöver dessa funktioner vicerektorer, dekanus och prodekanus.

Fakultetsrådet är ett universitetsövergripande organ för KTH:s arbete med kvalitetsutveckling och kollegial förankring med dekanus som ordförande. Fakultetsrådet har övergripande ansvar för frågor som gäller kvalitet i utbildning, forskning och samverkan. Majoriteten av ledamöterna är vetenskapligt kompetenta och utses av lärare och forskare genom val.

Universitetsstyrelsen beslutade 2023 att inför 2024 inrätta en fakultetsnämnd på varje skola. Under hösten 2023 genomfördes val av ledamöter till både fakultetsråd och fakultetsnämnder.

Organisationen som beskrivs ovan gällde under 2023. Organisationssskissen nedan visar strukturen under 2023.

Rektors förord

Året präglades av kraftfulla utvecklingsinsatser för att stärka KTH ytterligare inom forskning, utbildning och innovation på den globala kunskapsarenan. Parallellt har arbetet med att komma till rätta med ökade kostnader till följd av inflationen och det oroliga världsläget varit intensivt under 2023.

Det genomfördes ett omfattande arbete på många olika nivåer på KTH för att hitta lösningar för att skapa en ekonomi i balans bland annat genom ett utökat utbildningsutbud, fler forskningsansökningar, mer vidareutbildning, energieffektivisering och en mer effektiv användning av KTH:s lokaler.

Detta blev också startpunkten för den campusöversyn som genomfördes under året och som mynnade ut i att universitetsstyrelsen i november fattade beslut om att omlokalisera verksamheterna vid campus i Södertälje och Kista till våra campus vid Valhallavägen och Flemingsberg. Att sänka kostnader var ett motiv men lika viktigt var det att samtidigt stärka verksamhetens kvalitet och bygga ett KTH för morgondagens studenter och forskare.

Några andra exempel på avgörande beslut som bygger ett robust KTH för framtiden är en ny vision och nya övergripande mål att arbeta efter de kommande fem åren liksom en ny kollegial struktur och en ny modell för beredning av forskningssatser. Ytterligare exempel är en ny resursfördelningsmodell för grundutbildningen samt fortsatt utveckling av ett gemensamt och samordnat verksamhetsstöd.

KTH värnar sina samarbeten både nationellt och internationellt. Under 2023 lanserade KTH tillsammans med Stockholms universitet och Karolinska institutet, inom ramen för Stockholm trio, ett nytt masterprogram i biostatistik och datavetenskap samt konferensen Hållbarhetsforum. KTH:s strategiska partnerskap med framstående universitet och industriella partner har också stärkts under året.

CoARA är en annan sammanslutning där KTH numera ingår tillsammans med en rad europeiska aktörer, vars syfte är att förbättra forskningens kvalitet, effektivitet och genomslagskraft. Inom den europeiska alliansen Unite! där nio tekniska universitet ingår, har det under året bland annat tagits fram en handbok som ska underlätta för forskare och andra att övergå till öppen vetenskap.

Andra spännande utvecklingsnyheter under året var bland annat regeringsbeslutet att från och med 2024 etablera Cyber-campus Sverige med KTH som värd för att stärka Sveriges cybersäkerhet genom forskning, utbildning och innovation. I ett antal stora rankingar såsom exempelvis QS och THE har KTH förbättrat sina placeringar och ligger bland de hundra bästa lärosätena i världen. Även när det gäller hållbarhetsrankingen QS Sustainability förbättrade KTH sin placering under 2023.

KTH:s vision "Vi tar ledningen för en hållbar samhällsutveckling" samspelar med andra ord väl med KTH:s resa mot framtiden.

Anders Söderholm,
rektor KTH

Studenterna har ordet

Gemenskap, utveckling och glädje

Tekniska Högskolans Studentkår, THS, har sedan 1902 verkat för samtliga studenter vid KTH. THS har som ändamål att bevaka och medverka i utvecklingen av utbildningen och förutsättningarna för studier vid KTH. I praktiken innebär detta att vi vill att våra studenter ska få den bästa utbildningen de kan få, samtidigt som de har den roligaste och mest utvecklande tiden av sina liv. Detta är något vi, som våra studenters representanter, stolt kan säga att vi arbetar tillsammans med KTH om, och inte mot KTH. Genom att vara en aktiv medpart som lyfter studenternas behov och samtidigt sätter oss in i KTH:s möjligheter och begränsningar, så kommer vi framåt, tillsammans!

Årets huvudfrågor

Pandemins starka grepp om världen har släppt och vi har nu kunnat rikta vår uppmärksamhet mot andra stora frågor. Den stora frågan som präglade året har varit campusöversynen som resulterade i att verksamheten vid KTH:s campus i Södertälje och Kista i stora drag kommer omlokaliseras. Vi har under årets gång varit med i samtliga relevanta forum inom campusöversynen och vi har kämpat hårt för att studenterna ska få utrymme att höras i frågan. I samband med detta och inom förändringsprogrammet Framtidens utbildning har vi även arbetat tillsammans med KTH för att kartlägga och få en bild av de utbildningslokaler och studiemiljöer vi har idag och hur dessa kan utvecklas framöver för att säkerställa att vi behåller och stärker vår utbildningskvalitet.

Vidare beslutade KTH under våren om att införa anonym examination, där det är tillämpligt, efter ett starkt påverkansarbete från kåren. Anonym examination ser vi som en självklarhet för att garantera lika behandling av studenterna och vi är mycket nöjda med detta kliv som vi tror kan förbättra studenternas möjligheter till en fortsatt rättvis utbildning.

Inom forskarutbildningen har doktorandsektionen bland annat genomfört en omfattande enkätundersökning av doktorandernas situation. I resultaten från enkäten ser vi tydligt vilka förbättringsområden vi ska fokusera på framöver samtidigt som det lägger en stabil grund för kommande års påverkansarbete.

Mottagandet av nyantagna studenter

För många studenter är mottagningen det första och största minnet från studietiden. Det är en högintensiv period där hela KTH sprudlar av färgglada och energiska studenter, som gör allt i sin makt för att de nyantagna ska känna sig så välkomna som möjligt i den stora universitetsvärlden. Tillsammans lägger våra studenter hundratals ideella timmar på att göra mottagningen till det den är och för att ge våra nya studenter ett välkomnande till KTH som de aldrig kommer glömma. Tillsammans med KTH kunde vi både arbeta förebyggande och utveckla mottagningen för att göra den till en tryggare och rolig upplevelse för både mottagare och nyantagna.

Studenterna arrangerar evenemang

Utöver mottagningen och påverkansarbetet pågår självklart en mängd olika aktiviteter bland studenterna. Under 2023 arrangerades den första Quarnevalen efter pandemin där studenterna fick möjlighet att bygga sina ekipage och ta dessa runt Stockholms gator framför en publik på flera hundra tusen människor. Studenterna fick även möjligheten att komma i kontakt med näringslivet under THS Armada, kårens arbetsmarknadsmässa där närmare 150 företag närvarade. 2023 var THS även värd för årets upplaga av Students' Nobel NightCap, efterfesten till Nobelmiddagen.

*Niklas Carlbaum,
kårordförande, THS*

Utbildning

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utbildningsutbudet

KTH:s utbildning är framförallt inom de tekniska och naturvetenskapliga områdena och med program som leder till civilingenjör-, högskoleingenjör- och arkitektexamen. KTH har även lärarutbildning och ett stort antal vidareutbildningskurser.

Återrapporteringskrav: Utbildningsutbudet vid universitet och högskolor ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Universitet och högskolor ska redovisa vilka bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser som ligger till grund för beslut om utbildningsutbudet. Därutöver ska en redovisning lämnas över hur lärosätet möter det omgivande samhällets behov av utbildning.

KTH:s utbildningsutbud består huvudsakligen av programutbildningar inom teknik. Prioriteringar i utbildningsutbudet görs huvudsakligen mellan program och programtyper. De senaste åren har regeringens särskilda satsning på livslångt lärande såväl som KTH:s interna mål om utökning av livslångt lärande medfört att prioriteringar även har gjorts för att kunna erbjuda fler fristående kurser. Knappt fyra procent av KTH:s totala utbildningsvolym gavs i form av fristående kurser under 2023.

Ett av KTH:s mål är ökad internationalisering. Utbildningsutbudet påverkas av internationaliseringsarbetet, som till exempel sker genom utbildningssamarbeten, utbytesavtal och internationella partnerskap. Se avsnitt *Samarbeten* och *Internationell mobilitet*.

Utbildning vid KTH innehåller i stor utsträckning digitala inslag och läraktiviteter, men kurser i program ges sällan i sin helhet på distans. De kurser som ges på distans återfinns oftast inom livslångt lärande. Det totala antalet kurser vid KTH var under 2023 drygt 2 000. KTH erbjöd totalt 87 (78) distanskurser som genererade 357 (264) helårsstudenter, varav 296 (118) helårsstudenter inom anslagsfinansierad vidareutbildning. Det motsvarade 77 procent av det totala antalet helårsstudenter inom anslagsfinansierad vidareutbildning. Sett till KTH:s totala antal helårsstudenter utgjorde andelen som läste helt på distans tre procent. Bland de avgiftsfinansierade studenterna var andelen helårsstudenter inom utbildning helt på distans mindre än en procent. Se avsnitt *Digitalisering*.

Arbetsmarknadens representanter deltar i strategiska råd och programråd vid KTH:s skolor och har där möjlighet att framföra sina åsikter. Externa ledamöter finns även i fakultetsrådet och i universitetsstyrelsen. I dessa grupperingar förs regelbundet diskussioner om vilka utbildningar som behövs i samhället och som efterfrågas av till exempel företag, myndigheter och organisationer. Mer specifika samtal förs också inom de strategiska partnerskap som KTH har med ett antal företag, myndigheter och organisationer. Se avsnitt *Samverkan*.

Bristen på lärare är stor inom vissa naturvetenskapliga och tekniska ämnen. KTH arbetar för att möta det stora behovet av utbildade lärare genom att, tillsammans med Stockholms universitet, bedriva kompletterande pedagogisk utbildning, KPU. Vidare har KTH och Stockholms universitet i uppdrag att bedriva KPU för personer med examen på forskarnivå. Därutöver har KTH sedan 2022 i uppdrag att bedriva en kortare KPU på 60 hp. Sedan tidigare ger KTH utbildningsprogrammet civilingenjör och lärare som leder till ämneslärarexamen och civilingenjörsexamen. Se avsnitt *Lärarutbildningar*.

En rad åtgärder har satts in under året för att öka utbildningsvolymen, i linje med rektors beslut om ekonomi i balans. Se avsnitt *Systematiskt kvalitetsarbete*. KTH hade totalt sett fler nybörjare 2023 än 2022 och antalet helårsstudenter har ökat, se *figur 2* och *7*.

Behörighetsgivande utbildningar

Tekniskt basår är en ettårig behörighetsgivande utbildning som vänder sig till studenter som inte nått fullständig behörighet till KTH:s utbildningar under sina gymnasiestudier. De behörighetsgivande utbildningarna ger kompletterande utbildning på gymnasienivå i matematik, fysik och kemi. Det är även möjligt att söka endast till den andra terminen av basåret, vilket lämpar sig speciellt för dem som följt gymnasieskolans teknikprogram. KTH erbjöd under 2023 behörighetsgivande utbildning på KTH Campus, på KTH Flemingsberg och på KTH Södertälje. Möjlighet fanns att påbörja behörighetsgivande utbildning på såväl höst- som vårtermin. Godkänt resultat på KTH:s basår eller bastermin ger möjlighet att söka särskilt reserverade platser på någon av KTH:s civilingenjör-, högskoleingenjör- eller ämneslärarutbildningar.

KTH:s behörighetsgivande utbildning utvecklades och utökades under 2020–2022 till följd av en riktad och tillfällig satsning från regeringen under dessa år. Under 2020–2022 var antalet nybörjare, helårsstudenter och helårsprestationer betydligt högre än tidigare år. KTH gav under dessa år två nya behörighetsgivande utbildningar, delvis på distans. KTH hade 2022 och 2023 ett högre antal nybörjare och helårsstudenter på de behörighetsgivande utbildningarna än innan regeringens satsning. Se *figur 2* och *7* samt tidigare årsredovisningar.

Livslångt lärande och omställning

Återrapporteringskrav: Lärosätena ska särskilt redovisa hur de utvecklat utbildningsutbudet för att stärka tillgången till utbildning för livslångt lärande och omställning.

KTH bedriver ett utvecklingsarbete för att öka och utveckla livslångt lärande kommande år enligt arbetsmarknadens behov. KTH strävar efter att det ska utgöra en integrerad del av KTH:s utbildning. Livslångt lärande avser såväl uppdragsutbildning som anslagsfinansierad vidareutbildning och andra mer informella läraktiviteter som öppna föreläsningar. Prioriteringar och bedömningar grundar sig i huvudsak på

studenternas efterfrågan, arbetsmarknadens behov och KTH:s befintliga kompetens, men har även utgångspunkt i regeringens satsningar som exempelvis satsningen på livslångt lärande, omställningsstudiestödet och KPU.

KTH har under året fortsatt utveckla anslagsfinansierad vidareutbildning i form av kurser och koncept som är skalbara, effektiva och attraktiva för företag, myndigheter och andra organisationer. Formatet ger flexibilitet och tillgänglighet i tid och rum och innebär en tydligare målgruppsanpassning till yrkesverksamma. Erfarenheterna ger nya möjligheter även inom uppdragsutbildning och ordinarie programutbildning. I arbetet fortsätter KTH att ha en nära dialog med företag och organisationer. Särskilt tillsammans med strategiska partner strävar KTH efter att utveckla mer långtgående och verksamhetsintegrerade samarbeten kring utbildning och det livslånga lärandet.

Under 2023 fortsatte KTH arbetet med att underlätta utvecklingen av livslångt lärande genom till exempel gemensamma arbetssätt och stödfunktioner. Varje skola har en livslångt lärande-ansvarig, som samverkar i ett nätverk.

Anslagsfinansierad vidareutbildning

Inom KTH:s anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå är 11 150 000 kronor avsatta för en särskild satsning på livslångt lärande där utbildningsutbudet bland annat ska fokuseras mot utbildning som främjar klimatomställning. Se avsnitt *Ekonomisk redovisning*.

Kurser inom den särskilda satsningen på livslångt lärande genererade 384 (215) helårsstudenter 2023 av anslagsfinansierade studenter, se *figur 9*. Därutöver fanns det cirka två helårsstudenter som var avgiftsfinansierade. Totalt erbjöd KTH 224 (205) vidareutbildningskurser som genererade helårsstudenter under 2023. Antalet unika individer som har läst minst en vidareutbildningskurs fortsätter öka stadigt. Under 2023 var det 4 445 unika deltagare varav 25 var avgiftsfinansierade studenter, att jämföra med 2 521 under 2022 och 1 451 under 2021. Det motsvarar en procentuell ökning av antal deltagare mellan åren med cirka 75 procent, såväl från 2021 till 2022 som från 2022 till 2023. Ökningen i antalet kurser, helårsstudenter och unika deltagare reflekterar KTH:s interna mål om att utöka och utveckla det livslånga lärandet.

Antalet deltagande individer var betydligt fler på de kurser som erbjöds på distans än på dem som erbjöds på campus: 3 869 deltagare på distans och 810 deltagare på campus. Flest antal deltagare fanns på kurser med en omfattning på fyra hp eller lägre och som gavs på distans. Dessa kurser hade sammanlagt 2 479 deltagare 2023.

Uppdelat på kön var antalet unika deltagande individer 2 295 kvinnor och 2 150 män. Ökningen i antal individer jämfört med 2022 är större bland kvinnor än bland män, 96 procent fler kvinnor och 59 procent fler män. Däremot var antalet helårsstudenter något större bland män än bland kvinnor: 211 helårsstudenter var män och 173 helårsstudenter var kvinnor. Det tyder på att män i högre utsträckning än kvinnor registrerade sig på mer än en kurs och att män i högre utsträckning registrerade sig på de längre kurserna, som omfattar mer än fyra hp. Dock var andelen kvinnor på de fristående kurserna högre jämfört med andelen kvinnor bland KTH:s totala antal helårsstudenter, se *figur 8*.

Kurser som erbjöds inom ämnen som rör miljö, klimat, hållbar utveckling med mera, var till exempel:

- *Artificiell intelligens och hållbar utveckling*, 4 hp
- *Batterier*, 5 hp
- *Hållbar utveckling för problemlösare: Utforska hållbar utveckling*, 3 hp
- *Miljöfysik*, 9 hp

De fem kurser som har haft flest deltagare totalt sett var:

- *Prokrastinering och perfektionism*, 2 hp
- *Ledarskap och hållbara arbeten*, 4,5 hp
- *Miljöpsykologi och beteendedesign*, 4 hp
- *Inledande modern fysik*, 9 hp
- *Klassrumspsykologi: Kognitiv psykologi och lärande*, 2 hp

De fem kurser som har genererat flest helårsstudenter totalt sett var:

- *Inledande modern fysik*, 9 hp
- *Miljöfysik*, 9 hp
- *Programmering i Python*, 7,5 hp
- *Miljöpsykologi och beteendedesign*, 4 hp
- *Inledande relativitetsteori*, 4,5 hp

Flest antal deltagande kvinnor hade kursen *Prokrastinering och perfektionism* och flest antal kvinnliga helårsstudenter hade kursen *Miljöpsykologi och beteendedesign*. Flest antal deltagande män, såväl som flest antal manliga helårsstudenter, hade kursen *Inledande modern fysik*.

Uppdragsutbildning

KTH fortsätter att utbilda personal från företag inom bland annat radiosystemteknik och radiomätteknik, artificiell intelligens och neurala nätverk, lean och industriell produktion, hållbara transportsystem, fastighetsvärdering och analys samt cyberförsvar och informationssäkerhet. Under 2023 genererade KTH:s poänggivande kurser inom uppdragsutbildning 45 (41) helårsstudenter och 57 (37) helårsprestationer.

Under året fortsatte samarbetet med Scania kring livslångt lärande med den gemensamma styrgruppen för lärande som plattform. Ett mer informellt och verksamhetsnära lärande för utvalda medarbetare på Scania testades och utvärderades under 2022. Under 2023 initierades ett arbete för att skapa ett större konsortium tillsammans med KTH:s strategiska partner kring den fortsatta utvecklingen av detta nya format.

Öppen nätbaserad utbildning

KTH erhöll 150 000 kronor för regeringsuppdrag U2022/02291 med syfte att möjliggöra att delar av det befintliga kursutbudet inom öppen nätbaserad utbildning som kan stödja samhällets klimatomställning kan upprätthållas under 2023. KTH har inom ramen för uppdraget under 2023 erbjudit fem kurser relaterade till klimatomställning som öppen nätbaserad utbildning. Se avsnitt *Miljö och hållbar utveckling*. Uppsala universitet ska redovisa det gemensamma arbetet i årsredovisningen för 2023.

KTH:s satsning på hållbar produktion i Södertälje

Sedan 2016 har KTH genomfört en satsning i samarbete med Södertälje kommun, Scania och AstraZeneca för utbildning och forskning i Södertälje. Målet med satsningen är bland annat att stärka den svenska industrins konkurrenskraft genom spetsutbildning och forskning. I utbildningssatsningen ingår de tre utbildningsprogrammen industriell teknik och hållbarhet,

industriell teknik och produktionsunderhåll samt hållbar produktionsutveckling. Sedan tidigare fanns vid KTH Södertälje högskoleingenjörsutbildning i maskinteknik och utbildning inom tekniskt basår. Trots en omfattande satsning har KTH Södertälje inte uppnått förväntade volymökningar inom utbildningen och har under en längre tid haft ett vikande söktryck på utbildningarna. Även genomströmningen är generellt lägre i Södertälje jämfört med KTH:s övriga campus. Universitetsstyrelsen beslutade i november 2023 att verksamheten i Södertälje ska flyttas till KTH Campus och KTH Flemingsberg med syfte att stärka KTH:s framtida utveckling och ekonomi. Flytten ska vara genomförd senast 2027. Se avsnitt *Lokaler*.

Ett nytt högskoleingenjörsprogram inom industriell teknik utvecklades under 2023, där den första antagningen sker höstterminen 2024. Det skedde bland annat mot bakgrund av KTH:s regelbundna granskning av högskoleingenjörsprogrammen 2021. Detta program ska ersätta de två befintliga högskoleingenjörsutbildningarna vid KTH Södertälje inom maskinteknik samt industriell teknik och produktionsunderhåll. Höstterminen 2023 skedde ingen antagning till dessa två utbildningar. Det nya programmet ska ges på KTH Campus, men med tillämpade inslag i Södertälje.

Höstterminen 2023 var antalet nybörjare på civilingenjörsutbildningen i industriell teknik och hållbarhet 45 (37) och på det tvååriga masterprogrammet hållbar produktionsutveckling 10 (15). Civilingenjörsutbildningen och masterprogrammet är tätt knutna till industrin i Södertälje. Efter den ovan nämnda flytten till Stockholm kommer den nära anknytningen till industrin i Södertälje att upprätthållas på andra sätt, exempelvis genom tillämpade inslag i utbildningen. Ämneslärarutbildning med inriktning mot teknik, årskurs 7–9, är pausad sedan 2022. Vid KTH Södertälje hade den behörighetsgivande utbildningen 154 (185) nybörjare. Totalt var antalet nybörjare 2023 inom utbildning vid KTH Södertälje 209 (318).

För information om satsningen på hållbar produktion i Södertälje inom forskning, se avsnitt *Forskning*.

Lärarutbildningar

Åttersporteringskrav: Universitet och högskolor som har tillstånd att utfärda läro- eller forskolläroexamina ska planera för dimensioneringen av utbildningen till olika examina, inriktningar och ämneskombinationer så att dimensioneringen svarar mot studenternas efterfrågan och mot arbetsmarknadens nationella och regionala behov. Universitet och högskolor ska redovisa de överväganden och åtgärder som har gjorts för att informera och vägleda studenterna i detta val.

Civilingenjör och lärare

Utbildningsprogrammet civilingenjör och lärare leder fram till såväl en civilingenjörsexamen som en ämneslärarexamen för arbete i gymnasieskolan i matematik och ett av ämnena fysik, kemi eller teknik. De som läser teknikämnet väljer en av de två inriktningarna data eller energi och miljö. KTH har examensrätt för både läro- och civilingenjörsexamen. Under vårterminen 2023 köptes några av de obligatoriska kurserna inom utbildningsvetenskap från Stockholms universitet. Under höstterminen gavs alla kurser i KTH:s regi, men i flera fall med lärare från Stockholms universitet.

Höstterminen 2023 hade programmet 99 (115) första-handssökande. Under 2023 började 71 (62) studenter på

programmet, varav 41 procent kvinnor och 59 procent män. Under 2023 har 33 (34) studenter examinerats från programmet, varav 67 procent kvinnor och 33 procent män.

Alla studenter på programmet civilingenjör och lärare har matematik som ett av sina undervisningsämnen. Under årskurs 1 får studenterna grundkunskaper inom de fyra ämnesområden som ingår i programmets olika inriktningar. Ämnena är fysik, kemi och teknik med specialisering mot data respektive teknik med specialisering mot energi och miljö. Inför årskurs 2 väljer studenterna en av de fyra möjliga ämnesinriktningarna och därmed sitt undervisningsämne utöver matematik.

I samband med val av inriktning får studenterna information om att behovet av lärare inom alla dessa ämnen är stort. Den största lärarbristen finns i kemi och teknik. Som en konsekvens av lärarbristen är det sedan 2017 svårt att hitta tillräckligt många platser för verksamhetsförlagd utbildning, VFU, på gymnasieskolorna.

Ämneslärarutbildning

Ämneslärarutbildning med inriktning mot teknik omfattar 270 hp och startade i sin nuvarande form höstterminen 2019. Sedan hösten 2022 har KTH valt att inte ha någon antagning till ämneslärarutbildningen med inriktning mot teknik, årskurs 7–9. Antalet sökande till ämneslärarutbildningen har varit lågt och genomförandet av den tillfälliga kompletterande pedagogiska utbildningen på 60 hp kräver samma resurser som ämneslärarutbildningen.

Utbildningen leder till två olika examina, dels en ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7–9 inom teknik och matematik, dels en högskoleingenjörsexamen. Utbildningen omfattar totalt fyra och ett halvt års heltidsstudier varav två sommarterminer. Två studenter har under 2023 genomfört VFU.

Praktiknära forskning och övningskolor

Åttersporteringskrav: Samtliga universitet och högskolor som tilldelas medel för verksamhet med övningskolor eller övningsförskolor från denna anslagspost ska i årsredovisningarna redogöra för antalet helårsstudenter som deltagit i verksamheten med övningskolor eller övningsförskolor samt redogöra för verksamheten och de viktigare erfarenheterna av satsningen.

KTH är sedan tidigare med i regeringssatsningen ULF (Utbildning, Lärande, Forskning) som pågår till och med 2024 och förväntas övergå till en permanent verksamhet 2025. Kompensatorisk undervisning för lärande och forskning, K-ULF, är ett projekt inom ULF som drivs av KTH i samverkan med skolhuvudmän. Verksamheten är en del av regeringens satsning på att utveckla långsiktig samverkan mellan universitet och högskolor och huvudmän inom skolväsendet kring praktiknära forskning. Under 2023 har KTH utökat sitt nätverk för praktiknära forskning i samarbete med huvudmän.

KTH har tecknat avtal om samarbete för praktiknära forskning med Värmdö kommun, Lidingö kommun, Stockholms stad, Nynäshamns kommun, Haninge kommun och NTI-gymnasiet. Representanter från huvudmännen deltar i K-ULF:s styrgrupp där tillgång till VFU-platser och prognoser på tillgänglighet av VFU-platser är ett återkommande tema.

Under 2023 har KTH fortsatt arbetet med att utveckla så

kallade övningsskolor. Genom det befintliga nätverket av skolor i K-ULF har KTH identifierat högstadie- och gymnasieskolor och initierat processer för att säkerställa att ett antal VFU-platser per termin garanteras av de huvudmän som KTH skrivit avtal med enligt ovan. Intresset är stort men en utmaning är fortfarande tillräcklig tillgång till kvalificerade handledare på skolorna. KTH har därför under 2022 och 2023 fortsatt att utveckla kurser för blivande handledare och en första kursomgång har genomförts. De båda kurserna *Att handleda VFU-studenter*, 3 hp, och *Att handleda VFU-studenter, fortsättningskurs*, 4,5 hp, ger tillsammans de 7,5 hp som krävs av en handledare på en övningsskola.

Arbetet med övningsskolor är fortfarande under utveckling. Under 2023 har 41 (31) studenter, motsvarande 4,2 (4) helårsstudenter, deltagit i VFU på någon av KTH:s tänkta övningsskolor inom ramen för ovan nämnda samarbetsavtal om praktisk forskning. Antalet studenter som har deltagit i VFU om mindre än fem hp har ökat med nio studenter 2023 jämfört med 2022. Antalet studenter som har deltagit i VFU om 12–15 hp har ökat med en student 2023 jämfört med 2022. Merparten av studenterna som deltog i verksamheten 2023 gjorde det inom ramen för utbildningsprogrammet civilingenjör och lärare.

Totalt sett har KTH haft motsvarande 34,7 helårsstudenter som deltagit i VFU under 2023. Det innebär att omkring 12 procent av den verksamhetsförlagda utbildningen har skett på någon av KTH:s tänkta övningsskolor.

Studenter har under 2023 deltagit i verksamhetsförlagd utbildning på Fredrika Bremergymnasiet i Haninge kommun, Thorildsplans gymnasium i Stockholms stad, Stockholm Science and Innovation School i Stockholms stad och Gustavsbergs gymnasium i Värmdö kommun. Högsåtra skola i Lidingö kommun hade en student 2022, men ingen student 2023. NTI-gymnasiet och Nynäshamns kommun förväntas bli aktiva mottagare av VFU-studenter under 2024.

KTH arbetar vidare med utmaningar kopplade till behovet av ökad samordning mellan VFU-placeringar som sker via övningsskolor och dem som sker via den så kallade VFU-portalen. Portalen regleras genom ett samverkansavtal mellan lärosäten och kommuner i Storstockholm.

KTH gör prognosen att ett ökat antal studenter 2024 kommer att kunna delta i VFU-verksamheten med våra samarbets- och övningsskolor genom det initierade samarbetet med NTI-gymnasiet. Prognosen är fortsatt osäker eftersom arbetet med att teckna avtal med övningsskolor fortfarande pågår.

Kompletterande pedagogisk utbildning

Utbildningsprogrammet kompletterande pedagogisk utbildning, KPU, omfattar 90 hp och leder till ämneslärarexamen för gymnasieskolan eller grundskolans årskurs 7–9 i något eller några av undervisningsämnena fysik, kemi, matematik och teknik. För att antas till programmet krävs tillräckliga akademiska meriter i ett eller flera av dessa ämnen. Programmet ges delvis på distans med inslag av fysiska träffar på KTH. Vissa delar av utbildningen genomförs i samarbete med Stockholms universitet. Programmet pågår även under sommaren, vilket innebär att en student som börjar i juni kan vara färdig ämneslärare i slutet av augusti året därpå. En tredjedel av utbildningen utgörs av VFU, vilket innebär att studenterna är på plats i en skola där de under handledning deltar i det dagliga arbetet. VFU-placeringar har blivit svårare att erhålla inom rätt ämne och rätt nivå för KPU-studenterna. Det gäller speciellt inom

ämnen matematik och teknik på gymnasiet. En del studenter gör VFU på grundskolan år 7–9 trots att de kommer att bli behöriga i sitt ämne för gymnasiet.

Under 2023 var det 63 (137) förstahandssökande till utbildningen. Det var 9 (35) studenter som började på utbildningen vid sommarterminens start, varav 56 procent kvinnor och 44 procent män. Antalet sökande har sjunkit kraftigt sedan tidigare år, sannolikt till stor del på grund av konkurrens från den försöksverksamhet med kortare KPU, 60 hp, som genomförs från 2022. I december 2023 var 6 (23) studenter fortfarande aktiva. Minst två studenter har avbrutit sina studier av ekonomiska skäl på grund av att hanteringen av det nya omställningsstudiestödet har dragit ut på tiden.

Under 2023 har 24 (16) studenter, varav 29 procent kvinnor och 71 procent män, tagit ut ämneslärarexamen från utbildningsprogrammet KPU.

Ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning

Regeringen har gett KTH i uppdrag att anordna en försöksverksamhet med KPU som leder till grund- eller ämneslärarexamen. Syftet med försöksverksamheten är att få fler behöriga och legitimerade lärare i skolan genom att möjliggöra för en bredare målgrupp av personer med en tidigare examen från universitet eller högskola att studera till lärare genom en KPU.

Utbildningsprogrammet KPU mot ämneslärare årskurs 7–9 omfattar 60 hp och leder till ämneslärarexamen för grundskolans årskurs 7–9 i teknik och matematik. För att antas till programmet krävs slutförd yrkesexamen eller generell examen på grundnivå. Programmet ges delvis på distans med inslag av fysiska träffar på KTH. En tredjedel av utbildningen utgörs av VFU.

Under 2023 var det 52 (39) förstahandssökande till utbildningen. Det var 19 (8) studenter som började utbildningen vid höstterminens start, varav 42 procent kvinnor och 58 procent män. Vid utgången av 2023 var cirka 15 studenter fortfarande aktiva. Studieformen med deldistans ska möjliggöra för studenter som inte bor i Stockholm att kunna läsa utbildningen, men liksom förra året har i år inga studenter från andra orter än Stockholm påbörjat utbildningen. I övrigt är det spridning på ålder och tidigare yrkeserfarenhet bland studenterna.

Av de studenter som påbörjade utbildningen 2022 har två studenter, varav 100 procent kvinnor, tagit ut ämneslärarexamen under 2023.

Kompletterande pedagogisk utbildning för personer med examen på forskarnivå

Åtterrporteringskrav: KTH har tillsammans med Stockholms universitet fått i uppdrag att anordna kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen för personer med examen på forskarnivå, under perioden 2016–2026. En redogörelse för utbildningarnas genomförande ska årligen lämnas i lärosätenas årsredovisningar.

KTH och Stockholms universitet erbjuder KPU för ämneslärarexamen i matematik, naturvetenskap och teknik för forskarutbildade. De som antas till utbildningen har möjlighet att få ett särskilt utbildningsbidrag under studietiden. Antalet platser på utbildningen styrs av tilldelningen av utbildningsbidrag som är begränsad till i genomsnitt 70 studenter per år på nationell basis. Programmet omfattar 90 hp och löper över tolv månader med förhöjd studietakt. Utbildningen genomförs på deldistans,

med cirka 20 undervisningsdagar i Stockholm under året. Studenterna kommer från hela landet.

Uppdraget är tidsbegränsat. Det initierades 2016 och skulle från början pågå till halvårsskiftet 2021. Våren 2021 fattades beslut om en förlängning, med årlig programstart i januari under åren 2022 till och med 2026.

Under 2023 hade utbildningen 35 (14) nybörjare, varav 43 procent kvinnor och 57 procent män. Av dessa var 22 fortfarande aktiva vid årets slut. Under 2023 har 10 (4) studenter tagit examen från programmet, varav 50 procent kvinnor och 50 procent män. Det lägre antalet 2022 beror på att inga studenter antogs 2021.

Söktrycket har varit svagt på alla de tre orter där utbildningen anordnas. Platserna har inte kunnat fyllas.

Rekrytering av studenter till utbildning som startar på grundnivå

KTH har som ambition att teknisk utbildning på KTH ska framhållas som ett naturligt val för ungdomar som vill bidra till en hållbar samhällsutveckling. I rekryteringsarbetet prioriteras det personliga mötet mellan företrädare för KTH och presumtiva studenter. Det sker främst genom så kallade studentambassadörer, cirka 45 till antalet, som är KTH:s representanter i mötet med gymnasieelever. De representerar de flesta av KTH:s utbildningar och campus. Studentambassadörerna speglar mångfalden på KTH med avseende på kön, geografisk härkomst, etnicitet och social bakgrund. Alla studentambassadörer genomgår en utbildning som omfattar ungdomskommunikation, presentationsteknik, studentrekryterande budskap, målgruppskunskap och individuell coachning.

Under 2023 genomförde KTH:s studentambassadörer 110 studentrekryterande möten med gymnasieklasser i form av gymnasiebesök och i samband med att gymnasieungdomar gjorde studiebesök på KTH. På grund av pandemirestriktioner kring hur människor kunde samlas var antalet studentrekryterande möten få under 2020 och 2021. I stället genomfördes olika digitala aktiviteter för att nå presumtiva studenter. Under 2019 genomfördes 109 studentrekryterande möten, vilket visar att de nu är på motsvarande nivå som före pandemin.

Under hösten 2023 hade KTH en monter på två stora utbildningsmässor: Kunskap och framtid i Göteborg och SACO studentmessa i Stockholm. Syftet med deltagandet på mässorna är dels att väcka intresse för utbildning på KTH, dels att inspirera besökarna i montern att söka efter mer information om KTH:s utbildningsutbud även efter mässan. På båda mässorna höll KTH seminarier som besöktes av cirka 100 personer på Kunskap och framtid och av cirka 400 personer på SACO studentmessa.

KTH:s webbplats och personliga möten såsom gymnasiebesök är de viktigaste kanalerna för att nå målgruppen inför valet av utbildning. För att öka målgruppens kännedom om KTH samt driva trafik till KTH:s webbplats under ansökningsperioden har annonsering i sociala mediekanalet och sökordsoptimering skett.

KTH arrangerar varje år Öppet hus för att på plats i undervisningsmiljön informera om KTH:s utbildningar. Under 2023 genomfördes två olika öppna hus, ett endast för särskilt inbjudna gymnasieskolor i syfte att bidra till ökad breddad rekrytering och ett då allmänheten välkomnades. Till det öppna hus som arrangerades för särskilt inbjudna gymnasieskolor kom totalt 113 besökare och till det för allmänheten kom drygt 1 800 besökare.

Under KTH:s olika studentrekryterande aktiviteter är cirka hälften av deltagarna kvinnor. Könsfördelningen är även jämn i KTH:s direkta målgrupp, andra- och tredjeårsgymnasister på natur- och teknikvetenskapliga program. En av KTH:s utmaningar är att vissa utbildningsmiljöer och utbildningar har en stor obalans mellan män och kvinnor. Fill the Gap är KTH:s satsning för att öka antalet kvinnliga studenter inom data-teknik, IT, elektroteknik, maskinteknik, hållbar produktion, farkostteknik, teknisk fysik och teknisk matematik. Under 2023 genomfördes en digital kampanj inom ramen för satsningen.

KTH arbetar med att öka barns och ungdomars kunskap och intresse för teknik, naturvetenskap och matematik samt skapa förståelse för hur dessa ämnen är nödvändiga för omställning till ett hållbart samhälle. Vetenskapens Hus är noden för detta arbete och når genom sina aktiviteter ett stort antal elever varje år. Vetenskapens Hus drivs av KTH och Stockholms universitet tillsammans med Stockholms stad som långsiktig partner. Vetenskapens Hus erbjuder handledda aktiviteter inom biologi, fysik, kemi, matematik och teknik i laboratorier vid Albano och i Bergianska trädgården. Handledarna är ofta studenter från universiteten som ska verka som förebilder för eleverna. Vetenskapens Hus erbjuder även lärarfortbildningar, hel- och lovkurser för unga och är värd för evenemang som till exempel Teknikåttan och ForskarFredag. Fokus ligger även på att utveckla aktiviteter för breddad rekrytering, där bland annat uppsökande satsningar och företagssamverkan sker, för att göra det möjligt att nå fler ungdomar i utsatta områden.

Rekrytering av studenter till utbildning på avancerad nivå

KTH:s rekrytering av studenter sker både nationellt och internationellt. Internationella programstudenter rekryteras till framförallt KTH:s masterprogram som samtliga ges på engelska.

Fokus under året

De senaste åren har KTH attraherat allt fler behöriga internationella sökande till avancerad nivå, vilket möjliggör ett selektivt urval av de mest kvalificerade studenterna. Under 2023 antogs och registrerades totalt sett fler såväl europeiska som utomeuropeiska studenter på master- och magisterprogram än tidigare år.

KTH:s målgruppsundersökning riktad till antagna masterstudenter visar att respondenterna får kännedom om KTH via sökmotorer, rankinglistor, webbportaler, familj och vänner. De främsta skälen för att söka till KTH är programmens innehåll, KTH:s ranking, utbildningens goda rykte samt Stockholms och Sveriges attraktionskraft. De vanligaste anledningarna till att antagna inte påbörjar utbildning på KTH är att studieavgiften är för hög eller att de har blivit antagna till ett annat universitet, vanligen ett annat framstående tekniskt lärosäte i Europa. Respondenterna har de senaste åren i allt högre grad angett att de är nöjda med KTH:s kommunikationskanaler och de svar de fått på sina frågor inför ankomst.

Aktiviteter för att skapa synlighet

För att nå ut till presumtiva internationella studenter har satsningar gjorts på digital annonsering för samtliga masterprogram och för studier vid KTH generellt. Satsningen utvärderas och anpassas löpande för att nå rätt målgrupp på ett kostnads-effektivt sätt. En separat annonskampanj har riktats till kvinnliga presumtiva studenter för att nå en jämnare könsfördelning.

KTH deltog i ett antal mässor och evenemang under året, för att skapa kontakt och kommunicera med presumtiva studenter. De digitala mässorna arrangerades främst av Svenska institutet tillsammans med andra svenska lärosäten. Vidare genomförde KTH egna digitala evenemang riktade till partneruniversitet och andra samarbetspartner i ett flertal länder. Under året deltog KTH även i fysiska mässor, evenemang och universitetsbesök i bland annat Kina, Indonesien, Thailand, Indien, Sydkorea, USA och Mexiko. Resor till Kina genomfördes för första gången efter pandemin och inkluderade evenemang som samordnades av Svenska institutet men även egna universitetsbesök och möten. De nya kontakter som skapades under mässor och evenemang följdes upp med e-postutskick för vidare information och interaktion med KTH.

KTH deltog under året i två nationella samarbetsprojekt tillsammans med andra lärosäten, där ett av syftena är att rekrytera internationella talanger till Sverige. Det ena projektet, SIREUS, samordnas av svenskamerikanska handelskammaren. Inom projektet marknadsförs svensk utbildning riktad till amerikanska studenter. Under hösten deltog KTH i en resa inom projektet med universitetsbesök i New York, Washington State och Kalifornien. Det andra projektet är ett samarbete med svenska lärosäten och Sveriges ambassad i Sydkorea. Inom projektet genomfördes bland annat under året ett antal digitala aktiviteter för att möta och stötta koreanska studenter under ansökningsperioden.

Kommunikationen i sociala medier utvecklas löpande avseende såväl innehåll som val av kanaler. Under året lades särskilt fokus på att ge daglig insyn i KTH:s utbildning och studentliv med hjälp av studentambassadörer, exempelvis via Instagram och i kinesiska kanaler. KTH använder rekryteringsagenter i Indonesien, Thailand och Vietnam som ett komplement till övriga insatser i länderna. Samtliga agenter arbetar provisionsbaserat. Av de registrerade nya studenterna 2023 rekryterades fem (fyra) via agenter.

KTH har flera samarbetsavtal med stipendieorganisationer framförallt i Latinamerika och Indonesien, vilket underlättar för studentgrupper i de länderna att finansiera sina studier på KTH. Det ökar dessutom KTH:s synlighet i regionerna. Under året sågs en positiv utveckling i antalet stipendiater från den indonesiska finansören LPDP, Indonesia Endowment Fund for Education Agency, vilket genererade stipendier till 14 (4) nya studenter på KTH:s masterprogram.

Liksom tidigare år anlätades studenter från i stort sett samtliga masterprogram för att kommunicera med presumtiva studenter.

Kommunikation med sökande och antagna

Rekryteringsarbetet pågår fram till det att de antagna studenterna påbörjar sina studier på KTH och det är därför prioriterat att kommunicera och stötta dem fram till registrering.

KTH erbjöd ett tjugotal webinarier för presumtiva internationella studenter under hela rekryteringscykeln. Teman var bland annat presentation av KTH, masterprogram inom olika ämnesområden, vanligt förekommande frågor i samband med ansökan och förberedelser inför ankomst. Under hösten erbjöds ett interaktivt koncept då deltagarna kunde gå in i mindre digitala rum och kommunicera direkt med akademisk personal och studenter från de olika masterprogrammen. Webinarierna har spelats in och finns tillgängliga på Youtube och KTH:s webbplats.

Studieavgiftsfinansierad verksamhet

Återrapporteringskrav: Redovisningen ska även innehålla en redogörelse för den studieavgiftsfinansierade verksamhetens eventuella påverkan på ett universitets eller en högskolas övriga verksamhet.

Den studieavgiftsfinansierade verksamheten tillför ett stort antal studenter med utomeuropeisk utbildningsbakgrund och bidrar till mångfald och internationalisering i utbildningen och studiemiljön på KTH. Verksamheten har stor påverkan på utbildningsplaneringen vilket innebär att diskussioner om dimensionering av utbildning, särskilt på avancerad nivå, måste pågå kontinuerligt. Vidare ställs krav på anpassad handläggning och stöd, exempelvis avseende avgifts- och stipendiehantering, och samarbete med relevanta myndigheter.

KTH har byggt upp en god kunskap om avgiftsskyldiga sökandes intresse för utbildningsprogrammen och deras möjlighet att ta del av dem. Det höga söktrycket till KTH:s utbildningar gjorde att det totala antalet avgiftsskyldiga studenter 2023 var högre än 2022. Detta gäller såväl program på avancerad nivå som det program på grundnivå som KTH erbjuder i den internationella ansökningsomgången. Se avsnitt *Efterfrågan på KTH:s utbildningar*. Det var färre som ansökte om anstånd med studiestarten jämfört med 2022. Totalt ansökte 6 (12) studieavgiftsskyldiga antagna om anstånd med studiestarten inför höstterminen 2023. Antalet antagna som begärde återbetalning av studieavgiften var dock något högre än förra året, 66 (60).

KTH har sedan avgiftsinförandet gjort satsningar för att rekrytera kvalificerade internationella studenter. I takt med att KTH:s verksamhet för avgiftsskyldiga studenter får en större volym växer också arbetet med studentservice och mottagningsverksamhet. Se avsnitt *Rekrytering av studenter till utbildning på avancerad nivå*.

De studenter som betalat studieavgift erbjuds, utöver den grundläggande ankomst- och introduktionsservicen, bland annat bostadsgaranti, kostnadsfri primärvård, utökad försäkringsskydd och förberedande kurser i engelska och svenska.

KTH organiserar i samarbete med THS ankomst- och introduktionsservice för samtliga internationella studenter inför vår- och höstterminen. Under särskilda mottagningsdagar erbjuds studenterna skjuts från Arlanda till KTH, där de kan skriva kontrakt för bostad och ta del av service och information. Introduktionen innehöll under 2023 även digitala skolmöten och en digital mottagningsceremoni. THS anordnade också sociala och digitala aktiviteter.

Verksamheten avseende utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter uppvisade 2023 ett resultat om -2,2 (-6,6) mnkr. Det förbättrade resultatet jämfört med 2022 beror på att fler studenter har antagits inom verksamheten. Vid utgången av 2023 hade verksamheten ett ackumulerat överskott på 31 mnkr, att jämföra med 34 mnkr vid utgången av 2022. Se avsnitt *Ekonomisk redovisning*.

Följande studieavgiftsnivåer gällde för utbildning som påbörjas under läsåret 2022/2023 eller 2023/2024. Avgiften för utbildning på grundnivå och år 1–3 inom civilingenjörsutbildningen och ämneslärarutbildningen var 122 tkr per läsår. För arkitektutbildningen årskurs 1–3 och kurser på grundnivå inom arkitektur var avgiften 205 tkr per läsår. För årskurs 4–5 och program och kurser på avancerad nivå inom arkitektur var avgiften 260 tkr per läsår. För övriga program och kurser på

avancerad nivå var studieavgiften 155 tkr per läsår. Program som ges i samarbete med andra universitet kan ha andra avgiftsnivåer.

KTH:s studieavgifter har under perioden 2017–2023 varit oförändrade. Inför läsåret 2024/2025 beslutades om en höjning av studieavgiften med tio procent på grund av ökade kostnader inom utbildningsverksamheten.

Samarbete med Migrationsverket

Återrapporteringskrav: Vidare ska universitet och högskolor redovisa hur samarbetet med Migrationsverket har fungerat.

Universitet och högskolor ska tillsammans med Migrationsverket genomföra åtgärder som utvecklar och effektiviserar arbetet med att säkerställa att missbruk av uppehållstillstånd för studier inom högre utbildning försvåras. Uppdraget rapporteras av Migrationsverket. KTH:s rektor är ordförande för den samverkansgrupp som SUHF inrättat för att utveckla dialog och samarbete kring regeringsuppdraget.

KTH har en kontaktperson för Migrationsverket. Kommunikation sker till stor del via en funktionsadress och i vissa frågor genom direktkontakt med handläggare på KTH.

KTH informerar studenter om vad som gäller vid ansökan om uppehållstillstånd och fungerar vid behov som en länk mellan studenten och Migrationsverket. För avgiftsskyldiga studenter kontrollerar Migrationsverket mot KTH:s studie-dokumentationssystem att studieavgiften är betald.

KTH hade under året kontakt med Migrationsverket vid behov. Handläggningstiderna för ansökan om uppehållstillstånd var under 2023 i de flesta fall acceptabla för nya inkommande studenter, men variationen var stor. För vissa grupper var handläggningstiden för lång för att studier skulle kunna påbörjas. Inför höstterminen 2023 utgjorde stängningen av ambassaden i Pakistan ett hinder. Migrationsverket erbjöd först ingen alternativ möjlighet att söka uppehållstillstånd och informationen till såväl lärosäten som sökande var bristfällig. I ett sent skede hänvisades till Sveriges ambassad i Etiopien. Åtgärden kom för sent för att ge en reell möjlighet att få uppehållstillstånd, vilket ledde till att de studenter från Pakistan som behövde uppehållstillstånd uteblev. KTH mottar vanligen 10–20 studenter med behörighetsgivande examen från Pakistan.

Migrationsverkets nya regler från november 2022 för hur pass kontrolleras vid ansökan om uppehållstillstånd fick omedelbara konsekvenser för KTH:s rekrytering av internationella studenter. Effekten blev att antalet inresande och utresande utbytesstudenter minskade redan vårterminen 2023. Eftersom utbytesavtal är reciproka får regeländringen negativa konsekvenser även för KTH:s programstudenter. Om en student, som planerat att resa till KTH inom ett avtal med lärosäte i till exempel USA, förhindras av nya viseringsregler, så förhindras även KTH att sända ut en student inom det avtalet.

En fortsatt problematik under 2023 var att studenter inom samarbetsavtal som läser enbart sitt andra år på KTH får maximalt tolv månaders uppehållstillstånd och kan därmed inte få ett svenskt personnummer. Detta skapar problem för studenterna i deras vardag och innebär en ökad administration för KTH.

Det pilotprojekt om tvååriga uppehållstillstånd och studieavsikt som SUHF och Migrationsverket inledde 2019 avslutades i mars 2023. KTH deltog i projektet. Migrationsverket och

deltagande lärosäten implementerade en rutin för återrapportering till Migrationsverket, vilken möjliggjorde beviljandet av tvååriga uppehållstillstånd under projektperioden. För KTH:s del föll projektet väl ut och förenklade studietiden i Sverige för studenterna.

Efterfrågan på KTH:s utbildningar

Efterfrågan på KTH:s utbildningar som leder till yrkesexamen är fortsatt stor. Antalet förstahandssökande till dessa utbildningar 2023 var 6 139 (6 265). Antalet planerade nybörjarplatser var 2 610 (2 605).

Den mest eftersökta utbildningen var, liksom tidigare år, arkitektutbildningen med 989 (1 043) förstahandssökande. Därefter följde civilingenjörsutbildningarna i datateknik med 679 (715), industriell ekonomi med 651 (673) och teknisk fysik med 402 (403) förstahandssökande. Flest förstahandssökande av högskoleingenjörsutbildningarna hade byggteknik och design med 230 (203).

KTH har en engelskspråkig utbildning på grundnivå, kandidatprogrammet i informations- och kommunikationsteknik. Under 2023 hade programmet 1 468 (1 412) förstahandssökande. Antalet förstahandssökande var 551 (570) i den nationella antagningsomgången och 976 (890) i antagningsomgången för engelskspråkiga utbildningar, varav 59 (48) personer ansökte i båda antagningsomgångarna. Det visar på ett fortsatt stort intresse för engelskspråkiga utbildningar på grundnivå.

Antalet ansökningar till master- och magisterprogrammen som ges på engelska är fortsatt stort. Av 25 465 (24 325) webbansökningar till de engelskspråkiga utbildningarna på avancerad nivå inför höstterminen 2023 kom 20 249 (18 835) från avgiftsskyldiga, varav 6 727 (6 411) betalade anmälningsavgiften.

KTH samordnar antagningen till två av de masterprogram som ges inom ramen för European Institute of Innovation and Technology, EIT. Det ena är ett paraplyprogram med sju olika spår som ges av EIT Digital och det andra är ett program med ett spår som ges av EIT Urban Mobility. Programmens studenter läser vid två av de anslutna partneruniversiteten, varav det ena kan vara KTH. Antagningen till EIT Digital och EIT Urban Mobility sker i EIT:s antagningsportaler. Till EIT Digital-programmet inkom totalt 786 (671) ansökningar. Till EIT Urban Mobility-programmet inkom totalt 251 (315) ansökningar. Se avsnitt *Samarbeten*.

De behörighetsgivande utbildningarna hade sammanlagt 1 346 (1 574) förstahandssökande under 2023 vilket är en fortsatt minskning, se avsnitt *Utbildningsutbudet*.

Antagning till KTH:s utbildningar sker i nationellt samordnade antagningsomgångar i antagningsystemet NyA som förvaltas av Universitets- och högskolerådet.

Alternativt urval

KTH har höstterminen 2023 använt matematik- och fysikprovet respektive arkitektprovet som alternativt urval för upp till en tredjedel av platserna på ett antal civilingenjörsprogram och mellan en tredjedel och hälften av platserna på arkitektprogrammet.

Matematik- och fysikprovet är ett gemensamt antagningsprov till några utvalda utbildningar vid KTH, Chalmers tekniska högskola, Göteborgs universitet och Stockholms universitet. Det innebär att de som är behöriga till utbildningen och har ett godkänt provresultat deltar i ytterligare en urvalsgrupp utöver gymnasiebetyg och högskoleprov.

Arkitektprovet är ett antagningsprov till arkitektutbildning

vid KTH, Chalmers tekniska högskola, Lunds universitet och Umeå universitet. Det finns tre olika urvalsgrupper till arkitektutbildningen: betyg, högskoleprov och arkitektprov. I urvalet till de fyra arkitektutbildningarna går mellan en tredjedel och hälften av nybörjarplatserna till dem som har ett resultat från arkitektprovet.

Följande antal sökande i urvalsgruppen för matematik- och fysikprovet antogs: civilingenjörsprogram teknisk fysik 44 (41), elektroteknik 3 (8), farkostteknik 3 (5), teknisk matematik 20 (18), materialdesign 0 (1), design och produktframtagning 1 (3) och maskinteknik 3 (2). Till arkitektprogrammet antogs 43 (55) sökande i urvalsgruppen för arkitektprovet.

Separat antagning av avgiftsskyldiga studenter

Åtterapporteringskrav: Universitet och högskolor ska även redovisa antalet avgiftsskyldiga studenter som har antagits genom separat antagning samt hur den studieavgiftsfinansierade verksamheten har påverkats av detta.

Universitet och högskolor har möjlighet att anta avgiftsskyldiga studenter i en separat urvalsgrupp. Detta har KTH tillämpat för de engelskspråkiga kandidat-, magister- och masterprogrammen. Utifrån KTH:s ekonomiska utrymme för anslagsfinansierade nybörjare görs en bedömning av hur många avgiftsskyldiga studenter KTH har kapacitet att anta. Förkunskaperna ska vara likvärdiga hos de sökande som antas från båda urvalsgrupperna. De anslagsfinansierade och studieavgiftsfinansierade utbildningsverksamheterna är fullständigt integrerade och det är därför svårt att särskilja påverkan på just den studieavgiftsfinansierade verksamheten. Under 2023 var antalet avgiftsskyldiga sökande som antogs med separat antagning till dessa program 1 855 (1 659). Motsvarande antal för avgiftsbefriade sökande var 1 166 (1 016).

Bedömning av reell kompetens

KTH har en fokusgrupp som arbetar med ansökningar och frågor gällande validering av reell kompetens. Under året uppdaterades KTH:s webbplats med aktuell information gällande reell kompetens och validering för tillträde och tillgodoräknande. Ett samarbete pågår med två nationella valideringsnätverk: ingenjörprojektet och valideringsnätverk Mitt.

KTH har även under 2023 märkt en ökad medvetenhet hos allmänheten gällande möjligheten att få sin behörighet till studier prövad genom reell kompetens, både avseende nationella och internationella presumtiva studenter.

Under 2023 utvecklade KTH processen för att fånga upp återvändande studenter som har gjort uppehåll i sina studier, men utan giltigt studieuppehåll. För denna grupp är validering en återkommande fråga. KTH tog under 2023 emot 15 ansökningar om reell kompetens för tillgodoräknande av specifika utbildningar.

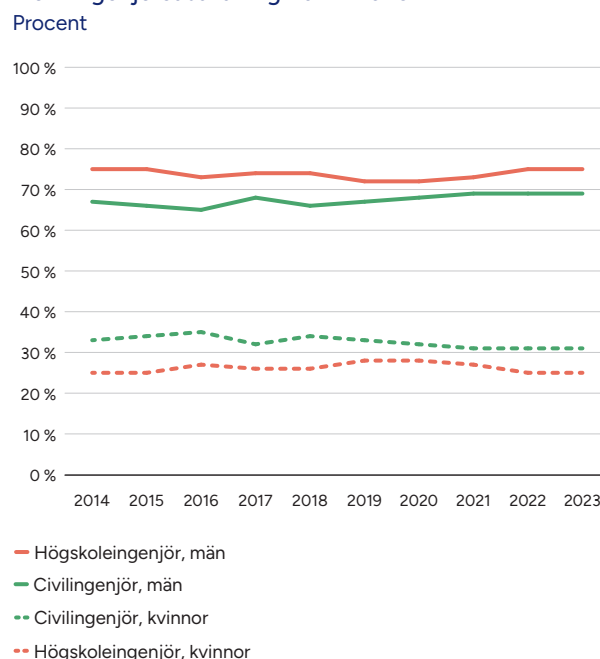
För att bli behörig för antagning till KTH registrerades under året sju ansökningar om förhandsbesked för tillträde. Drygt 100 ansökningar om reell kompetens i samband med ansökan till utbildning inkom, fördelat mellan de olika antagningsomgångarna. Flest ansökningar inkom för antagningsomgång till höstterminen 2023. Gränsdragningen är svår att göra mellan vad som är ett ärende för reell kompetens, vad som utgör ett undantag och vad som utgör behörighet genom andra

formella meriter än de som benämns i respektive kurs- och utbildningsplan. Statistik för ärenden i samband med ansökan till utbildning blir därför en uppskattning.

Nybörjare

Under 2023 påbörjade totalt 2 853 (2 742) nybörjare i årskurs 1 studier på KTH:s utbildningsprogram som leder till yrkesexamen. Arkitektutbildningen hade 108 (117) nybörjare, civilingenjörsutbildningarna hade 2 053 (1 853) nybörjare och högskoleingenjörstudier hade 647 (715) nybörjare. De kompletterande pedagogiska utbildningarna hade 63 (57) nybörjare. Se *figur 2*.

Figur 1. Andel kvinnor och män av nybörjare inom ingenjörstudier 2014–2023

Källa: Ladok.

Civilingenjörstudier avslutade år är samtidigt masterprogram, vilket innebär att civilingenjörsstudenterna registreras som nybörjare på ett masterprogram när de påbörjar det fjärde året inom sin civilingenjörstudier. Detta gäller inte för programmet civilingenjör och lärare som är ett sammanhållet program på fem år. Under 2023 påbörjade 71 (62) nybörjare programmet civilingenjör och lärare.

Antalet nybörjare inom masterprogrammen var 2 393 (2 168). Av dessa var 1 051 (970) sedan tidigare studenter inom civilingenjörstudier. Magisterprogrammen hade 32 (41) nybörjare. Under 2023 påbörjade 760 (641) externt rekryterade programnybörjare från Schweiz och EU/EES inklusive Sverige studier på avancerad nivå, varav 38 (41) procent kvinnor och 62 (59) procent män.

Av det totala antalet nybörjare 2023 var 32 (32) procent kvinnor och 68 (68) procent män. På civilingenjörstudier höstterminen 2023 var 31 (31) procent av nybörjarna kvinnor och 69 (69) procent män. Av nybörjarna på högskoleingenjörstudier 2023 var 25 (25) procent kvinnor och 75 (75) procent män. Fördelningen mellan män och kvinnor skiljer sig kraftigt åt mellan KTH:s olika program. Se *figur 2*.

Figur 2. Antal nybörjare på utbildningsprogram 2020–2023

	2023		2022		2021		2020	
	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)
Arkitektutbildning 300 hp	108	59/41	117	46/54	114	60/40	93	61/39
Civilingenjörsutbildning 300 hp								
Bioteknik	94	73/27	82	56/44	85	73/27	79	76/24
Civilingenjör och lärare	71	41/59	62	40/60	54	37/63	58	34/66
Datateknik	218	16/84	201	18/82	194	21/79	196	19/81
Design och produktframtagning	116	52/48	110	45/55	109	53/47	107	46/54
Elektroteknik	102	15/85	87	20/80	95	13/87	77	9/91
Energi och miljö	87	46/54	73	47/53	78	49/51	78	56/44
Farkostteknik	118	14/86	89	9/91	96	14/86	95	12/88
Industriell ekonomi	163	31/69	159	30/70	156	34/66	160	28/72
Industriell teknik och hållbarhet	45	27/73	37	32/68	39	18/82	33	39/61
Informationsteknik	67	18/82	72	17/83	67	19/81	69	22/78
Maskinteknik	154	17/83	136	14/86	145	15/85	146	18/82
Materialdesign	59	39/61	51	24/76	53	23/77	45	31/69
Medicinsk teknik	50	60/40	51	51/49	38	55/45	57	44/56
Medieteknik	79	29/71	88	43/57	80	31/69	73	36/64
Samhällsbyggnad	173	36/64	190	43/57	172	47/53	176	48/52
Teknisk fysik	146	18/82	129	20/80	148	15/85	121	24/76
Teknisk kemi	84	46/54	66	61/39	73	58/42	75	47/53
Teknisk matematik	68	21/79	64	16/84	57	18/82	49	23/77
Öppen ingång	141	27/73	106	33/67	113	26/74	125	27/73
Delsumma	2 035	31/69	1 853	31/69	1 852	31/69	1 819	32/68
Högskoleingenjörsutbildning 180 hp								
Byggteknik och design	207	33/67	210	31/69	236	38/62	182	35/65
Datateknik	197	19/81	186	17/83	199	17/83	167	20/80
Elektronik och datorteknik	43	16/84	41	12/88	51	20/80	37	11/89
Elektroteknik	60	3/97	51	12/88	63	14/86	57	16/84
Industriell teknik och produktionsunderhåll	-	-	16	19/81	18	28/72	28	21/79
Kemiteknik	46	52/48	47	49/51	51	55/45	46	54/46
Maskinteknik	-	-	65	12/88	100	11/89	91	20/80
Medicinsk teknik	52	25/75	42	40/60	37	49/51	32	56/44
Teknik och ekonomi	42	26/74	57	37/63	60	30/70	52	33/67
Delsumma	647	25/75	715	25/75	815	27/73	692	28/72
Ämneslärarutbildning 270 hp	-	-	-	-	6	0/100	6	67/33
Kompletterande pedagogisk utbildning 60 hp	19	42/58	8	38/62	-	-	-	-
Kompletterande pedagogisk utbildning 90 hp	9	56/44	35	43/57	65	37/63	61	43/57
Kompletterande pedagogisk utbildning för forskarutbildade 90 hp	35	43/57	14	36/64	-	-	26	50/50
Master/magisterutbildning								
Masterutbildningar 120 hp	2 393	35/65	2 168	35/65	2 279	38/62	2 380	35/65
<i>varav inom civilingenjörsutbildning</i>	1 051	35/65	970	33/67	1 122	37/63	1 217	35/65
Magisterutbildningar 60 hp	32	66/34	41	56/44	66	65/35	52	50/50
Delsumma	2 425	36/64	2 209	36/64	2 345	39/61	2 432	35/65
Kandidatutbildning 180 hp	144	45/55	120	37/63	119	32/68	119	36/64
Högskoleutbildning 120 hp	-	-	31	19/81	31	35/65	33	45/55
Behörighetsgivande utbildning 60/30 hp	763	31/69	776	29/71	1 092	32/68	1 204	35/65
Totalt	6 185	32/68	5 878	32/68	6 439	34/66	6 485	34/66

Källa: Ladok.

I utvecklingsplanen för 2018–2023 lyfter KTH fram att flera utbildningsprogram har en låg andel kvinnor. KTH vidtar flera åtgärder för breddad rekrytering, se avsnitt *Rekrytering av studenter till utbildning som startar på grundnivå*.

Medianåldern för nybörjare på arkitektutbildningen var 22 år för både kvinnor och män. På civilingenjörsutbildningarna var den 20 år för både kvinnor och män. För nybörjare på högskoleingenjörsutbildningarna var medianåldern 21 år för kvinnor och 22 år för män. Medianåldern på master- och magisterprogram var 24 år för både kvinnor och män. För behörighetsgivande utbildning var medianåldern 20 år för kvinnor och 21 år för män. Medianåldrarna är stabila över tid.

Utöver antagningen av nybörjare i årskurs 1 finns möjlighet att påbörja senare del inom vissa utbildningsprogram. Antalet studenter från andra lärosäten än KTH som påbörjade de senare delarna av en civilingenjörsutbildning var 147 (155). Motsvarande antal för högskoleingenjörsutbildning var 5 (5) och för magister- eller masterprogram 141 (140).

Under 2023 började 763 (776) studenter på de behörighetsgivande utbildningarna, varav 31 (29) procent kvinnor och 69 (71) procent män. Av de som började på de behörighetsgivande utbildningarna höstterminen 2022 eller vårterminen 2023 har 31 (29) procent, motsvarande totalt 222 (323) studenter, fortsatt på en civilingenjörs- eller högskoleingenjörsutbildning vid KTH under 2023. Av dessa är 27 procent kvinnor och 73 procent män. Majoriteten av de som fortsätter sina studier på KTH gör det på en civilingenjörsutbildning.

Resultatindikator: Antal nya betalande studenter
Om resultatindikatorer, se avsnitt *Om årsredovisningen*

Höstterminen 2023 registrerades 667 (660) nya betalande studenter på KTH, varav 35 (33) procent kvinnor och 65 (67) procent män. Av de nya betalande studenterna hade 45 (83) tilldelats stipendier från svenska organisationer eller genom stipendieprogram där KTH har avtal om stipendiefinansiering.

Studieförberedande kurser mellan gymnasieskola och högskola

Nätbaserade studieförberedande kurser i matematik och programmering har under 2023 erbjudits sökande till tekniska och naturvetenskapliga utbildningar, på motsvarande vis som tidigare år, och nu även en förberedande kurs i fysik. Kurserna ska stödja och förbereda nybörjare i övergången från gymnasieskolan till högskolan. Vidareutveckling av kurserna har under året fortsatt enligt en evidensbaserad digital lärandemodell från det internationella nätverket Open Learning Initiative. Under 2023 lanserades nya moduler till kurserna som även förbereder sökande inför matematik- och fysikprovet, se avsnitt *Alternativt urval*.

Internationell mobilitet

Åttersporteringskrav: Universitet och högskolor ska redovisa antalet tredjelandsstudenter som har deltagit i utbildning inom ett utbytesavtal och de eventuella förändringar som har skett i denna verksamhet.

KTH arbetar för att studenter i större utsträckning ska förlägga en del av sin utbildning utomlands.

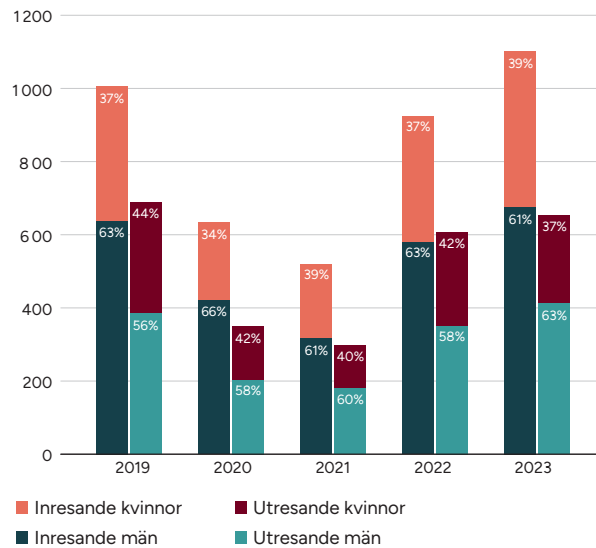
Under 2023 påbörjade 653 (607) studenter studier utomlands. Mobiliteten är tillbaka på samma nivåer som före pandemin, både för inresande och utresande. Intresset för utbytesstudier inom Europa är fortsatt större än före pandemin. De vanligaste länderna för utlandsstudier under 2023 var Frankrike, Schweiz, Singapore och USA.

Intresset för att studera som utbytesstudent vid KTH är fortsatt stort. Under året påbörjade 1 101 (924) utbytesstudenter studier vid KTH. Nya partnerskap har formats i Frankrike och i Sydkorea. Inom Europa kom flest studenter från universitet i Tyskland, Schweiz, Frankrike och Spanien. Av de inresande utbytesstudenterna kom 380 (305) från länder utanför EU/EES/Schweiz, varav flest från Singapore, Kina, Japan och USA.

KTH Global är det årliga evenemang som lyfter fram de internationella möjligheter som erbjuds för KTH:s studenter. Under fem dagar fick studenterna ta del av en talkshow om utlandsstudier, information om utlandsmöjligheter för befintliga internationella studenter och informationsträffar på KTH:s skolor. Parallellt pågick en välbesökt mäsä med informationstillfällen från utländska lärosäten i syfte att lyfta fram de olika utbytes- och utlandsmöjligheter som KTH:s studenter har.

Figur 3. Studentmobilitet 2019–2023

Antal studenter som påbörjat utbytesstudier respektive år, i absoluta tal samt i andel kvinnor och män, procent

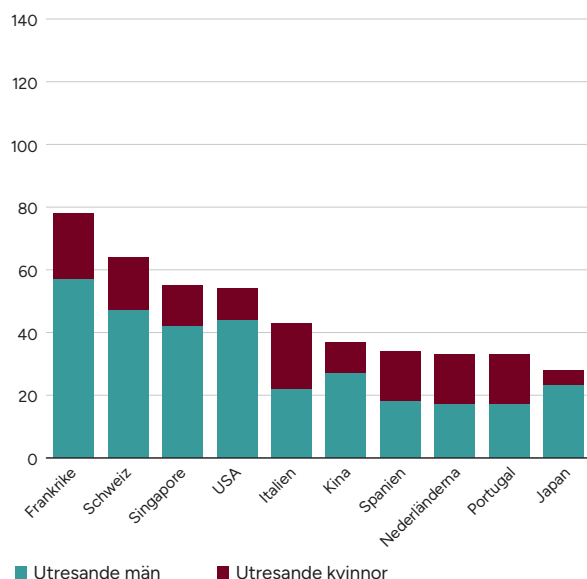
Källa: Ladok.

Dubbeldiplom

Utöver utbytesstudenterna har KTH en relativt stor grupp inkommande dubbeldiplomstudenter inom särskilda samarbetsavtal med universitet i Europa och Japan. Studenterna läser på avancerad nivå i ett och ett halvt till två år, inklusive examensarbete, för att sedan kunna erhålla civilingenjörsexamen från KTH och en likvärdig examen från sitt hemuniversitet. Antalet dubbeldiplomstudenter som påbörjade studier vid KTH under året uppgick till 140 (149). KTH:s programstudenter visar mindre intresse för dubbeldiplom. Under 2023 påbörjade tre (två) KTH-studenter dubbeldiplomstudier utomlands.

Figur 4. Studentmobilitet – vanligaste länderna 2023

Antal KTH-studenter som påbörjat utbytesstudier under året: de tio vanligaste länderna för utresa

Källa: Ladok.

Praktik

En annan möjlighet till internationell erfarenhet som KTH:s studenter har är praktik, främst inom Erasmus. Under året påbörjade 109 (130) KTH-studenter Erasmuspraktik vid företag eller organisationer i Europa. De populäraste länderna var Frankrike, Schweiz, Tyskland och Nederländerna.

Minor Field Studies

Inför vårterminen 2023 beviljades 70 studenter Minor Field Studies stipendier, MFS, från omgångarna 2020 och 2021. KTH har beslutat att skapa ett eget resebidrag, KTH Field Studies, för examensarbeten i låg- och medelinkomstländer då MFS-programmet lags ner av Sida.

KTH-NOC Singapore

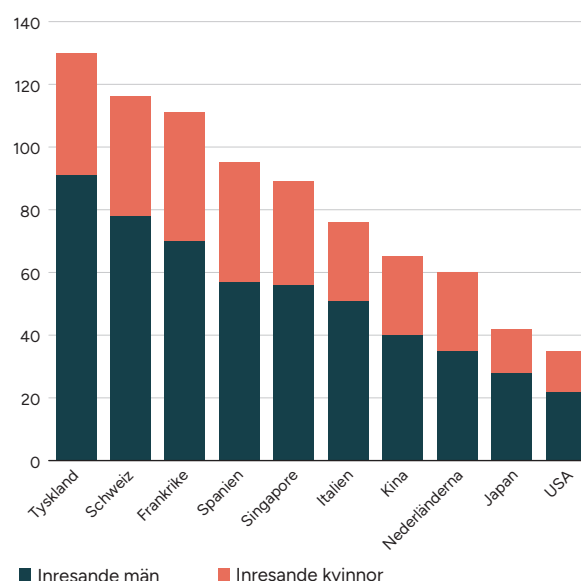
KTH har sedan 2005 samarbete med National University of Singapore för praktik på startup-företag i kombination med kurser. KTH skickade ut åtta studenter inom ramen för programmet under vårterminen. Från NUS påbörjade 24 studenter programmet på KTH under året.

Integrationsinsatser

Utbildningen Svenska för ingenjörer och arkitekter, Sfinx, i Stockholms län är sedan 2011 en utbildning som ingår i KTH:s ordinarie verksamhet. Syftet är att underlätta inträdet på arbetsmarknaden för ingenjörer och arkitekter som invandrat till Sverige. Sfinx är ett samarbete mellan KTH, Järfälla kommun, Stockholms stad och Länsstyrelsen Stockholm. Sfinx är också en del av det regionala samarbetet Svenska för yrkesutbildade, Sfx.

Under 18 månader får deltagarna läsa svenska, från nivå svenska för invandrare till och med gymnasienivå, samt engelska. Detta sker inom vuxenutbildningen. Deltagarna har även möjlighet att delta i undervisningen på kurser på KTH utan att vara registrerade samt möjlighet att delta i ett mentorskapsprogram som Sveriges Ingenjörer och Sveriges Arkitekter ansvarar för. De får även information om svenskt näringsliv och den

Antal studenter som påbörjat utbytesstudier vid KTH under året: de tio vanligaste länderna för inresa

svenska arbetsmarknaden. Antal deltagare på kurser på KTH under 2023 var 40, av totalt 120 deltagare. Motsvarande antal under föregående år var 50, då av totalt 100 deltagare. Redovisning sker i form av rapporter som är integrerade i svenskundervisningen och bidrar till betyget i svenska. Ett stort antal av deltagarna får arbete under programmets gång eller efter att det har avslutats.

Projektet IncluSTEM inom Erasmus+ integrerar lärdomar från det tidigare projektet Software Development Academy som snabbutbildade nyanlända i mjukvaruutveckling, med andra projekt från Technische Universität Berlin och Universidad Politécnica de Madrid. IncluSTEM avslutades under 2023. Under 2022 genomfördes samarbete inom språkinläring och kompetensutveckling för att främja integration av studenter med migrationsbakgrund i högre utbildning. Onlinekurser för universitetsanställda i interkulturella frågor samt med fokus på regelverk kring flyktingar i högre utbildning hade deltagare från hela Europa. Projektet höll en digital internationell slutkonferens under augusti 2023.

Kompletterande utbildning för arkitekter och ingenjörer med avslutad utländsk utbildning

Åtterapporteringskrav: Samtliga lärosäten som tilldelas medel från denna anslagspost ska i årsredovisningarna redogöra för antalet helårsstudenter som deltagit i utbildning som bedrivs enligt förordningen (2008:1101) om högskoleutbildning som kompletterar avslutad utländsk utbildning samt sökande och antagna till utbildning enligt ovan. Av årsredovisningarna ska även framgå de viktigaste erfarenheterna av satsningen. Medverkande lärosäten ska i årsredovisningen även redovisa:

1. antalet studenter som har genomgått utbildningen med godkänt resultat, och
2. antalet studenter som har avbrutit studierna under utbildningens gång och anledningen till detta.

Medverkande lärosäten ska redogöra för hur de arbetar med uppföljning av utbildningen och resultatet av sådan uppföljning samt lämna underlag för uppföljning och utvärdering av området som utförs av Universitetskanslersämbetet.

KTH har inom ramen för uppdraget inrättat kompletterande utbildningar för arkitekter och ingenjörer. Utbildningarna omfattar 120 hp och innehåller dels generella yrkesförberedande kurser såsom juridik, samhällskunskap, kommunikation, hållbar utveckling, entreprenörskap och ledarskap, dels ämnesspecifika fördjupnings- och breddningskurser. Syftet är att den som har en avslutad utländsk utbildning till arkitekt eller ingenjör ska få kompletterande kunskaper som behövs för att kunna utöva yrket i Sverige. Utbildningarna leder inte till examen.

KTH antog studenter till de båda varianterna av utbildningen under vårtermin och hösttermin 2018 och 2019. KTH fattade beslut om att avbryta antagningen för studiestart från och med vårterminen 2020 på grund av för få behöriga sökande till utbildningarna.

Under 2023 hade programmet för arkitekter inga aktiva studenter. Programmet för ingenjörer hade en student från antagningsomgång 2019 som genererade noll helårsstudenter och mindre än en helårsprestation. Ingen student har formellt anmält studieavbrott under 2023. Ett antal studenter har varken tagit några poäng eller varit aktiva men har inte formellt anmält att de avbrutit studierna. Tre studenter har hittills genomfört hela utbildningen för arkitekter. Ingen student har genomfört hela utbildningen för ingenjörer. För övriga prestationer från tidigare år, se tidigare årsredovisningar.

Det finns ett mindre antal studenter på KTH som har läst cirka 90–110 hp inom dessa båda program och som har möjlighet att avsluta sina studier under 2024.

Prestationer

Antalet anslagsavräknade helårsstudenter och helårsprestationer i utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgick 2023 till 12 903 (12 547) respektive 10 545 (10 435), se figur 9. En viss del av examinationen för höstterminen ligger alltid sent i december. För 2023 registrerades 415 (510) helårsprestationer som hör till examination som ägde rum i december 2022.

Av det totala antalet helårsstudenter var 78 procent inom utbildningsområde teknik och 16 procent inom utbildningsområde naturvetenskap. Humanistiskt, juridiskt och samhällsvetenskapligt utbildningsområde utgjorde sammanlagt cirka fem procent av KTH:s totala antal helårsstudenter.

KTH hade enligt 2023 års regleringsbrev möjlighet att avräkna högst 143 helårsstudenter respektive helårsprestationer mot utbildningsområdet design. Designområdet omfattade dock 399 (382) helårsstudenter och 365 (346) helårsprestationer för 2023. De helårsstudenter och helårsprestationer som överstiger 143 avräknades mot utbildningsområdet teknik. Se figur 9.

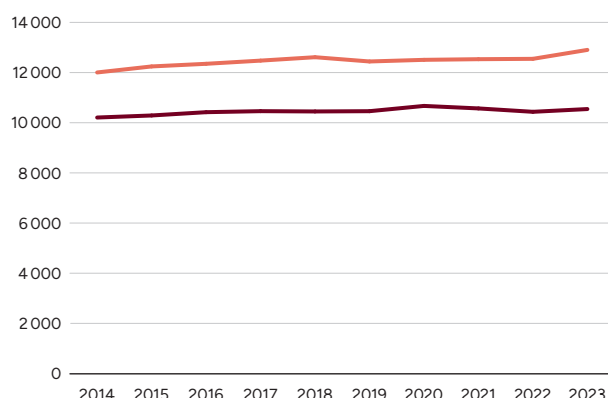
Resultatindikator: Prestationsgrad för arkitekt-, civilingenjör- och högskoleingenjörstudier
Om resultatindikatorer, se avsnitt Om årsredovisningen

Prestationsgraden för utbildning på grundnivå och avancerad nivå var 82 (83) procent räknat som antal helårsprestationer i relation till antalet helårsstudenter. Prestationsgraden är förhållandevis stabil över tid, men har minskat med en procentenhet per år för perioden 2020–2023. Se figur 7.

Andelen kvinnor av helårsstudenterna var 37 procent och andelen män var 63 procent, vilket innebär en ökning av andelen kvinnor med två procentenheter jämfört med åren 2020–2022.

Inom civilingenjörstudier var andelen kvinnor 32 procent och andelen män 68 procent. På arkitektutbildningen var

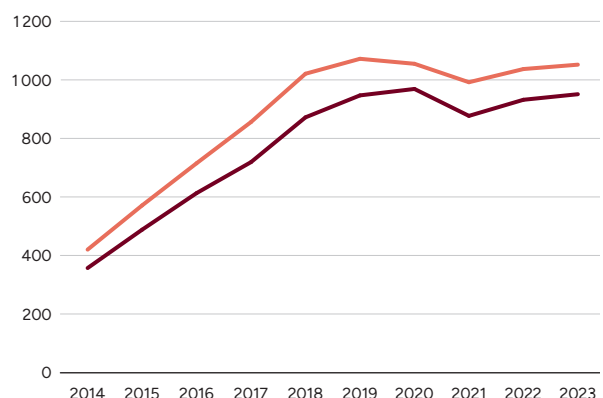
Figur 5. Helårsstudenter och helårsprestationer, anslagsfinansierad utbildning 2014–2023

- Helårsstudenter, HST
Med helårsstudenter avses antalet studenter som har påbörjat studier på en kurs multiplicerat med kursens poäng dividerat med 60.
- Helårsprestationer, HPR
Med helårsprestationer avses antalet godkända poäng på en kurs eller delkurs dividerat med 60.

Källa: Ladok

Figur 6. Helårsstudenter och helårsprestationer, studieavgiftsfinansierad utbildning 2014–2023

- Helårsstudenter, HST
Med helårsstudenter avses antalet studenter som har påbörjat studier på en kurs multiplicerat med kursens poäng dividerat med 60.
- Helårsprestationer, HPR
Med helårsprestationer avses antalet godkända poäng på en kurs eller delkurs dividerat med 60.

Källa: Ladok

Figur 7. Helårsstudenter, HST, och prestationsgrad, pr grad, 2020–2023

	2023		2022		2021		2020	
	HST	pr grad (%)	HST	pr grad (%)	HST	pr grad (%)	HST	pr grad (%)
Arkitektutbildning 270/300 hp	456	91	430	94	429	99	461	90
Civilingenjörutbildningar 270/300 hp¹⁾								
Bioteknik	231	91	226	92	214	92	198	92
Civilingenjör och lärare	180	85	160	86	163	90	181	85
Datateknik	622	86	622	87	613	86	627	87
Design och produktframtagning	300	82	275	88	270	90	293	86
Elektroteknik	262	86	269	89	265	92	283	88
Energi och miljö	218	85	212	90	212	87	238	95
Farkostteknik	345	85	325	91	357	90	359	94
Industriell ekonomi	544	85	486	87	457	94	490	87
Industriell teknik och hållbarhet	92	77	81	82	76	80	57	71
Informationsteknik	193	86	198	84	225	86	220	85
Maskinteknik	411	83	390	87	387	93	449	86
Materialdesign	127	69	110	82	105	89	111	86
Materialteknik	-	-	-	-	-	-	0	0
Medicinsk teknik	148	79	148	89	156	82	169	88
Medieteknik	231	87	220	91	210	90	208	96
Mikroelektronik	-	-	0	320	0	0	1	42
Samhällsbyggnad	518	89	511	89	531	94	545	92
Teknisk fysik	425	86	417	86	422	85	415	94
Teknisk matematik	183	79	135	74	73	63	22	53
Teknisk kemi/Kemivetenskap/Kemi och kemiteknik	199	84	187	87	188	90	187	87
Väg- och vattenbyggnadsteknik	-	-	0	53	1	3	0	57
Öppen ingång	116	77	103	93	109	89	111	86
Delsumma	5 345	85	5 076	88	5 033	89	5 165	89
<i>tillkommer, inom masterprogram²⁾</i>	<i>2 171</i>	<i>85</i>	<i>2 268</i>	<i>84</i>	<i>2 392</i>	<i>88</i>	<i>2 351</i>	<i>85</i>
Högskoleingenjörutbildningar 180 hp								
Byggteknik	-	-	0	0	0	6	-	-
Byggteknik och design	523	84	531	87	514	90	479	89
Datateknik	443	82	401	82	391	77	359	86
Elektronik och datorteknik	84	75	76	73	72	67	57	78
Elektroteknik	125	76	117	73	118	77	101	85
Industriell teknik och produktionsunderhåll	20	90	33	88	45	85	50	79
Kemiteknik	104	77	103	72	100	79	102	88
Maskinteknik	119	105	164	84	210	79	206	87
Medicinsk teknik	84	80	72	78	70	83	61	96
Medieteknik	-	-	-	-	-	-	0	84
Teknik och ekonomi	94	81	104	74	112	72	97	91
Delsumma	1 595	83	1 600	82	1 633	81	1 513	87
Ämneslärarutbildning 270 hp	4	79	6	68	9	62	5	37
Kompletterande pedagogisk utbildning 60 hp³⁾	11	53	4	10	-	-	-	-
Kompletterande pedagogisk utbildning 90 hp	19	126	53	79	64	67	52	90
Kompletterande pedagogisk utbildning för forskarutbildade 90 hp	21	51	10	84	1	97	19	93
Magisterutbildning 60/90 hp	19	94	28	93	38	93	50	91
Masterutbildningar 120 hp	3 423	85	3 422	85	3 519	87	3 486	86
<i>varav inom civilingenjörutbildning²⁾</i>	<i>2 171</i>	<i>85</i>	<i>2 268</i>	<i>84</i>	<i>2 392</i>	<i>88</i>	<i>2 351</i>	<i>85</i>
Kandidatutbildning 180 hp	281	85	263	91	262	89	272	89
Behörighetsgivande utbildning 60/30 hp	665	56	774	60	951	59	811	50
Högskoleutbildning 120 hp	31	88	45	75	54	91	61	87
Inkommande utbytesstudenter	560	83	530	80	306	73	431	97
Fristående kurs⁴⁾	472	41	307	44	234	49	184	56
Totalt	12 903	82	12 547	83	12 533	84	12 507	85

¹⁾ År 1–3 på alla civilingenjörutbildningar. Innefattar även år 4–5 för civilingenjörprogrammet civilingenjör och lärare och för samarbetsprogram där de tre första åren läses vid annat lärosäte.

²⁾ År 4–5 på civilingenjörutbildningar.

³⁾ För 2022 avräknades Kompletterande pedagogisk utbildning 60 hp inte mot takbeloppet.

⁴⁾ Inklusive KTH:s vidareutbildning.

Prestationsgrad definieras som antalet helårsprestationer i relation till antalet helårsstudenter. Avrundningseffekter förekommer i tabellen.

Källa: Ladok.

Figur 8. Helårsstudenter, HST, 2020–2023

	2023		2022		2021		2020	
	HST	Andel kvinnor/män (%)	HST	Andel kvinnor/män (%)	HST	Andel kvinnor/män (%)	HST	Andel kvinnor/män (%)
Arkitektutbildning 270/300 hp	456	58/42	430	58/42	429	61/39	461	60/40
Civilingenjörsutbildning 270/300 hp ¹⁾	5 345	32/68	5 076	32/68	5 033	33/67	5 165	34/66
<i>tillkommer, inom masterprogram²⁾</i>	2 171	34/66	2 268	34/66	2 392	36/64	2 351	35/65
Högskoleingenjörsutbildning 180 hp	1 595	27/73	1 600	27/73	1 633	28/72	1 513	29/71
Ämneslärautbildning 270 hp	4	43/57	6	25/75	9	39/61	5	55/45
Kompletterande pedagogisk utbildning 60/90 hp	52	44/56	66	38/62	65	40/60	70	48/52
Magisterutbildning 60/90 hp	19	62/38	28	58/42	38	57/43	50	49/51
Masterutbildning 120 hp	3 423	36/64	3 422	36/64	3 519	36/64	3 486	35/65
<i>varav inom civilingenjörsutbildning²⁾</i>	2 171	34/66	2 268	34/66	2 392	36/64	2 351	35/65
Kandidatutbildning 180 hp	281	40/60	263	35/65	262	36/64	272	35/65
Behörighetsgivande utbildning 60/30 hp	665	30/70	774	31/69	951	33/67	811	32/68
Högskoleutbildning 120 hp	31	19/81	45	29/71	54	33/67	61	35/65
Inkommande utbytesstudenter	560	38/62	530	38/62	306	37/63	431	35/65
Fristående kurs ³⁾	472	46/54	307	40/60	234	38/62	184	41/59
Totalt	12 903	37/63	12 547	35/65	12 533	35/65	12 507	35/65

¹⁾ År 1–3 på alla civilingenjörsutbildningar. Innefattar även år 4–5 för civilingenjörsprogrammet civilingenjör och lärare och för samarbetsprogram där de tre första åren läses vid annat lärosäte.

²⁾ År 4–5 på civilingenjörsutbildningar.

³⁾ Inklusive KTH:s vidareutbildning.

Avrundningseffekter förekommer i tabellen.

Källa: Ladok.

Figur 9. Helårsstudenter, HST, och helårsprestationer, HPR, per utbildningsområde 2020–2023

Utbildningsområde	2023		2022		2021		2020	
	HST	HPR	HST	HPR	HST	HPR	HST	HPR
Design ¹⁾	143	143	141	141	137	137	133	133
Humanistiskt	252	209	305	245	319	268	315	290
Juridiskt	49	44	49	44	37	34	35	32
Naturvetenskapligt	2 073	1 489	2 087	1 560	2 292	1 618	2 105	1 519
Samhällsvetenskapligt	327	254	275	230	251	231	282	253
Tekniskt	10 020	8 381	9 656	8 184	9 467	8 265	9 600	8 408
Undervisning	8	4	3	1	-	-	-	-
Verksamhetsförlagd utbildning	31	20	31	30	29	18	37	35
Totalt	12 903	10 545	12 547	10 435	12 533	10 570	12 507	10 670
<i>varav särskild satsning på bristyrkesutbildning²⁾</i>	-	-	694	577	378	318	101	84
<i>varav särskild satsning på kurser inom livslångt lärande</i>	384	140	215	78	149	49	16	4
<i>varav särskild satsning på behörighetsgivande utbildning</i>	-	-	142	93	340	167	210	40

¹⁾ Verkligt utfall inom design 2023 var 399 HST och 365 HPR. Utfall över 143 redovisas inom tekniskt utbildningsområde.

²⁾ Beräknat utifrån hur många fler nybörjare KTH hade från höstterminen 2020 till 2022, jämfört med höstterminen 2019 och vårterminen 2020 på civilingenjörs- och högskoleingenjörsutbildningarna samt ämneslärautbildningen. HST har beräknats till 0,5 HST per ytterligare nybörjare och termin. HPR har beräknats i enlighet med KTH:s genomsnittliga prestationsgrad för respektive år.

Avrundningseffekter förekommer i tabellen.

Källa: Ladok.

Figur 10. Helårsstudenter, HST, och prestationsgrad, pr grad, studieavgiftsfinansierad utbildning 2020–2023

	2023		2022		2021		2020	
	HST	pr grad (%)	HST	pr grad (%)	HST	pr grad (%)	HST	pr grad (%)
Arkitektutbildning	-	-	0	68	0	479	-	-
Civilingenjörsutbildning	0	903	9	67	4	79	7	71
Högskoleingenjörsutbildning	1	160	12	62	5	67	3	71
Högskoleutbildning	0	0	-	-	-	-	-	-
Kandidatutbildning	11	84	16	77	16	75	15	93
Kompletterande pedagogisk utbildning	-	-	1	167	1	52	-	-
Magisterutbildning	16	95	23	91	16	94	13	99
Masterutbildning	1014	90	973	91	949	89	1013	92
Fristående kurser	3	66	1	89	1	107	0	105
Study Abroad Programmes ¹⁾	6	62	2	56	0	0	3	98
Nordig ²⁾	-	-	-	-	0	492	1	105
Totalt	1052	90	1037	90	992	88	1055	92

¹⁾ Kurspaket om en termin som riktar sig till avgiftsskyldiga studenter.

²⁾ Samarbete mellan University of Tampere of Finland, University of Agder (Norge) och KTH.

Prestationsgrad definieras som antalet helårsprestationer i relation till antalet helårsstudenter. Avrundningseffekter förekommer i tabellen.

Källa: Ladok.

andelen kvinnor högre än på merparten av övriga utbildningar med 58 procent kvinnor och 42 procent män. Inom högskoleingenjörsutbildningen var skillnaden mellan könen större än på merparten av KTH:s övriga utbildningar med 27 procent kvinnor och 73 procent män. Masterutbildningen hade 36 procent kvinnor och 64 procent män. Den behörighetsgivande utbildningen hade 30 procent kvinnor och 70 procent män. Generellt är den procentuella fördelningen mellan kvinnor och män stabil över perioden 2020–2023. Andelen fristående kurser ökar på KTH, och inom den utbildningstypen var könsfördelningen förhållandevis jämn, med 46 procent kvinnor och 54 procent män under 2023. Se figur 8.

Återrapporteringskrav: Den studieavgiftsfinansierade verksamhetens omfattning ska redovisas.

Utöver de anslagsavräknade prestationerna genererade de avgiftsskyldiga studenterna 1 052 (1 037) helårsstudenter och 951 (932) helårsprestationer 2023. Det motsvarar en prestationsgrad på 90 (90) procent. Se figur 6 och 10. För 2023 registrerades 53 (47) helårsprestationer som hör till examination som ägde rum i december 2022.

Totalt hade KTH 1 710 (1 687) betalande programstudenter under 2023, varav 577 (572) kvinnor och 1 133 (1 115) män. Av dem var 194 (157) stipendiater finansierade av svenska eller KTH-anslutna stipendieprogram, vilket motsvarar cirka 11 (9) procent av de betalande. Könsfördelningen bland stipendiaterna var 66 kvinnor och 128 män. Därutöver fanns 29 (14) betalande studenter, varav 8 kvinnor och 21 män, på fristående kurs. Den största andelen betalande studenter är därmed egenbetalande. Till viss del kan de även vara finansierade genom stipendieprogram som KTH saknar uppgift om.

Examina

Under 2023 utfärdade KTH 1 134 (1 134) civilingenjörs-examina, 70 (72) arkitektexamina, 309 (292) högskoleingenjörs-examina och 679 (736) teknologie kandidatexamina. KTH utfärdade 1 487 (1 602) teknologie masterexamina och 38 (70) teknologie magisterexamen. Se figur 11.

Flera studenter tar ut mer än en examen grundade på samma studier, vilket har varit fallet i många år. Däremot har både antalet och andelen sjunkit något de senaste åren. Under 2023 tog 539 (581) studenter ut ytterligare en eller flera examina i kombination med en civilingenjörsexamen. Merparten av dessa tog ut civilingenjörsexamen i kombination med teknologie kandidatexamen och teknologie masterexamen. I relation till det totala antalet civilingenjörsexamina var andelen 48 (51) procent.

Av dem som tog teknologie masterexamen erhöll 494 (519) civilingenjörsexamen under 2023 eller tidigare. KTH utfärdade därmed 993 (1 083) masterexamina för studenter som inte också tagit ut en civilingenjörsexamen från KTH. Se figur 11.

Av 679 (736) utfärdade teknologie kandidatexamina erhölls 555 (605) av studenter på civilingenjörsprogram och 33 (44) av studenter på arkitektutbildningen. Antalet studenter som har fullföljt något av KTH:s tre kandidatprogram var 68. Därutöver var det 23 studenter som har tagit ut en kandidatexamen utan att ha följt ett utbildningsprogram.

Resultatindikator: Andel kvinnor av examinerade studenter
Om resultatindikatorer, se avsnitt Om årsredovisningen

Andelen kvinnor bland examinerade civilingenjörer uppgick till 39 (36) procent och andelen män till 61 (64) procent. För arkitekter var andelen kvinnor 60 (60) procent och andelen män 40 (40) procent. Se figur 11 för könsfördelning inom programtyper och program.

Återrapporteringskrav: Under 2021–2024 har KTH mål om antal utfärdade examina från lärar- och förskolläraryt- utbildningar (ämneslärarexamina). Lärosätet ska i årsredovisningen redovisa antalet utfärdade examina inom området de senaste tre åren samt vilka åtgärder som har vidtagits för att uppnå målet. KTH:s mål för antal utfärdade examina under 2021–2024 är 200.

Under 2023 utfärdade KTH 66 (52) ämneslärarexamina. Sammanlagt har KTH därmed utfärdat 192 lärarexamina under

Figur 11. Examina på grundnivå och avancerad nivå 2020–2023

	2023		2022		2021		2020	
	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)
Arkitektexamen 300 hp	70	60/40	72	60/40	99	57/43	86	55/45
Civilingenjörsexamen 270 hp/300 hp ¹⁾	1 134	39/61	1 134	36/64	1 310	37/63	1 119	37/63
Bioteknik	53	68/32	46	70/30	54	70/30	38	55/45
Civilingenjör och lärare	33	67/33	34	47/53	27	56/44	27	37/63
Datateknik	112	21/79	113	16/84	129	24/76	110	15/85
Design och produktframtagning	68	49/51	73	52/48	84	54/46	85	55/45
Elektroteknik	60	13/87	58	21/79	62	13/87	54	24/76
Energi och miljö	67	60/40	56	57/43	69	58/42	57	68/32
Farkostteknik	103	24/76	94	19/81	116	16/84	92	14/86
Industriell ekonomi	111	39/61	120	39/61	151	36/64	132	35/65
Industriell teknik och hållbarhet	2	0/100	-	-	-	-	-	-
Informationsteknik	26	38/62	32	22/78	47	28/72	35	37/63
Kemivetenskap/Kemi och kemiteknik	5	40/60	2	0/100	4	50/50	36	50/50
Maskinteknik	97	23/77	112	27/73	141	32/68	109	28/72
Materialdesign	23	43/57	20	50/50	25	48/52	34	44/56
Medicinsk teknik	33	48/52	41	56/44	31	58/42	36	58/42
Medieteknik	47	57/43	35	37/63	43	63/37	42	48/52
Mikroelektronik	0	0/0	2	0/100	2	50/50	0	0/0
Samhällsbyggnad	137	54/46	154	45/55	127	45/55	146	50/50
Teknisk fysik	106	20/80	93	17/83	120	24/76	77	22/78
Teknisk kemi	43	70/30	41	56/44	68	49/51	0	0/0
Ej inom program/ej inriktning	8	25/75	8	75/25	10	20/80	9	22/78
Högskoleingenjörsexamen 180 hp	309	24/76	292	35/65	388	32/68	311	30/70
Ämneslärarexamen	66	52/48	52	48/52	74	61/39	57	42/58
inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9, 225 hp, 2 undervisningsämnen ²⁾	1	0/100	1	0/100	4	100/0	1	100/0
inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 210 hp, 1 undervisningsämne ²⁾	23	43/57	9	33/67	14	64/36	4	75/25
inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 300 hp, 2 undervisningsämnen ^{2) 3)}	37	57/43	37	54/46	46	54/46	41	34/66
inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9, 270 hp ²⁾	0	0/0	1	0/100	6	67/33	9	44/56
inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9, 180 hp, 1 undervisningsämne ²⁾	3	33/67	4	50/50	3	67/33	1	100/0
inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9, 240 hp, 2 undervisningsämnen ²⁾	0	0/0	0	0/0	1	100/0	1	100/0
inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9, 60 hp, 2 undervisningsämnen ²⁾	2	100/0	-	-	-	-	-	-
Teknologi masterexamen 120 hp	1 487	37/63	1 602	36/64	1 894	34/66	1 743	33/67
varav även civilingenjörsexamen ⁴⁾	494	37/63	519	38/62	704	36/64	636	36/64
varav utfärdad som gemensam examen	45	47/53	53	32/68	38	47/53	47	41/59
Teknologi magisterexamen 60 hp	38	58/42	70	60/40	73	52/48	74	61/39
Magisterexamen 60/90 hp ⁵⁾	-	-	-	-	1	0/100	4	75/25
Teknologi kandidatexamen 180 hp	679	35/65	736	36/64	1 020	40/60	891	34/66
Högskoleexamen 120 hp	18	39/61	20	25/75	27	22/78	17	47/53

¹⁾ Examina utfärdade 2020–2022 omfattar både 270 och 300 hp.

²⁾ Antal studenter som har gått programmet Kompletterande pedagogisk utbildning, 90 hp: 2020: 19 st, 2021: 29 st, 2022: 16 st och 2023: 24 st.
Antal studenter som har gått programmet Kompletterande pedagogisk utbildning för ämneslärarexamen i matematik, naturvetenskap och teknik för forskarutbildade: 2020: 11 st, 2021: 18 st, 2022: 4 st och 2023: 10 st.

Antal studenter som har gått programmet Kompletterande pedagogisk utbildning, 60 hp: 2023: 2 st.

³⁾ Antal studenter som även har civilingenjörsexamen från programmet civilingenjör och lärare: 2020: 27 st, 2021: 27 st, 2022: 34 st och 2023: 28 st.

⁴⁾ Vid KTH aktuellt år och tidigare.

⁵⁾ Enligt äldre bestämmelser (krav för examen måste vara uppfyllda senast 2015-06-30).

Källa: Ladok.

perioden 2021–2023, vilket motsvarar 96 procent av uppdraget för hela fyraårsperioden. Dessa utfärdades efter genomgången utbildningsprogram för civilingenjör och lärare, för KPU 60 eller 90 hp, eller för KPU för personer med examen på forskarnivå. Andelen kvinnor bland examinerade ämneslärare var 52 (48) procent och andelen män var 48 (52) procent. Se *figur 11* och avsnitt *Lärarytbildningar*.

KTH utfärdar också masterexamina gemensamt med andra universitet. Antalet utfärdade masterexamina gemensamt med andra universitet var 45 (53) under 2023, varav 16 (12) gällde betalande studenter.

Under 2023 utfärdades 20 (28) magisterexamina, 500 (511) masterexamina, 6 (5) kandidatexamina, 4 (2) högskoleingenjörsexamina och 0 (1) arkitektexamen till studenter som betalat studieavgift för sina studier på KTH. Dessa examina ingår i de uppgifter som redovisas ovan.

Karriärstöd

KTH erbjuder stöd till studenter i övergången till arbetslivet. Även doktorander erbjuds karriärstöd, där fokus är inträdet på arbetsmarknaden efter de akademiska studierna. Under 2023 erbjöd KTH individuell karriärcoachning, granskning av cv och personligt brev, lunchseminarier på temat karriär och deltagande i olika evenemang. Lunchseminarier gavs på engelska och ägde rum på plats på KTH eller digitalt. Några av lunchseminarierna riktade sig särskilt till doktorander. Sammantaget deltog närmare 800 studenter i de olika aktiviteterna under 2023. Under 2022 startades ett nationellt nätverk kring karriärvägledning på svenska lärosäten med syftet att utbyta erfarenheter och utveckla samordningen kring karriärstödande aktiviteter. KTH bjöd under 2023 in lärosätena inom nätverket att delta på några av KTH:s karriärseminarier.

Alumnrelationer

Alumnverksamheten syftar till att etablera och bevara goda relationer till KTH:s tidigare studenter och öka det långsiktiga engagemanget hos alumner både i Sverige och utomlands. Under året har arbete bedrivits för att utveckla initiativet Årets alumn så att fler känner till utnämningen. Dessutom har en fast fysisk placering etablerats genom att alumnen presenteras på ett porträtt i KTH:s bibliotek. Fokus har också legat på att fortsätta utveckla och utöka mentorprogrammet så att fler studenter vid KTH får möjlighet att träffa en mentor som är KTH-alumn och på så sätt knyta an till arbetslivet. Under 2023 har deltagandet mer än fördubblats mot tidigare år och över 400 studenter och alumner omfattades av programmet.

För att utöka alumnätverket har ett antal insatser genomförts bland annat i form av avsked till internationella studenter (Farewell), mässor för utresande KTH-studenter (KTH Global) och THS-mässor. Insatser gjordes även under KTH:s akademiska högtider såsom vid diplomutdelning och doktorspromotion. Ett större digitalt utskick till nyexaminerade har också gjorts i syfte att rekrytera de nyblivna alumnerna till nätverket.

Efter pandemin har det varit relevant att bygga upp kontakterna igen med KTH:s internationella nätverk. Under 2023 har alumnträffar genomförts i Japan, USA och Storbritannien. Förutom dessa träffar har alumner som målgrupp inkluderats i evenemang i Kanada, Kina, Hongkong och Storbritannien. Rekrytering av internationella studenter har stöttats av alumner i Island, Taiwan, Mexico, Brasilien, Indien, Kina och USA.

Utbildning på forskarnivå

Rekrytering

KTH genomför samordnad annonsering till lediga doktorandplatser. Syftet med samordnad annonsering är att synliggöra KTH både som arbetsplats och universitet och med tydligare rekryteringsprocess öka intresset bland presumtiva sökande. KTH annonserar lediga doktorandplatser nio gånger per år.

Under 2023 utannonserades 316 (263) doktorandplatser. Till dessa sökte 20 142 personer, varav 5 422 kvinnor, 14 675 män och 45 som inte uppgett kön. Rekrytering till utbildning på forskarnivå sker även i annan ordning och utan föregående annonsering, vilket gäller till exempel för företagsdoktorander.

Antagning

Under 2023 påbörjade 287 (196) nyantagna doktorander studier på forskarnivå varav andelen kvinnor var 34 (39) procent och andelen män 66 (61) procent. Av de nyantagna doktoranderna är tio procent antagna med mål att avlägga licentiatexamen. Dessa utgörs av hälften kvinnor och hälften män. Se *figur 14*. Antalet antagna varierar över tid. Den stora minskningen i antalet antagna doktorander under 2022 är återhämtad, men den över tid nedåtgående trenden består. Under året inleddes ett arbete med att följa upp hur processerna för rekrytering och antagning av doktorander ser ut.

Företagsdoktorander är doktorander som har sin huvudsakliga sysselsättning utanför högskolan och bedriver forskarutbildningen inom ramen för sin anställning. Arbetsgivaren kan vara privat eller offentlig. Antalet nyantagna företagsdoktorander under 2023 uppgick till 35 (18) varav 29 (17) procent kvinnor och 71 (83) procent män.

Under 2023 hade 107 personer (37 procent) av de nyantagna till utbildning på forskarnivå behörighetsgivande examen från KTH, varav 57 procent hade masterexamen och 41 procent civilingenjörsexamen. Av de nyantagna under 2023 hade 49 procent examen från ett annat land än Sverige.

Aktivitetsgrad och studiefinansiering

Under 2023 hade 1 712 unika registrerade doktorander någon aktivitet på utbildning på forskarnivå. Av dessa hade 1 532 doktorander en aktivitetsgrad på minst 50 procent och 1 690 en aktivitetsgrad på minst 10 procent.

Vid årets slut hade 1 306, eller 75 procent, av KTH:s doktorander studiefinansiering i form av doktorandanställning på hel- eller deltid. Av dem som hade doktorandanställning var 35 (35) procent kvinnor och 65 (65) procent män.

Av doktoranderna försörjde sig 14 procent genom förvärsarbete med anknytning till utbildningen, 2 procent genom annan anställning inom högskola och 5 procent genom stipendier på hel- eller deltid. Under året finansierade fyra procent av doktoranderna, på hel- eller deltid, sina studier på annat sätt. Majoriteten av de doktorander som har studiefinansiering genom stipendier får dessa genom KTH:s samarbete med China Scholarship Council.

KTH:s doktorsprogram

KTH:s doktorsprogram etablerades 2011 och är i dag 30 till antalet. För att inrätta ett doktorsprogram måste vissa kvalitetskrav vara uppfyllda exempelvis avseende syfte, målgrupp och innehåll. Samtliga nya doktorander antas, förutom till ett ämne på forskarnivå, till ett doktorsprogram eller ett program

som KTH ger i samarbete med en eller flera partner. Syftet med doktorsprogrammen är att säkra kvaliteten på utbildningen genom en organiserad studiestruktur. Under 2023 gick två doktorsprogram samman till det nya doktorsprogrammet farkost- och flygteknik för att stärka forskningsmiljön.

Studentmobilitet inom utbildning på forskarnivå

Det internationella inslaget i KTH:s utbildning på forskarnivå är stort, bland annat genom många internationella doktorander och handledare. UKÄ begär in uppgifter om utlandsvistelse för examinerade doktorer och licentiater under det gångna året. Den senaste mätningen som genomfördes 2022 visade att 39 procent av de examinerade hade tillbringat tid utomlands inom ramen för sin utbildning. Under 2023 påbörjades arbete inom universitetsalliansen Unite! med att utveckla gemensamma avtal och forskarskolor, i syfte att ytterligare öka studentmobiliteten bland doktoranderna.

Examina

Resultatindikator: Andel kvinnor av examinerade studenter
Om resultatindikatorer, se avsnitt *Om årsredovisningen*

Under 2023 examinerades 242 (250) doktorer, varav 33 (28) procent kvinnor och 67 (72) procent män. Av de 52 (38) som under året avlagt licentiatexamen var 38 (29) procent kvinnor och 62 (71) procent män. Doktorsexamina utfärdade gemensamt med andra universitet uppgick till 4 (4). Se *figur 15*.

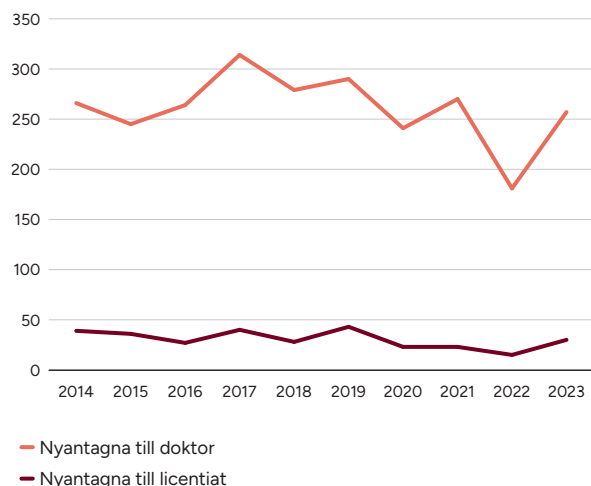
Att avlägga licentiatexamen som en etapp i utbildningen på forskarnivå är fortfarande relativt vanligt vid KTH. Av

de examinerade doktorerna under 2023 har 17 (18) procent tidigare avlagt en licentiatexamen. KTH:s bedömning är att en teknisk licentiatexamen har hög relevans för anställning inom industrin.

Resultatindikator: Genomströmning i utbildning på forskarnivå
Om resultatindikatorer, se avsnitt *Om årsredovisningen*

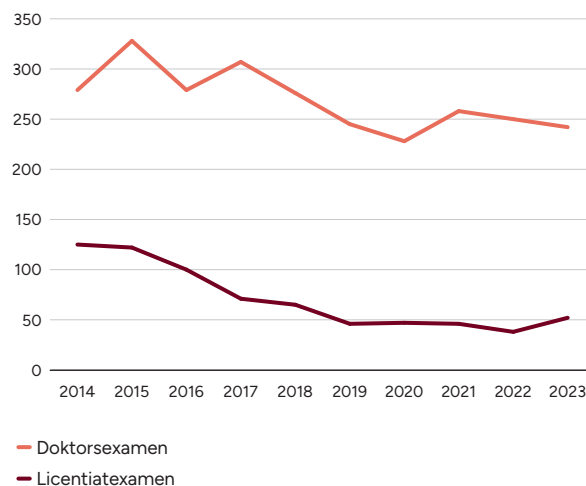
Nettostudietiden för doktorander som avlagt forskarexamen under 2023 var 4,4 (4,4) år för doktorsexamen och 3,1 (3,5) år för licentiatexamen. Kvinnor hade en något kortare nettostudietid än män för doktorsexamen såväl som för licentiatexamen. Beräkningarna av studietiden är gjorda enligt de rutiner som tillhandahålls genom Ladok.

Figur 12. Nyantagna till forskarutbildning 2014–2023

Källa: Ladok.

Figur 13. Doktors- och licentiatexamen 2014–2023

Källa: Ladok.

Figur 14. Nyantagna och registrerade studerande på forskarnivå 2020–2023

Totalt antal nyantagna per forskningsämnesgrupp

	2023		2022		2021		2020	
	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)
Biologi	1	0/100	2	50/50	4	25/75	3	67/33
Data- och informationsvetenskap (Datateknik)	46	24/76	45	24/76	74	32/68	62	27/73
Ekonomi och näringsliv	2	50/50	0	0/0	4	50/50	1	100/0
Elektroteknik och elektronik	48	23/77	22	27/73	42	17/83	29	17/83
Filosofi, etik och religion	1	0/100	1	0/100	1	100/0	1	100/0
Fysik	22	32/68	14	50/50	14	36/64	18	22/78
Historia och arkeologi	0	0/0	0	0/0	2	50/50	1	100/0
Hälsövetenskap	6	50/50	2	100/0	9	67/33	6	67/33
Industriell bioteknik	25	40/60	24	42/58	20	60/40	16	63/38
Kemi	10	80/20	11	64/36	5	40/60	8	38/63
Kemiteknik	21	57/43	20	55/45	29	45/55	16	56/44
Konst	1	0/100	4	50/50	2	100/0	1	100/0
Maskinteknik	28	25/75	10	30/70	25	20/80	36	17/83
Matematik	16	13/88	8	25/75	10	30/70	19	16/84
Materialteknik	17	35/65	13	31/69	18	22/78	21	38/62
Medicinteknik	1	100/0	3	67/33	3	33/67	0	0/0
Naturresursteknik	5	60/40	5	60/40	1	100/0	1	100/0
Samhällsbyggnadsteknik	34	41/59	12	50/50	26	31/69	21	29/71
Utbildningsvetenskap	3	67/33	0	0/0	4	75/25	4	75/25
Totalt	287	34/66	196	39/61	293	35/65	264	32/68
Totalt antal registrerade	1 712	35/65	1 713	34/66	1 839	33/67	1 803	32/68

Varav nyantagna till licentiat per forskningsämnesgrupp

	2023		2022		2021		2020	
	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)
Data- och informationsvetenskap (Datateknik)	0	0/0	0	0/0	0	0/0	4	0/100
Ekonomi och näringsliv	1	100/0	0	0/0	3	67/33	0	0/0
Filosofi, etik och religion	1	0/100	1	0/100	0	0/0	0	0/0
Hälsövetenskap	2	100/0	1	100/0	0	0/0	1	100/0
Industriell bioteknik	2	50/50	1	0/100	0	0/0	0	0/0
Kemiteknik	0	0/0	1	0/100	1	100/0	1	100/0
Maskinteknik	4	25/75	1	100/0	1	0/100	4	50/50
Materialteknik	0	0/0	1	0/100	0	0/0	2	0/100
Naturresursteknik	1	100/0	1	0/100	0	0/0	1	100/0
Samhällsbyggnadsteknik	19	47/53	8	50/50	17	29/71	10	40/60
Utbildningsvetenskap	0	0/0	0	0/0	1	100/0	0	0/0
Totalt	30	50/50	15	40/60	23	39/61	23	39/61

Tabellen avser nyantagna under 2023 utan tidigare studier på forskarnivå vid KTH som har minst 1 procents aktivitet.

Källa: Ladok.

Figur 15. Doktors- och licentiatexamen 2020–2023

Doktorsexamina per forskningsämnesgrupp

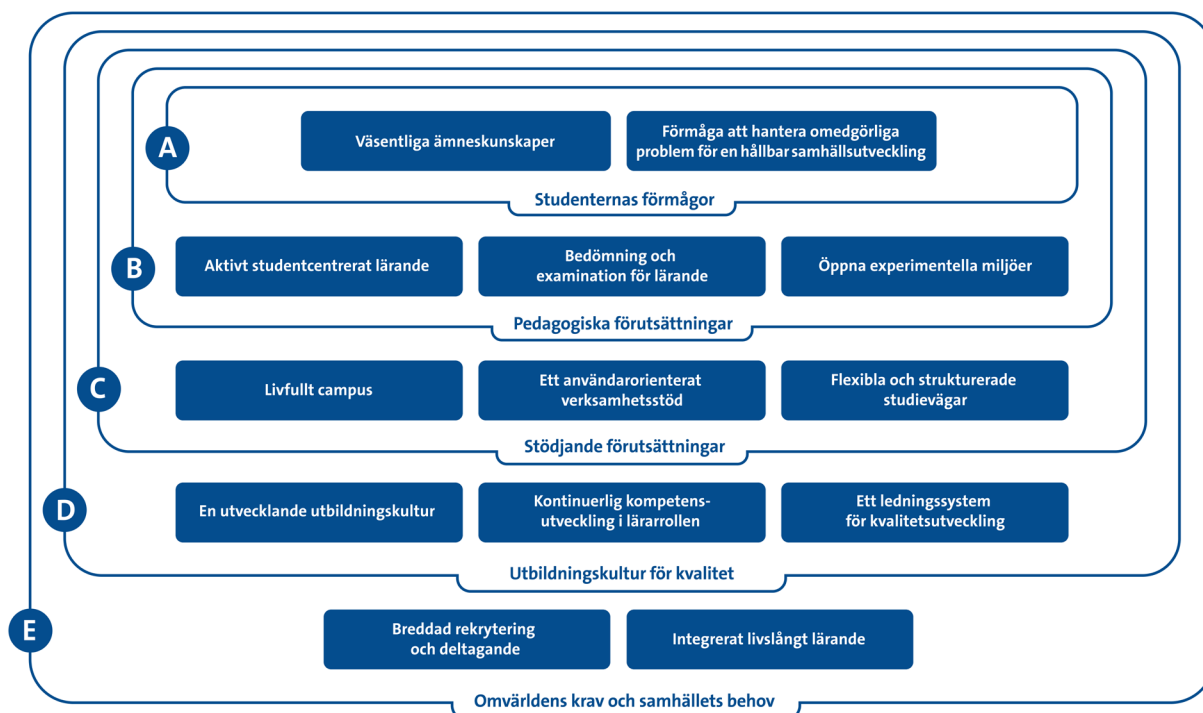
	2023		2022		2021		2020	
	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)
Biologi	5	40/60	2	0/100	4	25/75	2	0/100
Data- och informationsvetenskap (Datateknik)	38	18/82	34	29/71	26	35/65	19	32/68
Ekonomi och näringsliv	4	25/75	2	100/0	2	50/50	0	0/0
Elektroteknik och elektronik	35	20/80	27	15/85	44	23/77	37	16/84
Filosofi, etik och religion	3	33/67	2	50/50	1	0/100	0	0/0
Fysik	15	27/73	27	22/78	22	32/68	12	33/67
Historia och arkeologi	2	100/0	1	0/100	2	50/50	2	0/100
Hälsvetenskap	1	100/0	4	25/75	8	50/50	4	0/100
Industriell bioteknik	20	45/55	25	44/56	14	29/71	13	38/62
Kemi	7	29/71	7	14/86	13	38/62	23	48/52
Kemiteknik	25	60/40	15	20/80	16	50/50	18	44/56
Konst	2	100/0	0	0/0	6	50/50	2	0/100
Maskinteknik	21	24/76	33	36/64	35	26/74	33	30/70
Matematik	13	23/77	12	25/75	9	11/89	8	25/75
Materialteknik	23	17/83	27	7/93	27	33/67	24	13/87
Medicinteknik	5	60/40	3	33/67	1	100/0	5	80/20
Naturresursteknik	3	0/100	2	0/100	1	0/100	5	40/60
Samhällsbyggnadsteknik	17	59/41	26	42/58	27	41/59	16	31/69
Utbildningsvetenskap	3	67/33	1	100/0	0	0/0	5	40/60
Totalt	242	33/67	250	28/72	258	33/67	228	30/70
<i>Varav utfärdad som gemensam examen</i>	4	50/50	4	25/75	3	33/67	8	75/25

Licentiatexamen per forskningsämnesgrupp

	2023		2022		2021		2020	
	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)	Totalt	Andel kvinnor/män (%)
Biologi	0	0/0	0	0/0	0	0/0	1	0/100
Data- och informationsvetenskap (Datateknik)	5	20/80	2	0/100	3	33/67	2	0/100
Ekonomi och näringsliv	2	100/0	0	0/0	0	0/0	1	0/100
Elektroteknik och elektronik	13	15/85	9	33/67	9	22/78	13	23/77
Filosofi, etik och religion	0	0/0	0	0/0	2	50/50	2	50/50
Fysik	1	100/0	0	0/0	1	0/100	2	0/100
Hälsvetenskap	0	0/0	1	100/0	1	0/100	0	0/0
Industriell bioteknik	2	0/100	1	0/100	2	50/50	0	0/0
Kemi	1	0/100	0	0/0	0	0/0	1	0/100
Kemiteknik	3	100/0	0	0/0	3	100/0	1	0/100
Konst	0	0/0	0	0/0	0	0/0	1	100/0
Maskinteknik	4	25/75	8	25/75	2	0/100	2	50/50
Matematik	2	0/100	0	0/0	0	0/0	2	0/100
Materialteknik	3	33/67	5	20/80	6	17/83	4	50/50
Naturresursteknik	1	100/0	1	100/0	1	0/100	2	50/50
Samhällsbyggnadsteknik	14	50/50	10	20/80	15	40/60	13	31/69
Utbildningsvetenskap	1	100/0	1	100/0	1	100/0	0	0/0
Totalt	52	38/62	38	29/71	46	35/65	47	28/72

Källa: Ladok.

Figur 16. Principer för Framtidens utbildning

Utbildningsutveckling

Förändringsprogrammet Framtidens utbildning

Förändringsprogrammet Framtidens utbildning består av 13 principer som utgör ett ramverk för utvecklingen av KTH:s utbildningar, se figur 16. Första delen av 2023 innebar i huvudsak att starta aktiviteter och att förankra förändringsprogrammet inom KTH. Utifrån de aktiviteter som påbörjades har en programorganisation byggts upp som både ska stärka KTH:s förmåga att bedriva systematiskt förändringsarbete och stärka samarbetet mellan de olika skolorna inom KTH. Ledord har varit att det är en KTH-gemensam förändringsprocess och att ett erfarenhetsutbyte ska kunna ske i hela organisationen utifrån aktiviteterna inom förändringsprogrammet.

Flera tekniska universitet i världen håller på med liknande förändringsprocesser inom utbildningsområdet. Inför beslutet 2022 om ramverket för KTH:s utbildningsutveckling gjordes en omfattande omvärldsbevakning med både inkommande studiebesök och utgående studieresor. Detta fortsatte under 2023 med bland andra Norges teknisk-naturvetenskapelige universitet, Chalmers tekniska högskola, Aalto-universitetet, Eindhoven University of Technology, University of Twente och University of Groningen.

Under våren 2023 togs ett antal förslag fram för utvecklingsprojekt inom ramen för Framtidens utbildning och dess principer. Efter en prioritering startades under hösten 2023 ett tjugotal utvecklingsprojekt med teman som programutveckling, examination, hållbar utveckling, digitalisering, pedagogisk utveckling med mera. Erfarenhetsutbytet mellan utvecklingsprojekten är och kommer att vara en viktig del i arbetet. Målet med flera av dessa utvecklingsprojekt är att de senare ska kunna skalas upp och implementeras över hela KTH.

KTH:s ledningsgrupp utgör förändringsprogrammets styrgrupp och programledningen har under året regelbundet återrapporterat till KTH:s utbildningsnämnd. Förändringsprogrammet Framtidens utbildning planeras att pågå fram till 2027.

Samarbeten

Samarbeten ska bidra till KTH:s utveckling både när det gäller utbildning och forskning. KTH har ett stort antal utbildnings-samarbeten, både nationella och internationella. KTH har tidigare tagit fram ett regelverk som används vid planering av utbildningssamarbeten.

Stockholm trio

Karolinska institutet, KTH och Stockholms universitet bildar tillsammans universitetsalliansen Stockholm trio. Enligt överenskommelsen om samarbete från 2019 gäller alliansen i fem år, därefter fortsätter den att gälla med tre år i taget. I november 2023 inleddes en ny treårsperiod.

Ordförandeskapet i styrgruppen skiftas läsårsvis och övergick vid halvårsskiftet 2023 från Stockholms universitet till KTH. Universitetsalliansen har en styrgrupp bestående av de tre universitetens rektorer och universitetsdirektörer.

Under 2023 beslutade styrgruppen bland annat om:

- Inrättande av en arbetsgrupp för samverkan inom forskningsinfrastruktur. Gruppens uppdrag är att samordna och utveckla forskningsinfrastruktur inom Stockholm trio.
- Inrättande av ett gemensamt masterprogram i biostatistik och datavetenskap.
- Förlängning av överenskommelsen om en gemensam representation i Bryssel, Brysselrepresentationen.

Under 2023 genomfördes ett antal aktiviteter inom Stockholm trio som kopplar till de områden som styrgruppen prioriterat för 2022–2024. Dessa aktiviteter redogörs för nedan.

Konferensen Swedish Neutron Week 2023 – Sustainability & Health arrangerades av Stockholm trio tillsammans med Svenskt nätverk för systemsäkerhet och forskarskolan SwedNess. Syftet var att samla svenska aktörer och att bidra till samarbete mellan deltagarna.

En första gemensam informations- och nätverksträff för alumner anordnades, Stockholm Trio Alumni Mixer.

Samverkan med Stiftelsen Vetenskapsstaden där bland annat aktiviteter kring temat kunskapsresistens planerades.

Under namnet Trio Impact Invest etablerade holdingbolagen vid Karolinska institutet, KTH och Stockholms universitet ett nytt investeringsbolag. Ambitionen är att fylla behovet av tidigt kapital för forskningsintensiva bolag som i dag saknas i Stockholm. Bolaget utsågs genom upphandling av Tillväxtverket till fondförvaltare av regionalt riskkapital i Stockholm. Projektet medfinansieras av europeiska regionala utvecklingsfonden. Under hösten pågick kapitalanskaffning. Investeringsverksamheten väntas starta under första halvåret 2024.

Brysselrepresentationen har samlat in och spridit information om strategier och policydokument till lärosätena, där förberedelser inför EU:s nästa ramprogram för forskning och innovation, med start 2028, ligger i fokus. Aktiviteter i samband med Sveriges EU-ordförandeskap genomfördes. För andra året i rad hölls en så kallad EU-kurs. Se avsnitt *Forskning*.

Stockholm trio har ett samarbete med University College of London som ytterligare utvecklades och fördjupades under året.

Inom samarbetet med University of Tokyo genomfördes en workshop i Tokyo och en i Stockholm. Forskningsteman i fokus för samarbetet är främst biomaterial, utbildning för hållbar utveckling och den åldrande befolkningen.

Stockholm trio för hållbara lösningar, STSA, är ett samarbete för att öka de deltagande universitetens förmåga att bidra till att nå de globala målen för hållbar utveckling. Under 2023 genomfördes bland annat följande aktiviteter:

- GD-Forum är en plattform för samverkan mellan myndigheter för att genomföra Agenda 2030. Deras årliga nätverksträff genomfördes på KTH och samlade representanter från 85 myndigheter för att undersöka förutsättningarna för ökad samverkan mellan lärosäten och andra statliga myndigheter.
- Ett gemensamt seminarium för att uppnå STSA:s mål genomfördes i Bryssel i samarbete med Brysselrepresentationen. Deltagare var representanter från STSA och tre centrumbildningar: Bolincentret vid Stockholms universitet, Centre for Health Crises vid Karolinska institutet och KTH Climate Action Centre.
- Hållbarhetsforum genomfördes med syfte att fördjupa samarbetet genom att stimulera till bredare möten, diskussioner och erfarenhetsutbyte mellan akademi, näringsliv, politik och civilsamhället för att aktivt realisera en hållbar samhällsomställning.
- Under året gjordes en utlysning för projekt kopplade till FN:s globala mål. Totalt inkom 14 ansökningar, varav 2 erhöll medel.

Utbildningssamarbeten med svenska lärosäten

KTH och Mittuniversitetet har sedan 2011 ett samarbete kring civilingenjörsutbildning. Samarbetet innebär att studenter,

efter de tre första åren inom den civilingenjörsutbildning som Mittuniversitetet ansvarar för, kan fortsätta på vissa masterprogram på KTH. Höstterminen 2023 påbörjade 24 (17) studenter från Mittuniversitetet masterprogram på KTH. Efter slutförd utbildning kan studenterna erhålla civilingenjörsexamen och masterexamen från KTH samt en kandidatexamen från Mittuniversitetet.

Samarbetet har vidareutvecklats och 2020 etablerades en gemensam civilingenjörsutbildning i teknisk kemi. Höstterminen 2023 påbörjade 3 (11) studenter utbildningen på Mittuniversitetet. Studenterna kommer att läsa de tre första åren i huvudsak vid Mittuniversitetet och de avslutande två åren vid KTH. Utbildningen leder till en gemensam civilingenjörsexamen från KTH och Mittuniversitetet.

Masterprogrammet i idrottsteknologi är ett tvärvetenskapligt samarbete med Gymnastik- och idrottshögskolan, GIH, och höstterminen 2023 påbörjade 16 (16) studenter utbildningen. Utbildningen leder till en masterexamen på KTH. KTH är även tillsammans med bland andra GIH ett av Sveriges fem Riksidrottsuniversitet. Inom ett Riksidrottsuniversitet finns möjlighet för elitidrottande studenter att kombinera en elitsatsning med högskolestudier.

KTH samarbetar sedan tidigare med parterna inom Stockholm trio. I samarbete med Stockholms universitet bedrivs ett masterprogram i matematik, som hade 20 (27) nybörjare under 2023. Tillsammans med Stockholms universitet och Karolinska institutet anordnas ett masterprogram i molekylära tekniker inom livsvetenskaperna med 29 (36) nybörjare 2023. Dessutom bedrivs en gemensam utbildning på forskarnivå inom medicinsk teknologi tillsammans med Karolinska institutet. Under året utfärdades fyra doktorsexamina inom samarbetet. Under 2023 inrättades det Stockholm trio-gemensamma masterprogrammet i biostatistik och datavetenskap, se avsnitt *Stockholm trio*.

Strategiska partneruniversitet och nätverk

KTH har fem strategiska partneruniversitet: Nanyang Technological University i Singapore, Shanghai Jiao Tong University i Kina, Indian Institute of Technology Madras i Indien, Hong Kong University of Science and Technology i Hongkong och University of Tokyo i Japan.

Under 2023 fördjupade KTH samarbetena genom bland annat besök vid Hong Kong University of Science and Technology och Shanghai Jiao Tong University.

KTH besökte också Indian Institute of Technology Madras för att diskutera pågående och framtida samarbeten och studentmobilitet. Under 2023 inrättades ett nytt stipendieprogram. Inom partnerskapet handleds också doktorander gemensamt. Vidare var KTH värd för en staff week för Indian Institute of Technology Madras forskningspersonal och administrativ personal i augusti.

Partnerskapet med University of Tokyo drivs tillsammans med Karolinska institutet och Stockholms universitet inom ramen för Stockholm trio. Se avsnitt *Stockholm trio*.

KTH signerade under 2023 ett förnyat Joint PhD-avtal med Nanyang Technological University i Singapore.

KTH har en satsning på gemensamma doktorander som inleddes 2022. För 2023 erhöll sex doktorander finansiering.

KTH fortsatte under året att engagera sig i internationella nätverk, däribland T.I.M.E, CESAER, Nordic Five Tech och CLUSTER.

Europeiska institutet för innovation och teknik

KTH medverkar i fem av EIT:s kunskaps- och innovationsprogram: EIT Digital, EIT InnoEnergy, EIT Raw Materials, EIT Health och EIT Urban Mobility. Se avsnitt *Forskning*.

KTH deltar i elva gemensamma masterprogram inom ramen för EIT. Intresset för masterprogrammen är fortsatt stort. Antalet studenter som söker och antas till dessa program är fortsatt stabilt, trots höjda studieavgifter och stora nedskärningar i antalet stipendier som erbjuds.

Erasmus+

KTH har liksom tidigare år erhållit ett stort antal stipendier för mobilitet inom Europa för studier, praktik och personalutbyte. Under året har KTH även beviljats medel för utbyte med partneruniversitet i Afrika, Georgien, Indien och Thailand via Erasmus+ International Credit Mobility.

KTH har under 2023 beviljats medel för tre projekt inom Erasmus+ kapacitetsuppbyggnad som partner. Projekten riktar sig till partneruniversitet i Latinamerika, Kaukasien och Palestina med fokus på studentrekrytering, innovation, försäljning mellan företag, *business to business*, och utveckling av doktorandutbildning.

Inom Erasmus+ partnerskap för spetskompetens beviljades KTH ett projekt som partner med syfte att förbättra social inkludering genom centrum för spetskompetens kring tillgänglighet inom yrkesutbildning. Inom programmet deltar KTH sedan tidigare som partner i två gemensamma Erasmus Mundus-masterprogram. Totalt 25 (19) Erasmus Mundus Joint Master-studenter var registrerade under 2023.

Programmet för ett digitalt Europa

Programmet för ett digitalt Europa är ett nytt EU-program med syfte att utöka utbildningsutbudet inom det digitala området. Under 2023 beviljades KTH två projekt som partner med syfte att utveckla KTH:s utbildningar inom systemchip och robotik.

Unite!

KTH ingår i universitetsalliansen Unite! som är en del av EU:s satsning initiativet Europauniversitet. Målet är att skapa en ny europeisk universitetsmodell där studenter på alla nivåer kan forma sitt utbildningsprogram genom virtuell eller fysisk mobilitet vid något av de deltagande lärosätena. Syftet med samarbetet är även att skapa innovativa pedagogiska metoder och harmoniserade styrningsmodeller samt att gemensamt utveckla modeller för samverkan med och sprida forskningsresultat till omgivande samhälle.

Nio europeiska universitet ingår i alliansen och den har fått finansiering från EU för perioden 2023–2026. Tillsammans med Aalto-universitetet koordinerar KTH arbetspaketen Innovativt lärande och Flexibla utbildningsutbud.

KTH Global Development Hub och samarbeten i Afrika

KTH Global Development Hub, GDH, stödjer utvecklingen av utmaningsdriven utbildning och bygger innovationskompetens genom att bidra med lösningar och innovationer som implementeras i samhället. KTH använder metodiken i samarbeten med partneruniversitet i Kenya, Tanzania, Botswana och Rwanda och utvecklar även samarbeten med universitet i Sydafrika.

Under 2023 tog KTH emot 15 inkommande studenter inom ramen för satsningen. Under 2023 har även kortare mobiliteter för doktorander möjliggjorts.

KTH gjorde en resa till Rwanda för att fördjupa samarbetet med University of Rwanda. En avsiktsförklaring undertecknades med universitetet och andra aktörer. Även ett studentutbytesavtal undertecknades.

China Scholarship Council

Under året har tio doktorander med stipendium från China Scholarship Council, CSC, antagits till KTH. Även 14 gäst-doktorander och 3 gästforskare beviljades stipendium. KTH deltar också i det nya CSC Innovation Programme.

Forskning

KTH bedriver forskning inom naturvetenskap, teknik, arkitektur, industriell ekonomi, samhällsplanering, historia och filosofi. Forskningen omfattar såväl grundforskning som tillämpad forskning.

Extern forskningsfinansiering

KTH har en hög andel externfinansiering, såväl från den offentliga sektorn som från andra aktörer i Sverige och utomlands. Under 2023 stod den externa forskningsfinansieringen för cirka 62 procent och den anslagsfinansierade forskningen för cirka 38 procent.

Nationell forskningsfinansiering

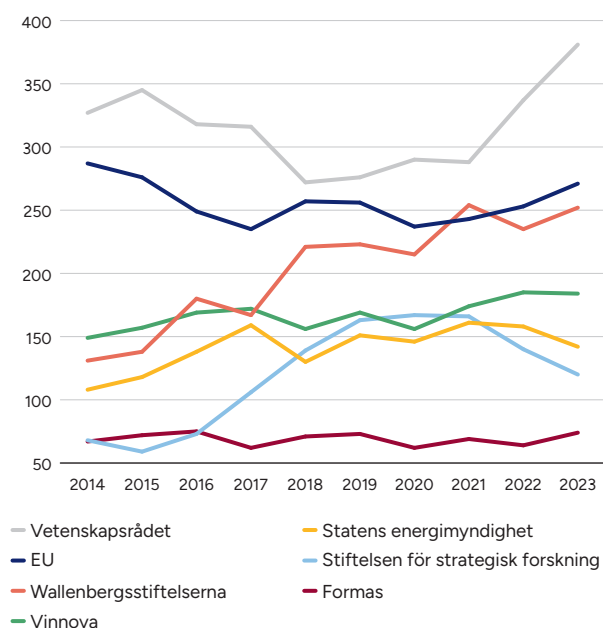
KTH var under året framgångsrikt i att erhålla finansiering från Vetenskapsrådet, som i hög grad stödjer grundforskning, men erhöll också betydande anslag från Vinnova och Erling-Perssons stiftelse. För att öka den nationella externfinansieringen genomförde KTH under 2023 ett stort antal aktiviteter i form av seminarier, workshoppar och individuell rådgivning.

I figur 17 framgår årets intäkter av bidrag till forskning från de största finansörerna. Intäkter av bidrag utgör bidrag som under året har nyttjats och finansierat kostnader. Intäkter av bidrag skiljer sig därmed från beviljade bidrag som har ett framåtblickande och flerårigt perspektiv.

Resultatindikator: Intäkter av bidrag till forskning
Om resultatindikatorer, se avsnitt *Om årsredovisningen*

Figur 17. Intäkter av bidrag till forskning 2014–2023
mnr

De sju största finansörerna

Källa: Ekonomisystem.

Nedan beskrivs några av nyheterna under året. Beloppen som anges är beviljade bidrag.

Vetenskapsrådet beviljade under 2023 KTH bidrag om 323 (263) mnr. Merparten beviljades inom den stora utlysningen av projektbidrag inom natur- och teknikvetenskap. I utlysningen forskningsinfrastruktur av nationellt intresse beviljades tre ansökningar där KTH är huvudman och sju som part. Se avsnitt *Forskningsinfrastrukturer*.

Ett exempel på ett större beviljat bidrag är 30 mnr under perioden 2024–2028 för projektet Antropocenhistoria. Projektet fokuserar på hur jorden mår och vilken människans roll är som geologisk kraft i utvecklingen av planeten. Bidraget erhöles inom ramen för Vetenskapsrådets utlysning för excellenscenter. Ett annat exempel är att KTH beviljades 17 mnr under perioden 2024–2029 för projektet Inkluderande digitalt lärande vilket är en del av det nationella forskningsprogrammet om digitaliseringens samhällskonsekvenser.

Vinnova beviljade under 2023 KTH bidrag om sammanlagt 275 (134) mnr. Bland annat beviljades KTH tre nya kompetenscentrum som koordinator och ytterligare tre som part. Vinnova finansierar dessa kompetenscentrum mellan åren 2024 och 2028 med möjlighet till ytterligare fem års förlängning. Se avsnitt *Forskningscentrum*. Ett annat exempel på beviljat bidrag är 12 mnr för ett projekt inom forskningsområdet precisionshälsa inom ramen för programmet för ett digitalt Europa, se avsnitt *SciLifeLab*. KTH beviljades även deltaganden inom andra program som till exempel Nationella flygtekniska forskningsprogrammet, Avancerad digitalisering, Fordonsstrategisk forskning och innovation samt inom flera strategiska innovationsprogram.

Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse, KAW, beslutade under 2023 om ytterligare medel till Wallenberg Wood Science Center. För perioden 2024–2028 tilldelades 18 mnr för finansiering av ett industripstdoktorsprogram. Under 2023 fick forskare vid KTH 4 av 17 (8 av 15) utlysta anslag i KAW:s satsning på framstående matematiker. Se avsnitt *KTH:s engagemang i Knut och Alice Wallenbergs strategiska satsningar*.

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas, beviljade KTH medel om 97 (89) mnr under 2023. Cirka hälften av de beviljade bidragen faller inom den årliga öppna utlysningen. Av den andra hälften faller de flesta inom flera olika riktade utlysningar.

Energimyndigheten beviljade KTH medel om 89 (140) mnr. Projekten faller inom bland andra programmen Batterifondsprogrammet, Människa, energisystem och samhälle, Framtidens elsystem, Bio+, Fordonsstrategisk forskning och innovation FFI Nollutsläpp och inom de strategiska innovationsprogrammen RE:Source och Viable Cities.

Tillväxtverket, tillsammans med EU, beviljade KTH och Luleå tekniska universitet 41 mnr för projektet Grönt stål

för en fossilfri framtid. Projektet ska hjälpa stålindustrin att ställa om till en klimatneutral produktion och fokus ligger på forskning kring klimatneutrala stål och stål producerade från återvunna material. Målet är att stödja järn- och stålindustrin i Norrbottenregionen och öka hastigheten för industrins övergång till klimatneutral produktion med minskade koldioxidutsläpp.

Erling-Perssons stiftelse beviljade under 2023 KTH 66 mkr för projektet Atlas över barnsjukdomar för perioden 2024–2028.

Ragnar Söderbergs stiftelse beviljade KTH 14 mkr i utlysningen Swedish Foundations’ Starting Grant 2022 för ett projekt som handlar om komplexa system och fysiken hos vissa material. Bidraget löper över en fyraårsperiod och ska underlätta för forskare att göra en ansökan till Europeiska forskningsrådet.

Internationell finansiering

Den internationella forskningsfinansieringen står för cirka 8 procent av forskningsintäkterna. EU är den största finansieringskällan. KTH erhåller även forskningsmedel från andra utländska finansörer, främst inom Europa och USA.

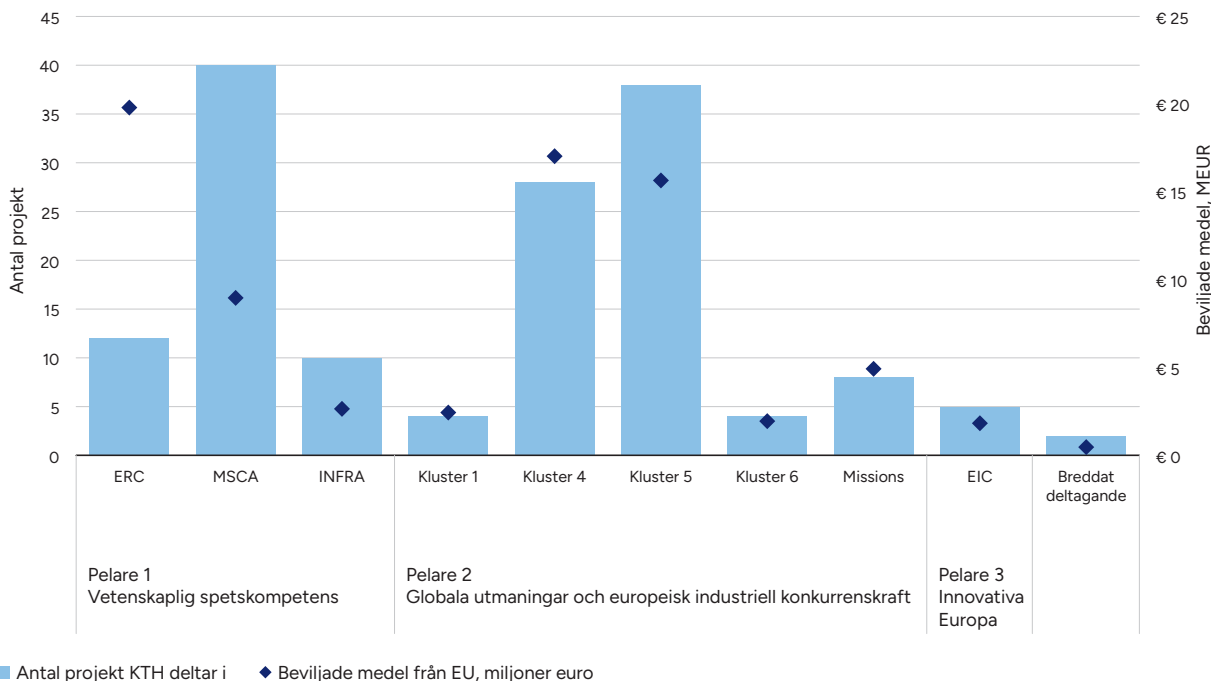
Finansiering från EU inklusive Horisont Europa

Återrapporteringskrav: Universitet och högskolor ska redovisa vilka insatser som har bedömts relevanta, och har vidtagits för att myndigheten ska bidra till de mål som anges i den nationella strategin för svenskt deltagande i Horisont Europa 2021–2027 (U2021/03975).

KTH beslutade 2021 om en strategi för deltagande i Horisont Europa med det övergripande målet om ett framgångsrikt deltagande och ökad forskningsfinansiering jämfört med tidigare ramprogram. Strategin utgår från forskaren och att vägen till ett framgångsrikt deltagande bygger på att stärka forskarens förmåga, vilja och förutsättningar att söka och genomföra EU-projekt. KTH ska nyttja etablerade samarbeten och nätverk för strategiskt engagemang, långsiktigt inflytande, kontakter för forskningsprojekt, gemensamma satsningar för stärkt verksamhetsstöd och utbyte av bästa praxis. Genom strategin bidrar KTH till målen i den nationella strategin för deltagande i Horisont Europa 2021–2027.

För att ytterligare stärka KTH:s förutsättningar till ett framgångsrikt deltagande genomfördes flera aktiviteter och insatser under året. Exempelvis påbörjade KTH utveckling av ett support- och mentorskapsprogram för forskare som söker bidrag från Europeiska forskningsrådet, ERC. Programmet innehåller bland annat utökat coachningsstöd vid ansökningar. Ett annat exempel är olika riktade insatser för att

Figur 18. KTH:s deltagande i Horisont Europa 2021–2023

- ERC Europeiska forskningsrådet
- MSCA Marie Skłodowska-Curie Actions
- INFRA Forskningsinfrastrukturer
- Kluster 1 Hälsa
- Kluster 4 Digitala frågor, industri och rymden
- Kluster 5 Klimat, energi och mobilitet
- Kluster 6 Livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö
- Mission Horisont Europas fem Missions
- EIC Europeiska innovationsrådet
- Breddat deltagande Breddat deltagande och spridning av spetskompetens

Källa: EU Funding & Tenders Portal.

öka antalet postdoktorala stipendier som beviljas KTH inom Marie Skłodowska-Curie Actions, MSCA, och samtidigt stärka forskningsbasen inom hållbarhetsområdet vid KTH.

KTH lanserade även tillsammans med Stockholms stad en gemensam workshopserie med syfte att söka finansiering från Horisont Europa för projekt som ligger i linje med KTH:s forskning och åtgärderna i Stockholms stads Klimatkontrakt med EU-kommissionen. Ytterligare ett exempel på en insats är att Stockholm trio för andra gången genomförde en så kallad EU-kurs. Kursen vänder sig till forskare utan tidigare erfarenhet av EU-projekt och består av träffar både i Stockholm och i Bryssel.

Inom ramprogrammet Horisont Europa medverkade KTH i 325 (303) ansökningar under 2023. Horisont Europa har tre huvudinriktningar, så kallade pelare:

- pelare ett – vetenskaplig spetskompetens
- pelare två – globala utmaningar och europeisk industriell konkurrenskraft
- pelare tre – innovativa Europa.

Under 2023 beviljades KTH 61 (80) deltaganden motsvarande ett sammanlagt belopp på cirka 30 (38) miljoner euro. Det högre antalet deltaganden under 2022 beror delvis på eftersläpning av EU:s beslut från 2021 i samband med ramprogrammets start.

Av de beviljade projekten återfinns 22 (33) inom pelare ett. Av dessa faller 15 inom MSCA som är EU:s program för forskarmobilitet. Av de beviljade projekten är fem

inom delområdet för inresande postdoktorer, Postdoctoral Fellowships, nio är Doctoral Networks-projekt och ett är ett Staff Exchange-projekt.

Inom ERC:s utlysning till banbrytande forskning beviljades sex anslag: ett Starting Grant, två Proof of Concept, ett Consolidator Grant och två Synergy Grants.

Starting Grant riktar sig till lovande forskare i början av sin karriär som stöd att etablera egna forskargrupper och utveckla innovativa projekt inom olika vetenskapliga områden. Inom denna utlysning beviljades KTH 1,8 miljoner euro för ett projekt som handlar om individanpassade läkemedel och leveransteknologi med syfte att leverera läkemedel på rätt plats, i rätt tid och så effektivt som möjligt.

Proof of Concept ger forskare som redan har fått medel från ERC möjlighet att vidareutveckla sina forskningsresultat. Inom denna utlysning beviljades KTH två projekt på vardera 150 000 euro.

Consolidator Grant är ett femårigt bidrag på cirka 2 miljoner euro för forskare med potential att bli världsledande inom sitt område. KTH beviljades Consolidator Grant för ett projekt med syftet att utveckla energisnåla avancerade ytmaterial med användning inom bland annat sjukvård och miljöteknik.

Synergy Grants ges till forskare som arbetar tillsammans och tillför olika färdigheter och resurser för att ta itu med komplexa forskningsutmaningar. Inom denna utlysning beviljades KTH 2,9 miljoner euro för att kartlägga hur störningar i interaktioner mellan mikroorganismer i tarmen kan leda till

Figur 19. Professorer 2023

Under året har KTH anställt professorer inom följande områden

Nyanställda professorer, externt utlysta

- Spridningsbaserad karakterisering i fiber och polymerteknologi
- Talkommunikation med inriktning mot fonetisk interaktionsanalys

Befordrade till professor

- Bergmekanik
- Cellväggsbiologi
- Cloud computing
- Datorvetenskap
- Elektroteknik med inriktning mot tillförlitlighet i elkraftsystem
- Fastighetsvetenskap
- Fiberteknologi
- Geodesi
- Hållbar stadsutveckling
- Högpresterande beräkningar
- Industriell ekonomi med inriktning mot hållbara energisystems ekonomi och organisation
- Interaktionsdesign
- Kemiteknik med inriktning mot energisystem
- Kemiteknik med inriktning mot processer i naturliga system
- Kollektivtrafiksystem
- Kommunikationsteori
- Kommunikationsteori med inriktning mot nätverkskodning
- Mammaliecellbaserad bioprossteknologi

- Matematik med inriktning mot numerisk analys
- Mikrosystemteknik med inriktning mot fotonik
- Miljöfilosofi
- Människa-datorinteraktion med inriktning mot datorgrafik
- Numerisk analys
- Optimeringslära och systemteori
- Smarta elkraftnät med inriktning mot elkraftskomponenter
- Smarta elkraftnät med inriktning mot transmissionsnät
- Urbana och regionala studier med inriktning på hållbar stadsutveckling
- Yt- och korrosionsvetenskap med inriktning mot ytspektroskopi

Nyanställda gästprofessorer

- Hållbarhet inom fastigheter och byggande
- Omgivningsfysiologi med inriktning mot anpassning till långvarig tyngdlöshet
- Passagerartransportsystem
- Signalbehandling
- Strömningsmekanik med inriktning mot vindenergi

Nyanställda adjungerade professorer

- Beräkningsaerodynamik
- Elektro- och systemteknik med inriktning mot pålitliga informationssystem
- Flerfasströmning i fiberbaserade processer
- Fossilfria industriella processer

Källa: HR-system.

inflammatorisk tarmsjukdom och kolorektal cancer. Dessutom beviljades 2,5 miljoner euro för ett projekt som handlar om att digitalt överföra dofter och återskapa dem på en annan plats.

Inom pelare två beviljades 36 (44) projekt varav tolv inom kluster fem Klimat, energi och mobilitet och nio inom kluster fyra Digitala frågor, industri och rymden. KTH koordinerar sex av de beviljade projekten. KTH beviljades tre deltaganden inom de strategiskt inriktade satsningarna på utvalda samhällsutmaningar som benämns Missions och nio deltaganden inom de institutionaliserade europeiska partnerskapen, varav ett som koordinator.

Utöver Horisont Europa beviljades KTH även deltaganden inom andra EU-instrument. Tre deltaganden beviljades inom programmet för ett digitalt Europa och ett deltagande vardera i respektive Europeiska kol- och stålforskningsfonden, Europeiska försvarsfonden och Europeiska socialfonden.

Strategiska forskningsområden

KTH är verksamt inom tio strategiska forskningsområden och är huvudman för fem. Under 2023 uppgick anslagen till de strategiska forskningsområden där KTH är huvudman till cirka 331 (326) mkr. Totalt har KTH som huvudman erhållit 3,3 mdkr i anslag till strategiska forskningsområden under perioden 2010–2023.

De fem strategiska forskningsområden som KTH är huvudman för är inom transport, produktion, e-vetenskap, IT och mobil kommunikation samt molekylär biovetenskap.

Finansieringen av de strategiska forskningsområdena bidrar till världsledande och tvärvetenskapliga samarbeten mellan olika discipliner och har gjort det möjligt att bygga upp ett antal världsledande tvärvetenskapliga miljöer. Verksamheten i de strategiska forskningsområdena beskrivs kortfattat nedan förutom molekylär biovetenskap som finansierar verksamhet inom SciLifeLab. För beskrivning av SciLifeLab och det strategiska forskningsområdet molekylär biovetenskap, se avsnitt *SciLifeLab* och den separata årsrapporten som KTH lämnar till regeringen.

IT och mobil kommunikation

Strategiska forskningsområdet IT och mobil kommunikation har lett till att Digital Futures etablerades 2020 av KTH, Stockholms universitet och RISE med visionen att forma ett hållbart samhälle genom digital transformation. Inom Digital Futures fysiska och virtuella forskningsmiljö bedrivs tvärvetenskaplig, tvärsektorieell och internationell forskning med inriktning mot samhällsutmaningar.

Forskningen inom Digital Futures fokuserar på smart samhällsbyggnad, digitaliserad industri, hälsa och välbefinnande samt utbildning. Forskningsteman inbegriper cybersäkerhet och tillförlitlighet, uppkopplade och cyberfysiska system, maskininlärning och artificiell intelligens, AI. Digital Futures omfattar över 200 forskargrupper och ett forskningsprogram med över 100 forskningsprojekt samt mobilitets- och gästforskarprogram.

Inom Digital Futures bedrivs flera större forskningsprojekt. Projekten innefattar bland annat digitala assistenter inom äldrevård, hantering av känsliga persondata, smarta lösningar för vattendistribution och användning av satellitdata för att följa urban utveckling.

Under 2023 expanderade Digital Futures partnerskapsprogram och omfattar i dagsläget åtta partner inom offentlig och

privat sektor. Programmet bidrar till ökad samverkan och spridning av forskningen. Projektportföljen i samverkan med partner består för närvarande av ett tjugotal industriinnovationsprojekt, samhällsinnovationsprojekt och industriella postdoktorprojekt. Exempel på teman är smart byggande, infrastruktur för autonoma fordon, livscykelanalys och rehabilitering på distans.

Över tjugo tvärvetenskapliga forskarpar arbetar med en samhällsutmaning från två olika perspektiv. Samhällsutmaningarna spänner från cybersäkerhet och människa-robotinteraktion, till smarta förpackningar och system för att optimera förnyelsebara energikällor. Femton demonstratorprojekt genomförs med fokus på tillämpad forskning. Ett trettiotal postdoktorprojekt bedrivs inom ramen för det internationella postdoktorprogrammet.

För andra året i rad genomfördes en sommarforsarskola, där 29 studenter på grund- och avancerad nivå fick möjlighet att genomföra ett forskningsprojekt på olika teman under handledning av Digital Futures fakultet, med syfte att ge inblick i forskarvärlden och mentorskap om akademiska karriärvägar. Studiebesök hos Digital Futures partner Xylem och Ericsson, karriärworkshoppar och presentationer av resultat från forskningsprojekten stod med på programmet.

Den årliga konferensen Digitalize in Stockholm förde än en gång samman ett tusental forskare och beslutsfattare från företag, akademi och myndigheter för kunskapsutbyte. För femte året i rad fick unga internationellt inbjudna forskare möjlighet att delta i karriärutvecklingskonferensen Future DigiLeaders och partner involverades i en dag på temat Stockholm Talents.

E-vetenskap

Strategiska forskningsområdet inom e-vetenskap, Swedish e-Science Research Center, SeRC, bedrivs tillsammans med Stockholms universitet, Linköpings universitet och Karolinska institutet. Forskningen inom SeRC genomförs i så kallade multidisciplinära samarbetsprogram.

Syftet är att uppnå mervärde genom samarbete mellan forskningsmiljöer inom tillämpad forskning, metodutveckling och infrastruktur. SeRC bedriver forskning inom modellering av hjärna och nervsystem, storskalig dataanalys och modeller av patientdata inom medicin, datadriven design av nya material, programvara för superdatorer, visualisering, dataanalys och maskininlärning. Ett annat viktigt område är klimat och under 2023 startade SeRC ett nytt multidisciplinärt samarbete inom geofysik och klimat. Under året åstadkom forskare inom SeRC ett antal uppmärksammade resultat. Exempelvis utvecklades en ny programkod för simulering av flödesdynamik som gör det möjligt att utnyttja de mest avancerade superdatorerna. Detta arbete är nu finalist inför 2023 års Gordon Bell Prize, ibland kallad motsvarigheten till Nobelpriset inom högprensdataberäkningar. SeRC-grupper publicerade även artiklar inom exempelvis livsvetenskap, materialvetenskap, strömningsmekanik och visualisering i tidskrifter med hög profil.

Transportforskning

Strategiska forskningsområdet inom transportforskning, TRENOP, bedrivs i samarbete med Linköpings universitet och Statens väg- och transportforskningsinstitut. Under 2023 gjordes flera nyrekryteringar inom TRENOP och flera doktorander examinerades. Sedan starten har TRENOP-miljön examinerat över 60 doktorander varav flertalet har gått vidare till myndigheter eller industri i Sverige.

Inom TRENOP pågår en multidisciplinär forskningssamverkan tillsammans med flera externa partner med fokus på ett hållbart, säkert och resilient transportsystem. TRENOP:s forskningsområden inkluderar transport, policy och användaranalys, fordonssystem och dess interaktion, transportinfrastruktur och transport- och logistiksystem.

Inom ramen för TRENOP deltar KTH tillsammans med Linköpings universitet och Statens väg- och transportforskningsinstitut i projektet Beredskapshänsyn i utveckling och långsiktplanering av transportsystem. Projektet leds av Totalförsvarets forskningsinstitut.

TRENOP har även varit delaktiga i uppstarten av Kompetenscentrum Vägteknik, se avsnitt *Forskningscentrum*. TRENOP är även verksamt inom två av tio excellensområden inom järnvägsbranschen som Trafikverket satsar på fram till 2030.

Produktionsforskning

Strategiska forskningsområdet inom produktionsforskning, Excellence in Production Research, XPRES, bedrivs tillsammans med Mälardalens universitet, RISE och Metallforskningsinstitutet Swerim. Målet är att tillföra värde till svensk industri och samhälle med fokus på hållbarhet som bland annat spänner över områdena cirkulär tillverkning och resurseffektiv användning.

Forskningen inom XPRES fokuserar på upptäcktsforskning med relevans för tillverkningsindustrin. Under 2023 har forskningsverksamheten varit inriktad på människan i centrum inom montering, samarbete mellan människa och robot, AI och digital teknik inom produktion, cirkulär tillverkning, additiv tillverkning och 4D-utskrift. I samarbete med XPRES nyttjas två EU-finansierade forskningsprojekt för att ta itu med utmaningarna kring samarbete mellan människa och robot och cirkulär tillverkning.

SciLifeLab

SciLifeLab är en av regeringens stora satsningar på forskningsinfrastruktur i Sverige. Det tillhandahåller nationell forskningsinfrastruktur inom molekylära livsvetenskaper, med avancerade teknologier och expertis för att möjliggöra spetsforskning och för att besvara komplexa biologiska och medicinska frågeställningar. SciLifeLab:s övergripande vision är att möjliggöra banbrytande, tvärvetenskaplig forskning som annars inte vore möjlig att genomföra i Sverige och att främja att forskningen leder till samhällsnytta.

Verksamheten drivs av de fyra grundande universiteterna KTH, Karolinska institutet, Stockholms universitet och Uppsala universitet samt via SciLifeLab:s säten i Linköping, Lund, Göteborg och Umeå. Samarbetet inom SciLifeLab regleras av en arbetsordning och överenskommelser mellan de grundande universiteterna. KTH är huvudman för SciLifeLab.

SciLifeLab har sedan 2021 ett uppdrag av regeringen att samordna och upprätta en nationell laboratoriekapacitet som ger Sverige bättre förutsättningar att möta framtida pandemier. Under 2023 fortskred arbetet med att utveckla och testa dessa beredskaper i det nationella nätverket för detta ändamål.

De direkta statliga medlen för SciLifeLab uppgick till cirka 357 (343) mnkr 2023 för infrastrukturen inklusive riktade medel till läkemedelsutveckling och pandemiberedskap. Verksamheten vid SciLifeLab finansieras även via strategiska forskningsområden, däribland molekylär biovetenskap, till SciLifeLab:s fyra grundande universitet vilket bidrar till att stärka forskningsmiljöerna vid respektive lärosäte med

anknytning till SciLifeLab. Under 2023 uppgick dessa till cirka 169 (166) mnkr.

Forskningsinfrastrukturen fortsatte under 2023 att ge service åt forskare från alla de stora lärosäten som bedriver livsvetenskaplig forskning i Sverige. Utöver akademiska projekt gav forskningsinfrastrukturen också service till och bedrev gemensamma utvecklingsprojekt med näringslivet och hälso- och sjukvården.

Inom området precisionsmedicin driver och ingår SciLifeLab i flera nationella projekt i nära samarbete med sjukvården. Syftet är utveckling av precisionsmedicin för förbättrad vård baserat på stora mängder biologiska data från enskilda individer.

InfraLife-projektet startade 2021 och är ett samarbete mellan de tre storskaliga forskningsinfrastrukturerna SciLifeLab, MAX IV och ESS samt branschorganisationerna SwedenBIO och Lif, de forskande läkemedelsföretagen. Projektet har finansiering från Vetenskapsrådet och arbetade under 2023 bland annat med att synliggöra möjligheter inom industrisamverkansprojekt.

SciLifeLab:s samarbete med European Molecular Biology Laboratory är inne på sitt tredje år och resulterade under 2023 bland annat i forskarutbyten mellan organisationerna.

SciLifeLab främjar strategiska forskningssamarbeten med fokus på öppen datadelning genom att tillgängliggöra analysmetoder och expertstöd. Under pandemin byggde SciLifeLab tillsammans med Vetenskapsrådet en dataportal för forskning om covid-19. Under 2023 utvecklades den för ett bredare användningsområde och verkar i dag under namnet Pathogens Portal. SciLifeLab har även byggt en dataportal för att främja och möjliggöra datadriven livsvetenskaplig forskning baserad på öppen datadelning.

SciLifeLab deltar i fyra stora europeiska hälsodatarelaterade projekt inom ramen för programmet för ett digitalt Europa. Fyraårig finansiering har beviljats av Vinnova för ett nationellt samordningsprojekt för synergier mellan projekten och stöd för Sveriges utveckling inom området. Samordningsprojektet, som koordineras av SciLifeLab, bygger på en förstudie som genomfördes under 2023.

För att bidra till internationellt konkurrenskraftig spetsforskning behöver infrastrukturens teknologier vara i framkant och relevanta för det svenska forskarsamhället. SciLifeLab:s infrastrukturenheter följs upp kontinuerligt och genomgår regelbunden internationell utvärdering. Under 2023 gjordes en behovsinventering inom infrastrukturen gällande nya teknologier och planering initierades för kommande internationell utvärdering 2024.

Under åren har stöd från KAW möjliggjort flera stora satsningar inom SciLifeLab:s infrastruktur för att bidra till dess upp- och utbyggnad med finansiellt stöd från stiftelsen. KAW har även donerat 3,1 mdkr till den tolvåriga satsningen på Datadriven Life Science, DDLS, som är ett forskningsprogram inom datadriven livsvetenskap och som startade 2021. SciLifeLab koordinerar programmet som omfattar, förutom KTH: Göteborgs universitet, Lunds universitet, Linköpings universitet, Umeå universitet, Chalmers tekniska högskola, Sveriges lantbruksuniversitet, Naturhistoriska riksmuseet, Karolinska institutet, Stockholms universitet och Uppsala universitet. Inom programmets första fas har 20 så kallade DDLS-fellows rekryterats.

Utöver forskningsinfrastrukturen och dess användare omfattar SciLifeLab:s vetenskapliga verksamhet unika

forskningsmiljöer, vilka utgörs av forskare knutna till SciLifeLab. Forskningsinfrastrukturen, dess användare och forskningsmiljön skapar tillsammans ett ekosystem där tekniker och kunskap utnyttjas och utvecklas för att möjliggöra konkurrenskraftig forskning inom molekylära livsvetenskaper i Sverige. Under 2023 invigdes SciLifeLab:s säten i Umeå, Göteborg, Linköping och Lund med konferenser på samtliga orter.

SciLifeLab:s säte i Stockholm, Campus Solna, är den största enskilda forskningsmiljön där de tre Stockholmsuniversiteterna och den nationella forskningsinfrastrukturen är samllokaliserade. Under 2023 fortsatte SciLifeLab arbetet med att förbättra koordineringen av forskningsmiljön vid Campus Solna och att effektivisera och höja kvaliteten på servicen. Expansionen av verksamheten vid SciLifeLab, till följd av nya uppdrag och finansiering, kräver samarbete, kontinuerliga insatser och omorganisering inom befintliga utrymmen för att möta nya lokalbehov.

SciLifeLab har ett så kallat fellowsprogram vilket bidrar till att höja kvaliteten på forskningen inom de livsvetenskapliga områdena. Fellowsprogrammet finansieras genom strategiska forskningsområden, exempelvis molekylär biovetenskap, vid de grundande universiteterna där antagna SciLifeLab-fellows är anställda. Under året var 25 gruppleddare aktiva i SciLifeLab:s fellowsprogram, varav tre fellows tillträdde under året och fem slutförde programmet. Programmet har nu totalt 21 alumner. Under 2023 rekryterades fyra nya fellows till programmet med start 2024.

Mer information om verksamheten vid SciLifeLab finns att läsa i den separata årsrapport som KTH lämnar till regeringen.

Strategiska initiativ och särskilda satsningar

Under hösten 2023 genomförde KTH en översyn av KTH:s särskilda forskningsåtgärder vilka inkluderar centrum-bildningar, KTH-gemensamma forskningsinfrastrukturer, forskningsplattformar, strategiska forskningsområden och strategiska partnerskap.

Forskningscentrum

KTH har cirka 50 centrum inom forskning. Forskningscentrum bidrar till att utveckla konkurrenskraftiga forskningsmiljöer tillsammans med externa parter och erbjuder nätverk för forskare och andra aktörer. Ingående aktörer genererar samverkansforskning där olika parter enas om en gemensam verksamhetsplan och bidrar med resurser för genomförandet. Under 2023 beviljades KTH flera bidrag för etablering av nya centrumbildningar.

Ett nytt kompetenscentrum inom vägteknik, Centrum inom VägTeknik, etablerades på KTH tillsammans med Lunds tekniska högskola, som är koordinator, Statens väg- och transportforskningsinstitut, Chalmers tekniska högskola och Luleå tekniska universitet. Centrumet har finansiering från Trafikverket på 40 mnkr per år fram till och med 2034.

Kompetenscentrumet Environmental Humanities Lab inrättades med hjälp av finansiering från KAW. Centrumets fokus är tillämpning av humanistiska och samhällsvetenskapliga metoder och teorier på frågor om miljö, natur och klimat och deras representationer i samhälle och kultur. Mandatperioden är fem år fram till och med år 2027.

KTH beviljades vidare sex nya kompetenscentrum från Vinnova. Vinnova finansierar dessa kompetenscentrum med upp till 36 mnkr vardera under perioden 2024–2028 med möjlighet till ytterligare fem års förlängning. För tre av dessa är KTH koordinator:

- Dig-IT Lab Sustainable Industry för digitalisering av smarta och hållbara byggnader som bidrar till att minska energi-användningen och koldioxidutsläppen från byggnaders uppförande och användning.
- Neutron och röntgenvetenskap för industriella transformationer. Centrumet är inriktat mot hållbar materialteknik och utveckling av hållbara material genom användning av storskaliga neutron- och röntgenkällor.
- Swedish Wireless Innovation Network som fokuserar på hållbarhet och energieffektivitet i trådlös kommunikation och användning av hållbara material.

KTH är deltagande part i tre av kompetenscentrumen som beviljats medel från Vinnova:

- Advanced Chip Technology som fokuserar på utveckling av processer och metoder för utveckling av halvledare.
- Advanced Computing for Sustainable Thermal Management in Industry med fokus på värmeöverföring i processer inom industrin.
- Kompetenscentrum för Biobaserade Lim som ska påskynda utvecklandet av biobaserade alternativ till de fossilbaserade lim som i dag används inom möbel-, bygg- och förpackningsindustrin.

Flera centrum fick även under 2023 beslut om förlängd finansiering: Centre for ECO2 Vehicle Design, CellNOva och Center for Mechanics and Materials Designs.

KTH:s engagemang i Knut och Alice Wallenbergs strategiska satsningar

Wallenberg AI, Autonomous Systems and Software Program, WASP, är ett forskningsprogram som startade 2015. Programmet pågår till 2031 med en total finansiering från KAW på 4,9 mdkr. Linköpings universitet är värd för programmet och KTH är part tillsammans med Chalmers tekniska högskola, Lunds universitet och Umeå universitet.

Forskningen som finansieras via WASP är bland annat inriktad på:

- autonoma system och AI i fordon
- robotar och andra system som ska vara självstyrande och kunna samarbeta med varandra och människor
- datadriven AI och avancerad matematik som kan användas för att tolka, analysera och presentera stora mängder data till exempelvis analys- och beslutsstöd inom olika sektorer.

Wallenberg Centre for Quantum Technology, WACQT, är ett forskningscentrum med finansiering om 1,2 mdkr under perioden 2018–2029 från KAW. Chalmers tekniska högskola är värd för centrumet. KTH är part tillsammans med Lunds universitet, Linköpings universitet och Stockholms universitet. Centrumet består av ett huvudprojekt med målet att bygga en kvantdator vid Chalmers tekniska högskola och tre excellensprogram för olika delområden: kvantkommunikation som leds av KTH, kvantavkänning som leds av Lunds universitet och kvantberäkning och kvantalgoritmer som leds av Chalmers tekniska högskola.

Wallenberg Initiative Materials Science for Sustainability, WISE, är ett forskningsprogram inom materialvetenskap med syfte att verka för ett hållbart samhälle. KAW stödjer WISE med 2,7 mdkr under perioden 2022–2033 och för de tre första åren har 270 mnkr reserverats. Linköpings universitet är värd för programmet och KTH är part tillsammans med Chalmers tekniska högskola, Lunds universitet, Stockholms universitet och Uppsala universitet.

Wallenberg Wood Science Center, WWSC, är ett forskningscentrum som startade 2009. WWSC:s fokus är att möjliggöra nya produkter från svensk skogsråvara genom att utnyttja mer av träet. Under 2022 blev WWSC beviljat fortsatt finansiering för perioden 2023–2028 med sammanlagt 380 mnkr. KTH är värd för centrumet med Chalmers tekniska högskola och Linköpings universitet som parter.

Wallenberg Center for Protein Research, WCPR, är ett forskningscentrum med finansiering på 400 mnkr under perioden 2016–2023. KTH är värd för centrumet och Chalmers tekniska högskola och Uppsala universitet är partneruniversitet. Centrumet fokuserar på forskning om proteiner och biologiska läkemedel. Målet är att bygga ett ledande internationellt kunskapscentrum för proteinforskning med fokus på studier av människans proteiner och produktion av biologiska läkemedel. Forskningen bygger vidare på den infrastruktur och den kunskap som byggts upp i projektet Human Protein Atlas.

Forskningsinfrastrukturer

KTH är beroende av tillgång till forskningsinfrastruktur för att kunna bedriva spetsforskning och utbildning. Under 2023 fortsatte KTH att driva utvecklingsarbete i syfte att ge strategiskt viktiga forskningsinfrastrukturer långsiktiga förutsättningar. Under året utvecklades verksamheten utifrån de förslag till förbättring som framkom i den forskningsutvärdering, RAE, som genomfördes 2021.

I Vetenskapsrådets utlysning forskningsinfrastruktur av nationellt intresse beviljades KTH under 2023 tre ansökningar för vilka KTH är huvudman:

- National Microscopy Infrastructure som tillhandahåller öppen tillgång till toppmodern utrustning och expertkompetens inom mikroskopi och samordnar deltagandet i internationella infrastrukturer för bildbehandling.
- National Genomics Infrastructure som ger tillgång till teknik och beräkningsverktyg för nästa generations DNA-sekvensering, som även kallas massivt parallell DNA-sekvensering.
- A Toroidal LHC Apparatus/A Large Ion Collider Experiment, ALICE/ATLAS, som är acceleratorinfrastrukturer som används inom högenergifysik.

Vidare beviljades sju ansökningar om forskningsinfrastruktur där KTH förekommer som part. KTH skickade även in 16 förslag i Vetenskapsrådets behovsinventering av forskningsinfrastruktur av nationellt intresse.

KTH har så kallade etablerade forskningsinfrastrukturer som är av särskild strategisk vikt för KTH. För dessa har KTH långsiktiga planer för organisation, kvalitetsutveckling och finansiering. Under 2023 fördelade KTH cirka 20 mnkr till de etablerade KTH-forskningsinfrastrukturerna för att investera i nya instrument eller uppgradera befintliga.

Inom Unite! färdigställdes under året en handbok om

forskningsinfrastruktur: Handbook for Effective Access Management of Research Infrastructures – Insights, Strategies, and Best Practices.

KTH medverkade i det Vinnovafinansierade samverkansprojektet Svensk samverkan för tillgång till labbinfrastruktur. Projektets syfte är att samla lärosäten och forskningsinstitut i Sverige kring enade, rättsenliga och funktionella riktlinjer för tillgängliggörande av forskningsinfrastruktur. Projektets syfte är även att den nya avgiftsförordningen för forskningsinfrastrukturer som började gälla under 2022 ska implementeras enhetligt. På KTH implementerades den nya förordningen för avgiftsuttag under hösten genom ett beslut som visar vilka forskningsinfrastrukturer som ska omfattas. Varje forskningsinfrastruktur fick även i uppdrag att lista kriterier för tillgång till infrastrukturen.

Under 2023 bildades en arbetsgrupp inom Stockholm trio för forskningsinfrastruktur. Gruppen har som uppdrag att samordna och utveckla forskningsinfrastruktur inom de tre lärosätena.

Europeiska institutet för innovation och teknik

KTH fortsätter sitt deltagande i fem av EIT:s kunskaps- och innovationsprogram inom områdena informations- och kommunikationsteknik, energi, material, hälsa och mobilitet. Engagemangets omfattning har varierat genom åren, framförallt utifrån respektive programs förutsättningar och utvecklingsplan. KTH har hittills varit huvudpartner i samtliga program, men under året beslutades att medlemskapet ska ändras i EIT Health och EIT Raw Material till associerad partner. Ändringarna träder i kraft 1 januari 2024 respektive 1 januari 2025.

Under 2023 ingick KTH i en satsning på fusionskraft tillsammans med EIT InnoEnergy och startup-företaget Novatron Fusion Group AB. Inom EIT Raw Materials deltog KTH i tre uppskalningsprojekt. Projekten handlar om återvinning av magneter och batterier, valorisation av industriavfall och resurseffektivitet i metallurgiska processer. Inom EIT Urban Mobility medverkade KTH i den regionala innovationshubben, Hub North, som under året ökat sitt arbete för att stödja och underlätta olika former av samarbete.

Se avsnitt *Utbildning*.

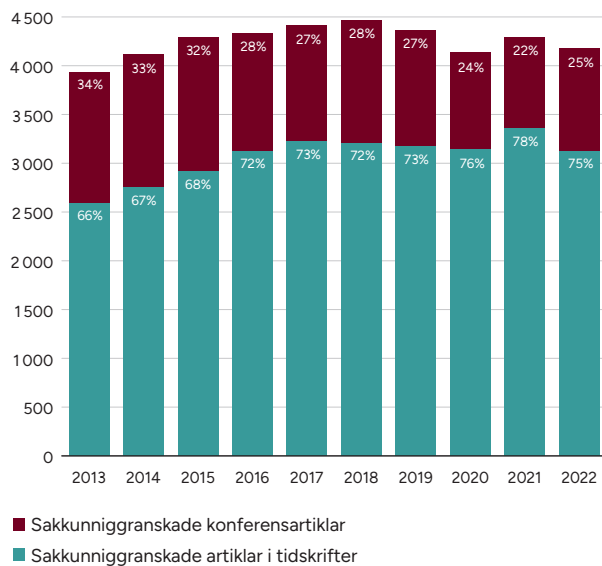
KTH:s forskningsplattformar

KTH har sex så kallade forskningsplattformar inom områdena digitalisering, energi, industriell transformation, material, life science och transport. Forskningsplattformarna knyter an till KTH:s tvärvetenskapliga forskningsområden och har som syfte att främja organisationsövergripande aktiviteter och strategiska initiativ inom olika forskningsområden. Inom plattformarna anordnade KTH under 2023 ett stort antal aktiviteter som vänder sig till både externa och interna deltagare med syftet att underlätta och möjliggöra olika samarbeten.

Satsning på hållbar produktion i Södertälje

I KTH:s anslag för forskning och utbildning på forskarnivå ingår 10 mnkr för att bedriva verksamhet i Södertälje. Forskningsverksamheten i Södertälje har tre inriktningar: produktionsledning, industriell driftsäkerhet och produktionslogistik. Verksamheten i Södertälje bedrivs i nära samverkan med parterna Scania, AstraZeneca och Södertälje kommun. Satsningen innefattar tre företagsdoktorander från Scania och en från AstraZeneca samt gemensamma projekt med finansiering om 3 mnkr från Scania, 1 mnkr från AstraZeneca och knappt 4 mnkr från Södertälje kommun. Medlen från Södertälje

Figur 20. Publiceringsvolym 2013–2022

Källa: Årlig bibliometrisk uppföljning, KTH:s respositorium och publikationsdatabas.

kommun innefattar ett riktat finansiellt stöd till KTH Lean-centrum som verkar för hållbar verksamhetsutveckling genom bland annat utbildningar, seminarier och coachning för näringsliv och offentlig sektor.

Universitetsstyrelsen fattade i november 2023 beslut om att senast 2027 flytta KTH:s verksamhet i Södertälje till KTH Campus och KTH Flemingsberg. Beslutet innebär även att KTH ska vidareutveckla samverkan med KTH:s partner i Södertälje genom riktade utbildnings- och forskningssatsningar. Se avsnitt *Lokaler*.

Särskilda stödområden

Etik i forskningen

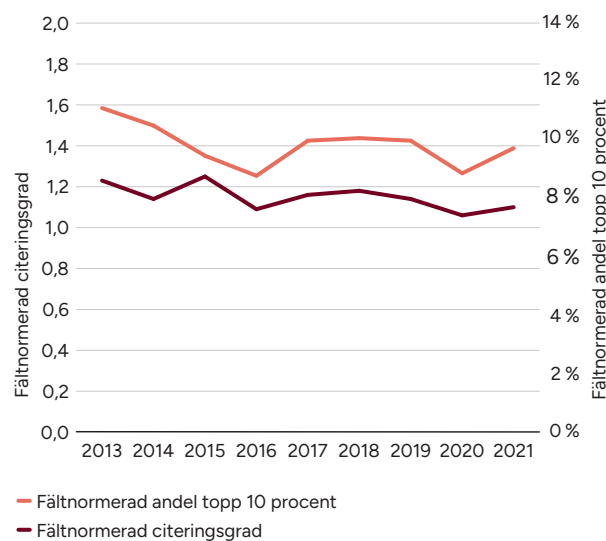
Under 2023 fortsatte KTH att utveckla systemet för etik och regelbundenhet. Bland annat erbjuds stöd kring etikprövning, hantering av känsliga personuppgifter, forskningsfinansieringskrav samt författarskapsfrågor och andra aspekter av god forskningssed. Fakultetsrådets etikutskott bedömer forskningsprojekt på begäran från forskare. Under 2023 bedömdes tre forskningsprojekt. På initiativ av forskare upprättades ett nätverk för forskningsetik inom etnografiska studier.

Exportkontroll

KTH har en funktion som arbetar med exportkontroll för att stödja forskare med exportkontrollklassificering av hårdvara, mjukvara och teknisk information i projekt. Funktionen stödjer också verksamheten med att ansöka om tillstånd hos behöriga myndigheter, informera verksamheten samt genomföra processer för så kallad skäligen vaksamhet, *due diligence*, för bland annat samarbetspartner.

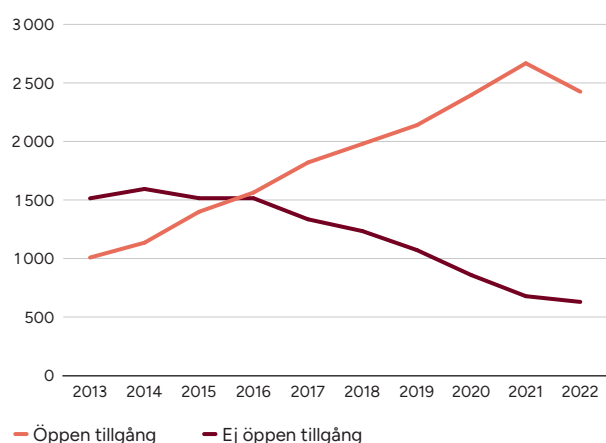
Det geopolitiska läget i omvärlden och de ökade sanktioner som främst riktar sig mot Ryssland och Iran innebär ett fortsatt stort fokus på exportkontroll under 2023. Under året ökade KTH sitt fokus på samarbeten och bedömningar av risken för avledning av känslig teknologi.

Figur 21. Fältnormerad citeringsgrad och andel topp 10 procent 2013–2021

Källa: Årlig bibliometrisk uppföljning, baserad på Web of Science-data i KTH:s bibliometridatabas.

Figur 22. Öppet tillgängliga artiklar 2013–2022

Källa: DiVA och Unpaywall.

Publicering och bibliometri

Bibliometriska indikatorer kan användas för analys av ett lärosätes forskningsavtryck och citeringsgenomslag samt löpande kvalitetsarbete och uppföljning. KTH genomför sedan flera år tillbaka en årlig bibliometrisk uppföljning som ger en översiktlig bild av KTH:s publicering, citeringsgenomslag och samförfattarskap med andra lärosäten. Alla siffror som återges i detta avsnitt är hämtade från den årliga uppföljningen. På grund av eftersläpning i registrering i publikationsdatabaserna kan definitiva uppgifter avseende volym och öppet tillgängliga artiklar 2023 presenteras först nästa år. För citeringar är det meningsfullt att mäta dessa först ett par år efter det att forskningsresultatet har publicerats.

KTH:s publiceringsvolym av sakkunniggranskade artiklar har varit relativt konstant de senaste åren, mellan 4 200–4 400 artiklar. Antalet artiklar i tidskrifter har varit

svagt ökande men ser ut att plana ut. Antalet konferensartiklar har under en period varit minskande, framförallt under 2020 och 2021 vilket troligen var en effekt av pandemin. Under 2022 sågs en viss återhämtning även om den långsiktiga trenden är en minskande volym.

Resultatindikator: Fältnormerad citeringsgrad
Om resultatindikatorer, se avsnitt *Om årsredovisningen*

KTH:s fältnormerade citeringsgrad, cf, under 2021 ligger på 1,10, där ett värde på 1 representerar medelvärdet inom de olika ämnesområdena globalt. KTH:s värde visar på en citeringsgrad 10 procent över världsgenomsnittet. Under hela utvärderingsperioden 2013–2021 är värdet 1,15. På institutionsnivå varierar citeringsgenomsnittet mer, från värden under ett till över tre. Andelen artiklar, som tillhör de topp 10 procenten, i sina respektive ämnesområden är 11,3 procent det senaste året. Indikatorn topp 10 procent är relativt stabil över tid för KTH som helhet.

För den fältnormerade tidskriftsindikatorn, jcf, ligger KTH:s värde för 2022 på 1,22 vilket motsvarar 22 procent över medelvärdet globalt sett. På universitetsnivå är denna indikator relativt trögrörlig och under de senaste fem åren har KTH legat i spannet 1,21–1,30. Denna indikator tolkas traditionellt som synligheten hos publiceringskanalerna.

Öppet tillgängliga publikationer

Återrapporteringskrav: Universitet och högskolor ska fortsätta att utveckla arbetet med öppen vetenskap i syfte att verksamheten ska bidra till att nå den nationella inriktningen för ett öppet vetenskapssystem (prop. 2020/21:60). I arbetet ingår att bidra med underlag till Vetenskapsrådets och Kungl. bibliotekets respektive uppgifter att samordna, följa upp och främja samverkan i arbetet för öppen tillgång till forskningsdata respektive vetenskapliga publikationer.

KTH publicerade 2022 drygt 79 procent av det sakkunniggranskade forskningsresultatet öppet tillgängligt. KTH är därmed på god väg att nå målen i propositionen Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige (prop. 2020/21:60) om att allt publicerat material ska vara öppet tillgängligt direkt vid publicering. Av KTH:s doktors- och licentiatavhandlingar publiceras 99 procent öppet tillgängligt. Figur 21 visar antal tidskriftsartiklar med öppen tillgång på KTH 2013–2022.

Scholars at Risk

KTH är sedan 2017 medlem i organisationen Scholars at Risk, SAR, och deltar aktivt i den svenska sektionen, SAR Sverige. SAR arbetar med frågor som rör akademisk frihet och hjälper riskutsatta forskare genom att ge dem fristad under en kortare anställning.

KTH:s arbete med att ta emot riskutsatta forskare inom ramen för medlemskapet i organisationen SAR fortsatte under 2023. Anställningarna finansieras genom medel från KTH och externa finansörer såsom KAW, Stiftelsen för strategisk forskning, Riksbankens jubileumsfond och Vetenskapsrådet. Flera av de sex ukrainska forskare som togs emot av KTH under 2022 har haft anställningar även 2023. Någon har därefter fått fortsatt anställning med andra medel. Under 2023 tog KTH emot ytterligare tre ukrainska forskare inom ramen för SAR.

Samverkan

Målet med KTH:s strategiska samarbeten är att öka kvaliteten och relevansen inom utbildning och forskning samtidigt som det genererar nytta för externa parter och omvärlden. KTH fokuserar kontinuerligt på att främja och förstärka en systematisk ansats för samarbete genom stödfunktioner som består av expertis inom strategiska partnerskap, samt samarbete med små och medelstora företag och regionala aktörer.

Strategiska partnerskap

KTH har 14 etablerade långsiktiga strategiska partnerskap med stora globala företag, offentlig sektor och ledande forskningsinstitut som har särskild betydelse för KTH:s verksamhet.

Strategiska partnerskap bidrar till ökad kvalitet i KTH:s forskning och utbildning, ökade möjligheter att erhålla forskningsmedel, ökade möjligheter för lärosätets studenter att få arbeta med relevanta projekt och ökat samutnyttjande av forskningsinfrastruktur. Strategiska partnerskap möjliggör ett strukturerat sätt att utveckla samverkan med det omgivande samhället nationellt och internationellt. Under 2023 har detta exempelvis skett genom:

- Uppbyggnad av Future Education External Advisory Forum, FEEAF, som etablerades 2022. Forumet är rådgivande för utbildningsutveckling och kompetensförsörjning med representanter från KTH:s strategiska partnerskap samt Teknikföretagen, Innovationsföretagen, Sveriges Arkitekter och Sveriges Ingenjörer. Under 2023 har FEEAF format programförklaring och identifierat prioriterade områden att arbeta med.
- Internationellt studiebesök från och samarbete mellan KTH och The Wharton School, University of Pennsylvania. Studiebesöket bestod av ett antal platsbesök hos industri-företag och strategiska partner till KTH.
- Workshop på Digital Futures med forskare från KTH och Purdue University tillsammans med Saab AB och Saab Inc, USA, på temat autonomi. Workshopen resulterade i ett antal förslag på gemensamma projekt.
- Etablering av en mäsas tillsammans med THS och dess sektioner med syfte att underlätta dialog och kontakt mellan sektionerna och de strategiska partnerföretagen.
- Examensarbeten, exjobbsmäsas, gästföreläsningar, projekt-kurser, studiebesök och deltagande i programråd.

Arbetet med de strategiska partnerskapen följs regelbundet upp av KTH:s ledning tillsammans med ledningen hos respektive partner. Under hösten träffade KTH:s ledning majoriteten av de strategiska partnerskapen i ledningsdialoger.

Personrörlighet

En viktig del av KTH:s strategiska samverkan utgörs av personrörlighet mellan akademi och andra organisationer såsom företag och offentlig verksamhet. Personrörlighet bidrar till en ökad kunskapsöverföring mellan olika organisationer och är därför ett inslag i dialogen inom de strategiska partnerskapen.

KTH erbjuder flera former av personrörlighet: adjungerad professor, affilierad fakultet och företagsdoktorand. Se figur 23.

För att upprätthålla en dialog med, och erbjuda möjlighet för, adjungerade professorer och affilierad fakultet att träffa varandra i KTH-miljö genomförs Forum för adjungerad och affilierad fakultet. Under 2023 hölls två forum: en med diskussion rörande samverkan och en med studiebesök i KTH:s visualiseringsstudio.

Figur 23. Personrörlighet 2020–2023

Utbildning och forskning	2023	2022	2021	2020
Adjungerade professorer	49	46	50	49
kvinnor	8	7	6	7
män	41	39	44	42
Affilierade professorer	15	14	19	19
kvinnor	3	1	2	2
män	12	13	17	17
Affilierad fakultet	50	42	38	30
kvinnor	11	10	11	7
män	39	32	27	23
Utbildning forskarnivå				
Antal företagsdoktorander ¹⁾	237	252	282	292
kvinnor	78	85	94	97
män	159	167	188	196

¹⁾ Innebär att doktoranden helt eller delvis är finansierad av arbetsgivaren som kan vara privat eller offentlig.

Källa: HR-system, Ladok.

Arbete för ökat samhälls genomslag av KTH:s forskning och utbildning

KTH har en tydlig ambition att vara ledande när det gäller samhälls genomslag, i synnerhet genom samverkan.

Under 2023 har flera av KTH:s skolor förtydligat ledningsansvaret för samverkansfrågor genom att integrera uppdraget som impactansvarig i vice skolchefsrollen. Arbetet med impact innefattar att skapa förutsättningar för ökat samhälls genomslag, fånga in resultat och effekter samt kommunikation kring impact.

I slutet av 2023 har impactansvariga deltagit i KTH:s arbete med UKÄ:s tematiska utvärdering av samverkan vid svenska lärosäten. I samband med detta arbete har ett antal områden med utvecklingsbehov identifierats som kommer tas vidare under 2024 för att ytterligare stärka KTH:s samverkan med det omgivande samhället. Se avsnitt *Systematiskt kvalitetsarbete*.

KTH gick under våren 2023 med i Coalition for Advancing Reserach Assessment, CoARA. Fokus för koalitionen är att utveckla och bredda vad som bedöms och uppmärksammas inom forskning och forskningsorganisationer vad gäller resultat, praxis och aktiviteter som maximerar forskningens kvalitet och samhälls genomslag. Se avsnitt *Systematiskt kvalitetsarbete och Personal*.

Övrig samverkan

KTH främjar samverkan med små och medelstora företag och regional utveckling genom att underlätta för såväl företagen som KTH:s lärare och forskare att initiera och genomföra samverkansprojekt.

Under 2023 har KTH samarbetat med Science parks i Region Stockholm med särskilt fokus på samarbeten med små och medelstora företag. Bland annat har KTH varit involverat i det strukturfondsfinansierade projektet Frontrunners for Sustainable Innovation, som drivs av Kista Science City och Södertälje Science Park i samarbete med KTH. Syftet är att kartlägga och tillgängliggöra regionala resurser inom cybersäkerhet och säker digitalisering för små och medelstora företag. KTH samverkar också i projektet Fordonsdalen REACT som syftar till att skapa tillväxt och sysselsättning i Sverige med fokus på fordons- och transportindustrin.

KTH samarbetar sedan ett flertal år med Oskarshamns kommun. Inom ramen för samarbetet har det genomförts matchmaking av exjobb, studiebesök och andra aktiviteter kopplat till utbildningarna med företagen i regionen. Som ett kvitto på att insatserna i kommunen varit värdefulla för KTH utsågs under året Bengt Karlsson, från Oskarshamns kommuns affärs- och utbildningsansats Nova, till hedersdoktor på KTH.

Under året har KTH även arbetat aktivt med att utveckla format för pilotverksamhet tillsammans med lärcentra runt om i landet. I dessa pilotprojekt ska former testas för att använda infrastrukturer för laborationer och projekt i utbildningar och kurser med lärcentra som plattform. Aktiviteterna innebär även fördjupade kontakter och vidare samarbetsmöjligheter med det näringsliv som har verksamheter i de kommuner där piloterna genomförs.

Under 2023 har KTH driftsatt en ny digital exjobbportal som ett led i att öka användarvänligheten och ytterligare underlätta för studenter och arbetsgivare att komma i kontakt med varandra. Via exjobbportalen kan företag, organisationer, institut och institutioner publicera förslag till examensarbeten och säsong- och extrajobb.

Fundraising

KTH:s fundraisingverksamhet är ett långsiktigt arbete för att öka privat extern finansiering till KTH. Verksamheten är ett komplement till traditionell finansiering. Bland de större finansiärerna med ett flerårigt engagemang kan nämnas Familjen Erling-Perssons Stiftelse, Stiftelsen Promobilia och Spotifys grundare Daniel Ek. En kompletterande och viktig del i arbetet är att arrangera seminarier för att öka kännedomen om KTH:s verksamhet och stärka relationerna med det omgivande samhället.

Under 2023 har stöd genom donationer mottagits till Climate Action Centre, KTH Baltic Tech Initiative och KTH Ukraine Scholarship Programme. Samarbeten kring studentprojektstipendier har etablerats med organisationen Sveriges Ingenjörer och Stiftelsen Grosshandels societeten inom Stockholms Borgerskap.

Innovationskontoret

Åttersporteringskrav: Universiteten ska i sin årsredovisning redovisa hur de medel som har tilldelats har använts för att bedriva verksamheten vid innovationskontoret. Redovisningen ska beskriva inriktningen på innovationsverksamheten och målen för denna samt i förekommande fall vilken expert- eller specialistkompetens som har byggts upp. De universitet som fått medel att stödja högskolor bör ange vilka högskolor som stöds och med vilka tjänster.

Om ett universitet inte har fått medel för att stödja högskolor men har påbörjat ett sådant samarbete, bör detta framgå av redovisningen.

I årsredovisningen ska också följande flödestal rapporteras:

1. antal idéer som kommit in för prövning eller rådgivning från forskare respektive studenter och hur en sådan idé definieras och avgränsas,
2. antal idéer som går vidare till verifiering från forskare respektive studenter och hur verifiering definieras och avgränsas, och
3. antal idéer som har gått vidare till företagsinkubatorer.

Sedan starten av innovationskontoret har KTH haft ett nära samarbete med lärosäten i Region Stockholm. Dessa samarbeten har fördjupats under åren. KTH tilldelas medel för att tillhandahålla stöd till andra lärosäten, särskilt Handelshögskolan i Stockholm, HHS, Gymnastik- och idrottshögskolan, GIH, och Södertörns högskola, SH. Med dessa högskolor har KTH samverkansavtal om att tillhandahålla tjänster för innovationsutveckling och överföring av medel för att på respektive högskola bygga upp grundläggande mottagarkompetens och eget innovationsstöd. Tjänster inom innovationsutveckling är bland annat stöd och rådgivning inom affärsutveckling, finansiering, patent och rekrytering. De tre högskolorna har tillsammans med KTH tagit fram en handlingsplan för aktiviteter och insatser för att stärka innovationsstödet lokalt. Samtidigt har KTH öppnat sin innovationsstödjande verksamhet för enskilda forskare och studenter vid de tre högskolorna.

Under 2023 planerade och genomförde GIH och innovationskontoret tillsammans GIH:s Innovationsdag för alumner, studenter, forskare och anställda vid GIH. Syftet var att fånga upp och uppmuntra intresset för innovationer vid lärosätet och visa på hur de kan ta sina innovationer vidare.

Tillsammans med SSE Business Lab vid HHS genomförde innovationskontoret under 2023 ett gemensamt program, IDEATE. Det syftar till att sammanföra innovationsintresserade studenter från de två lärosätena och ge dem inspiration, verktyg och coachning för att kunna bilda team runt en idé och förverkliga den. I årets upplaga av programmet, som löpte under tolv veckor, deltog 30 studenter.

SH har under året etablerat Innovation Station Flemingsberg, en co-workingmiljö, innovationshubb och mötesplats där SH:s innovationsverksamhet med studenter och forskare möter både regionala och internationella samverkanspartner.

Internationaliseringsprogrammet Brighter Startup genomfördes för elfte året i rad, denna gång med besök i Tyskland och USA. Programmet var öppet för innovationsprojekt från KTH, HHS, GIH och SH och innefattar tio projekt. Målet med programmet är bland annat att öka deltagarnas kunskaper om

Figur 24. Innovation, flödestal 2023

	KTH	GIH	HHS	SH	Totalt
Antal idéer som influerats till prövning	424	4	54	90	572
Forskare	147	2	2	2	153
Student	277	2	52	88	419
Antal idéer som gått vidare till verifiering	172	1	17	0	190
Forskare	60	1	0	0	61
Student	112	0	17	0	129
Antal idéer som gått vidare till inkubation	9	0	10	1	20
Forskare	7	0	0	0	7
Student	2	0	10	1	13

Källa: Databasen Lime CRM (KTH Innovation) för KTH och GIH. Övriga uppgifter från respektive lärosäte.

Figur 25. Innovation 2020–2023

	2023	2022	2021	2020
Inflöde av idéer	424	361	345	362
Idéer vidare till verifiering	172	168	164	159
Idéer vidare till inkubation	9	12	12	11
Sökta patent	17	21	21	26
Nystartade företag	32	25	32	35

Källa: Databasen Lime CRM (KTH Innovation).

Figur 26. Indikatorer, definitioner och avgränsningar

Indikator (regleringsbrev)	Definition	Avgränsning
Ny idé	Antal nya affärsidéer under året där idébärare vill ha råd eller stöd för att utvärdera och utveckla en idé samt där ett strukturerat första möte har genomförts runt idén.	<ul style="list-style-type: none"> • Avser en idé där ett strukturerat första möte genomförts för att definiera idén och där idén därigenom tillräckligt beskrivits. • Med strukturerat möte avses att olika aspekter enligt fastställd rutin för första möten har täckts in. • Avser en för KTH Innovation ny och särskild (separat) affärsidé/affärsmöjlighet. • Med affärsidé/affärsmöjlighet avses att idébäraren och/eller coachen tror att det är en idé med möjlig kommersiell potential. • Med forskare avses: anställd inklusive forskarstuderande (minst en idébärare är forskare för att kategoriseras som forskaridé). • Med student avses: inskriven student i grundutbildning vid lärosätet.
Idé som går vidare till verifiering	Antal idéer under året där affärsidén tillräckligt beskrivits och verifieringsaktiviteter har inletts för att utifrån en plan studera nyckelfrågor/förutsättningar och öka mognad inom minst ett område relevant för innovationsutveckling (jfr KTH Innovation Readiness Level).	<ul style="list-style-type: none"> • Avser idéer där tillräcklig beskrivning finns av ett initialt affärskoncept/idé (till exempel NABC). • Avser idéer där idébäraren återkommit till KTH Innovation och är intresserad att gå vidare i utvecklingsprocessen. • Avser idéer där aktiviteter inletts för att enligt en definierad plan studera nyckelfrågor och förutsättningar och öka mognad inom minst ett område relevant för innovationsutveckling. • Med område avses primärt områden inom KTH Innovation Readiness Level.
Inkuberade bolag	Antal bolag som under året formellt inträtt i en etablerad inkubator (alternativt accelerator) som erbjuder en aktiv, strukturerad och anpassad affärsutvecklingsprocess för tillväxtbolag.	<ul style="list-style-type: none"> • Med inkubator avses (utdrag från SISP:s stadgar): en inkubator erbjuder en dynamisk process för utveckling av människor, affärer och företag. Inkubatorn bistår entreprenörer med aktiv och anpassad managersupport, finansiella, tekniska och kommersiella nätverk samt en kreativ tillväxtmiljö med tillhörande kontorservice. • Begreppet inkluderar även acceleratorer dvs. program av kortare och mer intensiv karaktär ofta kopplat till affärsutvecklings- och finansieringsprocesser, oftast riktade mot bolag med affärsmodeller med kort väg till marknaden. I acceleratorer finns inte alltid en tillhörande kontorsmiljö utan program kan vara globala och virtuella dock med ett strukturerat och aktivt affärsutvecklingsprogram. • Med inkubator avses att det är särskilt riktat mot bolag som har nått en viss nivå av mognad och nu är redo för utökad och accelererad kommersialisering för att bli ett tillväxtbolag. • Inkubator inkluderar inte pre-inkubation dvs. faser då bolag inte finns bildat och utökad kommersialisering inte pågår. KTH Innovation Readiness Level ska för att det ska kunna anses vara inkubation typiskt vara $\geq 4-5$. • Inkubatorn ska kunna karaktäriseras som etablerad/erkänd och erbjuda ett strukturerat, aktivt och anpassat affärsutvecklingsprogram.

entreprenörskap i en internationell kontext och skapa möten mellan svenska startup-företag och internationella aktörer.

Sedan innovationskontoret vid KTH bildades har det haft ett nära samarbete med Uppsala universitet inom patentstöd och deltagit i erfarenhetsutbyte med andra innovationskontor. Under 2023 har även utökad samarbete mellan innovationskontoren vid KTH, KI och SU påbörjats inom ramen för universitetssalliansen Stockholm trio.

Innovationsstödande verksamhet på KTH

KTH Innovation hjälper forskare, studenter och anställda på KTH att kommersialisera sina forskningsresultat och affärsidéer i de tidigaste faserna.

De övergripande målen för KTH Innovation är att:

- Skapa förutsättningar för att innovationer uppstår och utvecklas vid hela KTH för att stärka KTH:s konkurrens- och attraktionskraft som ett innovativt och entreprenöriellt lärosäte.
- Möjliggöra att fler idéer och resultat från KTH:s studenter, forskare och anställda möter marknaden och blir framgångsrika innovationer som bidrar till en hållbar samhällsutveckling.
- Driva och vidareutveckla en effektiv och inkluderande innovationsprocess för att på bästa sätt utveckla och stödja idébärare och idéers väg mot marknaden.
- Vidareutveckla ett starkt, och internationellt uppkopplat, kompletterande ekosystem för innovationsstöd vid KTH.

KTH Innovation har under 2023 fortsatt arbetet med att belysa och följa upp hur enskilda innovationsprojekt förhåller sig till FN:s mål för hållbar utveckling. Verksamheten ligger även i linje med KTH:s hållbarhetsmål. Över 80 procent av aktiva idéer i KTH Innovations process har som ambition att aktivt bidra till ett eller flera av FN:s hållbarhetsmål.

Tio nya vinnare i Global Change Award har utsetts under våren och deltar nu i ett tolv månaders acceleratorprogram i vilket KTH är partner.

I juni 2023 arrangerade Sverige som en del i ordförandeskapet av EU en europeisk policykonferens om deeptech, det vill säga teknik som bygger på banbrytande framsteg inom forskningen. Konferensen fokuserade på vilka förutsättningar som behövs för att deeptech-företag ska kunna etableras och växa i Europa. KTH Innovation ordnade ett sideevenemang för delegaterna på temat Den svenska modellen för universitetsavknoppningar.

KTH Innovation har expertkompetens inom processorienterad innovationsutveckling. Det egenutvecklade verktyget KTH Innovation Readiness Level™ tillgängliggörs genom en creative commons-licens via den webbsida som KTH Innovation har byggt upp. Sidan beskriver verktyget och hur det kan integreras i innovationsutveckling i företag, myndigheter och organisationer. Fram till slutet av 2023 hade 2 618 personer från 2 503 unika organisationer registrerat sig. De organisationer som har registrerat sig är alltifrån inkubatorer, science parks och innovationskontor till universitet, globala företag, välgörenhetsorganisationer, banker, myndigheter och startup-företag.

I juli 2023 utsågs den tredje mottagaren av KTH Innovation Award, ett pris instiftat av KTH med donationer från professor Mathias Uhlén och grundaren av Spotify, Daniel Ek. Priset ska uppmärksamma personer från KTH som har tagit sig an

globala utmaningar med kreativitet, uthållighet och mod. Årets mottagare, Padideh Kamali-Zare, KTH alumna och grundare till bioteknikföretaget Darmiyan, fick priset med motiveringen "För att ha tagit sig an en av vår tids största hälsoutmaningar: demens. Att se sin mormor drabbas av Alzheimers sjukdom tänkte en gnista som tog henne genom studier och forskning inom Biologisk Fysik vid KTH till att grunda och bygga ett företag som utvecklar banbrytande lösningar för tidig upptäckt av neurodegenerativ sjukdom. Hennes arbete håller på att bli en viktig pusselbit i kampen mot demens."

I maj 2023 besökte Googles och Alphabets globala VD Sundar Pichai Sverige. Han besökte då KTH och deltog i ett scensamtal på temat AI.

KTH Innovation har under 2023 tagit emot 424 nya idéer, varav cirka 35 procent från forskare och 65 procent från studenter. Se figur 24 och 25 för mer detaljer och figur 26 för definitioner och avgränsningar. De kommersialiseringsprojekt som KTH Innovation stödjer har dragit in sammanlagt drygt 67 mnkr i finansiering från bland annat Vinnova-programmet Verifiering för Tillväxt. Under året har 32 nya bolag bildats, varav 17 är forskarbolag och 17 patentansökningar har lämnats in. Under året antogs 38 projekt till förinkubatorsprogrammet vid KTH Innovation och 9 bolag har antagits till svenska och internationella inkubatorer. Stockholms innovationsekosystem är ett av världens mest utvecklade och det finns många alternativa vägar till marknaden som innebär att merparten av bolagen vidareutvecklas på andra sätt än genom en traditionell inkubator.

KTH Holding AB

Under 2023 bedrev bolaget verksamhet i fyra olika verksamhetsinriktningar,

1. investeringar i fonder som i sin tur investerar i avknoppningar från KTH,
2. investeringar i intellektuella tillgångar, IP,
3. direktinvestering i avknoppningsföretag samt
4. finansiering för verifiering av forskningsresultats kommersiella potential.

I enlighet med ägardirektiven ska bolagsstämman efter förslag från universitetsstyrelsen fastställa mål för avkastning på det egna kapitalet för verksamheten. Målet bör avse avkastningen över en längre period, minst fem år. KTH Holding AB:s årsstämma i april 2023 beslutade att sätta avkastningsmålet till 6,5 procent.

Inom koncernen finns två helägda dotterbolag, KTH Executive School AB och KTH Seed Capital Holding AB samt ett intressebolag Trio Impact Invest AB. KTH Executive School AB utvecklar strategiskt ledarskap och affärsförmåga i teknikbaserade företag. KTH Seed Capital Holding AB förvaltar aktier i bolag som fortfarande är kvar i den nu nedlagda fonden KTH Seed Capital KB. Trio Impact Invest AB ägs gemensamt av holdingbolagen vid KTH, Karolinska institutet och Stockholms universitet och bolaget har genom upphandling av Tillväxtverket utsetts till fondförvaltare av regionalt riskkapital i Stockholm. Projektet medfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden och kapitalanskaffning pågår. Investeringsverksamhet väntas starta under första halvåret 2024.

KTH Holding AB:s policy är att investera tidigt i bolag som härstammar från KTH:s forskning och utbildning. KTH Holding AB verkar i nära samarbete med KTH Innovation.

KTH Holding har sedan starten genomfört investeringar i ett åttiotal bolag som har sitt ursprung i KTH:s verksamhet. Under 2023 genomfördes nyinvesteringar i sju bolag. Dessutom gjordes tio följdinvesteringar.

KTH Holding AB har sedan tidigare investeringar i en riskkapitalfond, Luminar Ventures AB.

KTH Holding AB tilldelades under året ytterligare medel inom ramen för förordning (2022:1390) avseende idébanker hos holdingbolag. Dessa idébanksmedel, 1 mnkr, används för att vidareutveckla resultat och immateriella rättigheter, till exempel patent sprungna ur KTH. KTH Holding driver inom ramen för denna verksamhet 18 projekt.

Samverkan med KTH och andra lärosäten

KTH Holding AB och dess dotterbolag är nära sammankopplade med de verksamheter som finns inom KTH, framförallt KTH Innovation men även med andra delar inom KTH. I enlighet med ägardirektiven ska KTH Holding AB agera affärsmässigt både i relation till KTH och externt. Under 2023 fanns tre personalunioner mellan KTH Holding AB, dess dotterbolag och KTH. Samtliga personalunioner ska i enlighet med ägardirektiven skriftligen redovisas för universitetsstyrelsen.

KTH Holding har under året även påbörjat ett arbete att för KTH:s räkning hantera valideringsfinansiering av projekt som fått finansiering för validering av forskning av Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse.

KTH Holding AB har fått i uppdrag av Vinnova att tillsammans med KTH Innovation driva och utveckla Verifiering för tillväxt, VFT. Medel från VFT kan sökas när det finns ett tydligt affärskoncept som bygger på kunskapstillgångar som kommer från lärosätet. Syftet är att förbereda för en mer omfattande kommersiell och teknisk verifiering. Medlen kan sökas av lärosäten i Region Stockholm. KTH Holding AB tilldelades 8,7 mnkr för programmet för 2023 och del av 2022. Under året beviljades sammanlagt 62 unika projekt medel och verifieringsarbete genomfördes för dessa. Utöver detta gjordes verifieringsarbete i ytterligare cirka 30 projekt som startades 2022.

Digitalisering

KTH bedriver ledande forskning inom digitalisering. Det ingår också som en naturlig del i majoriteten av KTH:s utbildningar.

Digitaliseringsstrategi

KTH:s strategi för digitalisering under perioden 2023–2027 innehåller fyra övergripande mål som ska bidra till ökad kvalitet i utbildning och forskning:

- Stärkt digital kompetens hos medarbetare och studenter.
- Rätt digitala förutsättningar för ledning, planering och uppföljning av verksamheten.
- Förenklad och effektiv administration genom ett användarorienterat verksamhetsstöd.
- Digital infrastruktur som säkrar att data tillgängliggörs internt och externt på rätt sätt vid rätt tillfälle.

Portföljstyrning

Under 2023 fortsatte KTH utveckla arbetet med portföljstyrning för IT-utveckling. Exempelvis etablerades stödfunktioner för att hantera och koordinera olika IT-initiativ inom utbildning, forskning och administration. Under året förstärktes arbetet även med en IT-controller.

Inom IT-utvecklingsportföljen för utbildning planeras för långsiktig utveckling inom tre områden: lärandestöd, examination och beslutsstöd. Inom IT-utvecklingsportföljen för forskning prioriteras områdena forskningsdata och forskningsstöd för analys av forskningspublicering. Inom IT-utvecklingsportföljen för administration ligger fokus på utveckling av systemstöd för HR, planering, budget, uppföljning och bemanning.

Digitalisering av forskningsdata

KTH erbjuder tjänster och stöd kring hantering av forskningsdata. Detta görs både för att underlätta i forskningen, där data behöver dokumenteras och delas mellan olika samverkande parter, och för att säkerställa att forskningsdata som ligger till grund för forskningens resultat är sökbara och användbara. Under året fattades beslut om att etablera en förvaltning kring KTH:s forskningsdata, där användarcentrerade metoder är centrala för att vägleda KTH:s forskare till lämpliga digitala tjänster för att möjliggöra en god hantering av forskningsdata. Vidareutveckling av digitalt tjänsteutbud sker inom ramen för IT-portföljen för forskning.

Digitalisering inom utbildning

IT-utvecklingsportföljen för utbildning utgör grunden för utbildningens digitalisering.

Canvas är KTH:s digitala lärplattform. *Figur 27* visar antal sidvisningar i Canvas per år för 2019–2023. Användningen av KTH:s digitala utbildningsmiljö har fördubblats sedan för pandemin och fortsätter stadigt att öka. Totalt hade Canvas 148 miljoner sidvisningar under 2023, att jämföra med 131 miljoner sidvisningar 2022. Användningen av det digitala

mötesverktyget Zoom var 1,2 miljoner samtalstimmar för 2023, att jämföra med toppnivån 4,3 miljoner 2021.

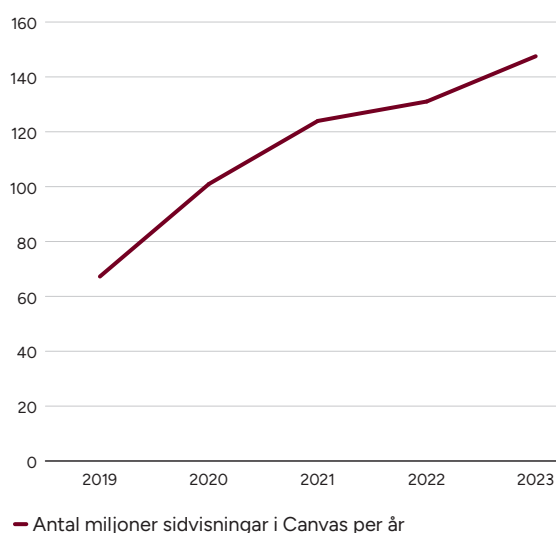
En teknikutveckling som påverkade utbildningens digitalisering under 2023 var lanseringen av mer användarvänliga tjänster för generativ artificiell intelligens, AI, som kan producera till exempel texter och bilder baserat på input från en användare och data som den har tränats på. Under året sammanställdes informationsmaterial om hur generativ AI kan användas som verktyg för lärande, både för lärare och studenter.

Under våren beslutades om att skapa rutiner, utveckla användarstöd och utreda förutsättningar för anonym bedömning för rättssäker examination. Anonym bedömning innebär att studenternas identitet är dold för läraren vid bedömningstillfället och motverkar risken att lärares utfattade meningar påverkar bedömningen av en students prestationer. Inriktningen är att anonym bedömning bör användas när det är möjligt och lämpligt, men det ska inte gå ut över den pedagogiska grundtanken med examinationen. Ett heltäckande arbete kring anonym bedömning i digitala miljöer genomfördes där tekniska lösningar, utbildningsadministrativa processer, utbildningsmaterial, fortbildningsaktiviteter och möjligheter till individuell handledning med en pedagogisk utvecklare nu finns tillgängliga för lärare som vill använda anonym bedömning i sina kurser.

Väsentliga förändringar i den digitala utbildningsmiljön gjordes genom ett byte till lärplattformen Canvas för programgemensam information, kommunikation och samarbete. Tidigare användes en lokalutvecklad lösning. Vidare genomgick den personliga menyn i Canvas en uppdatering med ny funktionalitet för att förenkla navigering i den digitala miljön.

Två större arbeten påbörjades under året. Inom det studieadministrativa området deltar KTH i den nationella

Figur 27. Användning av Canvas 2019–2023

Källa: Canvas.

utvecklingen av funktionalitet för utbildningsplanering som en del av systemet Ladok. I november fattades beslut om att utveckla en ny pedagogisk och teknisk lösning för kursvärdering och kursanalys av alla KTH:s kurser.

Digital tillgänglighet till offentlig service

Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service, DOS-lagen, innehåller bestämmelser om krav på tillgänglighet till digital service som tillhandahålls av en offentlig aktör. KTH gör årligen en tillgänglighetsredogörelse som beskriver tillgängligheten för KTH:s webbplats enligt DOS-lagens krav.

Under 2023 slutfördes ett projekt som syftade till att säkerställa KTH:s efterlevnad av lagkraven för tillgänglighet till digital offentlig service. Enligt internationell standard finns drygt 50 kriterier för tillgänglighet. KTH:s tillgänglighetsredogörelse för 2023 visar att KTH väl lever upp till kriterierna men att det också förekommer en del brister. En utbildning för medarbetare om digital tillgänglighet startades under 2023.

Externa initiativ inom digitalisering

Expert Learning Lab

KTH har tillsammans med Chalmers tekniska högskola, Linköpings universitet, Örebro universitet, ABB, Ericsson, Saab och Volvokoncernen initierat Expert Learning Lab. Syftet är att stödja lärande inom kritiska områden av avancerad teknik och stärka akademiens roll inom livslångt lärande.

Expert Learning Lab möjliggörs och finansieras av industrin tillsammans med programmet Avancerad Digitalisering som initierats av ABB, Ericsson, Saab, Teknikföretagen och Vinnova. Programmet omfattar närmare 200 aktörer som arbetar tillsammans för att Sverige och svensk industri ska kunna accelerera utveckling och användning av nya teknologier, exempelvis AI, autonomi, system i samverkan och utvidgad verklighet, *extended reality*. Labbet ska fungera som en innovativ miljö för tväroorganisatoriskt lärande där industri och akademi samarbetar för att säkerställa Sveriges framtida konkurrenskraft.

Kompetensutveckling för avancerad digitalisering av industrin

Vinnovaprogrammet Avancerad digitalisering finansierar ett projekt för att studera effekterna av olika policyförändringar inom högskoleområdet. KTH leder projektet och därutöver deltar Chalmers tekniska högskola, Linköpings universitet och Örebro universitet i projektet. Projektet syftar till att utforska och testa de möjligheter som förändrade policyer gällande bland annat finansiering, lagstiftning, kultur och incitament skulle kunna bidra till vad gäller utbudet av kompetensutveckling för avancerad digitalisering.

AI Competence for Sweden

Regeringen gav 2018 KTH tillsammans med sex andra universitet i uppdrag att etablera en kunskapsplattform för AI. Samarbetet mellan universiteten har fortsatt och utökats med fler deltagande universitet. Det har även resulterat i ett samarbete för livslångt lärande om tillämpad AI. AI Competence for Sweden har under 2023 underhållits och under kommande år ska dess framtid beslutas av konsortiet. Under 2023 har KTH erbjudit utbildningar för livslångt lärande där digitalisering

och AI utgör centrala delar. Utbildningarna har genomförts tillsammans med bland andra KTH Executive School AB för ett stort antal yrkesverksamma deltagare.

Health Data Sweden

KTH koordinerar den nya nationella satsningen Health Data Sweden, HDS, som består av 18 samarbetspartner från universitet, regioner, innovationsmiljöer och forskningsinstitut. Genom HDS ska kompetens och tjänsteutbud föra kunskap vidare till offentlig sektor, näringsliv och allmänheten.

Genom att sprida kunskap och erfarenheter från de bästa initiativen ska användandet av hälsodata påskyndas för att bidra till en mer effektiv hälso- och sjukvård. För att tillgodose det stora behovet av tjänster möjliggörs det för små och medelstora företag att i samverkan med offentlig sektor utveckla nya digitala hälso- och välfärdstjänster. Förutom bättre hälsa för individen kan dessa tjänster bidra till att lösa stora demografiska samhällsutmaningar, exempelvis för att göra vården mer tillgänglig och jämlik.

Informations säkerhet

I riskanalysen har KTH under flera år identifierat risker som kopplar till informations säkerhet och digitalisering. Internrevisionen har också granskat och följt upp hur KTH:s pågående arbete avseende informations säkerhet utvecklas. KTH arbetar med att fullfölja de åtgärder som beslutats av universitetsstyrelsen med anledning av internrevisionens granskningar. I riskanalysen för 2023 identifieras flera risker som kopplar till pågående arbete. Se avsnitt *Systematiskt kvalitetsarbete*.

I verksamhetsplanen för verksamhetsstödet för 2023 finns flera uppdrag med syfte att stärka KTH:s informations säkerhet. Bland annat kan nämnas efterlevnad av GDPR, granskning av IT-säkerhet, ledningssystem för informations säkerhet och hantering av behörigheter.

Efter en sammantagen bedömning där bland annat tidigare revisioner och granskningar beaktats har en säkerhetsavdelning inrättats inom verksamhetsstödet. Avdelningen kommer förutom informations säkerhet och dataskydd att arbeta med fysisk säkerhet, säkerhetsskydd och förebyggande arbete för att undvika att personal utsätts för olika former av påverkan. Andra viktiga funktioner som bidrar till IT- och informations säkerhet är avtalsjuridik, exportkontroll, etikprövning och förvaltningsjuridik. Se avsnitt *Systematiskt kvalitetsarbete* och *Forskning*.

Inom forskningen finns det många utmaningar kopplat till informations säkerhet, till exempel informationshantering och finansiering. KTH har en riktlinje som reglerar hantering av forskningsdata enligt internationella principer för god forskningssed samt i enlighet med gällande lagstiftning för olika typer av data inom forskningsområdet.

Säkerhetsläget bevakas aktivt och ett område som speciellt har identifierats är kontinuitetsplanering där elförsörjning, dataförbindelser och fysisk säkerhet är viktiga komponenter.

Jämställdhet, mångfald och lika villkor

KTH:s etiska policy slår fast att jämställdhet mellan kvinnor och män och avståndstagande från alla former av diskriminering är både en kvalitetsfråga och en självklar del av lärosätets värdegrund. I KTH:s utvecklingsplan 2018–2023 anges att det krävs ett djupgående arbete med medvetandegörande och kompetensutveckling när det gäller jämställdhet och värdegrund för att nå målet om ett öppet och välkomnande universitet.

Ett mer jämställt KTH innebär:

- jämnare fördelning mellan män och kvinnor i verksamhet och beslutande organ
- genusmedvetet ledarskap
- integrerat genusperspektiv i utbildning och forskning
- att verka för jämställdhet även utanför KTH
- resursfördelning med jämställdhetsperspektiv och jämlika förutsättningar för personal inom olika delar av KTH.

KTH:s verksamhetsplan beskriver hur lärosätet under året ska arbeta med jämställdhet i utbildning, forskning och samverkan. Planen har följts upp på följande sätt:

Jämnare könsfördelning bland KTH:s professorer.

Skolcheferna gavs i uppdrag att identifiera miljöer med obalans i könsfördelningen bland professorer. Det var en del av en strategisk satsning på kvinnliga gästprofessorer för att på sikt åstadkomma en jämnare könsbalans. Under året har två anställningar gjorts.

Resursfördelning ur ett jämställdhetsperspektiv.

I slutrapporten om översyn av KTH:s resursfördelningsmodeller beskrivs processen och rekommendationer för fortsatt arbete även ur ett jämställdhetsperspektiv.

Unite! KTH har bidragit till JML-arbetet inom Unite!-samarbetet både inom ramen för Horisont 2020 och Erasmus+.

Återrapporteringskrav: Universitet och högskolor ska fortsatt arbeta med att verksamheterna ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen (skr. 2016/17:10), i linje med de inrapporterade inriktningarna för arbetet med jämställdhetsintegrering 2023–2025, t.ex. i fråga om lika möjligheter till karriärvägar, könsbundna studieval och genomströmning.

KTH:s jämställdhetsintegreringsarbete utgår från Plan för fortsatt arbete för ett jämställt KTH. Planen har fyra prioriterade områden: samlad organisering, kunskap och medvetenhet, lika villkor samt inkluderande kulturer.

Samlad organisering

En samlad organisering avser en struktur för ett systematiskt JML-arbete där diskrimineringslagstiftning, arbetsmiljölagsstiftning, jämställdhetsintegrering och värdegrundsarbete kopplas samman samt drivs på samma sätt inom hela KTH.

KTH Equality Office samordnar och stödjer universitetets arbete med jämställdhetsintegrering och värdegrundsarbete för att främja en inkluderande kultur, lika villkor samt att motverka diskriminering. KTH bedriver ett forskningsbaserat proaktivt arbete på både strategisk och praktisk nivå med syfte att öka jämställdhet, mångfald och lika villkor ur ett intersektionellt perspektiv inom hela lärosätets organisation. Detta sker utifrån lagkrav, regeringsuppdrag och KTH:s egna styrdokument. Jämställdhetsarbetet är inriktat på anställda och studenter på alla nivåer och fokuserar på både strukturella och kulturella aspekter av ojämlikhet och ojämställdhet.

JMLA-gruppen

En jämställdhets-, mångfalds- och lika villkorsansvarig, JMLA, finns i varje skolas ledningsgrupp, inom det gemensamma verksamhetsstödet och i studentkåren. JMLA-gruppen är en strategisk grupp för JML-frågor på KTH. En JML-partner i skolornas verksamhetsstöd stöder JMLA.

JMLA-gruppen ansvarar för att samordna och driva det lokala JML-arbetet med fokus både på arbetsmiljö och på studiemiljö. Varje JMLA organiserar minst en lokal JML-grupp i den egna organisationen. Från och med 2023 har KTH inte en vicerektor för jämställdhet och värdegrund. Det har bland annat resulterat i att JMLA-gruppens uppgifter utökats. Plan för fortsatt arbete för ett jämställt KTH har reviderats för att spegla de organisatoriska förändringarna.

Integrering av JML i hållbarhetsmålen

I samband med beslut om KTH:s hållbarhetsmål för perioden 2021–2025 tydliggjordes att JML är integrerat i hållbarhetsarbetet på KTH. Detta har betonats i arbetet med integrering av JML i alla utbildningsprogram där hållbar utveckling lyfts fram som en ingång för kunskap om JML i utbildningen.

Kunskap och medvetenhet

Kunskap och medvetenhet innebär att öka kunskap om genus och jämställdhet i hela organisationen. Det ska göras på ett sådant sätt att kunskaperna kan omsättas i praktiken, både i samhället och på KTH i till exempel ledarutveckling, högskolepedagogik och inom utbildning för studenter. Forskningsbaserad kunskap om genus är grunden för problembeskrivning och analys medan kunskap om förändringsarbete i organisationer är avgörande för jämställdhetsarbetet i praktiken.

Integrering av JML i utbildning

Under flera år har olika initiativ tagits för att integrera kunskap om JML i utbildning på KTH. Arbetet med JML-integrering har fortsatt under 2023, bland annat genom dialoger och workshoppar.

JML ingår i hållbar utveckling som också ska vara integrerat i samtliga utbildningar med syftet att studenter efter examen kan bidra till en hållbar samhällsutveckling.

Jämställdhet ska prägla bland annat processer, beslut och styrdokument. För att uppnå KTH:s värdegrund, de jämställdhetspolitiska målen och regeringsuppdraget om jämställdhetsintegrering har KTH ett obligatoriskt moment av baskunskap om JML som kallas spår 1. Momentet ska ingå i alla program på alla nivåer och examineras inom den kurs där momentet ingår. Inom spår 1 förmedlas följande kunskap om JML:

- vad begreppen jämställdhet och jämlikhet innebär
- hur de är kopplade till hållbar utveckling
- hur ojämställdhet och ojämlikhet kan komma till uttryck
- att jämställdhet och jämlikhet kräver förändringsarbete.

I forskarutbildning förmedlas också vetenskapligt perspektiv på genus. I den högskolepedagogiska utbildningen ska även kunskap om könsmedveten och inkluderande pedagogik förmedlas.

Vid utformningen av spår 1 finns en tydlig struktur för när och hur integreringen sker i respektive program och en tydlig struktur för uppföljning via programanalyser i kvalitetssystemet. Stöd för programansvariga och lärare i genomförandet erbjuds genom Necessären som är en webbaserad resurs, annat utbildningsmaterial, den högskolepedagogiska kursen *Genusforskning och jämställdhet i teknisk högre utbildning* och workshoppar. Under 2023 erbjöds den högskolepedagogiska kursen för första gången även till doktorander. Kursens examination utgörs av ett arbete med de egna kurserna och programmen som läraren själv undervisar inom, utifrån jämställdhetsperspektiv eller genusperspektiv.

Genom integreringsarbetet verkar lärare för en jämställd och jämlik utbildningsmiljö fri från diskriminering, till exempel genom rutiner och information för att motverka trakasserier och sexuella trakasserier och genom att praktisera könsmedveten och inkluderande pedagogik som ett led i arbetet med KTH:s värdegrund.

Lika villkor

Lika villkor avser lika villkor i fråga om lön, makt och karriär. KTH har under 2023 fortsatt arbetet med att öka andelen kvinnor av nyrekryterade professorer, se avsnitt *Personal*. Arbetet med att öka andelen kvinnor i andra högre akademiska befattningar, på ledande positioner, bland studenterna liksom bland lärare och forskare har också fortsatt. KTH har ett kontinuerligt arbete med att utveckla jämställda processer kring rekrytering och anställning och förutsättningar för jämställd resursfördelning.

Partners in Learning, PIL

PIL-programmet är ett karriärstödsprogram för biträdande lektorer. Programmet ges kontinuerligt. Det leds av två sakkunniga forskare och innehåller alltid moduler med inslag om JML och värdegrund. Se avsnitt *Personal*.

Kontinuerlig uppföljning och kvalitetssystemet

Arbetet med jämställdhetsintegrering och aktiva åtgärder mot diskriminering integreras i kvalitetssystemet, inklusive skolornas fakultetsförnyelse- och fakultetsutvecklingsplaner. Arbetet har inneburit analys av problem samt identifiering och implementering av aktiva åtgärder. Arbetet följs upp inom kvalitetssystemet. Se avsnitt *Systematiskt kvalitetsarbete och Personal*.

Utökad lönekartläggning

KTH gör en årlig lönekartläggning som färdigställs inför lönerevisionen för att vara ett underlag för lönesättande chefer. KTH följer upp förekomsten av oskäliga löner och beaktar ojämlika lönesättningar i budget- och löneprocesser. Under 2023 gjordes även en viss utökad analys, av mäns löner i förhållande till kvinnors, efter partsgemensamma diskussioner om behovet av bredare lönekunskap inom vissa områden.

Inkluderande kulturer

Inkluderande kulturer bygger på en medvetenhet om värdegrund, uppförandekod och om hur en inkluderande kultur kan skapas. Det innefattar också medvetenhet om relationen mellan hållbar utveckling och JML-frågor, en tydlig nolltolerans mot trakasserier och diskriminering samt en transparens och tydlighet i kommunikationen om JML-arbetet vid KTH.

Förebyggande arbete mot sexuella trakasserier och genusbaserad utsatthet

KTH tog tillsammans med Karolinska institutet, Malmö universitet och Nationella sekretariatet för genusforskning vid Göteborgs universitet initiativ till Forsknings- och samverkansprogrammet mot sexuella trakasserier och genusbaserad utsatthet. Inom ramen för samverkansprogrammet genomfördes 2021 en omfattande nationell prevalensstudie om förekomst av sexuella trakasserier i den svenska högskolesektorn. En resultatrapport publicerades 2022. Under 2023 togs en rapport om KTH:s resultat från studien fram, med förslag på hur de kan diskuteras på till exempel arbetsplatsträffar.

Mottagning av nya studenter

KTH har under 2023 fortsatt arbetet med en systematisk integrering av JML i mottagningsaktiviteterna genom ett samarbete med THS. Cirka 700 studenter som arrangerar mottagningsaktiviteter har under året utbildats i JML och hantering av sexuella trakasserier och rasism.

Miljö och hållbar utveckling

KTH:s ambition är att vara ett ledande tekniskt universitet inom miljö och hållbar utveckling och ha en identitet och ett varumärke som förknippas med dessa frågor. KTH har som tekniskt universitet en nyckelroll i att påverka samhällsutvecklingen i en positiv riktning för att bidra till FN:s 17 globala mål för en hållbar utveckling.

KTH:s utbildningar förser nästa generation med kunskap och kompetens som behövs för att ta itu med nutida och framtida utmaningar. För att kunna bidra till ett hållbart samhälle är det viktigt att forskningen når ut och omsätts i praktiken. KTH lägger därför stor vikt vid samverkan med olika samhällsaktörer och att synliggöra nya forskningsresultat.

Inom KTH finns ett engagemang och ett ledarskap för att kontinuerligt utveckla och förbättra miljö- och hållbarhetsarbetet. KTH:s strategiska arbete med dessa frågor bedrivs utifrån KTH:s policy för hållbar utveckling, de övergripande hållbarhetsmålen för perioden 2021–2025 och klimatmålen för perioden 2021–2045. Universitetsstyrelsen antog i november 2023 Vision och övergripande mål för KTH som visar väg och riktning för KTH:s utveckling och arbetet med en hållbar utveckling för perioden 2024–2028.

Organisation och arbetsätt

KTH Sustainability Office har i uppdrag att erbjuda stöd i KTH:s arbete med att integrera hållbar utveckling i verksamheten. KTH Sustainability Office ska stödja och samordna arbetet med att genomföra och följa upp KTH:s hållbarhets- och klimatmål med tillhörande handlingsplan. KTH Sustainability Office arbetar med ranking inom hållbarhet, deltar i nationella och internationella möten och nätverk samt ansvarar för att samordna och förvalta KTH:s certifierade miljöledningssystem. KTH:s ledningsstruktur ändrades under 2023 vilket bland annat innebar att förordnandet för vicerektor för hållbar utveckling upphörde vid halvårsskiftet.

Ett av KTH:s hållbarhetsmål syftar till att hållbar utveckling och jämställdhet ska vara integrerat i verksamheten och att anställda och de som arbetar på uppdrag av KTH har kunskap och ges förutsättningar att bidra utifrån sin roll. KTH färdigställde och lanserade under 2023 den nya digitala internutbildningen *Hållbar utveckling på KTH*. Utbildningen riktar sig till samtliga anställda med syftet att alla medarbetare ska känna till hållbarhetsmålen och veta hur man utifrån sin roll kan bidra till dessa.

Miljöledningssystem och ranking

KTH driver arbetet med genomförande av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling inom ramen för sitt miljöledningssystem. Det sker bland annat genom att KTH:s utbildningsprogram är kopplade till de globala målen och att forskningsprojekt beskriver hur de adresserar de globala målen. Arbetet med Agenda 2030 redovisas årligen i en rapport

som beskriver hur KTH bidrar till samtliga av de 17 globala målen för en hållbar utveckling. I rapporten ges för varje mål goda exempel på hur KTH bidrar till en hållbar utveckling inom utbildning, forskning och samverkan samt hur vi arbetar med att minska vår miljöpåverkan från verksamheten. Under mål 7, Hållbar energi för alla, ges bland annat exempel på tvärvetenskapliga forskningssamarbeten genom KTH:s energiplattform, masterprogrammet hållbar energiteknik och hur vi arbetar med våra hyresvärdar för att minska energianvändningen från våra byggnader och lokaler.

KTH:s miljöledningssystem är sedan 2015 certifierat enligt den internationella miljöledningsstandarden ISO 14001 och följer kraven i förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter. KTH:s miljöledningssystem omfattar hållbar utveckling inom utbildning, forskning och samverkan. Det omfattar också påverkan från den egna verksamheten såsom hållbara möten, byggnaders lokal- och energianvändning, upphandling, kemikalie- och avfallshantering, mat och servering samt biologisk mångfald.

KTH genomför årligen interna och externa miljörevisioner där förbättringsförslag lyfts fram i syfte att löpande förbättra miljö- och hållbarhetsarbetet. KTH följer upp arbetet med hållbarhetsmålen och miljöledningssystemet två gånger per år på olika ledningsnivåer. Det inkluderar uppföljningen av resultat från Naturvårdsverkets rapportering till regeringen.

Vid den årliga interna miljörevisionen skedde en granskning av två institutioner på varje skola och deras arbete med hållbarhetsmålen och miljöledningssystemet. Revisionen omfattade också skolornas hantering av avfall och kemikaliers säkerhetsdatablad.

I samband med ledningsdialogerna under 2023 har följande områden prioriterats för vidare arbete under 2024, i syfte att nå hållbarhetsmålen 2025:

- Integrering av hållbar utveckling inom ramen för det livslånga lärandet och förändringsprogrammet Framtidens utbildning.
- Integrering av hållbar utveckling i processer för rekrytering och befordran.
- Kompetensutveckling av anställdas kunskap inom hållbar utveckling så att de utifrån sin roll kan bidra i sitt dagliga arbete till en hållbar samhällsomställning.
- Hur hållbar utveckling ska integreras i de uppdrag som skolornas nya fakultetsnämnder får från och med 2024.
- Hur forskare adresserar hållbarhetsfrågor inom sin forskning samt stärka den tvärvetenskapliga forskningen för att öka förmågan att lösa komplexa samhällsproblem.
- Inom ramen för Stockholm trio för hållbara lösningar fortsätta arbetet med att kartlägga och synliggöra forskningen och utbildningen inom de tre universiteten samt det påbörjade arbetet med en ökad samverkan med Stockholms stad och Region Stockholm.
- Ökad synlighet för KTH:s forskning inom hållbar utveckling och förbättrad placering i rankingar.

- Minska KTH:s klimatpåverkan genom hållbara möten, effektivare lokal- och energianvändning, förbättrad avfallshantering samt förbättrad resurshushållning genom att utveckla cirkulära flöden avseende de varor och tjänster som används för att bedriva utbildning och forskning.

Resultatindikator: THE Impact Ranking

Om resultatindikatorer, se avsnitt *Om årsredovisningen*

KTH rankades som nummer 46 (42) av 1 591 medverkande universitet i världen i THE Impact Rankings, som är riktad mot FN:s 17 globala mål och genomförande av Agenda 2030. Resultatet är något sämre än föregående år. Det ska beaktas mot att antalet deltagare hade ökat från 1 406 till 1 591 universitet. KTH deltar i QS World University Rankings: Sustainability och kom på plats 58 (98) av 1 403 medverkande universitet i världen. Se avsnitt *Systematiskt kvalitetsarbete*.

Resultatindikator: Academic Ranking of World Universities inom Environmental Sciences and Engineering och QS World University Rankings inom området Environmental Sciences

Om resultatindikatorer, se avsnitt *Om årsredovisningen*

Under perioden 2022 till 2023 förbättrade KTH sin QS-ranking inom området Environmental Sciences till plats 58 (78). Där emot försämrade KTH sin ranking inom Academic Ranking of World Universities, Environmental Sciences and Engineering, till plats 301–400 (201–300) och inom ämnet Environmental Science and Engineering i National Taiwan University Ranking till plats 232 (218).

Utbildning

KTH har lärosätesövergripande mål för hållbar utveckling inom utbildning som systematiskt följs upp både inom miljöledningssystemet och inom kvalitetssystemet. Det finns ett flertal högskolepedagogiska kurser för kompetensutveckling av KTH:s lärare när det gäller integrering av hållbar utveckling inom utbildning. Förutom att hållbar utveckling ska vara integrerat i KTH:s samtliga program, finns även program som särskilt fokuserar på hållbar utveckling. Dessa utbildningsprogram är desamma som de senaste åren, två civilingenjörsprogram, tio masterprogram och ett doktorsprogram. Antalet miljö- och hållbarhetsmärkta kurser har minskat från 990 till 985 mellan 2022 och 2023.

En utbildningssatsning inom hållbar utveckling har pågått under åren 2020–2023. Under dessa år fördelades medel till 24 utbildningsprojekt, som handlade om till exempel nya kurser inom forskarutbildning, kurser på grundnivå och avancerad nivå, programutveckling och om att utveckla olika verktyg för undervisning. I 2023 års utlysning beviljades sju projekt. Bland dessa fanns ett matematikrelaterat projekt, A Mathematical Approach to Complex Systems and Sustainability och en kurs på forskarnivå, *Sustainable Energy Transitions – Technology and Management Perspectives*.

I början av året lanserade KTH, inom regeringsuppdraget Öppet för klimatet, tillsammans med åtta andra lärosäten korta, öppna nätbaserade kurser för att stödja samhällets klimatomställning. På plattformen finns nu ett stort antal

kurser från de medverkande lärosätena varav fem kurser från KTH. Samtliga utbildningar är tillgängliga för alla, kostnadsfria och kräver inga förkunskaper. Under året har det pågått ett samarbete med GD-Forum, som är en plattform för samverkan mellan myndigheter för att genomföra Agenda 2030, de globala målen för hållbar utveckling, inom statsförvaltningen. Samarbetet har skett i syfte att undersöka möjligheten att paketera och lansera dessa kurser för myndighetschefer och medarbetare inom nätverket.

Forskning

Forskning som främjar hållbar utveckling är centralt för KTH och finns på alla KTH:s fem skolor. Det finns stark såväl grundforskning som tillämpad forskning som bidrar till ny kunskap och till att lösa samhällsutmaningar i närtid. Forskning för att möta både klimatutmaningen och andra hållbarhetsmål finns inom många discipliner. Några starka områden som är viktiga för samhällsomställning representeras i de tvärvetenskapliga forskningsplattformarna, exempelvis energi, transport och industriell transformation. Dessa, tillsammans med centrumutbildningar inom olika områden, samverkar även med andra samhällsaktörer för att få relevans i forskningen och öka takten på implementeringen av resultat.

KTH FOOD är ett center för forskning kring mat som syftar till att engagera och anpassa utbildning, forskning och samverkan vid KTH mot ett hållbart och hälsosamt livsmedelssystem. Under året genomfördes flera evenemang kring mat med koppling till forskning.

Under året etablerades Dig-IT Lab som är ett nytt Vinnova-finansierat kompetenscentrum vid KTH som syftar till att minska byggnaders miljöpåverkan genom digitalisering. Det är ett samarbete mellan industriföretag, forskningsorganisationer och universitet i Sverige samt ett flertal internationella forskningscentrum.

Åtta initiativ inom forskning och samverkan tilldelades medel under 2023 för såddfinansiering på upp till 100 tkr vardera inom ramen för en satsning på Miljö och hållbar utveckling på tvärs, för att stimulera initiativ kring forskning för hållbar utveckling. Även flera av forskningsplattformarna och centrumutbildningarna finansierade på liknande sätt nya projekt för att utveckla nya forskningsområden inom hållbar utveckling.

Under 2023 hade 28 procent av de utlysta läroanställningarna koppling till hållbar utveckling, vilket är en minskning med 16 procentenheter från året innan.

Samverkan

KTH:s samverkan sker genom utbildning, forskning samt genom innovationer och bidrar till en hållbar utveckling, jämställdhet och klimatomställning. För att utveckla samverkan och dialog med befintliga och nya partner, intressenter och studenter har KTH under året arrangerat drygt 180 evenemang, workshoppar, seminarier och andra aktiviteter med fokus på hållbar utveckling.

Nyheter, evenemang och information för medarbetare, studenter och andra intressenter förmedlas via externwebben, intranätet samt via externa och interna nyhetsbrev. Det externa nyhetsbrevet riktas till näringsliv, beslutsfattare, myndigheter och organisationer. I sociala medier är hållbar utveckling på KTH ett återkommande inlägg. Under 2023 omnämndes KTH

i cirka 6 850 nationella och internationella redaktionella medier med koppling till hållbar utveckling. Det innebär en mindre ökning från 6 450 under 2022. För 2023 hade 39 (42) procent av KTH:s totala nationella medieexponering och 45 (25) procent av KTH:s totala internationella medieexponering koppling till hållbar utveckling.

KTH har lett en arbetsgrupp inom det internationella nätverket för hållbar utveckling inom högre utbildning, International Sustainable Campus Network, ISCEN. Arbetsgruppen skickade under året ut en enkät i nätverket för att undersöka hur universitetet arbetar med hållbarhetsredovisningar. Ett första resultat från enkäten presenterades på den årliga ISCEN-konferensen. En fördjupad analys av resultatet och en rapport kommer att presenteras i samband med nästa års konferens.

KTH valdes under året in i styrelsen för GD-Forum och har tillsammans med Formas tagit över samordningsansvaret för den årliga verksamhetsplanen inom GD-Forum.

Inom ramen för klimatköret för högskolor ingår KTH tillsammans med flertalet universitet i en arbetsgrupp för tjänsteresor. Under 2023 startades ett projekt med målet att universitet ska använda sig av likartade beräkningsmetoder för att möjliggöra jämförelser mellan universitet. Projektet genomförs under ledning av forskare vid KTH.

KTH:s forskare ingår i flera statliga råd och delegationer med koppling till hållbar utveckling, såsom Stockholms stads vetenskapliga råd för hållbar utveckling och delegationen för cirkulär ekonomi.

KTH deltar sedan 2022 i hållbarhetsgruppen inom ramen för Stockholm trio, under namnet Stockholm trio för hållbara lösningar. Gruppen delade under 2023 ut medel till olika forskningsprojekt, samverkade med Brysselrepresentationen för Stockholm trio, anordnade konferensen Hållbarhetsforum, startade ett nätverk för forskare och myndigheter avseende hållbart mode och hållbara textilier, samt var med och anordnade den årliga nätverksträffen för GD-Forum som genomfördes på KTH. Se avsnitt *Nationella samarbeten*.

Resurshushållning

Resor och transporter

Resultatindikator: Utsläpp av koldioxid från tjänsteresor
Om resultatindikatorer, se avsnitt *Om årsredovisningen*

Efter pandemin har KTH fortsatt arbetet med omställning till digitala mötesformer. KTH erbjuder fortsatt möjlighet till distansarbete. Stöd till medarbetarna för mer hållbara resor har tagits fram och kommunicerats på KTH:s intranät samt i resebokningssystemet.

Under året genomfördes workshoppar för framtagande av handlingsplaner för klimateffektiva möten. Inom ramen för ett forskningsprojekt genomfördes en pilotstudie på ABE-skolan för att undersöka hur klimatutrymme, så kallad klimatbudget, kan användas som styrmedel.

Under året har en översyn skett av beräkningsmetoder och kvalitetssäkring av data som erhålls från resebyrå, som inte varit transparenta. En ny upphandling av resebyrå och resehanteringssystem påbörjades, där krav ställts på förbättringar kring hantering av data och tillgång till resebyråns tjänster avseende statistikuttag och visualiseringsverktyg.

KTH:s hållbarhetsmål för resor och transporter ska vara

uppnådda senast vid utgången av 2025 med basår 2015. Mot bakgrund av metodutveckling och ökad tillgång till data har KTH även valt 2019 för jämförelse över åren. En ny metod har tillämpats retroaktivt till 2019 för beräkning av utsläpp från tjänsteresor. KTH:s klimatpåverkan från tjänsteresor (koldioxidkvaliteter per årsarbetskraft) ska ha minskat med 40 procent vid utgången av 2025.

Under 2023 har klimatpåverkan från tjänsteresor med flyg minskat. Jämfört med 2015 har klimatpåverkan från tjänsteresor med flyg minskat med cirka 24 procent (koldioxidkvaliteter per årsarbetskraft) och jämfört med 2019 har klimatpåverkan från tjänsteresor med flyg minskat med närmare 15 procent (koldioxidkvaliteter per årsarbetskraft). Se KTH:s redovisning av 2023 års miljöledningsarbete till regeringen och till Naturvårdsverket.

Upphandling och avfall

Under året har ett projekt pågått för att i överensstämmelse med KTH:s hållbarhets- och klimatomål öka livslängden på inköpta möbler och därigenom hushålla med både miljömässiga och ekonomiska resurser. En övergripande rutin har tagits fram för arbetet och en upphandling har påbörjats av ett verktyg för inventering av möbler. KTH-forskare publicerade en artikel under året som beskriver en fallstudie av KTH:s implementering av cirkulära möbelflöden.

KTH har ställt hållbarhetskrav i en upphandling av vardagscatering som påbörjades 2023. KTH har även tillsammans med leverantörer arbetat med uppföljning av hållbarhetskrav i avtalen, till exempel i en upphandling av transport av KTH:s personal med buss.

Under året har KTH ökat källsorteringsmöjligheterna i verksamheten genom en ökad samverkan med THS och fastighetsägarna. Detta har resulterat i återvinningsmöjligheter för glas och wellpapp från studenternas sektionslokaler. KTH har under året arbetat med att ta fram en central miljöstation på KTH Campus med anledning av ökade lagkrav på fraktionering av avfall. Under 2023 har Akademiska Hus tillsammans med KTH lanserat ett pilotprojekt på campus där fem soptunnor utrustats med pantrör.

Under 2023 togs en övergripande avfallsplan fram. Det skedde även en översyn av den nuvarande metoden för att hantera och följa upp avfallsstatistik. Under en årlig välkomstdag för nya studenter, Campus Fair, fick studenter och anställda information och vägledning om avfallshantering. Under 2023 togs en ny geografisk informationssystemskarta fram, en så kallad GIS-karta, över fraktionsstationerna på KTH Campus. Kartan visar var återvinningsmöjligheter finns och är tillgänglig på intranätet för KTH:s anställda.

Hållbara byggnader

KTH har under året i samverkan med Akademiska Hus drivit ett projekt i syfte att utveckla nya arbetsformer och ta fram en gemensam energisparplan med åtgärder för att nå KTH:s klimatomål. På KTH Campus gjordes det under 2023 ett antal energibesparingsåtgärder som till exempel att drifttider av ventilation har anpassats till förändringar i verksamheten, komplettering av energiglas har genomförts och nya mer energieffektiva dragskåp har installerats. KTH genomförde tillsammans med Akademiska Hus en nattvandring för att se hur energianvändningen ska kunna minskas under kvälls- och nattetid. Det finns flera förbättringar att göra då till exempel belysning och utrustning står på i onödan när personal och stu-

denter inte finns i lokalerna. Under 2023 har Akademiska Hus installerat cirka 1 450 sensorer i lokaler på KTH Campus i syfte att få bättre insikter i det faktiska lokalbehovet och få bättre information till framtida driftoptimering av KTH:s lokaler.

Flera av de byggnader som KTH använder för sin verksamhet är miljöcertifierade enligt Miljöbyggnad. Under 2023 certifierades Pyramiden i Södertälje med Miljöbyggnad Silver. Solceller har anlagts på byggnadens tak.

KTH Campus har under året använts för olika forsknings- och utbildningsaktiviteter i samverkan med bland annat Akademiska Hus och olika näringslivspartner. KTH:s studenter och forskare har till exempel bidragit till en energianalys och modellering av utvalda byggnader på KTH Campus. Det har resulterat i att ett antal avvikelser har uppmärksammats som tas omhand av fastighetsägaren Akademiska Hus i samverkan med KTH.

Under året har det pågått projekt inom ramen för KTH Live-In Lab som har undersökt användarbeteende och observationer från studentbostäder på KTH Campus. I andra projekt inom KTH Live-In Lab undersöktes kopplingen mellan solceller och energilagring, och även hur solceller påverkar elnätet. En ny testanläggning har byggts för att möjliggöra forskning kring svart- och gråvatten.

Mat och servering

Under året fattade KTH beslut om att minska miljö- och klimatpåverkan från mat genom att införa One Planet Plate, OPP, by default. Det innebär att vid inköp av mat ska One Planet Plate, som ger max 0,5 kg koldioxidekvivalenter per måltid, användas som standardval. Samarbete för implementering av OPP har pågått under året med Världsnaturfonden WWF och olika grupper inom KTH såsom KTH FOOD.

Biologisk mångfald och ekosystemtjänster

Att bidra till ökad biologisk mångfald har varit vägledande i utvecklingen av det nya campusområdet Albano som invigdes under 2023. Det är det första campusområde i Sverige som har certifierats enligt Citylab, en hållbarhetscertifiering som inte enbart omfattar en enskild byggnad utan inkluderar ett helt stadsutvecklingsprojekt. På Albano finns nya vattensystem för att ta hand om dagvatten, ett förbättrat mikroklimat och utemiljöer som utformas för att stärka spridningsvägarna för växter och djur mellan Nationalstadsparken och Hagaparken. Genom gröna tak med stora öppna takterrasser dit studenter, medarbetare och även allmänheten har tillträde blir universitetsbyggnaderna en integrerad del i parkmiljön.

Under året utökades antalet odlingslådor på KTH Campus och 90 kg honung producerades av bin i KTH:s bikupor. Under 2023 invigde Akademiska Hus en ny ängsyta på KTH Campus.

För första gången arrangerades under 2023 en trädvandring som leddes av professionella arborister på KTH Campus. Deltagarna var med och reflekterade över den stora artrikedomen av träd som finns på campusområdet.

Systematiskt kvalitetsarbete

KTH:s kvalitetssystem

KTH:s kvalitetssystem grundar sig på de kvalitetskrav som framgår av högskolelag, högskoleförordning och europeiska standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring av högre utbildning. Kvalitetsarbetet är utformat för att nå målen i KTH:s utvecklingsplan 2018–2023. Kvalitetssystemet är delat i två delar, ett system för utbildning på samtliga nivåer och ett för forskning som även omfattar uppföljning av akademisk kompetensförsörjning.

Fakultetsrådet har det övergripande ansvaret för att säkra kvaliteten i all utbildning, forskning och samverkan. Fakultetsrådet ansvarar också för att förvalta och utveckla KTH:s kvalitetssystem.

Kontinuerlig uppföljning av forskning

Den kontinuerliga uppföljningen av forskning fokuserade under våren på att följa upp implementeringen av skolornas handlingsplaner med anledning av den utvärdering av forskning, Research Assessment Exercise, RAE, som genomfördes av nationella och internationella experter under 2021. RAE fokuserade på utvecklingen av olika aspekter som är av grundläggande betydelse för den vetenskapliga verksamheten, till exempel samhällsgenomslag, forskningsprofil samt forsknings- och arbetsmiljö.

Under 2023 arbetade KTH med att ta till vara de rekommendationer som expertpanelerna lämnade. Det är dock för tidigt att dra några slutsatser kring effekter av utvärderingen.

Under 2023 genomfördes en förstudie av kvalitetssystem för forskning vid KTH. Syftet med förstudien var att ta fram ett underlag för beslut om vidare arbete med att utveckla kvalitetssystemet för forskning på KTH. Förstudien inriktades på att inventera vilka processer och strukturer för uppföljning och utvärdering av forskning som redan används vid KTH, vad som tidigare utretts eller är planerat att införas och att systematiskt samla in underlag om andra lärosätens modeller och överväganden. Utöver detta gjordes en genomgång av de krav som ställs på ett kvalitetssystem för forskning av externa parter, till exempel UKÄ.

KTH ska även leva upp till de internationella åtaganden som lärosätet signerat i EU:s stadga för forskare och de principer som undertecknats när KTH under året anslöt sig till Coalition for Advancing Research Assessment, CoARA.

Med anledning av förstudien beslutade fakultetsrådet efter dialog med bland andra KTH:s ledningsgrupp att KTH behöver vidareutveckla sitt kvalitetssystem för forskning.

Kontinuerlig uppföljning av fakultetsförnyelse och fakultetsutveckling

Fakultetens kompetensutveckling och ämnesmässiga inriktning är viktiga förutsättningar bland annat för att KTH ska kunna hålla hög kvalitet i forskning och utbildning. För att främja

såväl forsknings- och utbildningsutveckling som utveckling av personalens sammansättning och kompetens analyseras fakulteten inom ramen för kvalitetssystemet.

Årets uppföljning av skolornas fakultetsförnyelse- och fakultetsutvecklingsplaner fokuserade på att summera tidigare års uppföljningar för att sammanställa utvecklingen inom området och för att notera kvarstående utmaningar. Den omfattade också en analys av rekryteringsprocesserna för akademisk personal som bland annat visade att det finns ett behov av att korta rekryteringstiderna. Ett arbete med att vidta åtgärder för detta påbörjades mot slutet av 2023.

Fakultetsförnyelse- och fakultetsutvecklingsplanerna, som KTH har använt för att följa upp och ge möjlighet för den akademiska personalen att utvecklas i sin karriär, har inte fungerat optimalt vare sig som planerings- eller uppföljningsverktyg. En översyn av planerna har därför påbörjats under 2023. Översynen ska resultera i att syftet med planerna, dess roll på skol- respektive KTH-övergripande nivå och innehållet i dem anpassas bättre till verksamhetens och ledningens behov.

Se avsnitt *Personal*.

Reviderat kvalitetssystem för utbildning

Under 2023 fastställdes en ny riktlinje om systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning.

Utgångspunkterna för genomlysningen har bland annat varit att värdera om systemet är effektivt och ändamålsenligt, är anpassat efter KTH:s verksamhet och organisation samt är värdeskapande för KTH:s ledning, lärare och studenter. Det som ska uppnås med det reviderade kvalitetssystemet för utbildning är att ett tydligare ansvar för arbetet läggs på skolnivån, att kvalitetssystemet bättre ska stödja utbildningsprogrammets strategiska utveckling och att återkommande kvalitetsbrister på kursnivå ska åtgärdas. Det behöver också finnas större utrymme för åtgärds- och utvecklingsarbete varför programuppföljningarna i fortsättningen ska göras vartannat i stället för varje år.

Följande delar ingår:

- Årlig uppföljning.
- Programuppföljning, som genomförs vartannat år och omfattar en utvärdering med extern kollegial granskning minst vart sjätte år.
- Fokusutvärdering av ett särskilt område eller grupp av program kan genomföras och kan omfatta extern granskning.
- Dialoger kring resultatet från uppföljningar och utvärderingar genomförs på skol- och KTH-nivå. På KTH-nivå integreras dialogen om övergripande kvalitetsfrågor i de verksamhetsdialoger som KTH:s ledning genomför, som en del av verksamhetsplaneringsprocessen.

Under 2023 har ett förberedande arbete genomförts i syfte att få en så bra implementering som möjligt av det reviderade kvalitetssystemet. Skolorna har påbörjat ett arbete med att utveckla processer, rutiner och arbetssätt för ett systematiskt kvalitetsarbete enligt de nya riktlinjerna. Samtliga programansvariga har tagit fram en stomme till målmatris och gjort en analys av de examinationsformer och läraktiviteter som används på programmets kurser. Programansvariga har även analyserat genomströmningen på sina program utifrån ett antal nya rapporter som har utvecklats under året. Med anledning av arbetet med genomlysningen och arbetet med den nya riktlinjen har kontinuerlig uppföljning av utbildning inte genomförts under 2023.

Internationella samarbeten

Kvalitetsarbete inom Unite!

KTH ingår i den europeiska universitetsalliansen Unite!. Arbetsgruppen för kvalitetssäkring, där KTH ingår, har arbetat fram en modell för hur alliansens aktiviteter ska kvalitetssäkras och utvecklas. I modellen säkerställs måloppfyllelse, kvalitetsutveckling och att kvalitetsarbetet i alliansen innebär ett kollektivt ansvar. Modellen utgår ifrån en PDSA-cykel som är en metod som går ut på att en organisation systematiskt och kontinuerligt ska arbeta med små modifikationer för att förbättra verksamheten. Varje projektgrupp ansvarar själv för att följa upp, utveckla och rapportera om sina aktiviteter. Kvalitetssäkringsgruppen inom Unite! har en rådgivande funktion och stöttade projektgrupperna med att implementera kvalitetsarbetet under 2023. Under 2024 ska de första rapporteringarna komma in. Kvalitetssäkringsgruppen är även ett stöd till styrgruppen för Unite! för utveckling av den strategiska nivån inom alliansen och samarbetar med den om hur kvalitetsarbetet ska utvecklas inom Unite!.

Kvalitetsarbete inom Nordic Five Tech

Inom samarbetet mellan Nordens fem största tekniska universitet, Nordic Five Tech, finns en arbetsgrupp för kvalitetsfrågor. Gruppen har under året påbörjat ett arbete med att vidareutveckla en modell för peer evaluation av program. En utgångspunkt har varit att utveckla en modell som är så pass flexibel att den kan anpassas till respektive lärosätes kvalitetssystem. Fokus i peer evaluation-modellen är utveckling av de program som deltar. Arbetsgruppens andra område är utbyte av erfarenheter och kunskaper inom olika områden som har koppling till kvalitetsarbete.

Universitetskanslersämbetets granskningar och utvärderingar

Resultatindikator: Universitetskanslersämbetets granskningar och utvärderingar
Om resultatindikatorer, se avsnitt *Om årsredovisningen*

Samordnad granskning

UKÄ genomförde under 2023 ett pilotprojekt med samordnad granskning av uppdragsutbildning vid samtliga universitet och högskolor. I den samordnade granskningen ingick att UKÄ dels granskade uppdragsutbildning, dels genomförde en utbildningsutvärdering av fastighetsmäklarutbildningar. KTH ingick

i utvärderingen med både uppdragsutbildningar och kandidatprogrammet i fastighetsutveckling med fastighetsförmedling. Under arbetet blev det tydligt att KTH behöver se över sin riktlinje för uppdragsutbildning och vidareutveckla vissa processer och rutiner som rör uppdragsutbildning. KTH ingick också i den fördjupade granskningen, där frågorna framför allt fokuserade på de lärformat som KTH använder för viss uppdragsutbildning. Utvärderingen av kandidatprogrammet omfattar i huvudsak en självvärdering och intervjuer med företrädare för programmet och studenter från programmet. Beslut med omdöme väntas från UKÄ under tidig vår 2024.

Utbildningsutvärdering på forskarnivå

KTH lämnade i slutet av 2022 in åtgärdsredovisningar med anledning av två utbildningsutvärderingar på forskarnivå som fick omdömet ifrågasatt kvalitet, en i ämnet kemi med inriktning fysikalisk kemi och en i ämnet kemi med inriktning organisk kemi. I mars 2023 beslutade UKÄ att ge det samlade omdömet hög kvalitet till båda utbildningarna.

Tematisk utvärdering

UKÄ har under hösten startat en tematisk granskning av samverkan inom utbildning och forskning. KTH har arbetat med att färdigställa den självvärdering som utgör ett underlag i granskningen och som lämnas in till UKÄ i början av 2024. Beslut och rekommendationer väntas under tidig höst 2024.

Ranking

Resultatindikator: QS World University Rankings och THE World University Rankings
Om resultatindikatorer, se avsnitt *Om årsredovisningen*

KTH jämförs med andra lärosäten i olika rankingar utifrån forskning, utbildning och samverkan, vilket kan ses som en värdemätning av ett universitets internationella konkurrenskraft. Synlighet och placering på rankinglistor påverkar exempelvis studentrekrytering, rekrytering av internationella forskare och internationella samarbeten. Om och hur rankinglistor ska användas diskuteras inom högskolesektorn. Inom KTH pågår arbete med att se över KTH:s förhållningssätt till rankingar framöver och där man också följer utvecklingen inom CoARA där rankingfrågor diskuteras. Rankinglistorna för 2023 innehöll flera metodologiska förändringar som gjorde det svårt att jämföra årets resultat med tidigare år. Detta till trots kan KTH:s placeringar med viss försiktighet tolkas som en bekräftelse på att KTH är ett internationellt framstående universitet som står sig väl i en internationellt sett hårdnande konkurrens.

Under 2023 steg KTH i flera rankingar. I QS World University Rankings har KTH gått fram 16 placeringar jämfört med föregående år och rankas som det 73:e bästa lärosätet i världen och det högst rankade universitetet i Norden. Detta är KTH:s bästa resultat någonsin i denna rankinglista sedan den startade 2004. Förbättringen beror bland annat på att några större metodförändringar gjordes. Sysselsättningsmöjligheter, internationella forskningsnätverk och hållbarhet har inkluderats som helt nya indikatorer, vilket i sin tur även har förändrat viktningen för en del av indikatorerna som finns med sedan tidigare. Det här försvårar jämförelser med tidigare års resultat men generellt har KTH presterat bäst inom hållbarhet, andel

internationella forskare och lärare samt citeringsgrad.

I THE World University Rankings steg KTH 58 placeringar från plats 155 till plats 97 i världen och blev därmed det näst högst rankade universitetet i Norden. Även i THE:s rankinglista är det KTH:s bästa placering någonsin sedan den startade 2011. Precis som QS gjorde THE stora metodförändringar. Nytt var bland annat att indikatorn citeringar nu i stället kallas forskningskvalitet och mäts utifrån fler parametrar än citeringar och att indikatorn intäkter från industrin nu i stället kallas industri och även inkluderar ett patentmått. I THE:s ranking ingår totalt fem indikatorer och av dessa har KTH presterat bäst inom industri.

KTH rankades som nummer 46 i världen i THE Impact Rankings, som är riktad mot FN:s 17 globala mål och Agenda 2030. Det är fyra placeringar sämre än föregående år. KTH har valt att delta i åtta utvalda mål och presterar särskilt väl inom mål 11 Hållbara städer och samhällen, mål 13 Hållbar konsumtion och produktion samt mål 17 Genomförande och globalt partnerskap. Rankingen baseras på en omfattande dokumentation av hur KTH arbetar med hållbarhetsmålen, bibliometri och annan kvantitativ data. För andra gången har även QS tagit fram en hållbarhetsranking – QS Sustainability. QS Sustainability jämför lärosätens arbete med miljöfrågor, sociala frågor och styrning utifrån totalt nio indikatorer. KTH rankas på plats 58 i världen i QS Sustainability, vilket är 40 placeringar bättre än föregående år. Precis som inom QS World University Rankings har större metodförändringar implementerats, vilket försvårade jämförelsen med tidigare år. Den indikator som KTH har presterat bäst i är forskning inom hållbarhet.

Inom ämnesområdes- respektive ämnesrankingar har KTH haft skiftande resultat. I QS ämnesområdesranking för ingenjörsvetenskap och teknik tappade KTH 16 placeringar och gick från att rankas som 28:e till 44:e bästa lärosäte i världen. I QS ämnesområdesranking för naturvetenskap tappade KTH 23 placeringar och gick från att rankas som 78:e till 101:a bästa lärosäte i världen. I THE:s ämnesområdesranking för ingenjörsvetenskap steg i stället KTH med 14 placeringar och gick från att rankas som 53:e till 39:e bästa lärosäte i världen. I THE:s ämnesområdesranking för datavetenskap klättrade KTH 16 placeringar och gick från att rankas som 77:e till 61:a bästa lärosäte i världen. KTH rankades högst av svenska universitet inom samtliga av dessa ämnesområdesrankingar. Att KTH sjunker hos QS men stiger hos THE beror framför allt på att det är olika indikatorer som ligger till grund för rankingarna. I QS ämnesranking återfinns KTH på topp 200 inom 14 ämnen. Högst rankades KTH inom materialvetenskap, elektroteknik samt mekanik, flyg- och tillverkningsteknik, samtliga på plats 23 i världen.

Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll utövas på övergripande nivå genom ledningsprocesser och beslut om ramar och inriktning, principer för resursfördelning och arbets- och delegationsordningar och genom återkommande ekonomi- och resultatuppföljningar. I processen ingår verksamhetsdialoger med de fem skolorna om behov och prioriteringar.

Under 2023 har universitetsstyrelsen fattat flera beslut och tagit del av utredningar och förslag med inriktning på en reformagenda för KTH kommande år. Beslut har fattats om en ny vision och övergripande mål för 2024–2028, om att inrätta

fakultetsnämnder vid de fem skolorna och om att avveckla lokaler och flytta vissa verksamheter från Kista och Södertälje till KTH Campus och Flemingsberg. Besluten har föregåtts av översyner och utredningar.

Genom beslut om planeringsföresättningar i juni har styrelsen angett ramar för verksamhetsplanering, övergripande ramar för anslagen och utbildningens dimensionering samt inriktning för stödverksamhet, lokalkostnader och myndighetskapital kommande år. Universitetsstyrelsen har samtidigt fastställt en lokalförsörjningsplan för 2023–2026.

Styrelsen har beslutat om en ny resursfördelningsmodell för utbildning på grundnivå och avancerad nivå inom KTH. Denna förändring, som kan följas av fler framöver, är ett resultat av en omfattande översyn av KTH:s resursfördelningsmodell under ledning av en särskild utredare.

Förändringen med fakultetsnämnder regleras genom arbets- och delegationsordning för KTH som gäller från 1 januari 2024. En väsentlig organisatorisk förändring under 2023 har varit anställningen av en säkerhetschef, tillika säkerhetsskyddschef, med uppgift att bygga upp och leda en nyinrättad säkerhetsavdelning. Se avsnitt *Digitalisering*.

Universitetsstyrelsen fattade i februari 2023 beslut om budgetunderlag, årsredovisning, årsrapport för Nationellt centrum för livsvetenskaplig forskning, SciLifeLab, internrevisionens årsplan och årsrapport, samt beslut om vissa förslag gällande ägaranvisning med mera för KTH Holding AB. I mars lämnade KTH in slutredovisning till UKÄ av åtgärder med anledning av brister i hanteringen av en kallelseprofessur 2022. UKÄ bedömde att åtgärderna var ändamålsenliga, varpå ärendet avslutades.

Strategisk planering, uppföljning och verksamhetsutveckling

Inom årets ledningsprocesser för strategisk planering och uppföljning har rektor med ledningsgruppen behandlat aktuella utredningar och underlag som legat till grund för reformarbetet och för vision och övergripande mål. Ett underlag till regeringens forsknings- och innovationspolitik lämnades till utbildningsdepartementet.

Rektor har beslutat om åtgärder för en ekonomi i balans och om resursfördelning för 2024. Andra väsentliga beslut inför 2024 är en ny riktlinje om systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning vid KTH, som tagits fram av fakultetsrådet.

Utvecklingsprogrammet för ett gemensamt och samordnat verksamhetsstöd fortsatte under året. Från 2023 är verksamhetsstödet samlat i en gemensam organisation med sakavdelningar och avdelningar för skolornas verksamhetsstöd. Rektor beslutade om nästa steg i utvecklingen som är att personal inom vardera stödområdena HR, ekonomi och kommunikation samorganiseras.

Universitetsdirektören beslutade om arbets- och delegationsordning för verksamhetsstödet, om en handlingsplan med prioriterade utvecklingsområden för sju stödområden och om en verksamhetsplan för verksamhetsstödet 2024–2026.

Intern miljö och efterlevnad

Den interna miljön ska ge förutsättningar för en väl fungerande process för intern styrning och kontroll. Ansvaret för intern styrning och kontroll av verksamheten liksom ansvar för arbets- och studiemiljö är tilldelat genom arbets- och delegationsordningar med en linjeorganisation från skolchef och universitetsdirektör till underliggande organisation.

Genom processer för ekonomiadministration, upphandling och inköp, avtalsjuridik och exportkontroll finns olika kontrollmekanismer. KTH gör återkommande uppföljningar av närstående-transaktioner och inköp, så kallad spendanalys.

Riksrevisionen genomförde en granskning av KTH:s och andra lärosätens informationssäkerhetsarbete för att skydda forskningsdata och konstaterade brister.

Processen för intern styrning och kontroll ska även förebygga att verksamheten utsätts för korrup­tion, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter. Under 2023 genomfördes ett stort antal internutbildningar i handläggning enligt förvaltningslagen och om jäv i verksamheten.

Riskanalys

En uppdatering och identifiering av risker i förhållande till mål och prioriteringar har genomförts med KTH:s utökade ledningsgrupp. Förslag på nya risker och kvarstående risker från 2022 har därefter värderats av samma grupp, vilket resulterade i sammantaget 29 risker inom 8 områden, varav 12 ligger på en nivå för väsentliga risker, se *figur 28*.

Universitetsstyrelsen har informerats om risker och får en skriftlig rapport om riskanalys och intern styrning och kontroll för 2023, som en del av underlaget för att bedöma om den interna styrningen och kontrollen är betryggande.

Riskhantering sker främst inom uppdrag och aktiviteter i verksamhetsplaner och andra beslut för verksamheten, vilka kan motverka risker.

Internrevisionens granskningar

Internrevisionen kontrollerar kontinuerligt regelefterlevnad och verksamheterna åläggs efter styrelsebeslut att vidta åtgärder för att avhjälpa brister och åstadkomma förbättringar. Under 2023 har regelefterlevnad inom utbildning, hantering av ekonomiadministrativa rutiner för forskningsprojekt, upphandling och inköp, hantering av anmälningar om hot och våld, avtals- och avgiftshantering samt rekrytering av personal varit föremål för granskning och åtgärder.

Internrevisionen har rapporterat om brister avseende hanteringen av anmälningar om hot och våld. Internrevisionen har också rapporterat om brister i hanteringen av avgifter och avtal vid SciLifeLab, hantering av informationsskyldigheten vid anställningsförfarande och i processen för inköp och upphandling. Därtill har internrevisionen iakttagit vissa brister i de ekonomiadministrativa rutinerna avseende forskningsprojekt. Med anledning av internrevisionens rapportering beslutade universitetsstyrelsen om sex åtgärdsplaner under 2023.

Under året har internrevisionen särskilt granskat hanteringen av kursplaner, kursvärderingar, kursanalyser och individuella studieplaner för utbildning på forskarnivå. Utifrån iakttagna brister har internrevisionen lämnat rekommendationer i syfte att stärka KTH:s efterlevnad av lagar, författningar och interna styrdokument.

Internrevisionen genomför kontinuerligt uppföljning av beslutade åtgärder utifrån tidigare års granskningar. Resultatet av uppföljningen föredras årligen för universitetsstyrelsen. Särskilt har KTH:s arbete avseende informationssäkerhet följts upp då tidigare granskningar har påvisat brister inom IT- och informationssäkerhetsområdet. Universitetsstyrelsen har vid flera tillfällen beslutat om åtgärder för att stärka IT- och informationssäkerhetsarbetet. KTH arbetar med att fullfölja genomförandet av åtgärderna, bland annat som en del av arbetet med en ny säkerhetsorganisation. Därtill har flera granskningar påvisat brister avseende avtalshantering, vilket är ett område som internrevisionen bedömer att KTH genomgående behöver stärka.

Figur 28. KTH:s väsentliga risker 2023

Risk för

- att det saknas basfinansiering för fasta tjänster för undervisning
- att besparingar begränsar läraaktiviteter och kvalitetsutveckling för Framtidens utbildning
- att antalet doktorander minskar
- att utökade uppdrag och uppgifter orsakar överbelastning och stress, särskilt vad gäller lärare och doktorander
- att politiska beslut förändrar forskningsområden
- högt beroende av stora privata forskningsfinansiärer inom vissa områden under längre perioder
- obalans mellan anslagsfinansierad forskning och externfinansierad forskning med krav på samfinansiering
- att prioritering av lärandemiljöer på grund av besparingar
- kompetensbrist inom stödområden
- att förväntningar på tillgänglighet och nytta inte kan tillgodoses med minskade resurser
- att bäst meriterade lärare och forskare inte kan rekryteras eller behållas, särskilt när det gäller kvinnor och inom spetsforskning
- att behovet av investeringar och IT-kompetens för digitalisering och funktionella IT-system överskrider interna resurser

Personal

KTH är ett tekniskt och internationellt universitet som skapar kunskap och kompetens för en hållbar framtid. Människor med olika bakgrund och erfarenheter verkar tillsammans med det gemensamma syftet att förvalta, förnya och förmedla kunskap för dagens och morgondagens samhälle.

Nedan redovisas ett antal aktiviteter som genomfördes under 2023 inom personalområdet med utgångspunkt i KTH:s utvecklings- och verksamhetsplaner.

Kompetensförsörjning

En avgörande konkurrensfaktor för KTH är förmågan att arbeta aktivt med att attrahera, rekrytera, introducera och utveckla medarbetare. Utveckling av processen för strategisk kompetensförsörjning för samtliga personalkategorier är ett arbete som ska fortsätta. Det ska också harmoniseras med de uppdrag som rektor initierat för att bygga en organisation för kollegialt inflytande och ansvarstagande samt en stärkt linjeorganisation.

Den strategiska kompetensförsörjningen ska säkerställa KTH:s tillgång till rätt kompetens för att uppnå organisationens vision och mål. Att KTH arbetar strategiskt och strukturerat med kompetensförsörjning är avgörande för kvaliteten i verksamheten eftersom medarbetarna är den viktigaste tillgången.

Återrapporteringskrav: Myndigheten ska redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1 § första stycket (de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion samt de mål och krav som regeringen har angett i regleringsbrev eller något annat beslut). I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter.

Som ett led i att säkerställa att rätt kompetens finns för att fullgöra KTH:s uppgifter görs en årlig uppföljning av fakultetsförnyelse- och fakultetsutvecklingsplanerna, som är de verktyg KTH har använt för att följa upp och kompetensutveckla sin personal samt av implementeringen av skolornas handlingsplaner med återkoppling och aktiviteter för fortsatt arbete. En översyn av fakultetsförnyelse- och fakultetsutvecklingsplanerna har påbörjats. Syftet med översynen är att planerna ska anpassas bättre till verksamhetens och ledningens behov.

Skolgemensamma diskussioner med fakultetsförnyelseansvariga och sakkunniga genomfördes under året, för att skapa möjligheter till dialog och erfarenhetsutbyten utifrån identifierade behov, utmaningar och goda exempel i årets fakultetsutvecklingsplaner. De områden som analyserades är högskolepedagogisk utbildning, ledarskapsutbildningar, rekryteringar och kompetensutveckling samt jämställdhet. Gemensamma och återkommande frågor gäller rekryteringsprocessen och om en effektivare sådan är möjlig. Även frågan om de begränsade möjligheterna för adjunkter och forskare att utvecklas på KTH och göra karriär återkommer. Se avsnitt *Systematiskt kvalitetsarbete*.

Rekrytering

Effektiva rekryteringsprocesser för lärare och forskare är viktiga som en grundförutsättning för att upprätthålla kärnverksamhetens uppdrag och för kvaliteten i verksamheten i stort. Under 2023 avslutade KTH den översyn av anställningsordningen och tillhörande styrdokument som påbörjades 2022. Universitetsstyrelsen beslutade därefter om revidering av anställningsordningen och rektor beslutade om tillhörande reviderad riktlinje till anställningsordning. I arbetet med översynen fångades också frågor upp som kräver ytterligare utredning. Dessa frågor kommer att hanteras i fortsatt arbete med KTH:s modell för strategisk kompetensförsörjning.

Under 2023 granskade internrevisionen processerna för rekrytering vid KTH och regelefterlevnad vid anställningsförfarande. Syftet med internrevisionens granskning var att undersöka om KTH följer externt regelverk och uppfyller sin skyldighet att informera om anställningar. Internrevisionen granskade anställningar som tillsattes under 2022. Granskningen omfattade såväl läraranställningar som anställning av teknisk och administrativ personal. I rapporten visas förbättringar sedan 2017 då en liknande granskning genomfördes.

Till rapporten har det gjorts en åtgärdsplan för att arbeta vidare med internrevisionens övergripande rekommendation. En av åtgärderna påbörjades under 2023 och ingår i ett uppdrag om samordnad bemanning som finns i KTH:s handlingsplan för utveckling av verksamhetsstödet 2023–2026. Uppdraget syftar till att skapa bättre förutsättningar för att bemanna på flera sätt förutom genom extern utlysning. Inom uppdraget kommer det att utarbetas och presenteras stöd och verktyg som är tillämpliga för bemanning inom verksamhetsstödet under de närmaste tre till fem åren.

Den europeiska stadgan för forskare och riktlinjer för rekrytering av forskare

Under 2021 anslöt sig KTH till den europeiska stadgan för forskare, EU Charter & Code och tilldelades certifieringen HR Excellence in Research. Certifieringen är en kvalitetsstämpel och betyder dels att KTH har uppfyllt många av EU-kraven på en ansvarsfull och professionell arbetsgivare, dels har åtagit sig ett kontinuerligt kvalitetsarbete inom områdena etiskt och professionellt ansvar, rekrytering, kompetensutveckling, karriärstöd och arbetsvillkor för forskare. Kvalitets- och utvecklingsarbetet följs upp av Europeiska kommissionen vart tredje år.

I enlighet med kraven för att behålla certifieringen har KTH sedan anslutningen arbetat med aktiviteterna i den initiala handlingsplanen och upprättat en interimrapport med nulägesbeskrivning, självutvärdering och en reviderad handlingsplan med aktiviteter kopplade till identifierade utvecklingsområden. Under 2023 fattade rektor beslut om att fastställa KTH:s interimrapport och den reviderade handlingsplanen för 2023–2026. Handlingarna skickades till Europeiska kommissionen för granskning i juni och i september fick KTH återkoppling på utvecklingsarbetet. Där konstaterades att den reviderade handlingsplanen har säkerställts på ett robust och systematiskt sätt och att implementeringen går framåt med hjälp av lämpliga och förbättrade kvalitetsåtgärder enligt beskrivningen i handlingsplanen. Nästa uppföljning kommer att göras 2026.

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling inom Unite!

KTH ingår i den europeiska universitetsalliansen Unite! som 2020–2023 deltog i ramprogrammet Horisont 2020. Arbetet var indelat i nio paket varav kompetensförsörjning ingick i nummer fem. Det övergripande syftet för detta arbetspaket var att utveckla gemensamma strategier för kompetens- och karriärutveckling för forskare inom ramen för Unite!-universitet.

De arbeten och workshoppar som arbetspaketet fem genomförde var baserade på analyser av bästa praxis från respektive partneruniversitet och utifrån befintliga principer inom HR-strategi för forskare, HRS4R, med fokus på forskning och akademi, policyer för att förhindra kompetensflykt, stärka kunskaps-spridning, främja jämlik inkludering samt strategier för att attrahera, bedöma och beförtra forskare. Arbetet resulterade i enlighet med projektets uppdrag i en handbok som ska stödja forskare tidigt i karriären, en guide till jämställdhetsplaner, en guide till att anordna mentorprogram för forskare i tidig karriär samt en guide till utvärdering och bedömning av forskare.

Den europeiska universitetsalliansen Unite! deltar även i programmet Erasmus+. Projekten inom Erasmus+ bedrivs i nio arbetsgrupper varav en grupp handlar om professionell utveckling och utbildning. Exempel på uppdrag som påbörjades 2023 var att skapa gemensamma utbildningar för unga forskare, en gemensam guide för att stödja unga forskares rörlighet och karriär, ett gemensamt årligt utbildningsprogram för personal samt ett gemensamt program med åtgärder för att främja personalens välmående.

Introduktion för nyanställda

På KTH välkomnas nya medarbetare med en universitetsgemensam introduktion som samlar nyanställda oavsett organisationstillhörighet och roll. Programmet innehåller föredrag om ledningens mål samt universitetets organisation och verksamhet. Därtill ger introduktionen flera möjligheter till nätverkande mellan verksamhetsrepresentanter och nya medarbetare. Under året erbjöds två universitetsgemensamma introduktionstillfällen, båda på engelska.

Kompetens- och karriärutveckling

Under året fortsatte det tidigare påbörjade arbetet med att etablera en koordinerande funktion för strategisk karriär- och kompetensutveckling. I arbetet ingår att utveckla stöd i ledarskap och organisationsutveckling samt en plattform för utveckling av medarbetare, chefer och ledare.

Tillsammans med verksamhetsrepresentanter genomfördes kartläggning av nuläge och framtida behov identifierades. Bland annat framkom behov av att identifiera samordningsvinster, tillgång till relevant data för uppföljning, automatisera ärendeflöden, minska personberoende och eliminera onödig efterfrågan. Arbetet är omfattande och komplext och fortsätter under 2024.

Utifrån befintligt IT-stöd inleddes ett arbete kring att skapa en samlingsportal på webben för tjänster och utvecklingsinsatser kopplade till medarbetare, chefer och ledare. Tjänster och utvecklingsinsatser arbetas fram iterativt och anpassas utifrån efterfrågan och strategiska satsningar.

Ämnesspecifika utbildningar om regler, processer och praxis erbjöds under året för att möta lagkrav och myndighetskrav men även för att informera om KTH:s uppdrag, vision, strategiska mål, värderingar och kultur. Exempel på områden som utbildning skedde inom är säkerhet, arbetsmiljö, miljö och

hållbar utveckling, jämställdhetsintegrering, verksamhetsutveckling och projektledning, förändringsledning, ledarskap och arbetsgivarrollen.

Högskolepedagogisk verksamhet

Under 2023 genomfördes 12 (12) högskolepedagogiska kurser för lärare med 239 (290) deltagare, varav 97 (111) kvinnor och 142 (179) män. Kurserna är utformade på ett sätt som gör att deltagarna kan uppnå SUHF:s rekommenderade mål för behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning. Kurserna syftar till att utveckla deltagarnas pedagogiska kompetens, facilitera utveckling av kurser, lärmiljöer och utbildningsprogram samt bidra till nätverkande mellan KTH:s skolor. Exempel på kurser är *Digitalt lärande i högre utbildning* och *Genusforskning och jämställdhet i teknisk högre utbildning*.

Under flera år har efterfrågan på högskolepedagogisk introduktion för doktorander ökat. Under 2023 utökades därför antalet kursomgångar till 6 (4). Totalt deltog 213 (190) doktorander i kursen, varav 81 (78) kvinnor och 132 (112) män.

För att främja det kontinuerliga högskolepedagogiska samtalet och nätverkandet bland lärare, personal och studenter genomfördes två storträffar samt koordinerades åtta tematiska grupper, så kallade PriU-grupper. Gruppernas arbete och frågeställningar utgår från lärares, studenters och anställdas intresse i relation till utbildningsfrågor. Teman för gruppernas diskussioner är exempelvis examinationsformer och AI i undervisningen. Studierektorernas samt programansvarigas KTH-övergripande nätverksträffar arrangerades under 2023 en gång per månad, med teman som ny schemahantering, fakultetsförnyelse och programanalyser.

Vidare stärktes samarbetet inom universitetsalliansen Stockholm trio inom det högskolepedagogiska området genom att högskolepedagogiska kurser blev ömsesidigt tillgängliga för alla tre universiteten.

De nationella samarbetena inom UHR och det svenska nätverket för pedagogisk utveckling inom högre utbildning, Swednet, fördjupades.

KTH har en representant i SUHF:s nationella expertgrupp för högskolepedagogiska frågor, vilken under året fokuserade på utformningen av de högskolepedagogiska riktlinjerna för medlemsuniversiteten.

Kompetensutveckling för ledare av forskningsamverkan

Forskningsfinansiärer och samarbetsparter ställer allt högre krav på att KTH ska verka för hållbar utveckling, jämställdhet, öppen data, integritetsfrågor, nyttiggörande, hantering av intellektuella tillgångar med mera. KTH skapade under 2023 en seminarierie i form av utbildningsmoduler inom dessa områden. Målet är att öka kompetensen och möjligheterna till utbyte mellan samverkansledare och annan relevant personal.

Under året utvecklades en ny onlinekurs, *Etik och god forskningssed*, som riktar sig till föreståndare för centrum, forskningsplattformar, strategiska innovationsprogram och stora EU-projekt. Dessutom inleddes arbetet med en kurs med inriktning på JML och hållbarhet samt ytterligare en med fokus på att leda forskningscentrum och andra stora initiativ.

Karriärstöd

En anställning inom den akademiska karriärvägen, tenure track, innebär ett långsiktigt åtagande från KTH i form av resurser och utvecklingsmöjligheter. Karriärutvecklingsstödet

tydliggör vad som krävs för meritering till lektor och professor och erbjuder möjligheter till utveckling inom relevanta områden. Kompetensstöd för aktiv karriärplanering och ledarskapsutveckling för biträdande lektorer och lektorer erbjuds i utbildningarna *Partners in Learning* och *Ledarskap för lektorer*. Under 2023 hade *Partners in Learning* 8 deltagare, varav 7 män och 1 kvinna och *Ledarskap för lektorer* hade 46 deltagare, varav 30 män och 16 kvinnor.

KTH har sedan 2008 gett anställda möjlighet till livs- och karriärplanering, dels för att främja den personliga utvecklingen, dels för att stödja den interna och externa rörligheten. Livs- och karriärplaneringen, som omfattar individuell handledning och coaching, finansieras av lokala partsgemensamma omställningsmedel. Under året genomförde totalt 23 anställda livs- och karriärplanering, varav 12 kvinnor och 11 män.

Karriärstöd erbjuds till de som kommer till Sverige i samband med sin partners uppdrag på KTH som professor, lektor eller biträdande lektor. Stödet ges i form av ett upphandlat karriärstödsprogram.

KTH har under 2023 sett över möjligheter till utökad karriärstöd för att möta medarbetares behov i samband med en förändringsintensiv period och den utveckling som KTH står inför. Förslag till partsgemensamma aktiviteter kommer att presenteras under 2024.

Chef- och ledarskap

Under 2023 skedde fortsatt utveckling av arbetet med chef- och ledarskapsutveckling. Ledarskapsprogrammet *Leda på KTH som chef* genomfördes under våren med 26 deltagare, varav 14 kvinnor och 12 män. Programmet följdes upp med en studieresa inom samarbetet Nordic Five Tech till Danmarks Tekniske Universitet i Köpenhamn. Med anledning av det stora behovet efter pandemin av utbildning för nytillträdde chefer startades två programomgångar under hösten med 22 respektive 23 deltagare.

På skolnivå genomfördes utbildningen *Inkluderande ledarskap*. Syftet med utbildningen är att chefer ska få en ökad medvetenhet och kunskap om genus, intersektionalitet och kultur och hur det kan omsättas i handling. Grundutbildningen ger konkreta ledarverktyg som bidrar till att medarbetare kan arbeta i verksamheten på lika villkor. Påbyggnadsutbildningen ska ge ökad förmåga att leda processer för förändring av organisationens kultur för en socialt hållbar arbetsmiljö, ett ökat gemensamt ansvar för JML-arbetet samt för medarbetares individuella utveckling och organisatoriska resultat.

KTH befinner sig i en förändringsintensiv period och det har under 2023 funnits ett stort behov av ledarutveckling och stöd med förändringsledning. Insatserna har genomförts genom både utbildning och coaching för ledningsgrupper och chefsgrupper inom stora delar av organisationen.

För verksamhetsstödet chefer genomförs chefsforum där deltagarna får tillfälle att skapa medvetenhet, förståelse, dialog och erfarenhetsutbyte om pågående utvecklingsarbete. Under 2023 genomfördes bland annat föreläsningar om motivation, hållbarhet och mental styrka för ledare samt om det kommunikativa ledarskapet kopplat till förändringsarbete.

Under 2023 deltog 18 ledare från flera delar av organisationen i utbildningen *Generativ förändringsledning*. Utbildningen syftar till att ge chefer och ledare förmåga att på ett tryggt och säkert sätt leda komplexa förändringsarbeten som bygger på generativ dialog, inkludering och kreativitet.

Genom att gå utbildningen tillsammans med andra ledare från KTH får deltagarna möjlighet att dela insikter, idéer och erfarenheter.

Under 2023 genomförde 72 chefer inom verksamhetsstödet den nya kursen *Personalsamverkan – en dialog för utveckling*. Utbildningen syftar till att ge förutsättningar att leda utvecklingsarbete enligt den samverkansprocess som tillämpas på KTH, för att utveckla verksamheten och arbetsmiljön i dialog och samverkan med medarbetarna.

Inom verksamhetsstödet deltog under året 63 chefer i en nyutvecklad utbildning i arbetsmiljö. Den innehåller grunderna i arbetsmiljöansvar, förutsättningar för fördelning av arbetsmiljöuppgifter, organisation kring arbetsmiljöarbetet på KTH och grundläggande arbetsmiljörätt. Utbildningen kommer att utvecklas vidare och genomföras för chefer på hela KTH under 2024 och framåt.

Utveckling av en KTH-gemensam introduktion för nya chefer pågick under 2023. Introduktionen ska ge chefer förutsättningar att hantera sina ansvarsområden och uppgifter i rollen som chef med personalansvar. Chefsintroduktionen kommer att lanseras under 2024.

Arbetsmiljö

KTH medarbetarpuls, KTH:s universitetsövergripande medarbetarundersökning, startade i början av året. Medarbetarpulsen består av korta enkäter med tio återkommande kärnfrågor. Därutöver finns frågor inom ett tema per enkätomgång: bemötande, organisation och ledarskap, fysisk arbetsmiljö eller systematiskt arbetsmiljöarbete. Resultatet används som underlag för dialog och det är varje grupp som tillsammans med sin chef ska genomföra åtgärder för att bibehålla goda resultat och göra förbättringar. Under hösten 2023 utvecklades ett stöd för chefer i att omhänderta resultat från medarbetarundersökningar. Stödet kommer att testas och utvärderas under 2024.

I det systematiska arbetsmiljöarbetet arbetar KTH bland annat också med återkommande hälsoundersökningar, skyddsronder, utbildningar och digitalt stödmaterial. Skolorna gör årligen arbetsmiljöplaner där aktiviteter inom den fysiska, organisatoriska och sociala arbetsmiljön dokumenteras, genomförs och följs upp. En undersökning av lärarnas digitala arbetsmiljö genomfördes under året på alla skolor. Ett stickprovsurval av KTH:s lärare intervjuades och observerades enligt metoden för digitala skyddsronder. Undersökningen resulterade i ett antal förslag på åtgärder. KTH:s skyddskommitté ska bedöma vilka av åtgärderna som är prioriterade att genomföra.

Förberedelser för att införa skyddsronder i det digitala informationssystemet om arbetsmiljö fortsatte under 2023, med målet att påbörja implementeringen i vissa delar av organisationen under våren 2024. Systemet används fortsatt för att rapportera riskobservationer, tillbud och olyckor. Rapporteringsgraden är i nivå med föregående år. Antalet rapporterade tillbud minskade medan rapporterade riskobservationer ökade jämfört med 2022. Trots detta är bedömningen att rapporteringen av riskobservationen är i underkant.

Medarbetarskap – pilotprojekt bemötande

Under året genomförde KTH ett pilotprojekt inom bemötande, som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Bakgrunden är att det uppmärksammats behov av att arbeta med medarbetarskapsutveckling och ledarutveckling för att förbättra bemötandet. En förstudie inom internkommunikation visar på

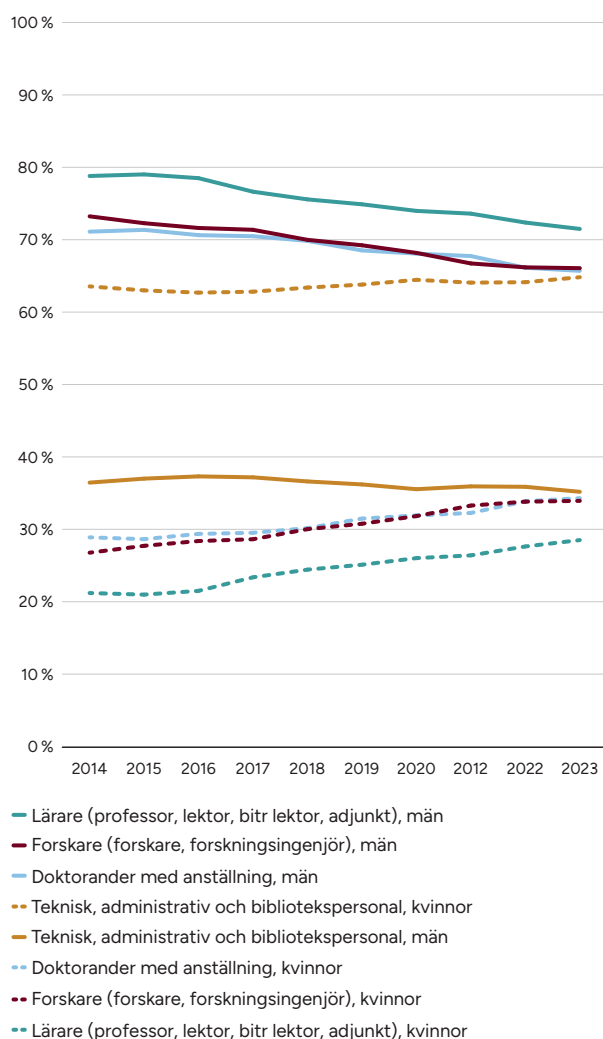
problem i arbetsvardagen. Målet med arbetet är att utveckla och stärka medarbetarskapet gällande det goda bemötandet gentemot varandra, förebygga ovälkommet beteende och att öka den generella trivseln på jobbet.

För att uppmärksamma det goda bemötandet genomfördes inom projektet tre lunchföreläsningar, öppna för alla medarbetare. Grunderna inom kommunikation och feedback som verktyg för att stärka samarbetet med kollegor togs upp under föreläsningarna. Det gavs också en introduktion om härskar-tekniker, främjandetekniker och motstrategier. De tre föreläsningarna var välbesökta med 166, 223 respektive 68 deltagare.

För att fördjupa arbetet genomgick 20 medarbetare utbildning för att kunna leda gruppövningar i bemötande. 13 gruppövningar genomfördes med 243 deltagare.

Pilotprojektet ska utvärderas första kvartalet 2024 och där-efter tar KTH ställning till om delar av arbetet kan ingå i KTH:s systematiska arbetsmiljöarbete och arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering.

Figur 29. Andel kvinnor och män av personalkategorier 2014–2023
Procent

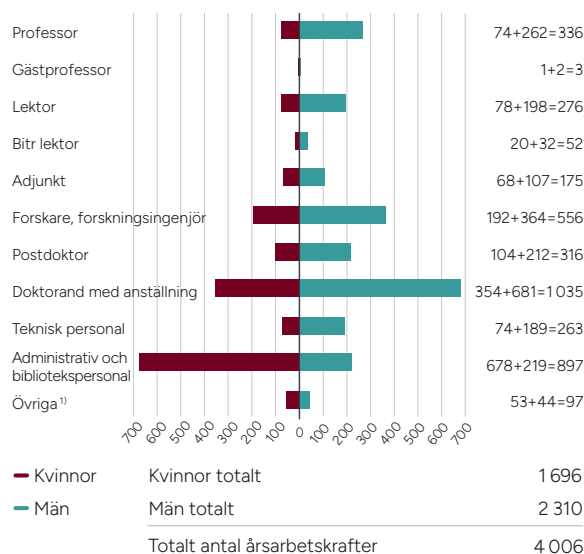
Källa: HR-system.

Personalstruktur

Medelantalet anställda ökade under 2023 med 46 personer till 5 286, varav 2 308 kvinnor och 2 978 män, jämfört med 5 240 under 2022 och 5 197 under 2021. Räknat i årsarbetskrafter skedde en minskning under 2023 med 20 till 4 006, varav 1 696 kvinnor och 2 310 män (4 026 årsarbetskrafter under 2022 och 4 051 under 2021). Mätt i årsarbetskrafter är andelen kvinnor 42 procent liksom under 2022.

Figur 30. Årsarbetskrafter 2023

Per personalkategori

¹⁾ Timavlönade.

Redovisning av årsarbetskrafter kan innehålla avrundningseffekter.

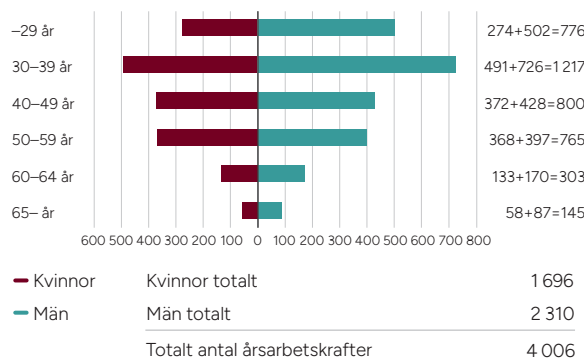
Källa: HR-system.

Åldersstruktur

Medelåldern för anställda på KTH är 40 år (41 för kvinnor och 39 för män). Medelåldern för lärare och forskare är 40 år (39 för kvinnor och 41 för män). Medelåldern för doktorander med anställning är 30 år (31 för kvinnor och 30 för män). Medelåldern för teknisk och administrativ personal är 46 år (47 för kvinnor och 45 för män).

Figur 31. Årsarbetskrafter 2023

Per ålderskategori

Redovisning av årsarbetskrafter kan innehålla avrundningseffekter.

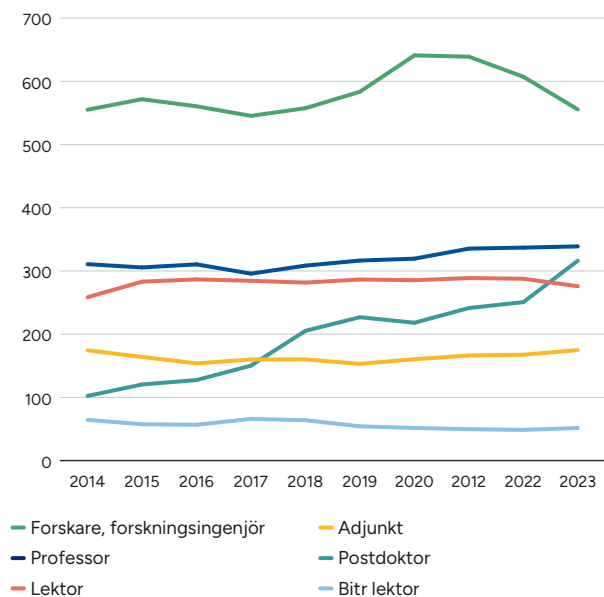
Källa: HR-system.

Lärare och forskare

Antalet lärare minskade under 2023 med 1 årsarbetskraft till 842 (843) varav 241 (233) kvinnor och 601 (610) män. I gruppen lärare ingår professorer, gästprofessorer, adjungerade professorer, lektorer, biträdande lektorer och adjunkter. Andelen kvinnor av lärarna ökade med 1 procentenhet till 29 procent.

Figur 32. Antal lärare och forskare 2014–2023

Per personalkategori

Källa: HR-system.

Professorer, gästprofessorer och adjungerade professorer

Antalet årsarbetskrafter inom professorsgruppen, professorer, gästprofessorer och adjungerade professorer, är fortfarande 339 liksom under 2022 varav 75 (72) kvinnor och 264 (267) män. Andelen kvinnor ökade med 1 procentenhet jämfört med året innan till 22 procent och med 3 procentenhet jämfört med 2021. Antalet gästprofessorer mätt i årsarbetskrafter är fortfarande tre varav en kvinna och två män.

Åtterrporteringskrav: Under 2021–2023 har lärosätet ett mål för könsfördelningen bland nyrekryterade professorer om 35 procent kvinnor.

Resultatindikator: Andel kvinnor av nyrekryterade professorer inklusive gästprofessorer
Om resultatindikatorer, se avsnitt Om årsredovisningen

Under 2023 anställdes 35 nya professorer och gästprofessorer. Andelen kvinnor av dessa var 26 procent. Under 2022, 2021 och 2020 var andelen nyanställda inom denna kategori 44, 36 respektive 14 procent. Det innebär att andelen kvinnor av nyrekryterade professorer för perioden 2021–2023 var 33 procent. Se figur 34.

Antalet adjungerade professorer var oförändrat under 2023 och var vid utgången av året 46 (46) varav 8 (7) kvinnor och 38 (39) män. Alla adjungerade professorer är anställda av KTH men har sin huvudsakliga verksamhet förlagd utanför KTH. Anställningen omfattar som lägst 20 procent och högst

Figur 33. Anställda lärare per åldersgrupp, årsarbetskrafter 2023

Ålderskategori	-29 år	30–39 år	40–49 år	50–59 år	60–64 år	65– år	Totalt
Professor	0	1	76	153	71	35	336
Gästprofessor	0	1	0	1	1	0	3
Adj professor	0	0	0	0	0	0	0
Lektor	0	28	117	88	34	10	277
Bitr lektor	0	38	12	2	0	0	52
Adjunkt	0	15	62	53	33	12	175
Gästlärare	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	0	83	267	297	139	57	843

Redovisning av årsarbetskrafter kan innehålla avrundningseffekter.

Källa: HR-system.

Figur 34. Nyrekrytering av lärare, antal individer 2020–2023

	2023			2022			2021			2020		
	Totalt	Antal kvinnor	Antal män	Totalt	Antal kvinnor	Antal män	Totalt	Antal kvinnor	Antal män	Totalt	Antal kvinnor	Antal män
Professor	30	8	22	15	6	9	19	6	13	11	1	10
Kallad professor	0	0	0	2	2	0	2	1	1	0	0	0
Gästprofessor	5	1	4	1	0	1	1	1	0	10	2	8
Adj professor	4	1	3	7	2	5	8	0	8	7	0	7
Lektor	15	3	12	22	7	15	24	8	16	25	12	13
Bitr lektor	20	8	12	6	3	3	19	7	12	15	7	8
Adjunkt	31	15	16	32	15	17	23	10	13	25	12	13
Totalt	105	36	69	85	35	50	96	33	63	93	34	59

Källa: HR-system.

30 procent av heltid och nästan ingen av de adjungerade professorerna uppbär lön från KTH. Antalet årsarbetskrafter för de som uppbär lön uppgick avrundat till noll årsarbetskrafter 2023.

Lektorer och adjunkter

Antalet lektorer minskade till 276 (288) varav 78 (80) kvinnor och 198 (208) män. Andelen kvinnor var 28 (28) procent. Under året anställdes 15 nya lektorer varav 3 kvinnor och 12 män. Andelen kvinnor av de nyanställda minskade med 12 procentenheter jämfört med året innan till 20 procent. Antalet adjunkter ökade jämfört med 2022 till 175 (167) årsarbetskrafter. Andelen kvinnor inom denna kategori var 39 (38) procent.

Meriteringsanställningar: biträdande lektor och postdoktor

Vid KTH bildar biträdande lektorer tillsammans med postdoktorer kategorin meriteringsanställningar. Antalet meriteringsanställningar ökade under 2023 till 368 (300) årsarbetskrafter varav 124 (96) kvinnor och 244 (204) män. Andelen kvinnor ökade med 2 procentenheter till 34 jämfört med 2022.

Återrapporteringskrav: Under 2021–2024 har Kungl. Tekniska högskolan ett mål att 4 procent av samtlig forskande och undervisande personal (heltidsekvivalenter) ska vara biträdande lektorer.

Under året anställdes 20 nya biträdande lektorer varav 8 kvinnor och 12 män. Andelen kvinnor av de nyanställda var därmed 40 procent, att jämföra med 50 respektive 37 procent 2022 och 2021. Antalet biträdande lektorer räknat i årsarbetskrafter var 52 (49), varav 20 kvinnor och 32 män, medan antalet samtlig undervisande och forskande personal var 1 714 (1 701), varav 537 kvinnor och 1 177 män. Andelen biträdande lektorer av samtlig forskande och undervisande personal var därmed 3 (3) procent. Se figur 30.

Antalet postdoktorer ökade jämfört med föregående år till 316 (251) årsarbetskrafter varav 104 (79) kvinnor och 212 (172) män. Andelen kvinnor ökade med 2 procentenheter till 33 procent.

Forskare och forskningsingenjörer

Antalet forskare och forskningsingenjörer minskade jämfört med föregående år till 556 (607) årsarbetskrafter varav 192 (211) kvinnor och 364 (396) män. Andelen kvinnor var fortfarande 35 procent liksom under 2022.

Doktorander med anställning

Doktorander med anställning minskade under 2023 till 1 035 (1 080) årsarbetskrafter varav 354 (364) kvinnor och 681 (716) män. För doktorander med anställning var andelen kvinnor 34 (34) procent.

Teknisk och administrativ personal

Den tekniska och administrativa personalen, inklusive bibliotekspersonalen, ökade till 1 160 årsarbetskrafter under 2023 (1 155 årsarbetskrafter 2022 och 1 145 årsarbetskrafter 2021) varav 752 (741) kvinnor och 408 (414) män. Andelen kvinnor ökade med 1 procentenhet jämfört med 2022 och 2021, till 65 procent.

Docenter

Under 2023 antog KTH 31 (23) docenter varav 9 (7) kvinnor och 22 (16) män. Andelen kvinnor av de antagna var därmed 29 (30) procent. Att bli antagen som docent är ett led i en akademisk karriär i vilken lärare och forskare genom huvudhandledarskap för doktorander kan bygga upp egna forskargrupper. Den som har antagits som docent förväntas vara huvudhandledare för doktorander, fungera som opponenter och delta i betygsnämnder vid disputationer inom ämnesområdet, bidra till undervisning inom ämnesområdet på avancerad nivå och forskarnivå samt bedriva vetenskaplig verksamhet på internationell nivå.

Sjukfrånvaro

Återrapporteringskrav: Uppgift ska lämnas om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under räkenskapsåret. Den totala sjukfrånvaron ska anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid.

Den totala sjukfrånvaron, som anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid, var 1,9 procent under 2023 vilket är en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med 2022.

Antalet långtidssjuka, mätt i årsarbetskrafter, ökade med 6 årsarbetskrafter till 37 jämfört med 2022. Andelen sjukfrånvaro av beräknad total arbetstid för kvinnor uppgick till 2,8 (3,2) procent och för män till 1,2 (1,3) procent.

Figur 35. Sjukfrånvaro 2020–2023
Beräknad enligt ESV:s riktlinjer

	2023	2022	2021	2020
Totalt	1,9%	2,1%	2,4%	1,9%
Andelen långtidssjuka av de sjukskrivna (60 dagar eller mer)	50,0%	38,0%	45,0%	49,0%
Antal långtidssjuka mätt i årsarbetskrafter	37,0	31,0	43,0	36,0
Andel sjukfrånvaro av beräknad total arbetstid				
Kvinnor	2,8%	3,2%	3,5%	2,7%
Män	1,2%	1,3%	1,6%	1,4%
Anställda t o m 29 år	0,6%	0,8%	0,9%	0,6%
Anställda 30–49 år	1,8%	2,0%	2,6%	1,9%
Anställda fr o m 50 år	2,5%	3,2%	3,2%	2,8%

Källa: HR-system.

Lokaler

Lokalkostnaderna för KTH ökade markant under 2023. Det innebär att många planerade ombyggnadsprojekt behövde om-prioriteras och skjutas på framtiden. De åtgärder som utfördes var antingen pågående eller verksamhetskritiska.

KTH disponerade vid utgången av 2023 cirka 281 800 m² lokalyta. Bostäder för studenter och gästforskare ingår inte i denna area. Drygt 31 800 m² hyrs ut i andra hand till bland andra Röda Korsets Högskola, Stockholms universitet, Karolinska institutet och Södertälje Science Park.

För att uppnå ökad kontroll avseende lokalkostnader genomfördes flera förtätningar under 2023. Samtliga skolor och verksamhetsstödet genomförde lokaleffektiviseringar vilket kommer att fortsätta kommande år. Som exempel kan nämnas att ITM-skolan sammanförde flera verksamheter i maskinkvarteren på KTH Campus.

Renovering och uppgradering av utbildningsmiljöer skedde på flera håll på KTH Campus, vilket innebär implementering av ny teknik och förbättringar för KTH:s studenter. Lokalerna på Teknikringen 74 tillgänglighetsanpassades för att erbjuda permanenta lokaler för den verksamhet som tillhandahåller stöd för studenter med funktionsnedsättningar, Funka.

Den omfattande renoveringen av kemikvarteren på KTH Campus färdigställdes för att möta de krav som ställs på forskningslaboratorier inom kemi. I projektet ingick även kontor och övriga lokaler för institutionen för kemi samt forskningsinfrastrukturen 2MILab, vilket innebär totalt cirka 2 760 m².

För EECS-skolans avdelningar robotik, perception och lärande samt tal, musik och hörsel färdigställdes ombyggnation och ny inredning till kontor och laboratorier. Det omfattade totalt cirka 1 800 m².

Universitetsstyrelsen beslutade i november 2023 om lokalisering av KTH:s campus. Beslutet innebär att KTH:s nuvarande verksamhet i Södertälje flyttas till KTH Campus och KTH Flemingsberg. KTH:s nuvarande verksamhet i Kista, med undantag för Electrumlaboratoriet, flyttas till KTH Campus. Flyttarna ska vara genomförda senast före utgången av 2027.

Student- och gästforskarbostäder

Åtterrporteringskrav: Enligt 8 § Förordning

(2022:1515) om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder ska en högskola som har hyrt bostadslägenheter enligt 3 § i årsredovisningen redovisa

1. vilken eller vilka grupper som högskolan har beslutat att upplåta lägenheter till,
2. antal lägenheter som högskolan hyr och beläggningsgraden för dessa,
3. kostnader och intäkter som kan hänföras till högskolans upplåtelse av bostadslägenheter,
4. intäkter fördelade på avgifter respektive anslag, och
5. en prognos för kommande år med motsvarande uppgifter.

Under 2023 förmedlade KTH boende till cirka 500 utbytesstudenter och 950 internationella masterstudenter. Hyresbeståndet består sammanlagt av 880 lägenheter med totalt cirka 1 100 platser fördelade på 371 studiolägenheter, 287 korridorrum och cirka 440 platser i delade lägenheter. Beläggningsgraden var 87 procent utslaget över hela året. Under höstterminen var beläggningsgraden 98 procent och under vårterminen 93 procent. Under sommaren då många bostäder står tomma utförs underhåll och städning. Beläggningsgraden under sommaren 2023 var 41 procent.

KTH förmedlar också boende till utländska doktorander och gästforskare. KTH hade under 2023 ett totalt innehav av 280 bostäder avsedda för målgruppen fördelade över Storstockholm. Beläggningsgraden var över året 90 procent. Under 2023 fick drygt 620 nya utländska gästforskare och doktorander sitt boende via KTH. Det bedöms vara nödvändigt att prioritera doktorander och postdoktorer och de som kommer för annan längre vistelse vid KTH. Endast ett fåtal som sökte bostad för kortare perioder fick avslag på sin ansökan. Behovet av bostäder är fortsatt högt även för kommande år. KTH bedömer dock att behovet av bostäder för utländska doktorander och gästforskare är täckt inför de närmaste åren och att ingen ökning av beståndet är nödvändig.

Resultatet för bostadsuthyrningen blev 14,8 mnkr i underskott. Uppgift om intäkter och kostnader framgår av not 2 till resultatredovisningen.

Enligt KTH:s bedömning har KTH inget att redovisa avseende de uppgifter som krävs enligt artikel 9 i kommissionens beslut 2012/21/EU.

Lokalkostnader

Lokalkostnaderna i enlighet med resultaträkningen har jämfört med föregående år ökat med 9,2 procent, från 987 mnkr 2022 till 1 079 mnkr 2023. Ökningen beror på indexuppräknningar av hyresavtal och ökade elpriser. Mediakostnader bestående av el, vatten, kyla och fjärrvärme har ökat nästan 30 procent eller 16,5 mnkr jämfört med 2022.

I figur 36 redovisas lokalkostnader enligt SUHF:s rekommendation om lokalkostnader vid universitet och högskolor. Detta är ett tillägg till det som redovisas under kostnader för lokaler enligt resultaträkningen i syfte att skapa en sammanhållen bild av lokalrelaterade kostnader avseende verksamheten inom KTH. Kostnader för student- och gästforskarbostäder är exkluderade.

Figur 36. Lokalkostnader enligt SUHF:s rekommendation om lokalkostnader vid universitet och högskolor, REK 2014:1

mnkr

	2023	2022	2021	2020
Lokalhyra	870	808	779	759
Mediakostnader, el, värme, kyla och vatten som inte ingår i hyra	70	54	59	48
Kostnader för reparation och underhåll av lokaler	15	12	8	13
Avskrivningskostnader förbättringsutgift på annans fastighet ¹⁾	52	50	52	49
Kostnader för lokalvård ²⁾	21	22	18	18
Kostnader för bevakning	11	11	10	9
Kostnader för larm och skalskydd ¹⁾	0	0	0	0
Kostnader för lokaltillbehör och övriga lokalkostnader	3	3	3	18
Avgår: externa hyresintäkter och externa intäkter för såld lokalvård	-130	-117	-111	-118
Summa lokalkostnader	912	842	818	797

Samtliga uppgifter ovan är exklusive student- och gästforskarbostäder.

¹⁾ Kostnader för larm och skalskydd ingår i Avskrivningskostnader förbättringsutgift på annans fastighet.

²⁾ Lokalvård bedrivs även i egen regi, vilket inte är medräknat i tabellen ovan.

Källa: Ekonomisystem.

Ekonomisk redovisning

Ekonomi – resultat, resurs-användning och finansiering

Ekonomiskt resultat och kapitalförändring

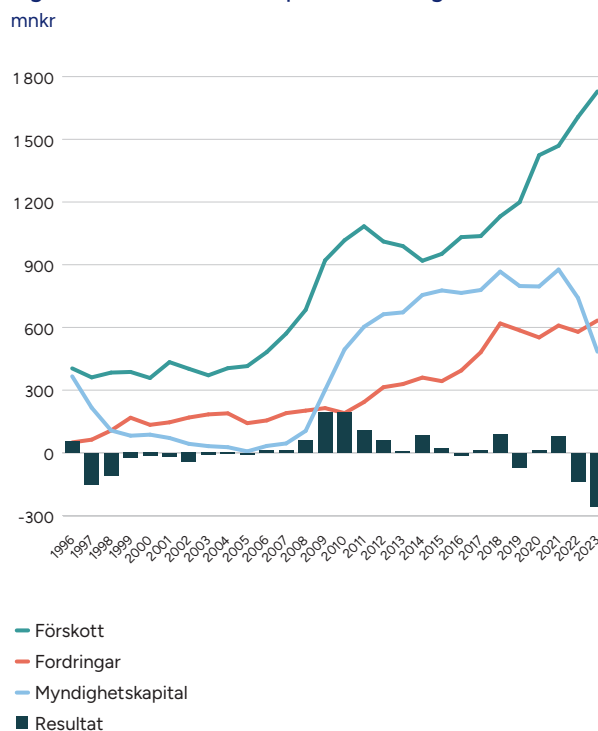
Det ekonomiska resultatet för KTH 2023 uppgick till -258 (-137) mnkr, vilket innebär att KTH:s resultat försämrades med ytterligare 121 mnkr jämfört med 2022. Intäkterna för 2023 ökade med 3,7 procent eller 195 mnkr jämfört med 2022 samtidigt som kostnaderna har ökat med 5,8 procent vilket motsvarar 316 mnkr. Verksamhetsutfallet för 2023 prognostiserades till -191 mnkr i budgetunderlaget och skillnaden mot slutligt utfall uppgår till 67 mnkr. Differensen kan förklaras av högre kostnader, framför allt avseende personal- och avskrivningskostnader, samt att intäkterna blev något lägre än vad som beräknats. Därutöver ska KTH göra en återbetalning till staten om 34 mnkr under 2024, vilken avser och har påverkat resultatet 2023. Återbetalningen rör anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. KTH hade inför 2023 maximalt tillåtet anslagssparande och vid slutlig avräkning för 2023 kunde KTH inte avräkna hela det tilldelade takbeloppet.

För 2023 var underskottet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå 137 mnkr, vilket är en försämring med knappt 23 mnkr i jämförelse med 2022. Inom forskning och utbildning på forskarnivå uppgick underskottet 2023 till 121 mnkr att jämföra med ett underskott på 23 mnkr 2022.

Resultatet kan till stor del härledas till de ökade kostnaderna som skett genom den höga inflationen under året som lett till generella prisökningar. Det har framför allt påverkat lokalkostnaderna genom indexuppräknning av hyror. Även kostnaderna för el steg kraftigt under 2023. De samlade lokalkostnaderna ökade under 2023 med 9,2 procent vilket motsvarar drygt 91 mnkr jämfört med 2022. Även personalkostnaderna ökade, framför allt genom de årliga lönerrevisionerna. För 2023 ökade kostnaderna med 4,3 procent vilket motsvarar en ökning på 145 mnkr jämfört med 2022. Sammantaget står personal- och lokalkostnader för knappt 75 procent av de totala kostnadsökningarna. Intäkterna ökade inte i samma utsträckning och till exempel räknades de statliga anslagen upp med endast 1,36 procent för 2023. Omsättningen ökade med drygt 300 mnkr jämfört med 2022 och uppgår till 6 367 (6 065) mnkr, mätt som verksamhetens

intäkter inklusive medel för finansiering av transfereringar. Transfereringarna står för cirka 105 mnkr av omsättningsökningen. På tio år har KTH:s omsättning ökat med 37 procent där verksamhetens intäkter ökat med 29 procent och transfereringar med 124 procent. KTH:s engagemang inom SciLifeLab påverkar KTH:s ekonomi på flera sätt. Verksamhet som bedrivs inom SciLifeLab genererade till exempel intäkter i form av anslag, bidrag och avgifter om 260 (259) mnkr, vilket motsvarar

Figur 38. Resultat- och kapitalutveckling

Källa: Ekonomisystem.

Figur 37. Resultat
mnkr

	2023	2022
Intäkter	5 484	5 289
Kostnader	5 742	5 426
Resultat	-258	-137
Intäkter för transfereringar	883	776
Lämnade bidrag (kostnader för transfereringar)	-883	-776
Resultat	-258	-137

Källa: Ekonomisystem.

Figur 39. Kapitalutveckling

	Utgående balans 2023	Resultat 2023	Resultat 2022	Ingående balans 2022
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	-282	-136	-114	-31
Beställd utbildning	5	0	0	6
Uppdragsutbildning	-1	-1	0	0
Forskning och utbildning på forskarnivå	750	-114	-18	880
Uppdragsforskning	11	-7	-5	23
Total	484	-258	-137	877

Källa: Ekonomisystem.

knappt 5 procent av KTH:s totala intäkter. Ytterligare information om verksamheten och finansiering inom SciLifeLab finns under avsnittet *Forskning* och samt i den årsrapport som KTH lämnar till regeringen i samband med årsredovisningen.

Myndighetskapalet uppgick vid utgången av 2023 till 484 (741) mnkr, vilket motsvarar 8 (12) procent av omsättningen enligt ovanstående definition och 9 (14) procent av verksamhetens intäkter. Av KTH:s totala myndighetskaper avser 196 (202) mnkr SciLifeLab. I detta belopp ingår både myndighetskaper avseende ej ännu fördelade erhållna anslagsmedel och tidigare fördelade anslagsmedel till KTH:s verksamhet som ännu inte har förbrukats.

Intäkter

Verksamhetens intäkter ökade med knappt 195 mnkr jämfört med 2022 och uppgick till 5 484 mnkr 2023.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Jämfört med 2022 ökade intäkterna med 66 mnkr och uppgick till 1 636 mnkr, vilket utgör 30 (30) procent av de totala intäkterna.

Intäkterna av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå ökade med 3 procent och uppgår till 1 280 (1 243) mnkr. Ökningen förklaras av den pris- och löneomräkning som görs av anslagen, men också av att avräkningen mot anslaget med antal helårsstudenter och helårsprestationer ökade i jämförelse med 2022. För 2023 avräknade KTH 1 291 (1 251) mnkr, vilket var 37 (109) mnkr under takbeloppet. Det ingående anslagssparandet för 2023 var 136 mnkr, dock återfördes ytterligare 6 mnkr under året vilket minskade anslagssparandet med motsvarande belopp. Efter avräkningen 2023 var det sammantagna anslagssparandet 166 mnkr, vilket gav ett anslagssparande över det maximalt tillåtna 10 procenten av anslaget. KTH behöver därmed återföra mellanskillnaden om 34 mnkr av tilldelat takbelopp avseende 2023. Se not 1 Intäkter av anslag för mer information om anslagssparandet.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar inom utbildningen ökade med 5 procent, 13 mnkr, och uppgick 2023 till 296 mnkr. Ökningen berodde på högre intäkter från den studieavgiftsfinansierade verksamheten där intäkterna 2023 uppgick till 158 (148) mnkr. Resterande kan förklaras av ökade intäkter för uthyrning av lokaler. Studieavgifterna stod för cirka 10 (10) procent av de totala intäkterna inom utbildning under 2023. Se avsnitt *Avgiftsfinansierad verksamhet*.

Intäkter av bidrag inom utbildning ökade marginellt från 40 mnkr 2022 till 42 mnkr under 2023.

Intäkter inom uppdragsutbildning minskade med 1 mnkr i jämförelse med 2022 och uppgick till 16,3 mnkr 2023. Under åren 2021–2023 har intäkterna varit relativt stabila.

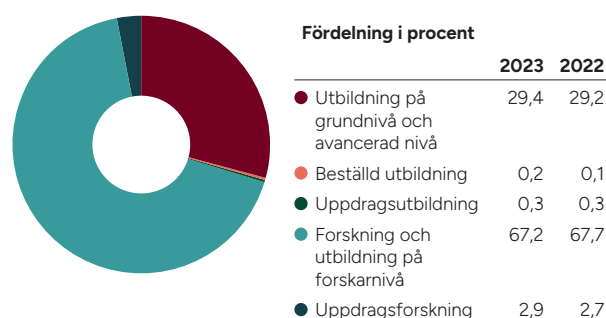
Forskning och utbildning på forskarnivå

KTH:s intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå uppgick 2023 till 3 848 (3 719) mnkr, vilket är en ökning med knappt 3,5 procent jämfört med 2022. Intäkter inom verksamhet forskning och utbildning på forskarnivå utgör drygt 70 procent av KTH:s totala intäkter.

Intäkter av anslag för forskning och utbildning på forskarnivå ökade med 44 mnkr jämfört med 2022. Förändringen beror på pris- och löneomräkning av anslaget och ytterligare 10 mnkr för verksamheten vid SciLifeLab. Av forskningsanslaget har 430 mnkr nyttjats till att finansiera transfereringar inom framför allt de strategiska forskningsområdena och

Figur 40. KTH:s verksamheter

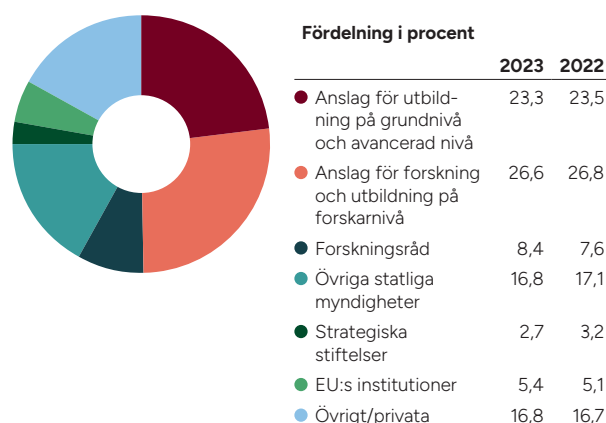
Intäkter totalt 5 484 (5 289) mnkr

Källa: Ekonomisystem.

Figur 41. KTH:s finansiering

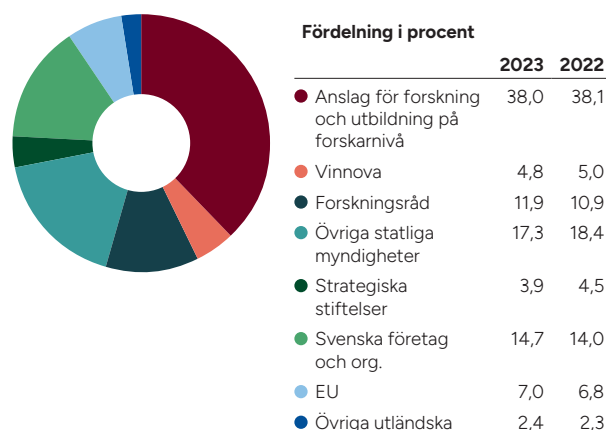
Intäkter totalt 5 484 (5 289) mnkr

Källa: Ekonomisystem.

Figur 42. Forskningens finansiering

Intäkter totalt 3 848 (3 719) mnkr

Källa: Ekonomisystem.

då särskilt avseende SciLifeLab:s verksamhet. Denna del av anslaget redovisas därmed som transfereringar och inte inom verksamhetens intäkter.

Intäkter av bidrag uppgick till 1 901 (1 858) mnkr 2023 och utgör knappt hälften av de totala intäkterna för forskning och utbildning på forskarnivå. KTH:s tre största finansörer

inom forskning och utbildning på forskarnivå vid sidan av de direkta statsanslagen har inte förändrats jämfört med 2022. Vetenskapsrådet är liksom tidigare KTH:s största externa finansierare med intäkter av bidrag på 381 (337) mnkr följt av EU med 271 (253) mnkr och Wallenbergstiftelserna med 252 (235) mnkr. Dessa tre externa finansierare står för knappt 48 procent av de totala bidragsintäkterna inom forskning. Se avsnitt *Forskning*.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar har ökat med 23 mnkr, drygt 5 procent, och uppgår till 444 mnkr 2023.

Kostnader

Verksamhetens kostnader uppgick till 5 742 (5 426) mnkr vilket är en ökning med knappt 6 procent jämfört med 2022.

Personalkostnaderna ökade med 145 mnkr vilket motsvarar en ökning på 4,3 procent jämfört med 2022. Ökningen i kostnader mellan 2023 och 2022 förklaras främst av den årliga lönerrevisionen. Antal årsarbetskrafter har minskat med 20 jämfört med 2022. Se avsnitt *Personal*.

Lokalkostnaderna ökade med drygt 9 procent jämfört med föregående år, från 987 till 1 079 mnkr, vilket är en ökning med 91 mnkr. Kostnadsökningen beror till största delen på den kraftiga indexuppräknings av hyreskostnaderna som skedde inför 2023 och ökade energikostnader.

Övriga driftkostnader har ökat med 33 mnkr vilket motsvarar en ökning på knappt 4 procent jämfört med 2022. Det förklaras främst av ökade kostnader för resor och konferenser. Även konsultkostnader ökade, främst inom IT. De finansiella kostnaderna ökade med drygt 13 mnkr med anledning av de ökade räntekostnaderna.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Kostnaderna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå utgjorde 31 procent av de totala verksamhetskostnaderna och uppgick till 1 773 mnkr 2023. De totala kostnaderna har ökat med 5 procent, 88 mnkr, jämfört med 2022. Ökningen kan förklaras i stort av ökade lönekostnader samt ökade kostnader för lokaler. Personalkostnaderna har ökat med 4,4 procent vilket är i stort sett detsamma som för KTH som helhet. Lokalkostnaderna har ökat med 59 mnkr jämfört med 2022. Övriga driftkostnader har däremot minskat med närmare 7 procent, 20 mnkr, jämfört med 2022. Det beror till största del på lägre kostnader för reparationer och underhåll vilka minskade med 16 mnkr i jämförelse med 2022. Kostnaderna för resor ökade däremot något, men är fortfarande på en lägre nivå jämfört med innan pandemin. Avskrivningskostnaderna är relativt stabila i jämförelse med 2022, en ökning om 1 procent har skett. De finansiella kostnaderna ökade med närmare 5,8 mnkr jämfört med 2022, vilket är en följd av höjda räntor.

Figur 43. Verksamhetens kostnader

	2023	2022
Kostnader för personal	3 502	3 357
Kostnader för lokaler	1 079	987
Övriga driftkostnader	885	852
Finansiella kostnader	24	11
Avskrivningar och nedskrivningar	252	219
Totalt	5 742	5 426

Källa: Ekonomisystem.

Forskning och utbildning på forskarnivå

De totala kostnaderna för forskning och utbildning på forskarnivå uppgick till 3 969 mnkr och utgör 69 procent av de totala verksamhetskostnaderna. Kostnaderna ökade med 227 mnkr, 6 procent, jämfört med 2022. Personalkostnaderna ökade med 4,3 procent, vilket är detsamma som den totala ökningen för KTH. Kostnaderna för övrig drift ökade med knappt 53 mnkr vilket motsvarar en ökning på 9 procent jämfört med 2022. Det är framför allt rese- och konferenskostnader och konsultkostnader som har ökat. Avskrivningskostnaderna har ökat med 21 procent jämfört med 2022 och uppgick 2023 till 192 mnkr. KTH har fattat flera beslut om infrastruktuursatsningar samt sökt externa medel för investeringar i utrustning med mera, som påverkar avskrivningskostnaderna. Lokalkostnaderna har ökat med 32 mnkr jämfört med 2022. Det är lägre än KTH:s totala kostnadsökning på drygt 9 procent avseende lokaler.

Transfereringar

Transfereringarna har ökat med drygt 107 mnkr jämfört med föregående år och uppgick till 883 mnkr. Av dessa är 430 (435) mnkr anslagsmedel som till stor del transfereras till SciLifeLab och till medsökande lärosäten inom de strategiska forskningsområdena. Medel från andra myndigheter uppgick till närmare 210 mnkr, vilket är en ökning med 28 mnkr jämfört med 2022. Övriga erhållna medel uppgick till 244 mnkr, vilket är en ökning med 85 mnkr jämfört med 2022. Främst har transfereringar finansierade med bidrag från KAW ökat.

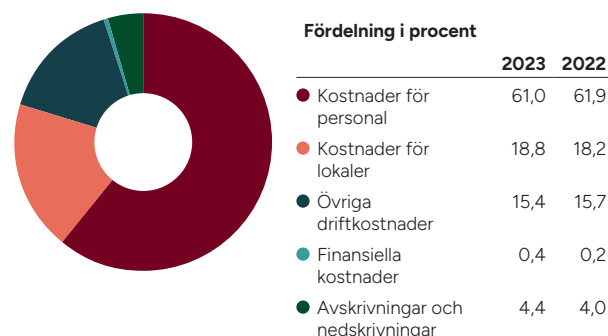
Omlokalisering av verksamhet

KTH:s universitetsstyrelse beslutade i november 2023 om ett inriktningsbeslut att omlokalisera verksamhet från Kista och Södertälje. Under 2024 kommer planering ske för när olika delar av verksamheten ska flytta. För närvarande planeras att verksamheten i Södertälje är omlokaliserad hösten 2025 och att verksamheten i Kista är omlokaliserad hösten 2026. Ekonomiska konsekvenser är bland annat beroende av hyresavtalens längd, förhandlingar med hyresvärdar om eventuellt tidigare uppsägning av avtal och möjligheter till andrahandsuthyrning. Det innebär att KTH kan ha hyreskostnader för vissa lokaler även efter det att verksamheten har omlokaliserats. Vid omlokalisering kommer även kostnader uppstå för vissa lokalanpassningar vid KTH Campus.

I Södertälje har KTH inte genomfört några lokalanpassningar som föranleder återställningskostnader, slitaget i lokaler

Figur 44. KTH:s kostnader

Kostnader totalt 5 742 (5 426) mnkr

Källa: Ekonomisystem.

Figur 45. Verksamhetsutfall för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

mnkr

	2023	2022	2021
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1 280	1 243	1 304
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	296	283	268
Intäkter av bidrag	42	40	77
Finansiella intäkter	18	5	0
Summa Verksamhetens intäkter	1 636	1 570	1 650
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	1 024	981	970
Kostnader för lokaler	415	356	367
Övriga driftkostnader	267	287	271
Finansiella kostnader	7	2	0
Avskrivningar och nedskrivningar	60	59	65
Summa Verksamhetens kostnader	1 773	1 684	1 673
Summa Verksamhetsutfall	-137	-115	-24

Källa: Ekonomisystem.

Figur 46. Verksamhetsutfall för forskning och utbildning på forskarnivå

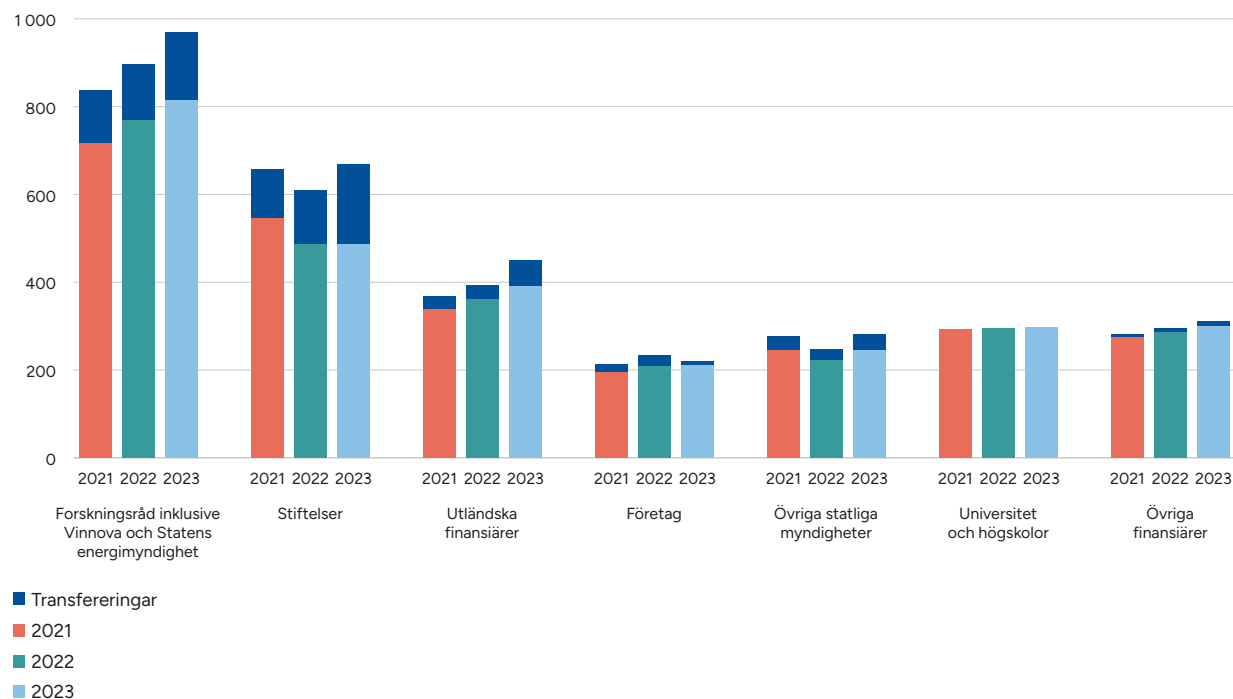
mnkr

	2023	2022	2021
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1 461	1 417	1 406
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	444	421	411
Intäkter av bidrag	1 901	1 858	1 847
Finansiella intäkter	42	22	4
Summa Verksamhetens intäkter	3 848	3 719	3 668
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	2 479	2 377	2 356
Kostnader för lokaler	663	631	606
Övriga driftkostnader	618	565	454
Finansiella kostnader	16	9	3
Avskrivningar och nedskrivningar	192	159	146
Summa Verksamhetens kostnader	3 969	3 741	3 564
Summa Verksamhetsutfall	-121	-23	103

Källa: Ekonomisystem.

Figur 47. Extern finansiering och transfereringar

tkr

Källa: Ekonomisystem.

bedöms som normalt och KTH har därför inte heller anledning att förvänta sig några återställningskostnader till följd av onormalt slitage. Även i Kista gör KTH bedömningen att slitaget i lokalerna är normalt och att det inte har genomförts lokalanpassningar som föranleder återställningskostnader. Kostnader kan uppstå vid flytt av labb från Kista, framför allt för sanering. För vissa avtal i Kista avser KTH att nyttja möjligheten att förlänga dem för kortare perioder, vilket skapar bättre förutsättningar att lämna lokaler i den takt som verksamheten omlokaliseras.

KTH tar inte upp några ansvarsförbindelser i årsredovisningen för 2023, då omlokalisering kommer att initieras under 2024.

Oförbrukade bidrag (förskott) och upplupna bidragsintäkter (fordringar)

De oförbrukade bidragen, förskotten, har ökat med 123 mnkr och uppgick till drygt 1 729 mnkr vilket motsvarar cirka 32 (30) procent av verksamhetens intäkter. Förskott från de största bidragsgivarna framgår i *figur 48*.

EU står för den största ökningen av förskotten. För 2023 ökade förskotten med 75 mnkr och uppgick till 403 mnkr jämfört med 328 mnkr 2022. Därefter kommer Wallenbergstiftelserna med en ökning på 69 mnkr 2023, från 9 mnkr till 78 mnkr. Förskotten från Vetenskapsrådet har däremot minskat med 47 mnkr jämfört med 2022, och uppgick 2023 till 441 mnkr. Hur stora förskotten är varierar beroende på vilken fas ett projekt befinner sig i.

KTH:s förbrukningstakt avseende bidrag från statliga myndigheter, beräknat i enlighet med den beräkningsmodell som tagits fram av Högskolornas forum för redovisningsfrågor (SUHF:s expertgrupp för ekonomifrågor), är 1,51 (1,47). Det indikerar att bidragen omsätts snabbare än ett år.

Upplupna bidragsintäkter, fordringar, ökade med 54 mnkr och uppgick till 633 mnkr 2023. Det är främst de upplupna bidragsintäkterna från Wallenbergstiftelserna som ökat.

Figur 48. Oförbrukade bidrag

mnkr

Största bidragsgivarna	2023	Förändring %
Vetenskapsrådet	441	-10
EU	403	23
Vinnova	142	15
Formas	106	9
Statens energimyndighet	100	17

Källa: Ekonomisystem.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Återrapporteringskrav: Universitet och högskolor medges undantag från 25 a § andra och tredje styckena avgiftsförordningen (1992:191) om disposition av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet enligt följande.

Uppgår det ackumulerade överskottet till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret ska myndigheten i årsredovisningen redovisa hur överskottet ska disponeras.

Har det uppkommit ett underskott i en avgiftsbelagd verksamhet som inte täcks av ett balanserat överskott

från tidigare räkenskapsår ska myndigheten i årsredovisningen lämna ett förslag till regeringen om hur underskottet ska täckas.

KTH:s avgiftsfinansierade verksamhet: beställd utbildning, uppdragsutbildning, utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter och uppdragsforskning har ett ackumulerat utgående överskott om 46 mnkr, vilket motsvarar 14 procent av verksamhetens intäkter.

Beställd utbildning uppvisade för 2023 ett mindre underskott om 34 tkr. Det ackumulerade överskottet uppgick till 5,2 mnkr. Överskottet är framförallt hänförligt till ett projekt där KTH under 2023 har fattat beslut om hur överskottet ska användas.

Uppdragsutbildningens resultat 2023 visade ett underskott om 698 tkr. Det ackumulerade underskottet är 1 196 tkr. KTH fortsätter arbetet för att verksamheten ska vara i balans.

Verksamheten avseende utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter uppvisade 2023 ett resultat om -2,2 (-6,6) mnkr. Det totala utgående överskottet vid utgången av 2023 var 31 (34) mnkr. Intäkterna har ökat med 7 procent jämfört med 2022 från 148 mnkr till 158 mnkr, vilket är en följd av att antalet studenter har ökat. Kostnaderna har ökat med 4 procent jämfört med under 2022. Kostnaderna för utbildningsmomenten har ökat då de följer utvecklingen av antalet studenter och deras prestationer, men även övriga kostnader inom verksamheten har ökat. Tidigare beslutade satsningar inom excellenta utbildningsmiljöer har också gjorts under året på kvalitetshöjande investeringar inom verksamheten.

Från 2024 sker kostnadsökningar inom verksamheten som kommer av generella kostnadsökningar samt tillkommande kostnader som tidigare har haft annan finansiering. En tillkommande kostnad är finansiering av underskott inom studentbostäder, vilket beslutades i KTH:s planeringsförutsättningar 2024–2026. För att möta kostnadsökningarna har KTH beslutat om en höjning av studieavgiften för nyantagna studenter, vilken träder i kraft från och med höstterminen 2024. Se avsnitt *Utbildning*. Det sedan tidigare ackumulerade överskottet förväntas dock minska.

Även inom uppdragsforskningen är KTH:s mål att verksamheten ska vara i balans, vilket återspeglas i det interna regelverket. Resultatet för 2023 är negativt och uppgår till -6,6 mnkr. Det ackumulerade överskottet inom verksamheten har minskat från knappt 18 mnkr 2022 till drygt 11 mnkr 2023, vilket motsvarar 7 procent av omsättningen. Uppdragsforskning bedrivs inom samtliga skolor i flertalet projekt. Överskottet är koncentrerat till ett fåtal projekt där det finns planer på att använda överskottet till fortsatt utveckling och satsningar inom verksamheten. Det ekonomiska utfallet följs upp tertialvis.

KTH Holding AB

KTH har genom anslag 2:65 ap. 13 Idébanksmedel erhållit 1 000 tkr och bemyndigades att under året utbetala högst 1 000 tkr av dessa medel som ett kapitaltillskott till holdingbolaget. Under 2023 har 1 000 tkr betalats ut till KTH Holding AB som ett kapitaltillskott för att finansiera kostnader för idébankerna. Erhållna idébanksmedel redovisas i balansräkningen under Statskapital, till skillnad från de vanliga anslagen. I samband med utbetalning av medlen till KTH Holding AB redovisas det i balansräkningen som andelar i hel- och delägda företag, årets anskaffning.

Redovisning av styckkostnad

Enligt 3 kap. 1 § i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheterna kommentera myndighetens resultat och genomförande av verksamheten. Den ska utgå från de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion samt de mål och krav som regeringen har angett i regleringsbrev eller något annat beslut.

Resultatredovisningen ska innehålla väsentlig information om vad myndigheten presterat i förhållande till uppgifter och mål som regeringen har beslutat för myndighetens verksamhet. Myndigheten ska även ta fram resultatindikatorer och redovisa enligt dessa, om det inte medför kostnader som menligt påverkar verksamheten. Myndigheten ska redovisa antal ärenden och styckkostnader för de ärendeslag som enligt myndighetens bedömning omfattar ett stort antal ärenden. Styckkostnader för vissa väsentliga prestationer redovisas i avsnitt *Väsentliga uppgifter* i enlighet med regleringsbrevet för universitet och högskolor. Landets universitet har tidigare samrätt angående hur måtten som beskrivs nedan ska tas fram. De framtagna uppgifterna bör inte jämföras mellan lärosätena eftersom varje lärosäte är unikt på många olika sätt. De bör enbart användas som ett mått över tid för ett och samma lärosäte.

Mått för kostnad per prestation i Väsentliga uppgifter

För utbildning på grundnivå och avancerad nivå används måtten kostnad per helårsstudent, HST, respektive kostnad per helårsprestation, HPR. För dessa gäller att med kostnad avses kostnaden för utbildning enligt resultaträkningen, exklusive uppdragsutbildning och beställd utbildning. Antalet HST och HPR inkluderar således inte heller uppdragsutbildning och beställd utbildning. HST och HPR för de studenter som betalar studieavgift ingår dock i underlaget. För forskning och utbildning på forskarnivå används måttet kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation. Med kostnad avses kostnaden för forskning och forskarutbildning samt kostnaden för uppdragsforskning enligt resultaträkningen. Refereegranskade vetenskapliga publikationer är artiklar och forskningsöversikter som genomgått granskning av oberoende forskare och som presenterar nya insikter i vetenskaplig form. Uppgiften om antal refereegranskade vetenskapliga publikationer har hämtats ur KTH:s publikationsdatabas DiVA. Denna innehåller dels poster som importerats från Web of Science, dels bibliografiska data som forskarna själva registrerat. I bägge fallen finns en viss eftersläpning i registreringen, vilket gör att den uppgift som lämnas i årsredovisningen bör betraktas som preliminär. Erfarenhetsmässigt brukar dock det mer definitiva värdet inte avvika med mer än 5 procent från den preliminära skattningen. På grund av eftersläpning i registreringen i publikationsdatabaserna har uppgiften om antal artiklar för 2022 uppdaterats med ett mer definitivt värde. Förändringen jämfört med det uppskattade värdet för ett år sedan är cirka 0,2 procent. Det bör därmed noteras att publikationer ett visst år inte har fullständig överensstämmelse med årets kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå. Nyckeltalet kan dock ses som ett acceptabelt närmevärde.

Stiftelseförvaltning

KTH förvaltar för närvarande 94 privaträttsliga stiftelser genom anknuten förvaltning.

Stiftelserna har bildats genom olika donationer till KTH.

De äldsta stiftelserna har sitt ursprung i två gåvor från 1874 som donerades till KTH:s föregångare, Kongl. Teknologiska Institutet. Hultqvists stiftelse har till ändamål att dela ut stipendier till medellösa eller mindre bemedlade och flitiga studenter vid högskolan, vilka genom flit och gott uppförande gjort sig förtjänta därav. Samuel Owens stipendiestiftelse har även den till ändamål att dela ut stipendier till studenter vid KTH. Båda stiftelserna delar fortfarande ut stipendier till studenter vid KTH.

Insamlingsstiftelsen för internationellt studentutbyte vid KTH och Stiftelsen Professor Odelstiernas stipendiefond delade under 2023 ut hela stiftelsekapitalet till sina respektive ändamål och avslutades.

Ändamålsförvaltning

I stiftelseförordnandet anges ändamålet för varje stiftelse. Under 2023 delade de KTH-anknutna stiftelserna ut 25 (22) mnkr.

Av de 94 KTH-anknutna stiftelserna ger 41 stipendier till studenter på grundnivå och avancerad nivå. Drygt 9 mnkr delades ut genom 294 stipendier varav närmare 4 mnkr från den största av de stiftelser som KTH förvaltar, Stiftelsen Henrik Göranssons Sandviken Stipendiefond. Stiftelsen har ett kapital på 236 mnkr.

Resebidrag till lärare, forskare och doktorander delas ut från 28 stiftelser. Från dessa delades drygt 5 mnkr ut under 2023 genom 191 stipendier.

Övriga 25 stiftelser bidrar bland annat till forskningsverksamheten vid KTH. Under året beslutades att dela ut bidrag om närmare 11 mnkr fördelat på 85 stipendier till sådan verksamhet.

Den näst största stiftelsen som KTH förvaltar är Stiftelsen KTH:s stora pris ur 1944 års donation. Donatorn föreskrev att priset ska gå till en svensk medborgare som bland annat genom epokgörande upptäckter, sinnrika tillämpningar eller konstnärlig insats haft stor betydelse för Sverige. Årets pris var på 1,3 mnkr och kommer att delas ut i samband med KTH:s professorsinstallation i april 2024. Mottagare av priset 2023 är Tilde Björfors, bland annat grundare av Cirkus Cirkör. Universitetsstyrelsens motivering lyder: "Genom att ta lek och äventyrligt skapande på fullaste allvar har Tilde Björfors lyft nycirkusen till nya nivåer, bildat skola och etablerat genren i Sverige. Med elegans, ekvilibrist och envishet har hon öppnat nya dörrar till ett artisteri som spränger gränserna för vad som är möjligt såväl i fantasin som i manegen. Tilde Björfors är en mycket värdig mottagare av KTH:s stora pris."

KTH erhåller ersättning från stiftelserna för de kostnader som uppkommer i samband med förvaltningen. Ersättningen 2023 uppgick till 2,1 mnkr.

Kapitalförvaltning

Kapitalet för de anknutna stiftelserna förvaltas diskretionärt av två externa kapitalförvaltare. Det innebär att kapitalförvaltaren har rätt att genomföra omplaceringar i portföljen, inom de ramar som anges i universitetsstyrelsens riktlinje för placering av kapital för KTH:s anknutna stiftelser.

Den totala stiftelseförmögenheten uppgick vid årets slut till 1 040 mnkr (959 mnkr).

Figur 49. Stiftelsernas värde

Stiftelsekapital per 2023-12-31

	Antal	Kapital, mnkr
Stiftelser 15–250 mnkr	16	715
Stiftelser 5–15 mnkr	23	206
Stiftelser 1–5 mnkr	46	113
Stiftelser upp till 1 mnkr	9	6
Summa	94	1 040

Källa: Stiftelsernas bankutdrag.

Finansiell redovisning

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, FÅB, förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring, anslagsförordningen (2011:223), donationsförordningen (1998:140) samt tillkommande regeringsbeslut. KTH följer god redovisningssed enligt Ekonomistyrningsverkets, ESV, föreskrifter och allmänna råd till förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring.

KTH använder Baskontoplan 1999 för statliga myndigheter, BAS-99, som utvecklats av ESV. Kontoplanen bygger på samma grundprinciper som baskontoplanen för företag, EU BAS 97.

KTH tillhör de myndigheter som är skyldiga att följa förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. Det innebär att KTH med rimlig säkerhet fullgör de krav som framgår av 3 § myndighetsförordningen (2007:515). Riskanalys är framtagen för att säkerställa att kraven uppfylls.

Brytdag för den löpande redovisningen avseende räkenskapsåret 2023 var den 5 januari 2024. Som periodavgränsningspost bokförs belopp överstigande 100 tkr. Om inget annat anges nedan redovisas beloppen i tusental kronor (tkr), avrundningseffekter kan förekomma.

Undantag från vissa bestämmelser för universitet och högskolor enligt regleringsbrevet

Enligt bilaga 2 till regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende universitet och högskolor medges universitet och högskolor undantag gällande bland annat:

Anslag grundutbildning, ramanslag

Enligt punkt 2.1 och 2.2 i bilaga 2 till regleringsbrev medges universitet och högskolor undantag gällande:

- 12 § anslagsförordningen (2011:223). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätenas räntekonton i Riksgäldskontoret ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätets räntekonto i Riksgäldskontoret.
- 7 § anslagsförordningen (2011:223). Lärosätet får överföra överproduktion till ett värde av högst 15 procent av takbeloppet såväl som utnyttjat takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst 10 procent av takbeloppet till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.

Väsentliga uppgifter

Enligt punkt 2.3 i bilaga 2 till regleringsbrev medges universitet och högskolor undantag från bestämmelsen enligt 2 kap 4 § tredje stycket FÅB om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska i stället lämna uppgifter enligt tabell 2 i avsnitt 3 Väsentliga uppgifter där det framgår vilka styckkostnader i enlighet med 3 kap 1 § andra stycket FÅB som myndigheterna ska redovisa.

Universitet och högskolor ska i samband med att noter upprättas till årsredovisningen särskilt beakta att specifikation ges av:

- låneram i Riksgäldskontoret uppdelad på beviljad låneram och utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut, och
- beviljad och under året maximalt utnyttjad kontokredit hos Riksgäldskontoret.

Finansieringsanalys

Enligt punkt 2.4 i bilaga 2 till regleringsbrev medges universitet och högskolor undantag från bestämmelsen enligt 2 kap 4 § andra stycket FÅB om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.

Finansiering av anläggningstillgångar

Enligt punkt 2.5 i bilaga 2 till regleringsbrev medges universitet och högskolor undantag från 2 kap 1 § första stycket och 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) om finansiering av anläggningstillgångar enligt följande.

En anläggningstillgång som används i myndighetens verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som har mottagits från icke-statliga givare. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet.

Ekonomimodell och redovisningens uppläggning

KTH:s ekonomimodell har som utgångspunkt att tillgodose såväl de interna enheternas, myndighetens som statsmakternas behov av information och är uppbyggd enligt principen att varje skola ansvarar för sitt eget bokslut och sammanställer en fullständig balans- och resultaträkning. För KTH som helhet är interna transaktioner eliminerade.

KTH fördelar sedan 2010 de gemensamma kostnaderna med utgångspunkt från den modell som föreslagits av Sveriges universitets- och högskoleförbund, SUHF.

Donationer

KTH har medgivande från regeringen, enligt 12 § donationsförordningen (1998:140), att placera donationsmedel som inte ska förbrukas inom de närmaste två åren, utanför Riksgälden.

De donationsmedel som per 31 december 2011 utgjordes av kortfristiga placeringar (svenska aktier samt utländska värdepappersfonder) avyttrades under år 2012. De likvida medel som erhöles i samband med att de kortfristiga placeringarna avyttrades finns nu på ett konto hos Riksgäldskontoret. De medel som vid bokslutstillfället ännu inte har förbrukats för sitt ändamål har periodiserats som oförbrukade bidrag. Av de oförbrukade medlen utgörs 8,8 mnkr av Kerstin och Rune Jonassons donation. Behovet av likvida medel, för investeringar med koppling till donationen, de närmaste åren motsvarar det som redovisats som oförbrukat bidrag. Nya donationer intäktsförs som bidrag.

KTH har under 2023 inte utnyttjat rätten att förvalta donationsmedel i aktier och andra värdepapper, enligt donationsförordningen, och har ingen avkastning att redovisa.

Verksamhetsgrenar

KTH:s verksamhet redovisas under följande verksamhetsgrenar:

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå:

- Utbildning på grundnivå och avancerad nivå
- Beställd utbildning
- Uppdragsutbildning

Forskning och utbildning på forskarnivå:

- Forskning och utbildning på forskarnivå (inklusive kapitalandelsförändringar i KTH Holding AB)
- Uppdragsforskning

Transfereringar

KTH särredovisar transfereringar då dessa inte representerar någon egentlig resursförbrukning inom KTH. Transfereringar är medel som är avsedda att användas för finansiering av bidrag till externa samarbetspartner samt till stipendier med mera. Exempel på transfereringar är när KTH är koordinator och förmedlar medel från EU vidare till andra samarbetspartner. KTH transfererar även anslag exempelvis inom strategiska forskningsområden, SciLifeLab och till Uppsala universitet avseende nationell forskningsinfrastruktur, SNIC.

Immateriella anläggningstillgångar

Förvärvade immateriella tillgångar redovisas till anskaffningsvärdet som ska uppgå till minst 100 tkr. Avskrivningar räknas från den kalendermånad då tillgången tas i bruk. Den ekonomiska livslängden kan vara tre år eller fem år.

Balanserade utgifter för utveckling gäller framför allt utveckling av administrativa datasystem, som beräknas ha en livslängd på fem år. Detta innebär att kostnaderna successivt avräknas mot resultatet under datasystemets hela livslängd och inte direkt vid leveransgodkännandet.

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier, utrustning med mera med minst tre års ekonomisk livslängd och ett anskaffningsvärde på minst 25 tkr bokförs som materiella anläggningstillgångar. De redovisas till sitt anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan.

Med anskaffningsvärde avses kostnader för förvärv eller tillverkning inklusive de åtgärder som krävs för att göra tillgången brukbar för det ändamål den anskaffats. För anläggningstillgångar anskaffade i utländsk valuta omräknas anskaffningskostnaden till den vid leveranstidpunkten gällande valutakursen.

För datorer tillämpas avskrivningstider på normalt tre år. Övriga inventarier, maskiner och utrustning avskrivs normalt under fem år. För vissa större investeringar tillämpas avskrivningstider på upp till tio år.

Möjlighet finns att tillämpa komponentavskrivningar vid investeringar om en större anläggning har väsentliga skillnader i nyttjandeperiod. Avskrivningar räknas från den kalendermånad då tillgången tas i bruk.

Reparation och ombyggnad av annans fastighet aktiveras när beloppet överstiger 500 tkr om den ekonomiska livslängden beräknas vara mer än tre år. Avskrivningstiden för förbättringsutgift på annans fastighet är normalt tio år men anpassas till hyreskontraktets återstående längd om den är kortare än tio år.

Holdingbolaget vid KTH

KTH förvaltar från och med den 1 januari 1998 holdingbolaget KTH Holding AB. KTH företräder staten som ägare i KTH Holding AB med samtliga aktier (100 st) till ett anskaffningsvärde av 6 850 tkr, med ett nominellt värde à 1 000 kr/st. Tidigare år har uppgifter om andelar i hel- och delägda företag och resultatandel redovisats enligt kapitalandelsmetoden. Regeringen har beslutat att från och med 2020 ska aktier och andelar i hel- och delägda företag redovisas på motsvarande sätt som andra anläggningstillgångar, det vill säga enligt anskaffningsvärdemetoden. Tidigare års resultatandelar har redovisats som myndighetskapital i stället för anläggningstillgång.

Invärderad konst

Under 2012 invärderade KTH konst från Statens konstråd. Under 2013–2023 har KTH årligen återlämnat och invärderat ny konst från Statens konstråd i enlighet med 5 kap 3 § FÅB. Under 2023 har inga nya konstverk invärderats, inga konstverk har återlämnats. Per den 31 december 2023 uppgick den invärderade konsten till ett värde av 1 438 tkr, vilket återfinns under noten Statskapital.

Övriga fordringar och skulder

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta samt skulder till det värde de hade vid tillfället de uppstod.

Justering av det ingående överföringsbeloppet

KTH har justerat det ingående överföringsbeloppet i not 1 med 2022 års anslagssparande över tio procent. I årsredovisningen för 2022 redovisades 63 940 tkr som anslagssparande över 10 procent, detta belopp räknades upp med 6 407 tkr under 2023 i enlighet med fastställt belopp av ESV. KTH:s beräkning gjordes på hela takbeloppet på anslag 2:17 och ESV räknade enbart på anslagspost 1.1. Skillnaden medför en lägre återbetalning 2024 avseende 2023 än som varit fallet om inte beloppet uppräknats under 2023.

Rättelse avseende periodavgränsningsposter

Från och med 2023 har en rättelse gjorts. Rättelsen avser upplupna uppdragsintäkter och oförbrukade uppdragsmedel, i syfte att särskilja periodavgränsningsposter inom den avgiftsfinansierade verksamheten från den bidragsfinansierade verksamheten. Rättelsen är gjord under 2023 och avser inte jämförelsetalen på angivna poster. Om periodavgränsningsposternas jämförelsetal räknats om skulle övriga upplupna intäkter ökas med ca 29,8 mnkr (79,4 procent inomstatligt och 20,6 procent utomstatligt) och ett motsvarande lägre belopp skulle redovisats på posten upplupna bidragsintäkter. För övriga förutbetalda intäkter hade jämförelsetalet visat ett högre belopp med 57,6 mnkr (42,7 procent inomstatligt och 57,3 procent utomstatligt) och motsvarande lägre belopp för oförbrukade bidrag.

Resultaträkning

För att ge en helhetsbild som motsvarar karaktären av KTH:s verksamhet redovisas resultaträkningen inte bara för verksamhetsåret och året dessförinnan utan för en femårsperiod.

Belopp i tkr

	Not	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter						
Intäkter av anslag	1	2 741 228	2 660 597	2 710 769	2 556 455	2 409 564
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	739 783	703 808	678 842	674 633	670 376
Intäkter av bidrag		1 942 865	1 898 095	1 923 698	1 840 929	1 878 724
Finansiella intäkter	3	59 724	26 301	4 075	1 738	2 908
Summa Verksamhetens intäkter		5 483 600	5 288 801	5 317 385	5 073 756	4 961 571
Verksamhetens kostnader						
Kostnader för personal	4	3 502 420	3 357 468	3 325 956	3 173 160	3 027 200
Kostnader för lokaler		1 078 503	987 230	972 857	963 441	944 574
Övriga driftkostnader		884 842	852 007	724 670	704 745	845 588
Finansiella kostnader	3	23 859	10 549	2 963	834	4 754
Avskrivningar och nedskrivningar		252 057	218 718	211 212	220 945	210 442
Summa Verksamhetens kostnader		5 741 681	5 425 973	5 237 658	5 063 126	5 032 557
Summa Verksamhetsutfall		-258 081	-137 172	79 727	10 630	-70 986
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	5	0	0	0	0	2 072
Transfereringar						
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		429 621	435 058	427 799	372 472	353 460
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		209 634	181 636	169 998	153 025	158 431
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	6	244 098	159 457	152 036	83 370	92 664
Lämnade bidrag	7	-883 353	-776 151	-749 833	-608 867	-604 555
Saldo Transfereringar		0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	8	-258 081	-137 172	79 727	10 630	-68 914

Resultaträkning per verksamhetsgren

	Not	Totalt	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			Forskning och utbildning på forskarnivå	
			Grund-utbildning	Beställd utbildning	Uppdrags-utbildning	Forskn och forskarutb	Uppdrags-forskning
Verksamhetens intäkter							
Intäkter av anslag	1	2 741 228	1 280 210	0	0	1 461 018	0
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	739 783	270 972	8 388	16 260	283 107	161 056
Intäkter av bidrag		1 942 865	42 324	0	0	1 900 542	0
Finansiella intäkter	3	59 724	17 632	0	4	42 030	57
Summa Verksamhetens intäkter		5 483 600	1 611 138	8 388	16 265	3 686 697	161 113
Verksamhetens kostnader							
Kostnader för personal	4	3 502 420	1 013 455	2 906	7 430	2 428 094	50 535
Kostnader för lokaler		1 078 503	415 011	0	0	663 314	178
Övriga driftkostnader		884 842	251 715	5 516	9 531	515 890	102 190
Finansiella kostnader	3	23 859	7 447	0	1	16 005	406
Avskrivningar och nedskrivningar		252 057	59 969	0	0	177 665	14 422
Summa Verksamhetens kostnader		5 741 681	1 747 597	8 422	16 963	3 800 969	167 731
Summa Verksamhetsutfall		-258 081	-136 460	-34	-698	-114 271	-6 618
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	5	0	0	0	0	0	0
Transfereringar							
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		429 621	11 417	0	0	418 204	0
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		209 634	26 896	0	0	182 738	0
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	6	244 098	3 122	0	0	240 976	0
Lämnade bidrag	7	-883 353	-41 435	0	0	-841 918	0
Saldo Transfereringar		0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	8	-258 081	-136 460	-34	-698	-114 271	-6 618

Balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
I. Immateriella anläggningstillgångar	9	38 973	14 462
Balanserade utgifter för utveckling		62	87
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		38 910	14 375
II. Materiella anläggningstillgångar	10	881 994	873 869
Förbättringsutgifter på annans fastighet		271 524	286 164
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		564 770	554 186
Pågående nyanläggningar		45 700	33 518
III. Finansiella anläggningstillgångar	11	30 014	29 014
Andelar i hel- och delägda företag		29 925	28 925
Andra långfristiga värdepappersinnehav		90	90
VI. Kortfristiga fordringar	12	143 797	183 463
Kundfordringar		31 200	35 911
Fordringar hos andra myndigheter		112 271	146 529
Övriga kortfristiga fordringar		325	1 023
VII. Periodavgränsningsposter	13	1 035 733	885 431
Förutbetalda kostnader		355 155	299 823
Upplupna bidragsintäkter		632 935	579 224
Övriga upplupna intäkter		47 643	6 384
VIII. Avräkning med statsverket	14	-166 379	-199 946
Avräkning med statsverket		-166 379	-199 946
X. Kassa och bank	15	1 829 735	2 090 469
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		1 616 382	1 823 583
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		213 353	266 885
Summa Tillgångar		3 793 867	3 876 760
KAPITAL OCH SKULDER			
I. Myndighetskapital	16	483 904	740 985
Statskapital	17	31 363	30 363
Balanserad kapitalförändring	18	710 622	847 795
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-258 081	-137 172
III. Avsättningar		51 092	47 167
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	10 378	9 900
Övriga avsättningar	20	40 713	37 267
IV. Skulder m.m.		1 358 883	1 377 458
Lån i Riksgäldskontoret	21	651 572	676 195
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		118 567	81 661
Leverantörsskulder		225 696	206 340
Övriga kortfristiga skulder	22	363 435	413 782
Depositioner		-387	-520
V. Periodavgränsningsposter	23	1 899 987	1 711 150
Upplupna kostnader		104 722	82 878
Oförbrukade bidrag		1 729 217	1 606 542
Övriga förutbetalda intäkter		66 048	21 730
Summa Kapital och Skulder		3 793 867	3 876 760
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Statliga garantier för lån och krediter		inga	inga
Övriga ansvarsförbindelser	24	8 000	11 100

Anslagsredovisning

Belopp i tkr om inte annat anges

Litt	Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
16 2:17	KTH: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (Ramanslag)	199 929	1 327 305	70 347 ¹⁾	1 456 887	1 290 508	166 379
16 2:17:1	Takbelopp (ram)	199 929	1 291 808	70 347 ¹⁾	1 421 390	1 258 561	162 829
16 2:17:2	Takbelopp RRF (ram)	0	35 497	0	35 497	31 947	3 550
16 2:18	KTH: Forskning och utbildning på forskarnivå (Ramanslag)	0	1 879 222	0	1 879 222	1 879 222	0
16 2:18:2	Basresurs (ram)	0	1 879 222	0	1 879 222	1 879 222	0
16 2:65	Särskilda medel till universitet och högskolor (Ramanslag)	17	2 119	17	2 119	2 119	0
16 2:65:13	Idébanksmedel (ram)	17	1 000	17	1 000	1 000	0
16 2:65:87	Medel för studenthälsa (ram)	0	1 119	0	1 119	1 119	0
Summa		199 946	3 208 646	70 364	3 338 228	3 171 849	166 379

¹⁾ I årsredovisningen för 2022 redovisades 63 940 tkr som anslagssparande över 10 procent, detta belopp räknades upp med 6 407 tkr under 2023 efter fastställda belopp av ESV. KTH:s beräkning gjordes på hela takbeloppet på anslag 2:17 och ESV räknade enbart på anslagspost 1.1. Skillnaden medför en lägre återbetalning 2024 avseende 2023.

Redovisning av villkor för anslag 2:17 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Anslagspost 1.1 Takbelopp: inom anslagsposten avser 11 150 tkr medel för en särskild satsning på livslångt lärande. Hela beloppet har avräknats mot HST.

Anslagspost 1.2 Takbelopp RRF: delposten om 35 497 tkr omfattar medel hänförliga till EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF). 31 947 tkr har avräknats.

Redovisning av villkor för anslag 2:18 Forskning och utbildning på forskarnivå

KTH har ett bemyndigande om att besluta om en årlig medlemsavgift till Euro-Bioimaging-ERIC på högst 1 000 tkr under 2019–2023. Under 2023 har KTH betalat 86 087 euro i medlemsavgift, vilket motsvarar 962 tkr.

KTH har ett bemyndigande med anledning av medlemskapet i den ideella föreningen EBRAINS att under 2019–2023 besluta om en årlig medlemsavgift på högst 1 600 tkr. Under 2023 har KTH betalat 100 000 euro i medlemsavgift, vilket motsvarade 1 097 tkr.

KTH har ett bemyndigande med anledning av medlemskapet i EIT Urban Mobility att under 2019–2023 besluta om en årlig medlemsavgift på högst 540 tkr. Under 2023 har KTH betalat 30 000 euro i medlemsavgift, vilket motsvarade 357 tkr.

KTH har bemyndigande med anledning av medlemskapet i EIT Health att under 2023–2025 besluta om en årlig medlemsavgift på högst 900 tkr. Under 2023 har KTH betalat 65 000 euro i medlemsavgift, vilket motsvarade 733 tkr.

KTH har bemyndigande med anledning av medlemskapet i EIT Raw Materials att under 2023–2025 besluta om en årlig medlemsavgift på högst 1 200 tkr. Under 2023 har KTH betalat 100 000 euro i medlemsavgift, vilket motsvarade 1 104 tkr.

KTH har bemyndigande med anledning av medlemskapet i EIT Digital att under 2023–2025 besluta om en årlig medlemsavgift på högst 400 tkr. Under 2023 har KTH betalat 30 000 euro i medlemsavgift, vilket motsvarade 350 tkr.

Inom anslaget för forskning och utbildning på forskarnivå ingår 330 943 tkr för de strategiska forskningsområdena, SFO, uppbyggnad av infrastruktur vid SciLifeLab med 290 052 tkr samt forskning inom SciLifeLab i tidiga skeden av läkemedelsutveckling med 57 341 tkr. Medlen används till verksamhet inom KTH samt transfereras till ett flertal medverkande lärosäten. Inom SFO har 78 651 tkr transfererats under 2023. Inom uppbyggnad av infrastruktur har 208 095 tkr transfererats och inom läkemedelsutveckling 42 468 tkr. Resterande medel nyttjas inom KTH:s verksamhet. Eventuellt oförbrukade medel redovisas inom årets kapitalförändring för att nyttjas kommande år. Se avsnitt *Forskning*.

KTH får högst använda 1 000 tkr för verksamhetsbidrag till stiftelsen Vetenskapsstaden och högst 500 tkr för verksamhetsbidrag till Stiftelsen Flemingsberg Science. Från anslaget har 1 000 tkr transfererats till stiftelsen Vetenskapsstaden och 500 tkr till Stiftelsen Flemingsberg Science.

Inom anslaget ingår 10 000 tkr för verksamhet i Södertälje. Anslaget till satsningen i Södertälje har till sin helhet förts till institutionen i Södertälje. Hela anslaget har inte förbrukats under 2023. Se avsnitt *Forskning*.

Noter

Noter till resultaträkningen

Belopp i tkr om inte annat anges

Not 1 Intäkter av anslag

	2023	2022
Erhållna anslag		
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 290 508	1 250 906
Forskning och utbildning på forskarnivå	1 879 222	1 843 660
Särskilda medel till universitet och högskolor	2 119	2 089
Summa	3 171 849	3 096 655
Transferering av anslagsmedel		
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	-11 417	-8 811
Forskning och utbildning på forskarnivå	-418 204	-426 247
Summa	-429 621	-435 058
Anslag enligt resultaträkning		
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 279 091	1 242 095
Forskning och utbildning på forskarnivå	1 461 018	1 417 413
Särskilda medel till universitet och högskolor	1 119	1 089
Summa	2 741 228	2 660 597

Redovisning av takbelopp

Tabell 1 Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR)

Utfall avseende perioden 2023-01-01–2023-12-31

Utbildningsområde	Utfall		Utfall HPR	HST Ersättn. (tkr)	HPR Ersättn. (tkr)	Utfall total ersättning
	HST LLL	HST exkl. LLL				
Humaniora	25	227	198	7 785	4 419	12 204
Juridik	1	47	43	1 613	964	2 577
Samhällsvetenskap	72	255	228	8 741	5 086	13 826
Naturvetenskap	48	2 026	1 476	118 368	72 743	191 111
Teknik	0	10 020	8 381	585 525	413 055	998 580
Verksamhetsförlagd utbildning	0	31	20	1 838	1 164	3 002
Läroarbete	5	3	2	131	100	232
Design	0	143	143	23 680	14 428	38 108
Summa	151	12 752	10 492	747 681	511 960	1 259 640

Enligt bilaga 2 till regleringsbrev, Avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer m.m. Summan Utfall total ersättning ska avse den totala ersättningen som lärosätet genomför produktion för, dvs. oberoende av om den ryms inom tilldelade medel eller inte. I kolumnen HST Ersättn. (tkr) ingår ersättningen för HST livslångt lärande, beräknad genom summan av ersättningen för en HST och en HPR för relevant utbildningsområde. Utfall HST LLL avser den del av satsningen på livslångt lärande som endast avräknas mot HST.

Takbelopp (tkr)

Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med	0
Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med	36 797

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden

Totalt antal helårsstudenter inom design var 399. Högst får 143 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom design har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Tabell 2 Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)	
Årets takbelopp	1 327 305
+ Ev. ingående anslagssparande *)	129 582
Summa (A)	1 456 887

B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	19 718
Utfall total ersättning enligt tabell 1	1 270 790
+ Ev. ingående överproduktion	0
Summa (B)	1 290 508
Summa (A-B) ¹⁾	166 379

¹⁾ Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet nedan.

Negativ summa förs till tabell över överproduktionen nedan.

*) I årsredovisningen för 2022 redovisades 63 940 tkr som anslagssparande över 10 %, detta belopp räknades upp med 6 407 tkr under 2023 efter fastställda belopp av ESV. KTH:s beräkning gjordes på hela takbeloppet på anslag 2:17 och ESV räknade enbart på anslagspost 1.1. Skillnaden medför en lägre återbetalning 2024 avseende 2023.

Tabell. Anslagssparande

Totalt utgående anslagssparande (A-B)	166 379
- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²⁾	-33 649
Utgående anslagssparande	132 731

Tabell. Överproduktion

Total utgående överproduktion	0
- Ev. överproduktion över 15 % av takbeloppet ²⁾	0
Utgående anslagssparande	0

²⁾ Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet

Verksamhet	Över-/underskott t.o.m. 2021	Över-/underskott 2022	Intäkter ¹⁾ 2023	Kostnader 2023	Över-/underskott 2023	Ack. över-/underskott utgående 2023
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå						
Beställd utbildning	5 501	-238	8 388	8 422	-34	5 228
Uppdragsutbildning	-71	-427	16 265	16 963	-698	-1 196
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	40 228	-6 624	157 995	160 230	-2 235	31 369
Summering	45 658	-7 290	182 647	185 614	-2 967	35 402
Forskning och utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning	22 620	-4 923	161 113	167 731	-6 618	11 080
Summering	22 620	-4 923	161 113	167 731	-6 618	11 080
Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller						
Tillhandahållande av bostadslägenheter enligt förordningen (2022:1515) om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder ²⁾			96 677	111 429	-14 752	
Summering			96 677	111 429	-14 752	

¹⁾ Intäkterna innefattar intäkter av avgifter och finansiella intäkter.

²⁾ Ackumulerat underskott avseende tillhandahållande av bostadslägenheter visar hur mycket av verksamhetens kostnader som inte täckts av avgifter, underskottet har finansierats via fullkostnadsmodellen.

Verksamhetens resultat kommenteras också i avsnittet *Ekonomi - resultat, resursanvändning och finansiering*.

Specifikation av intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2023	2022
Beställd utbildning	8 388	6 938
Uppdragsutbildning	16 260	17 274
Uppdragsforskning	161 056	142 969
Studieavgifter	157 995	147 889
Tillhandahållande av bostadslägenheter ¹⁾	96 677	96 109
Intäkter enligt § 4 avgiftsförordningen	212 925	196 913
varav int av lokaler med undantag i regl.brev	27 283	21 992
Offentligrättsliga avgifter	5	1
Övriga intäkter	86 477	95 716
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	739 783	703 808
I intäkter av avgifter och andra ersättningar ingår:		
Tjänsteexport, intäkter	190 815	181 308
Icke-statliga medel enligt 6 kap, 1 § kapitalför-sörjningsförordningen, sponsring	1 477	1 747
Intäkter enligt § 4 avgiftsförordningen i förhållande till totala kostnader	3,7%	3,6%
Justerade intäkter ²⁾ enligt § 4 i förhållande till totala kostnader	3,2%	3,2%

¹⁾ Från 2023 särredovisas tillhandahållande av bostadslägenheter. Ingick tidigare i intäkter enligt § 4 avgiftsförordningen.

²⁾ Justering med hänsyn tagen till att tillhandahållandet av lokaler som ursprungligt hyrts för lärosätets verksamhet har undantag från § 4 i avgiftsförordningen (Regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende universitet och högskolor, bilaga 2).

Från 1 januari 2024 tillämpar KTH förordning (2022:1378) om avgifter för forskningsinfrastruktur. Intäkterna kommer att särredovisas från 2024 (redovisas nu under intäkter enligt § 4 avgiftsförordningen).

Not 3 Finansiella intäkter och kostnader

	2023	2022
Finansiella intäkter		
Ränta på räntekontot hos Riksgäldskontoret	63 977	13 439
Övriga finansiella intäkter	-4 253	12 861
Summa	59 724	26 301
Finansiella kostnader		
Ränta på räntekontot hos Riksgäldskontoret	380	0
Ränta på lån hos Riksgäldskontoret	22 609	4 675
Övriga finansiella kostnader	870	5 874
Summa	23 859	10 549

Not 4 Kostnader för personal

	2023	2022
Löner och arvoden ¹⁾	2 198 372	2 146 851
Arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar	1 083 242	1 004 939
Pensionskostnader	139 535	136 994
Övriga personalkostnader	81 272	68 684
Summa	3 502 420	3 357 468

¹⁾ Varav arvode till styrelsen och ej anställd personal, 76 787 tkr.

Information om sjukskrivning se figur 35 i avsnitt *Personal*.

Not 5 Resultat från andelar i hel- och delägda företag

Aktier och andelar i hel- och delägda företag ska enligt regeringsbeslut från och med 2020 redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden. Se ytterligare information under avsnitt *Finansiell redovisning/Redovisnings- och värderingsprinciper/Holdingbolaget vid KTH*.

Not 6 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag

	2023	2022
Wallenbergstiftelserna	127 802	88 575
EU	36 687	12 875
Stiftelsen Strategisk Forskning (SSF)	25 850	17 110
Familjen Erling-Perssons stiftelse	16 160	5 850
Stiftelsen Miljöstrategisk Forskning (MISTRA)	8 170	9 186
Region Stockholm (tidigare SLL)	7 885	8 355
Övrigt	21 543	17 507
Summa	244 098	159 457

Not 7 Lämnade bidrag

	2023	2022
Statliga myndigheter	-725 170	-652 443
Privata företag	-91 667	-65 576
Enskilda personer	-28 311	-28 046
Övrigt	-38 205	-30 086
Summa	-883 353	-776 151

Not 8 Årets kapitalförändring

	2023	2022
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	-137 192	-114 510
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	-136 460	-113 845
Beställd utbildning	-34	-238
Uppdragsutbildning	-698	-427
Forskning/konstnärligt utvecklingsarbete/ utbildning på forskarnivå	-120 889	-22 662
Utbildning på forskarnivå och forskning	-114 271	-17 739
Uppdragsforskning	-6 618	-4 923
Summa	-258 081	-137 172

Noter till balansräkningen

Belopp i tkr om inte annat anges

Not 9 Immateriella anläggningstillgångar

	2023-12-31	2022-12-31
Utgifter för utveckling		
Ingående anskaffningsvärde	17 426	17 426
Årets försäljning/utrangering	-26	0
Utgående anskaffningsvärde	17 399	17 426
Ingående ackumulerade avskrivningar	-17 339	-17 315
Årets avskrivningar	-24	-24
Återförd avskrivning på sålt/utrangerat	26	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-17 337	-17 339
Restvärde	62	87
Utgifter för immateriella rättigheter		
Ingående anskaffningsvärde	40 949	26 574
Årets anskaffningar	24 535	14 375
Utgående anskaffningsvärde	65 485	40 949
Ingående ackumulerade avskrivningar	-26 574	-26 574
Utgående ackumulerade avskrivningar	-26 574	-26 574
Restvärde	38 910	14 375
Summa restvärde	38 973	14 462

Not 10 Materiella anläggningstillgångar

	2023-12-31	2022-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	767 181	731 375
Årets anskaffningar	37 346	42 835
Årets försäljning/utrangering	-3 281	-7 029
Utgående anskaffningsvärde	801 245	767 181
Ingående ackumulerade avskrivningar	-481 016	-431 238
Årets avskrivningar	-51 525	-50 484
Återförd avskrivning på sålt/utrangerat	2 820	706
Utgående ackumulerade avskrivningar	-529 721	-481 016
Restvärde ¹⁾	271 524	286 164
Maskiner, inventarier, installationer mm		
Ingående anskaffningsvärde ²⁾	2 441 024	2 309 760
Årets anskaffningar	194 298	284 638
Årets slutförda pågående nyanläggningar	17 151	9 872
Årets försäljning/utrangering	-99 978	-163 248
Utgående anskaffningsvärde	2 552 495	2 441 022
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 886 836	-1 881 428
Årets avskrivningar	-200 508	-168 209
Återförd avskrivning på sålt/utrangerat	99 618	162 801
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 987 725	-1 886 836
Restvärde	564 770	554 186
Pågående nyanläggningar		
Ingående anskaffningsvärde ²⁾	33 527	23 800
Årets anskaffningar	29 262	23 328
Årets slutförda pågående nyanläggningar	-17 151	-9 872
Årets försäljning/utrangering	61	-3 738
Utgående anskaffningsvärde	45 700	33 518
Restvärde	45 700	33 518
Summa restvärde	881 994	873 869
¹⁾ Varav Pågående förbättringsutgifter	32 198	43 098

²⁾ Siffran för ingående anskaffningsvärde år 2023 har justerats i förhållande till utgående anskaffningsvärde 2022 på grund av att det då redovisades ett felaktigt belopp som rättades under 2023.

Not 11 Finansiella anläggningstillgångar

	2023-12-31	2022-12-31
Andelar i hel- och delägda företag ¹⁾		
IB	28 925	27 925
Under året förändring	1 000	1 000
Summa Andelar i hel- och delägda företag	29 925	28 925
Andra långfristiga värdepappersinnehav ²⁾		
IB	90	90
Summa Andra långfr värdepappersinnehav	90	90
Totalt		
IB	29 014	28 014
Under året förändring	1 000	1 000
Summa Totalt	30 014	29 014

¹⁾ KTH Holding AB
Aktier och andelar i hel- och delägda företag ska enligt regeringsbeslut från och med 2020 redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden. Se ytterligare information under avsnitt *Finansiell redovisning/Redovisnings- och värderingsprinciper/Holdingbolaget vid KTH*.

²⁾ KIC InnoEnergy SE

Not 12 Kortfristiga fordringar

	2023-12-31	2022-12-31
Kundfordringar	31 200	35 911
Fordringar hos andra myndigheter	112 271	146 529
varav <i>mervärdesskatt</i>	99 538	106 985
Övriga kortfristiga fordringar	325	1 023
varav <i>fordringar på personal</i>	-354	492
Summa	143 797	183 463

Not 13 Periodavgränsningsposter på tillgångssidan

	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda kostnader	355 155	299 823
varav <i>förutbetalda hyreskostnader</i>	233 387	233 145
Upplupna bidragsintäkter, statliga [*]	197 771	165 659
Upplupna bidragsintäkter, icke statliga [*]	435 164	413 564
Övriga upplupna intäkter [*]	47 643	6 384
Summa	1 035 733	885 431

^{*} Från och med 2023 har en rättelse gjorts. Rättelsen avser upplupna uppdragsintäkter och oförbrukade uppdragsmedel, se avsnitt *Finansiell redovisning*.

Not 14 Avräkning med statsverket

	2023-12-31	2022-12-31
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-199 946	-90 960
Redovisat mot anslag	3 171 849	3 096 655
Anslagsmedel som tillförts räntekontot	-3 208 646	-3 205 641
Återbetalning av anslagsmedel ¹⁾	70 364	0
Summa	-166 379	-199 946

¹⁾ I årsredovisningen för 2022 redovisades 63 940 tkr som anslags-sparande över 10 %, detta belopp räknades upp med 6 407 tkr under 2023 efter fastställda belopp av ESV. KTH:s beräkning gjordes på hela takbeloppet på anslag 2:17 och ESV räknade enbart på anslagspost 1.1. Skillnaden medför en lägre återbetalning 2024 avseende 2023.

Not 15 Kassa och bank

	2023-12-31	2022-12-31
Behållning räntekonto Riksgäldskontoret ¹⁾	1 616 382	1 823 583
Behållning valutakonto Riksgäldskontoret	213 353	266 885
Summa	1 829 735	2 090 469

¹⁾ Beviljad/utnyttjad räntekontokredit noll (0) tkr.

Not 16 Myndighetskapital

	2023-12-31	2022-12-31
Statskapital	1 438	1 438
Balanserad kapitalförändring	710 622	847 795
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	-258 081	-137 172
Summa KTH exklusive KTH Holding AB ¹⁾	453 980	712 061
Statskapital	29 925	28 925
Summa KTH Holding AB	29 925	28 925
Statskapital	31 363	30 363
Balanserad kapitalförändring	710 622	847 795
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	-258 081	-137 172
Summa	483 904	740 985

¹⁾ Beloppet har justerats jämfört med årsredovisning 2022. Ett felaktigt belopp redovisades då i summeraden.

Not 17 Statskapital

	2023-12-31	2022-12-31
Kultur tillgångar från Statens konstråd		
IB	1 438	1 330
Under året förändring	0	108
Summa Kultur tillgångar fr Statens konstråd	1 438	1 438
KTH Holding AB		
IB	28 925	27 925
Årets aktieägartillskott	1 000	1 000
Summa KTH Holding AB	29 925	28 925
Totalt		
IB	30 363	29 255
Under året förändring	1 000	1 108
Summa	31 363	30 363

Not 18 Balanserad kapitalförändring

	2023-12-31	2022-12-31
IB Balanserad kapitalförändring	847 795	768 067
IB Kapitalförändring föregående år	-137 172	79 727
Summa	710 622	847 795

Kapitalförändring per område 2023

	Balanserad kapitalförändring (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa (A+B)
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	-145 069	-136 460	-281 529
Uppdragsverksamhet enligt bilaga 4	4 765	-732	4 033
Summa	-140 304	-137 192	-277 496
Forskning och utbildning på forskarnivå			
Forskning och utbildning på forskarnivå	833 229	-114 271	718 958
Uppdragsverksamhet enligt bilaga 4	17 697	-6 618	11 080
Summa	850 926	-120 889	730 037
Totalt	710 622	-258 081	452 541

KTH har ej redovisat förändring av myndighetskapital i enlighet med bilaga 8 till FÅB 7:1, då universitet och högskolor ska redovisa kapitalförändring per område enligt bilaga 2 till regleringsbrev. KTH redovisar anslagsfinansierad verksamhet och bidragsfinansierad verksamhet inom de två verksamhetsgrenarna, Utbildning på grundnivå och avancerad nivå och Forskning och utbildning på forskarnivå. I och med införandet av SUHF:s fullkostnadsmodell 2010 och KTH:s tillämpning av densamma samt kravet om full kostnadstäckning och krav på samfinansiering av bidragsfinansierad verksamhet bedömer KTH att den bidragsfinansierade verksamheten inte genererar något myndighetskapital. Kapitalförändring avseende den avgiftsbelagda verksamheten, Beställd utbildning, Uppdragsutbildning och Uppdragsforskning, redovisas i ovanstående not under de båda rubrikerna Uppdragsverksamhet enligt bilaga 4. Specifikation av Statskapital och Holdingbolaget återfinns i not 17.

Not 19 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående avsättning	9 900	9 445
Årets pensionskostnad	4 323	4 357
Årets pensionsutbetalningar	-3 844	-3 903
Utgående avsättning	10 378	9 900

Not 20 Övriga avsättningar

	2023-12-31	2022-12-31
Kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder ¹⁾	40 713	37 267
Utgående avsättning	40 713	37 267

¹⁾ Av den utgående avsättningen 2023 beräknas 4,1 mnkr förbrukas under år 2024.

Not 21 Lån i Riksgäldskontoret

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans	676 195	610 034
Nyupptagna lån	213 543	332 135
Årets amorteringar	-238 166	-265 975
Summa	651 572	676 195

KTH disponerar en låneram på 680 000 tkr i Riksgäldskontoret enligt regeringsbeslut 1:17 U2022/03433.

Not 22 Övriga kortfristiga skulder

	2023-12-31	2022-12-31
Personalens källskatt	62 982	59 684
Övriga kortfristiga skulder, icke statliga	300 453	354 098
<i>varav koordinatorsmedel</i>	<i>213 353</i>	<i>266 885</i>
Summa	363 435	413 782

Not 23 Periodavgränsningsposter på skuldsidan

	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna löner	5 681	3 557
Semesterlöneskuld	70 274	69 579
Övriga upplupna kostnader	28 768	9 742
Oförbrukade bidrag, statliga ^{*)}	954 018	912 936
<i>varav transfereringar</i>	<i>1 989</i>	<i>312</i>
Oförbrukade bidrag, icke statliga ^{1) *)}	775 199	693 606
Övriga förutbetalda intäkter ^{*)}	66 048	21 730
Summa	1 899 987	1 711 150

¹⁾ 19,2 mnkr avser donation. Se ytterligare information under avsnitt *Finansiell redovisning/Redovisnings- och värderingsprinciper/Donation*.

^{*)} Från och med 2023 har en rättelse gjorts. Rättelsen avser upplupna uppdragsintäkter och oförbrukade uppdragsmedel, se avsnitt *Finansiell redovisning*.

Förbrukning bidrag från statliga myndigheter

	2023
Intäkter av bidrag från statliga myndigheter (A)	1 145 449
Upplupna bidragsintäkter – inomstatliga (B)	197 771
Oförbrukade bidrag – inomstatliga (C)	954 018
Förbrukningstakt A/(C-B)	1,51
Inomstatliga oförbrukade bidrag förväntas tas i anspråk inom följande tidsintervall	
Inom tre månader	361 251
Från tre månader till ett år	592 767
Totalt	954 018

Informationen har tagits fram i enlighet med HfR:s redovisningsråds rekommendation. Metoden innebär en schablonberäkning av den genomsnittliga omsättningshastigheten/förbrukningstakten. Förbrukningstakten för bidragsverksamhet med statlig finansiering bedöms sammantaget vara linjär.

Not 24 Övriga ansvarsförbindelser

	2023-12-31	2022-12-31
Tvister	8 000	11 100
Summa	8 000	11 100

Som övrig ansvarsförbindelse redovisas belopp i ingångna avtal som kan bli aktuella att betala om verksamheten inte fortsätter som planerat. Som övrig ansvarsförbindelse redovisas även tvister med KTH:s leverantörer.

Väsentliga uppgifter

	2023	2022	2021	2020	2019
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter ¹⁾	13 955	13 583	13 524	13 563	13 514
- andel kvinnor %	34	34	35	34	34
- andel män %	66	66	65	66	66
Kostnad per helårsstudent (kr) ²⁾	125 231	122 172	121 939	118 597	116 500
Totalt antal helårsprestationer ¹⁾	11 496	11 368	11 448	11 639	11 407
- andel kvinnor %	34	35	35	35	35
- andel män %	66	65	65	65	65
Kostnad per helårsprestation (kr) ²⁾	152 018	146 000	144 075	138 191	138 019
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (HST)	1 052	1 037	992	1 055	1 072
- andel kvinnor %	34	34	33	30	30
- andel män %	66	66	67	70	70
Totalt antal nyantagna doktorander	287	196	293	264	333
- andel kvinnor %	34	39	35	32	37
- andel män %	66	61	65	68	63
Totalt antal doktorander med någon aktivitet	1 712	1 713	1 839	1 803	1 841
- andel kvinnor %	35	34	33	32	32
- andel män %	65	66	67	68	68
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.)	1 035	1 080	1 069	1 003	964
- andel kvinnor %	34	34	32	32	31
- andel män %	66	66	68	68	69
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag (årsarb.)	0	0	0	0	0
- andel kvinnor %	0	0	0	0	0
- andel män %	0	0	0	0	0
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen	3,1	3,5	2,9	3,0	3,0
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen	4,4	4,4	4,3	4,3	4,4
Totalt antal doktorsexamina	242	250	258	228	245
- andel kvinnor %	33	28	33	30	32
- andel män %	67	72	67	70	68
Totalt antal licentiatexamina	52	38	46	47	46
- andel kvinnor %	38	29	35	28	28
- andel män %	62	71	65	72	72
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer ³⁾	3 125	3 124	3 285	3 276	3 220
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation (kr)	1 269 984	1 197 655	1 085 013	1 049 262	1 066 065
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter	4 006	4 026	4 051	3 895	3 760
- andel kvinnor %	42	42	41	40	40
- andel män %	58	58	59	60	60
Medelantal anställda	5 286	5 240	5 197	5 035	5 044
Totalt antal lärare (årsarb.)	842	843	840	818	810
- andel kvinnor %	28	28	26	26	25
- andel män %	72	72	74	74	75
Antal disputerade lärare (årsarb.)	667	672	669	656	658
- andel kvinnor %	26	25	23	23	22
- andel män %	74	75	77	77	78
Antal professorer (årsarb.)	339	339	335	318	317
- andel kvinnor %	22	21	19	19	18
- andel män %	78	79	81	81	82
Ekonomi					
Intäkter totalt ⁴⁾ (mnkr), varav	5 484	5 289	5 317	5 074	4 962
Utb på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	1 636	1 570	1 650	1 589	1 557

Väsentliga uppgifter

	2023	2022	2021	2020	2019
-andel anslag (%)	78	79	79	76	76
-andel externa intäkter (%)	22	21	21	24	24
Forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	3 848	3 719	3 668	3 484	3 405
- andel anslag (%)	38	38	38	38	36
- andel externa intäkter (%)	62	62	62	62	64
Kostnader totalt ⁴⁾ (mnkr)	5 742	5 426	5 238	5 063	5 033
- andel personal (%)	61	62	64	63	60
- andel lokaler (%)	19	18	19	19	19
Lokalkostnader ⁵⁾ per kvm (kr)	3 237	2 990	2 797	2 649	2 602
- andel av justerade totala kostnader (%)	17	16	16	16	16
Balansomslutning (mnkr),	3 794	3 877	3 685	3 395	3 209
- varav oförbrukade bidrag	1 729	1 607	1 469	1 424	1 199
- varav årets kapitalförändring	-258	-137	80	11	-69
- varav myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	484	741	877	796	798
* inom utbildning grundnivå och avancerad nivå	-277	-140	-26	-2	34
* inom forskning och utbildning på forskarnivå	761	881	903	798	763

¹⁾ Exklusive uppdragsutbildning och beställd utbildning.

²⁾ För utbildning på grundnivå och avancerad nivå används måtten kostnad per helårsstudent (HST) respektive kostnad per helårsprestation (HPR). För dessa gäller att med kostnad avses kostnaden för utbildning enligt resultaträkningen, exklusive uppdragsutbildning och beställd utbildning. Antalet HST och HPR inkluderar således inte heller uppdragsutbildning och beställd utbildning. HST och HPR för de studenter som betalar studieavgift ingår dock i underlaget.

³⁾ Notera att uppgifterna för 2023 är preliminära skattningar, och en mer definitiv siffra går inte att få förrän senare på året. Uppgiften för 2022 har uppdaterats sedan årsredovisningen för 2022. Notera även att denna siffra bara inkluderar refereegranskade artiklar i vetenskapliga tidskrifter, och exkluderar refereegranskade konferensartiklar.

⁴⁾ Samtliga intäkter och kostnader redovisas exklusive transfereringar.

⁵⁾ Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer om lokalkostnader i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna (REK 2014:1, dnr 14/069). Notera att beloppet för 2022 har uppdaterats sedan årsredovisningen 2022 eftersom uppgiften om lokalyta för 2022 har justerats.

KTH:s styrelse 2023

Ersättningar och övriga uppdrag

Åtterrapporeringskrav: Enligt 7 kap. 2 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheten i årsredovisningen redovisa de skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som betalats ut under räkenskapsåret samt de framtida åtaganden som avtalats för var och en av

1. ledamöterna i myndighetens styrelse,
2. de ledamöter i myndighetens råd som utsetts av regeringen, och
3. de ledande befattningshavare vid myndigheten som utsetts av regeringen. För dessa personer ska myndigheten också uppgge uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Samtliga angivna ersättningar och utbetalda förmåner avser kalenderåret 2023 och redovisas exklusive sociala avgifter. Styrelsearvode utgår inte till personal anställd vid KTH. Den ersättning som utgått 2023 till rektor, lärarledamöter och studentledamöter anställda vid KTH, avser lön för ordinarie arbete och inte ersättning för styrelseuppdrag. Studentledamöter, som inte är anställda av KTH, har avstått från sina styrelsearvoden och låtit ersättningarna oavkortat gå till THS.

ORDFÖRANDE, UTSEDD AV REGERINGEN

Pia Sandvik VD, RISE AB, t.o.m. 2023-09-21 VD, Teknikföretagen fr.o.m. 2023-09-22 Ledamot 2017-05-01–2023-04-30 Ordförande 2020-05-01–2023-04-30 Ledamot i: <i>ALMI Företagspartner AB</i> <i>Prevas AB</i>	42 tkr
Johan Sterte Landshövding, Länsstyrelsen i Västmanlands län Ledamot fr.o.m. 2023-05-01 Ordförande fr.o.m. 2023-05-01	44 tkr

REKTOR, UTSEDD AV REGERINGEN

Anders Söderholm Rektor, KTH Rektor fr.o.m. 2022-12-01 Ledamot fr.o.m. 2022-12-01 Ledamot i: <i>Arbetsgivarverkets styrelse</i>	1 579 tkr
---	------------------

LEDAMÖTER, UTSEDDA AV REGERINGEN

Bertil Andersson Ledamot 2017-05-01–2023-04-30 Ledamot i: <i>BIOCRINE AB</i>	9 tkr
Ola Asplund Ledamot 2017-05-01–2023-04-30	23 tkr
Katarina Eckerberg Professor emerita, Umeå universitet Ledamot fr.o.m. 2023-05-01	32 tkr
Christina Forsberg Generaldirektör, CSN Ledamot 2017-05-01–2023-04-30	23 tkr
Bjarne Foss Professor, NTNU Ledamot fr.o.m. 2020-05-01	28 tkr
Kirsti Gjellan Ledamot fr.o.m. 2023-05-01 Ledamot i: <i>Bio-Works Technologies AB</i> <i>Kirsti Gjellan AB</i> <i>Xbrane Biopharma AB</i>	19 tkr
Jacob Gramenius Ledamot 2017-05-01–2023-04-30	23 tkr
Anna Haupt Direktör, Industrifonden Ledamot fr.o.m. 2023-05-01 Ledamot i: <i>Exeri AB</i> <i>Nordiska Virkesbörsen AB</i> <i>Peafowl Plasmonics AB</i>	19 tkr
Christian Levin VD, Traton Group och Scania Ledamot fr.o.m. 2020-05-01 Ledamot i: <i>MAN Truck & Bus SE</i> <i>Navistar LLC</i> <i>Volkswagen Caminhões e Ônibus</i> <i>Scania CV AB/Scania AB</i> <i>Scania Growth Capital I AB</i> <i>Scania Growth Capital II AB</i> <i>TRATON AB</i> <i>TRATON Financial Services AB</i>	42 tkr

Thomas Persson Generaldirektör, Myndigheten för yrkeshögskolan t.o.m. 2023-10-31 Ledamot fr.o.m. 2023-05-01	19 tkr
---	---------------

Mia Rönnmar Professor, Lunds universitet Ledamot fr.o.m. 2023-05-01	19 tkr
--	---------------

Anna Sandström Direktör forskningsrelationer, AstraZeneca AB Ledamot 2017-05-01–2023-04-30	43 tkr
--	---------------

LÄRARLEDAMÖTER, UTSEDDA AV LÄRARNÄMNDEN

Hjalmar Brismar Professor, KTH Ledamot 2017-05-01–2023-04-30	1 129 tkr
---	------------------

Ulrica Edlund Professor, KTH Ledamot fr.o.m. 2020-05-01	909 tkr
--	----------------

Ledamot i: <i>Ebba Biotech AB</i> <i>Furcifier AB</i>	
---	--

Nicole Kringos Professor, KTH Ledamot fr.o.m. 2020-05-01	980 tkr
---	----------------

Wouter van der Wijngaart Professor, KTH Ledamot fr.o.m. 2023-05-01 Ledamot i: <i>Lucky Loop Medical AB</i> <i>UTILizer AB</i>	1 062 tkr
---	------------------

STUDENTLEDAMÖTER, UTSEDDA AV STUDENTERNA

Mohammad Abuasbeh Ledamot 2022-01-01–2023-06-30	437 tkr
---	----------------

Daniel Araújo de Medeiros Ledamot fr.o.m. 2023-07-01	394 tkr
--	----------------

Niklas Carlbaum Kårordförande 2023-07-01–2024-06-30 Ledamot fr.o.m. 2023-06-01	
---	--

Teodor Elmfeldt Kårordförande 2021-07-01–2022-06-30 Ledamot 2021-07-01–2023-05-31	83 tkr
--	---------------

Cornelia Haag Kårordförande 2022-07-01–2023-06-30 Ledamot fr.o.m. 2022-06-01	1 tkr
---	--------------

Universitetsstyrelsen avger härmed årsredovisning för 2023

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

STOCKHOLM den 20 februari 2024

Johan Sterte, *ordförande*

Anders Söderholm, *rektor*

Katarina Eckerberg

Bjarne Foss

Kirsti Gjellan

Anna Haupt

Christian Levin

Thomas Persson

Mia Rönmar

Ulrica Edlund

Nicole Kringos

Wouter van der Wijngaart

Daniel Araújo de Medeiros

Niklas Carlbaum

Cornelia Haag

